

First book of Samuel

1:1 וַיְהִי אִישׁ אֶחָד מִן־הָרִמְתִּים צוֹפִים מֵהַר אֶפְרַיִם וּשְׁמוֹ אֶלְקָנָה בֶּן־יִרְחָם בֶּן־אֵלִיהוּא בֶּן־תָּחוּ בֶן־צוּף אֶפְרַתִּי:

1:1 וַהֲוֶה גְבֵרָא חַד מִרְמָתָא מִתְלִמִּידֵי נְבִיָא מְטוּרָא דְּבֵית אֶפְרַיִם וּשְׁמִיה אֶלְקָנָה בֶּר יִרְחָם בֶּר אֵלִיהוּא בֶר תָּחוּ בֶר צוּף גְּבֵרָא פְּלִיג חוֹלֵק בְּקִדְשָׁא בְּטוּרָא דְּבֵית אֶפְרַיִם:

1:1 Now there was a certain man from Ramathaim-zophim from the hill country of Ephraim, and his name was Elkanah the son of Jeroham, the son of Elihu, the son of Tohu, the son of Zuph, an Ephraimite.

1:2 וְלוֹ שְׁתֵּי נָשִׁים שֵׁם אַחַת חַנָּה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית פְּנִינָה וַיְהִי לַפְּנִינָה יָלָדִים וּלְחַנָּה אֵין יָלָדִים:

1:2 וְלִיה תָּרַתִּין נָשִׁין שׁוֹם חָדָא חַנָּה וְשׁוֹם תַּנְיִתָא פְּנִינָה וַהֲוֹ לַפְּנִינָה בָּנִין וּלְחַנָּה לִית בָּנִין:

1:2 He had two wives: the name of one was Hannah and the name of the other Peninnah; and Peninnah had children, but Hannah had no children.

1:3 וְעַלֹּה הָאִישׁ הָהוּא מַעִירוֹ מִיָּמִים יְמִימָה לְהַשְׁתַּחוּת וּלְזִבְחַ לַיהוָה צְבָאוֹת בְּשִׁלָּה וְשֵׁם שְׁנֵי בְנֵי־עֲלִי חֲפְנִי וּפִנְחָס כֹּהֲנִים לַיהוָה:

1:3 וְסָלִיק גְּבֵרָא הָהוּא מִקְרַתִּיה מִזְמָן מוֹעֵד לְמוֹעֵד לְמַסְגָּד וּלְדַבְחָא קָדָם יְיָ בְּשִׁילוֹ וְתַמָּן תָּרִין בְּנֵי עֲלִי חֲפְנִי וּפִנְחָס מְשֻׁמְשִׁין קָדָם יְיָ:

1:3 Now this man would go up from his city yearly to worship and to sacrifice to the LORD of hosts in Shiloh. And the two sons of Eli, Hophni and Phinehas, were priests to the LORD there.

1:4 וַיְהִי הַיּוֹם וַיִּזְבַּח אֶלְקָנָה וְנָתַן לַפְּנִינָה אֲשֶׁתּוֹ וּלְכָל־בָּנֶיהָ וּבָנוֹתֶיהָ מְנוֹת:

1:4 וַהֲוֶה יוֹם מוֹעֵדָא וְדַבַּח אֶלְקָנָה וַיֵּהָב לַפְּנִינָה אֶתְתִּיהָ וּלְכָל בָּנָהָא וּבָנוֹתָהָ חוֹלְקִין:

1:4 When the day came that Elkanah sacrificed, he would give portions to Peninnah his wife and to all her sons and her daughters;

1:5 וּלְחַנָּה יָתַן מִנֶּה אַחַת אֶפִּים כִּי אֶת־חַנָּה אָהָב וַיְהוֶה סָגֵר רַחֲמָהּ:

1:5 וּלְחַנָּה יֵהָב חוֹלֵק חַד בַּחִיר אֲרִי יֵת חַנָּה רַחִים וּמִן קָדָם יְיָ אֶתְמַנַּע מִנֶּה וְלֹד:

1:5 but to Hannah he would give a double portion, for he loved Hannah, but the LORD had closed her womb.

1:6 וְכַעֲסָתָה צָרְתָּהּ גַּם־כַּעַס בַּעֲבוּר הָרַעְמָה כִּי־סָגֵר יְהוָה בְּעַד רַחֲמָהּ:

1:6 וּמַצְהִבָא לָהּ עָרְתָה צָרְתָה אֶף מַרְגָּזָא לָהּ בְּדִיל לְאַקְנִיּוּתָהּ אֲרִי אֶתְמַנַּע מִן קָדָם יְיָ מִנֶּה וְלֹד:

1:6 Her rival, however, would provoke her bitterly to irritate her, because the LORD had closed her womb.

1:7 וְכֵן יַעֲשֶׂה שָׁנָה בְּשָׁנָה מִדֵּי עֲלֹתָהּ בְּבֵית יְהוָה כִּן תְּכַעֲסָנָה וְתַבְכֶּה וְלֹא תֹאכַל:

1:7 וְכִין יַעֲבִיד עֲבִיד שָׁנָא בְּשָׁנָא בִּזְמַן מִסְקָה לְבֵית מִקְדָּשָׁא דִּי כִין מַרְגָּזָא לָהּ וּבִכְיָא וְלֹא אָכְלָא אֲכַלַּת:

1:7 It happened year after year, as often as she went up to the house of the LORD, she would provoke her; so she wept and would not eat.

1:8 וַיֹּאמֶר לָהּ אֱלִקְנָה אִשָּׁה חֲנָה לָמָּה תִּבְכִּי וְלָמָּה לֹא תֹאכְלִי וְלָמָּה יָרַע לְבָבְךָ הַלּוֹא אֲנֹכִי טוֹב לָךְ מֵעֲשָׂרָה בָּנִים:

1:8 וַאֲמַר לָהּ אֱלִקְנָה בַּעֲלָהּ חֲנָה לָמָּה אַתְּ בֹכִיָּה וְלָמָּה לֹא אֹכֶלֶת תִּיכְלִי וְלָמָּה בְּאִישׁ לִיךְ לִבִּיךְ הִלָּא רְעוּתִי טָבָא לִיךְ מֵעֶסְרָא בָּנִין:

1:8 Then Elkanah her husband said to her, "Hannah, why do you weep and why do you not eat and why is your heart sad? Am I not better to you than ten sons?"

1:9 וַתָּקָם חֲנָה אַחֲרֵי אֲכָלָהּ בְּשִׁלֹּה וְאַחֲרֵי שָׁתָה וְעַלִּי הִכְהֵן יֹשֵׁב עַל-הַכִּסֵּא עַל-מְזוּזַת הַיְּהוָה:

1:9 וְקָמַת חֲנָה בְּתַר דְּאֹכֶלֶת בְּשִׁילֹו וּבְתַר דְּשִׁתִּיָּאוּ וְעַלִּי כְהֵנָּה יָתִיב עַל כְּרִסֵּיאַ עַל מְזוּזַי בְּסִטְר סָפָא דְהִיכְלָא דִיִּי:

1:9 Then Hannah rose after eating and drinking in Shiloh. Now Eli the priest was sitting on the seat by the doorpost of the temple of the LORD.

1:10 וְהִיא מָרַת נַפֶּשׁ וַתִּתְפַּלֵּל עַל-יְהוָה וּבְכָה תִּבְכֶּה:

1:10 וְהִיא מְרִירָא נַפְשָׁא וּמַצְלִיא קָדָם יְיָ וּמִבְכָּא בֹכִיָּה:

1:10 She, greatly distressed, prayed to the LORD and wept bitterly.

1:11 וַתִּדְרֹךְ נֶדֶר וַתֹּאמֶר יְהוָה צְבָאוֹת אִם-רָאָה תִּרְאֶה בְּעֵינִי אִמְתָּךְ וְיִזְכְּרֵנִי וְלֹא-תִשְׁכַּח אֶת-אִמְתָּךְ וְנָתַתָּה לְאִמְתָּךְ זֶרַע אֲנָשִׁים וְנָתַתִּיו לַיהוָה כָּל-יְמֵי חַיָּיו וּמוֹרָה לֹא-יֵעָלֶה עַל-רֹאשׁוֹ:

1:11 וְקִיַּיַמַת קָנָם וַאֲמַרְתַּי יְיָ אִם מִגְלָא גִלִּי, קִדְמָךְ סְגוּף אִמְתָּךְ וַיֵּיעוֹל דּוּכְרֵנִי, קִדְמָךְ וְלֹא תִרְחִיק תִּרְחִיק יְת אִמְתָּךְ וְתַתִּין לְאִמְתָּךְ בַּר קִים בְּגוּ בְנֵי אֲנָשָׁא וַאֲמַסְרֵנִיה דִּיהִי מְשִׁמִּישׁ דִּישְׁמִשׁ, קָדָם יְיָ כָּל יוֹמֵי חַיֹּוהִי וּמְרוֹת אֲנָשׁ לֹא תִהִי עָלוּהִי:

1:11 She made a vow and said, "O LORD of hosts, if You will indeed look on the affliction of Your maidservant and remember me, and not forget Your maidservant, but will give Your maidservant a son, then I will give him to the LORD all the days of his life, and a razor shall never come on his head."

1:12 וְהָיָה כִּי הִרְבֵּתָהּ לְהִתְפַּלֵּל לִפְנֵי יְהוָה וְעַלִּי שָׁמַר אֶת-פִּיהָ:

1:12 וְהָיָה מִדְּאִסְגִּיָּאת לְצִלָּאָה, קָדָם יְיָ וְעַלִּי מוֹרִיךְ לָהּ עַד דְּתַפְסוּק:

1:12 Now it came about, as she continued praying before the LORD, that Eli was watching her mouth.

1:13 וְחֲנָה הִיא מְדַבֶּרֶת עַל-לִבָּהּ רַק שִׁפְתֶיהָ נָעוֹת וְקוֹלָהּ לֹא יִשְׁמָע וַיַּחֲשֹׁבָה עַלִּי לְשִׁכְרָה:

1:13 וְחֲנָה הִיא מְצַלִּיא מִמְלָלָא בְּלִבָּהּ עַל לִבָּהּ לְחוּד סְפוֹתָהָא נִידָן נַעַן וְקָלָהּ לֹא מִשְׁתַּמֵּעַ וַיַּחֲשֹׁבָה עַלִּי כְּאִיתָא רוּיָא:

1:13 As for Hannah, she was speaking in her heart, only her lips were moving, but her voice was not heard. So Eli thought she was drunk.

1:14 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ עַלִּי עַד-מָתַי תִּשְׁתַּכְּרִין הַסִּירִי אֶת-יַיִנְךָ מֵעַלֶיךָ:

1:14 וַאֲמַר לָהּ עַלִּי עַד אִמְתִּי אֶת מִשְׁתַּמֵּיָא מִשְׁתַּמֵּיָא מִשְׁתַּמֵּיָא הִלָּא תִפְיִגִין יְת חֲמֹרְךָ מִנִּיד:

1:14 Then Eli said to her, "How long will you make yourself drunk? Put away your wine from you."

1:15 וַתַּעַן חֲנָה וַתֹּאמֶר לֹא אֲדֹנִי אִשָּׁה קִשְׁת־רוּחַ אֲנֹכִי וַיֵּין וְשִׁכְרָא לֹא שָׁתִיתִי וְאֶשְׁפֹּךְ אֶת-נַפְשִׁי לִפְנֵי יְהוָה:

1:15 וַאֲתִיבַת חֲנָה וַאֲמַרְתַּי וַאֲמַרִית לֹא רַבּוּנִי אֶתְתָּא עֵיקַת רוּחַ אֲנָא וְחֲמֹר

חַדַּת וְעֵתִיק לֹא שְׁתִּיתִי אֲשֶׁתִּיתִי וְאִמְרִית וּשְׁפָכִית עַל־בֶּן נַפְשִׁי בְּצִלוֹ קֶדֶם יְיָ:
1:15 But Hannah replied, "No, my lord, I am a woman oppressed in spirit; I have drunk neither wine nor strong drink, but I have poured out my soul before the LORD.

1:16 אֶל־תִּתֵּן אֶת־אֲמָתְךָ לִפְנֵי בֶת־בְּלִיעַל כִּי־מְרֹב שִׁיתִי וְכַעֲסִי דִּבַּרְתִּי עַד־הִנֵּה:
1:16 לֹא תַכְלִים יְת אֲמָתְךָ קֶדֶם בֶּת רִשְׁעָא אֲרִי מִסְּגִי אֶקְנִיּוֹתִי וְאַרְגִּזוֹתִי
אֹרִיכִית בְּצִלוֹ עַד כָּעַן:

1:16 "Do not consider your maidservant as a worthless woman, for I have spoken until now out of my great concern and provocation."

1:17 וַיַּעַן עָלַי וַיֹּאמֶר לְכִי לְשָׁלוֹם וְאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יִתֵּן אֶת־שִׁלְתְּךָ אֲשֶׁר שָׁאַלְתָּ
מִעַמּוֹ:

1:17 וְאֲחִיב עָלַי וַאֲמַר אִיזִילִי לְשָׁלוֹם וְאֱלֹהֵא דִּישְׂרָאֵל יִתֵּן יְת בָּעוֹתְךָ דְּבַעִית
מִן קֶדְמוֹהִי:

1:17 Then Eli answered and said, "Go in peace; and may the God of Israel grant your petition that you have asked of Him."

1:18 וַתֹּאמֶר תִּמְצָא שְׁפָחָתְךָ חֵן בְּעֵינֶיךָ וְתִלְךְ הָאִשָּׁה לְדֶרֶכָּהּ וְתֹאכַל וּפָנֶיהָ
לֹא־הִיוּ־לָהּ עוֹד:

1:18 וְאִמְרַת תִּשְׁכַּח אֲמָתְךָ רַחֲמִין בְּעֵינְךָ קֶדְמָךְ וְאִזְלַת אֶתְתָּא לְאֹרְחָהּ וְאֹכֶלֶת
וְאַפִּין בִּישִׁין לֹא הָיוּ לָהּ עוֹד:

1:18 She said, "Let your maidservant find favor in your sight." So the woman went her way and ate, and her face was no longer sad.

1:19 וַיִּשְׁכְּמוּ בִּבְקֹר וַיִּשְׁתַּחֲווּ לִפְנֵי יְהוָה וַיָּשֻׁבוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־בֵּיתָם הָרְמָתָה וַיֵּדַע
אֶלְקָנָה אֶת־חֲנָה אִשְׁתּוֹ וַיִּזְכְּרָהּ יְהוָה:

1:19 וְאֶקְדִּימוּ בְּצַפְרָא וּסְגִידוּ קֶדֶם יְיָ וְתָבוּ וְאִתּוֹ לְבֵיתָהוֹן לְרִמְתָּא וַיֵּדַע
אֶלְקָנָה יְת חָנָה אֶתְתִּיהָ וְעַל דּוּכְרָנָה קֶדֶם יְיָ:

1:19 Then they arose early in the morning and worshiped before the LORD, and returned again to their house in Ramah. And Elkanah had relations with Hannah his wife, and the LORD remembered her.

1:20 וַיְהִי לְתַקְפוֹת הַיָּמִים וַתֵּהָר חָנָה וַתֵּלֶד בֶּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שְׁמוּאֵל כִּי
מִיְהוָה שְׁאַלְתִּיו:

1:20 וַהֲוָה לְזָמַן מִשְׁלָם יוֹמָא וְעַד־יָאֵת חָנָה וַיֵּלֶדֶת בֶּר וַקָּרַת יְת שְׁמִיהָ שְׁמוּאֵל
אֲרִי אִמְרַת אֲרִי מִן קֶדֶם יְיָ שְׁאַלְתִּיהָ:

1:20 It came about in due time, after Hannah had conceived, that she gave birth to a son; and she named him Samuel, saying, "Because I have asked him of the LORD."

1:21 וַיַּעַל הָאִישׁ אֶלְקָנָה וְכָל־בֵּיתוֹ לְזִבְחַ לַיהוָה אֶת־זֶבַח הַיָּמִים וְאֶת־נִדְרוֹ:

1:21 וּסְלִיק גְּבָרָא אֶלְקָנָה וְכָל אָנָּשׁ בֵּיתִיהָ לְדִבְחָא קֶדֶם יְיָ יְת דִּיבַח מוֹעֲדָא
וּלְשִׁלְמָא וּלְאִשְׁלֵמָא יְת נְדָרֶיהָ:

1:21 Then the man Elkanah went up with all his household to offer to the LORD the yearly sacrifice and pay his vow.

1:22 וְחָנָה לֹא עָלְתָה כִּי־אִמְרָהּ לְאִשָּׁה עַד יִגְמַל הַנֶּעַר וְהִבְאֲתִיו וְנִרְאָהּ
אֶת־פְּנֵי יְהוָה וַיָּשֻׁב שָׁם עַד־עוֹלָם:

1:22 וְחָנָה לֹא סְלִיקַת אֲרִי אִמְרַת לְבַעֲלָהּ עַד דִּיתַחְסִיל רַבִּיא וְאִיתִינִיה
וַיִּתְחַזֵּי וַיִּתְחַזֵּי קֶדֶם יְיָ וַיִּתִּיב תָּמָן עַד עָלְמָא:

1:22 But Hannah did not go up, for she said to her husband, "I will not go up until the child is weaned; then I will bring him, that he may appear before the LORD and stay there forever."

1:23 וַיֹּאמֶר לָהּ אֶלְקָנָה אִשָּׁה עֲשִׂי הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ שְׂבִי עַד־גְּמֻלָּךְ אִתּוֹ אַךְ יָקָם

יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ וַתֵּשֶׁב הָאִשָּׁה וַתֵּינֶק אֶת־בְּנָהּ עַד־גְּמֻלָּהּ אִתּוֹ:
1:23 וַאֲמַר לָהּ אֱלֻקָּנָה בַּעֲלָהּ עֲבִידִי דַחֲקִין כַּדְחִקִין בְּעֵינָי אֲוִרִיכִי עַד
דַּחֲסֻלִּין יִתִּיה אִם יָקִים יְיָ יֵת פִּתְגָמוֹהִי וְאֲוִרִיכָתָא אִתְתָּא וְאֲוִינִיקָתָא יֵת בְּרָה
עַד דַּחֲסֻלָּתָא יִתִּיה:

1:23 Elkanah her husband said to her, "Do what seems best to you. Remain until you have weaned him; only may the LORD confirm His word." So the woman remained and nursed her son until she weaned him.

1:24 וַתַּעֲלֶהּ עִמָּה פֶּאֶשֶׁר גְּמֻלָּתוֹ בַּפָּרִים שְׁלֹשָׁה וְאַיִפָּה אֶחָת קֶמַח וְנֹבֵל יֵין
וַתִּבְאֶהּ בֵּית־יְהוָה שָׁלוֹ וְהַנֶּעַר נָעַר:
1:24 וְאַסְקֶתִּיהָ עִמָּה כַּד חֲסֻלָּתִיהָ בַּתּוֹרִין תִּלְתָּא וּמְכִילָתָא חָדָא דְקִמְחָא וְגַבְרָא
דַּחֲמָר וְאַיִתִּיתִיהָ לְבֵית מִקְדָּשָׁא דִּי לְשִׁילוֹ וְרַבִּיא הוּא יְיָ:

1:24 Now when she had weaned him, she took him up with her, with a three-year-old bull and one ephah of flour and a jug of wine, and brought him to the house of the LORD in Shiloh, although the child was young.

1:25 וַיִּשְׁחָטוּ אֶת־הַפֶּר וַיָּבִיאוּ אֶת־הַנֶּעַר אֶל־עֲלִי:
1:25 וּנְכִסּוּ וּנְכִיסוּ יֵת תּוֹרָא וְאַיִתּוֹ וְאַתִּיאוּ יֵת רַבִּיא לֹתָ עֲלִי:

1:25 Then they slaughtered the bull, and brought the boy to Eli.

1:26 וַתֹּאמֶר בִּי אֲדֹנִי חַי נַפְשֶׁךָ אֲדֹנִי אֲנִי הָאִשָּׁה הַנִּצָּבֶת עִמָּכָה בָּזָה לְהַתְפַּלֵּל
אֶל־יְהוָה:
1:26 וְאַמְרַת בְּבָעוּ רַבּוֹנִי חַי נַפְשֶׁךָ רַבּוֹנִי אֲנָא אִתְתָּא דַּאֲתַעְתַּדְתָּ עִמָּךְ הָכָא
לְצֻלָּאָה קָדָם יְיָ:

1:26 She said, "Oh, my lord! As your soul lives, my lord, I am the woman who stood here beside you, praying to the LORD.

1:27 אֶל־הַנֶּעַר הַזֶּה הִתְפַּלַּלְתִּי וַיֵּתֵן יְהוָה לִי אֶת־שְׂאֵלָתִי אֲשֶׁר שְׂאֵלְתִי מֵעַמּוֹ:
1:27 עַל רַבִּיא הָדִין צִלִּיתִי וַיֵּהֱב יְיָ לִי יֵת בַּעֲוֹתִי דְּבַעֲוִיתִי מִן קִדְמוֹהִי:
1:27 "For this boy I prayed, and the LORD has given me my petition which I asked of Him.

1:28 וְגַם אֲנֹכִי הִשְׁאֵלְתִּהוּ לִיְהוָה כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר הָיָה הוּא שְׂאוֹל לִיְהוָה
וַיִּשְׁתַּחֲוֶה שָׁם לִיְהוָה: פ
1:28 וְאַף אֲנָא מְסַרְתִּיהָ דִּיהִי מִשְׁמִישׁ קָדָם יְיָ כָּל יוֹמִין דְּהוּא קָיִים יִשְׁמִישׁ הוּא
מִשְׁמֵשׁ קָדָם יְיָ וְסָגִיד תָּמָן קָדָם יְיָ:

1:28 "So I have also dedicated him to the LORD; as long as he lives he is dedicated to the LORD." And he worshiped the LORD there.

2:1 וַתִּתְפַּלֵּל חַנָּה וַתֹּאמֶר עָלַי לְבִי בִּיהוָה רָמָה קִרְנִי בִּיהוָה רָחַב פִּי
עַל־אֹיְבָי כִּי שָׂמַחְתִּי בִּישׁוּעָתְךָ:
2:1 וְצִלְיָאֵת חַנָּה בְּרוּחַ נְבוּאָה וְאַמְרַת כְּבַר שְׂמוּאֵל בְּרִי עֲתִיד לְמַהוּי נְבִיא
עַל יִשְׂרָאֵל בְּיוֹמוֹהִי יִתְפַּרְקוֹן מִיָּדָא דְּפִלְשְׁתָּא וְעַל יְדוּהִי יִתְעַבְדּוֹן יִתְעַבְדּוֹן
לְהוֹן נָסִין וְגַבְוִין בְּכִין תְּקִיף תְּקוּף לְבִי בְּחֻלְקָא דִּיהֱב לִי יְיָ וְאַף הֵימָן בַּר
יֹאֵל בַּר בְּרִי שְׂמוּאֵל דַּעֲתִיד דִּיקוּם הוּא וְאַרְבַּעַת עָסָר בְּנוֹהִי לְמַהוּי אֲמָרִין
בְּשִׁירָא עַל יְדֵי נְבִלִין וְכַנָּרִין עִם אַחִיהוֹן לִיָּאִי לְשִׁבְחָא בְּבֵית מִקְדָּשָׁא דִּי
בְּכִין רִימַת קִרְנִי לְבִי בְּמִתְנַתָּא דְּמִנִּי דִּיהֱב לִי יְיָ וְאַף עַל פּוֹרְעָנוֹת נָסָא
דַּעֲתִיד לְמַהוּי בְּפִלְשְׁתָּא דַּעֲתִידִין דִּיִּיתוֹן דִּיִּיתוֹן יֵת אֲרוֹנָא דִּי בַּעֲגֻלָּתָא
חֲדָתָא וְעַמִּיָּה קִרְבָּן אֲשָׁמָא בְּכִין תִּימָר כְּנִשְׁתָּא דִּישְׂרָאֵל אִתְפַּתַּח פּוּמִי
לְמַלְלָא רַבְרָבָן עַל בַּעֲלֵי דְּבָבִי אֲרִי חֲדִיתִי בְּפִרְקָנְךָ:

2:1 Then Hannah prayed and said, "My heart exults in the LORD; My horn is exalted in the LORD, My mouth speaks boldly against my enemies, Because I rejoice in Your salvation.

2:2 אֵין־קָדוֹשׁ כִּי־יְהוָה כִּי אֵין בְּלִתִּי וְאֵין צוּר כְּאַלְהֵינוּ:
 2:2 עַל סִנְחָרִיב מֶלֶכָּא דְאַתּוּר אֶתְנַבִּיאַת וְאִמְרַת דְּעֵתִיד דִּי־סָק דִּיקוּם הוּא
 וְכָל חִילּוֹתֶיהָ עַל יְרוּשָׁלַם וְנָס סְגִי יִתְעַבִּיד בֵּיה תַּמָּן יִפְלוּן פְּגִרֵי מִשְׁרִיתֶיהָ
 בְּכִין יוֹדוֹן יוֹדוֹן כָּל עַמְמֵיָא אֻמֵּיָא וְלִישְׁנֵיָא וְיִמְרוּן לִית דְּקָדִישׁ אֱלֹא יִי אֱרִי
 לִית בְּר־ מִנֵּךְ וְעַמְךָ יִימְרוּן לִית דְּתַקִּיף אֱלֹא אֱלֹהֵנָא:
 2:2 "There is no one holy like the LORD, Indeed, there is no one besides You, Nor is there any rock like our God.

2:3 אַל־תִּרְבּוּ תִדְבְּרוּ גְבוּהָהּ גְבוּהָהּ יֵצֵא עִתְק מִפִּיכֶם כִּי אֵל דַּעוֹת יְהוָה (וְלֹא)
 וְלֹחַן נִתְּכֵנוּ עַל־לֹחַת:
 2:3 עַל נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶכָּא דְבָבֵל אֶתְנַבִּיאַת וְאִמְרַת אֶתּוֹן כְּסָדָי וְכָל עַמְמֵיָא
 דְּעֵתִידִין לְמַשְׁלַט בִּישְׂרָאֵל לֹא תִסְגּוּן לְמַלְלָא רַבְרָבָן רַבְרָבָן לֹא יִפְקוּן גְּדַפִּין
 גְּדוּפִין מִפּוֹמְכוֹן אֱרִי אֱלֹהָא יָדַע כּוֹלָא יִי וְעַל כָּל עוֹבְדוֹהִי מִתִּיחַ דִּינָא וְאַף
 לְכוּן עֵתִיד לְשַׁלְמָא פּוֹרְעָנוֹת חוֹבִיכוֹן:
 2:3 "Boast no more so very proudly, Do not let arrogance come out of your mouth; For the LORD is a God of
 knowledge, And with Him actions are weighed.

2:4 קִשְׁת גְּבָרִים חֲתִים וְנִכְשָׁלִים אֲזָרוּ חֵיל:
 2:4 עַל מַלְכוּת יוֹן אֶתְנַבִּיאַת וְאִמְרַת קִשְׁתָּת דְּגְבָרֵי יוֹנָאֵי יִתְבָּרְן יִתְבָּרְן וּדְבִית
 חֲשִׁמְנָאֵי דְהוּוּ חֲלָשִׁין יִתְעַבְדָּן יִתְעַבְדָּן לְהוּן גְּבוּרָן נִיסִין וּגְבוּרָן:
 2:4 "The bows of the mighty are shattered, But the feeble gird on strength.

2:5 שִׁבְעִים בְּלַחֵם נִשְׁכְּרוּ וְרַעֲבִים חָדְלוּ עַד־עֲקָרָה יִלְדָּה שִׁבְעָה וְרַבַּת בָּנִים
 אִמְלָלָה:
 2:5 עַל בְּנוֹהֵי דְהָמָן אֶתְנַבִּיאַת וְאִמְרַת דְּהוּוּ סָבְעִין שְׁבִיעִין בְּלַחְמָא וְגֵאָן
 בְּעוֹתָרָא וְסִגְיָאִין בְּמִמוֹנָא אֶתְמַסְכְּנוּ תְּבוּ לְאַתְאֲגָרָא לְאַתְאֲגָרָא לְאַגְרָא בְּלַחִים
 מְזוּן פּוֹמְהוּן מְרַדְכִי וְאַסְתֵּר דְּהוּוּ חֲשִׁיכִין עֲתָרוּ וְאַתְנָשְׁיוּ יָת מַסְכִּינּוֹתֶהוֹן תְּבוּ
 לְמַהוּי בְּנֵי־ חוּרִין כִּין יְרוּשָׁלַם דְּהוֹת כְּאַתָּא עֲקָרָא דְלֹא יִלְדָּה עֵתִידָא
 דְּתַתְּמַלִּי לִיתְמַלִּי מַעַם שְׁבִי גְלוּתָהָא וְרוּמֵי חִיבְתָּא דְּמִלְיָא דְהוֹת מְלִיא סְגִי
 עַמְמֵיָא בְּנִין יְסוּפוּן מִשְׁרִיתָהָא תַּצְדִּי וְתַחֲרוּב:
 2:5 "Those who were full hire themselves out for bread, But those who were hungry cease to hunger. Even the barren
 gives birth to seven, But she who has many children languishes.

2:6 יְהוָה מָמִית וּמַחְיָה מוֹרִיד שְׁאוֹל וַיַּעַל:
 2:6 כָּל אֲלִין גְּבוּרָתָא דִּי־ דְהוּא שְׁלִיט בְּעֻלְמָא מָמִית וְאִמְרַת לְאַחָאָה מַחִית
 לְשְׁאוֹל וְאַף עֵתִיד לְאַסְקָא בְּחַיִּי עֻלְמָא:
 2:6 "The LORD kills and makes alive; He brings down to Sheol and raises up.

2:7 יְהוָה מוֹרִישׁ וּמַעֲשִׂיר מַשְׁפִּיל אֶף־מְרוֹמָם:
 2:7 יִי מְמַסְכִּין וּמַעֲתֵר מַשְׁפִּיל מִמִּיךְ אֶף מָרִים:
 2:7 "The LORD makes poor and rich; He brings low, He also exalts.

2:8 מְקִים מַעֲפָר דָּל מַאֲשַׁפֵּת יָרִים אֲבִיוֹן לְהוֹשִׁיב עַם־נְדִיבִים וְכֶסֶף כְּבוֹד
 יִנְחָלָם כִּי לִיהוָה מִצְקֵי אֶרֶץ וַיֵּשֶׁת עֲלֵיהֶם תַּבֵּל:
 2:8 מְקִים מַעֲפָרָא מַסְכִּינָא מְקַלְקֻלְתָּא מָרִים חֲשִׁיכָא לְאַתְבּוּתֶהוֹן עִם צְדִיקָא
 רַבְרָבֵי עֻלְמָא וְכֶרְסֵי יִקְרָא מַחֲסִין לְהוּן אֱרִי קָדָם יִי גֵלָן עוֹבְדֵי בְּנֵי־ אֲנָשָׁא
 מְלַרַע אֶתְקִין גִּיהֶנָם לְרַשִּׁיעֵיָא עֲבָרֵי עַל מִימְרִיהָ וְצְדִיקָא עֲבָדֵי רַעוּתֶיהָ

שְׂכִלִיל לְהוֹן תָּבֵל:

2:8 "He raises the poor from the dust, He lifts the needy from the ash heap To make them sit with nobles, And inherit a seat of honor; For the pillars of the earth are the LORD'S, And He set the world on them.

2:9 רַגְלֵי (חֲסִידוֹ) [חֲסִידִיו] יִשְׁמֹר וְרַשָּׁעִים בַּחֲשֶׁךְ יִדְמּוּ כִּי־לֹא בִכַח יִגְבֵּר־אִישׁ:
2:9 גוֹיֹת עֲבֹדוֹהֵי צְדִיקָא יִטֵּר מִגִּיהֶנֶם וְרַשְׁיָעִיא עֲבָרֵי מִימְרֵיהֶם בְּגִיהֶנֶם בַּחֲשׂוֹכָא יִדְדָנוֹן לְהוֹדָעָא אֲרִי לֹא מִן דְּאִית בֵּיה חֵילָא זָכִי לְיוֹם דִּינָא:

2:9 "He keeps the feet of His godly ones, But the wicked ones are silenced in darkness; For not by might shall a man prevail.

2:10 יְהוָה יַחֲתוּ (מְרִיבוֹ) [מְרִיבֵיו] (עָלוֹ) [עָלִיו] בְּשָׁמַיִם יִרְעֵם יְהוָה יִדְּן אֶפְסִי־אֲרֶץ וַיִּתֵּן־עֹז לְמַלְכּוֹ וַיִּרֶם קֶרֶן מְשִׁיחוֹ: פ
2:10 יִי יַחְבֵּר בְּעָלֵי דְבָבָא דְקִימִין לְאַבְאָשָׁא לְעַמִּיהֶן עֲלִיהוֹן מִן שָׁמַיָא בְּקַל רֶם רַב יִשְׁקִיף יִי יַעֲבִיד פּוֹרְעָנוֹת דִּין מְגוּג וּמִשְׁרֵית עַמְמִין חֲטוּפִין דְּאִתָּן עַמִּיה מְסִיפֵי אַרְעָא וַיִּתֵּן תּוֹקְפָא לְמַלְכִּיהָ וַיִּרְבֵּי מַלְכוּת מְשִׁיחֶיהָ:

2:10 "Those who contend with the LORD will be shattered; Against them He will thunder in the heavens, The LORD will judge the ends of the earth; And He will give strength to His king, And will exalt the horn of His anointed."

2:11 וַיֵּלֶךְ אֶלְקָנָה הָרֹמָתָה עַל־בֵּיתוֹ וְהַנֶּעֱר הָיָה מְשָׁרְתָא אֶת־יְהוָה אֶת־פָּנָי עָלַי הַכֹּהֵן:

2:11 וְאַזַּל אֶלְקָנָה לְרֹמָתָא לְבֵיתֶיהָ וּרְבִיא הוּא מְשָׁמִישׁ קָדָם יִי בַחֲוֵי עָלַי כְּהֵנָּא:

2:11 Then Elkanah went to his home at Ramah. But the boy ministered to the LORD before Eli the priest.

2:12 וּבְנֵי עָלִי בְנֵי בְלִיעַל לֹא יָדְעוּ אֶת־יְהוָה:

2:12 וּבְנֵי עָלִי גְבָרִין רַשְׁיָעִין לֹא הָיוּ יָדְעִין לְמַדְחַל לְמִיפְלַח מִן קָדָם יִי:

2:12 Now the sons of Eli were worthless men; they did not know the LORD

2:13 וּמִשְׁפַּט הַכֹּהֲנִים אֶת־הָעָם כָּל־אִישׁ זֶבַח זֶבַח וּבָא נֶעֱר הַכֹּהֵן כְּבִשָּׁל הַבָּשָׂר וְהַמִּזְלֵג שְׁלֹש־הַשָּׁנִים בִּידּוֹ:

2:13 וְנִמְוָסָא דְכֹהֲנֵי מִן עַמָּא כָּל גְּבַר דְּנָכִיס נְכֻסְתָּא וְאַתִּי עוֹלִימָא דְכֹהֲנָא כְּמִבְשָׁל בְּסָרָא וּמִשְׁלִיא דְלִיהָ תֵּלַת שָׁנִין בִּידֶיהָ:

2:13 and the custom of the priests with the people. When any man was offering a sacrifice, the priest's servant would come while the meat was boiling, with a three-pronged fork in his hand.

2:14 וְהָפָה בְּפִיזֹר אוֹ בְדוֹד אוֹ בְקִלְחַת אוֹ בְּפָרוֹר כָּל אֲשֶׁר יַעֲלֶה הַמִּזְלֵג יִקַּח הַכֹּהֵן בּוֹ פָּכָה יַעֲשֶׂוּ לְכָל־יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים שָׁם בְּשִׁלָּה:

2:14 וְקָבַע לִיה בְּאִיזְרָא בְּכִיּוֹרָא אוֹ בְּדוֹדָא אוֹ בְּקִדְרָא אוֹ בְּמִלִּיסָא בְּאִילְפִיסָא כָּל דְּמָסִיק מְשִׁילִיא נָסִיב כְּהֵנָּא לְנַפְשִׁיהָ כְּדִין עֲבָדִין לְכָל יִשְׂרָאֵל דְּאִתָּן לְדַבְחָא תַּמָּן בְּשִׁילוֹ:

2:14 Then he would thrust it into the pan, or kettle, or caldron, or pot; all that the fork brought up the priest would take for himself. Thus they did in Shiloh to all the Israelites who came there.

2:15 גַּם בְּטָרֶם יִקְטְרוּן אֶת־הַחֶלֶב וּבָא נֶעֱר הַכֹּהֵן וְאָמַר לְאִישׁ הַזֹּבֵחַ תִּנֵּה בָשָׂר לְצִלּוֹת לַפָּהּ וְלֹא־יִקַּח מִמֶּה בָשָׂר מִבְשָׁל כִּי אִם־חַי:

2:15 אַף עַד לֹא יִתְסַקֵּן תְּרַבִּיא לְמַדְבְּחָא עַל מַדְבַּחָא וְאַתִּי וַיִּתֵּי עוֹלִימָא דְכֹהֲנָא וְאָמַר לְגִבְרָא דְדָבַח דְּנָכִיס הַב בְּסָרָא לְמַטְוִי לְכֹהֲנָא וְלֹא יִסַּב מִנָּךְ בְּסַר מִבְשָׁל אֱלֵהִין כֹּד חַי:

2:15 Also, before they burned the fat, the priest's servant would come and say to the man who was sacrificing, "Give the priest meat for roasting, as he will not take boiled meat from you, only raw."

2:16 וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָאִישׁ קֹטֵר יִקְטִירוּן כִּיּוֹם הַחֹלֶב וְקָח־לָךְ כַּאֲשֶׁר תִּאְוָה נִפְשְׁךָ
וְאָמַר (לוֹ) [לֹא] כִּי עָתָה תִּתֵּן וְאִם־לֹא לִקְחָתִי בְּחֹזֶקָה:
2:16 וְאָמַר לִיה גְּבִרָא אֲוִרִיךְ עַד דִּיתְסָקוֹן יִסּוֹךְ יוֹמָא דִּין תִּרְבִּיא לַמִּדְבַּח
וְסָב לָךְ כְּמָא דִּרְעִיא דִּרְעוּא נִפְשְׁךָ וְאָמַר לִיה אֲרִי כְעַן תִּתֵּן וְאִם לֹא יִסְבּוּן
מִנְךָ בְּעַל כְּרַחֲךָ:

2:16 If the man said to him, "They must surely burn the fat first, and then take as much as you desire," then he would say, "No, but you shall give it to me now; and if not, I will take it by force."

2:17 וַתְּהִי חַטָּאת הַנְּעָרִים גְּדוֹלָה מְאֹד אֶת־פְּנֵי יְהוָה כִּי נֶאֱצְוּ הָאֲנָשִׁים אֶת
מִנְחַת יְהוָה:

2:17 וַהֲוָה חוֹב וְהוּת חוֹבַת עוֹלִימָיָא סְגִי לַחֲדָא קָדָם יְיָ אֲרִי בְּזוּ גְבִרִיא יֵת
קִרְבְּנִיא דִּיִּי:

2:17 Thus the sin of the young men was very great before the LORD, for the men despised the offering of the LORD.

2:18 וּשְׁמוּאֵל מְשַׁרְתָּ אֶת־פְּנֵי יְהוָה נֶעֱר חָגוּר אֶפֹּד בָּד:

2:18 וּשְׁמוּאֵל מְשָׁמִישׁ קָדָם יְיָ עוֹלִימָא אֲסִיר כְּרֹדוּט דְּבוּץ:

2:18 Now Samuel was ministering before the LORD, as a boy wearing a linen ephod.

2:19 וּמַעִיל קִטָּן תַּעֲשֶׂה־לוֹ אִמּוֹ וְהֵעֲלָתָה לוֹ מִיָּמִים יְמִימָה בַּעֲלוּתָהּ אֶת־אִשָּׁהּ
לְזִבְחַת אֶת־זֶבַח הַיָּמִים:

2:19 וּמַעִיל זַעִיר עֲבָדָא תַּעֲבִיד לִיה אִמִּיה וּמִסְקָא לִיה מִזְמָן מוּעֵד לְמוּעֵד
לְזִמְן בְּמִסְקָה עִם בַּעֲלָה לְדַבְחָא יֵת דִּיבַח מוּעֲדָא:

2:19 And his mother would make him a little robe and bring it to him from year to year when she would come up with her husband to offer the yearly sacrifice.

2:20 וּבִרְךְ עָלַי אֶת־אֱלֹקָנָה וְאֶת־אִשְׁתּוֹ וְאָמַר יֵשׁם יְהוָה לָךְ זֶרַע מִן־הָאִשָּׁה
הַזֹּאת תַּחַת הַשְּׁאֵלָה אֲשֶׁר שָׁאֵל לִיהוָה וְהָלַכוּ לְמִקְמוֹ:

2:20 וּבִרִיךְ עָלַי יֵת אֱלֹקָנָה וְיֵת אֶתְתִּיה וְאָמַר יְקוּיִם יְיָ לָךְ בְּנִין כְּשָׂרִין מִן
אֶתְתָּא הָדָא חֲלָף שְׁאִילָתָא דְשָׁאֵל מִן קָדָם יְיָ וְאִזְלוּ לְאֶתְרִיהּ לְאֶתְרִיהוּן:

2:20 Then Eli would bless Elkanah and his wife and say, "May the LORD give you children from this woman in place of the one she dedicated to the LORD." And they went to their own home.

2:21 כִּי־פָקַד יְהוָה אֶת־חַנָּה וַתֵּהָר וַתֵּלֶד שְׁלֹשָׁה־בָנִים וּשְׁתֵּי בָנוֹת וַיִּגְדַּל הַנֶּעֱר
שְׁמוּאֵל עִם־יְהוָה: ס

2:21 אֲרִי עַל דְּכִרְנָה דְּחַנָּה קָדָם יְיָ וְעַדִּיאַת וִילִידַת תִּלְתָּה בְּנִין וְתִרְתִּין בָּנוֹ
וּרְבָא רְבִיא שְׁמוּאֵל מְשָׁמִישׁ קָדָם יְיָ:

2:21 The LORD visited Hannah; and she conceived and gave birth to three sons and two daughters. And the boy Samuel grew before the LORD.

2:22 וְעָלִי זָקֵן מְאֹד וּשְׁמַע אֶת־כָּל־אֲשֶׁר יַעֲשׂוּן בָּנָיו לְכָל־יִשְׂרָאֵל וְאֶת
אֲשֶׁר־יִשְׁכְּבוּן אֶת־הַנָּשִׁים הַצֹּבְאוֹת פֶּתַח אֹהֶל מוּעֵד:

2:22 וְעָלִי סִיב לַחֲדָא וּשְׁמַע יֵת כָּל דְּעַבְדִּין בְּנוֹהֵי לְכָל יִשְׂרָאֵל וְיֵת דְּשָׁכְבִן
וְיֵת דְּמִשְׁהוּן יֵת נִשְׂיָא דְמַדְכִּיין יֵת נִשְׂיָא דְאֶתִּין לְצִלָּאָה בְּתִרַע מִשְׁכָּן זְמָנָא:

2:22 Now Eli was very old; and he heard all that his sons were doing to all Israel, and how they lay with the women who served at the doorway of the tent of meeting.

2:23 וַיֹּאמֶר לָהֶם לָמָּה תַעֲשׂוּן כְּדִבְרֵים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנִכִּי שְׁמַע אֶת־דְּבָרֵיכֶם

רָעִים מֵאֵת כָּל־הָעָם אֱלֹהִים:

2:23 וַאֲמַר לָהוֹן לָמָּה תַעֲבֹדוּן כְּפַתְגָּמִיָּא יֵת פִּיתְגָּמִיָּא הָאֱלֹוִן דָּאָנָא שְׁמַע יֵת פִּתְגָּמִיכוֹן בִּישׁוֹן מִן כָּל עָמָא אֱלֹוִן:

2:23 He said to them, "Why do you do such things, the evil things that I hear from all these people?"

2:24 אֵל בְּנֵי פִי לֹוא־טוֹבָה הַשְׁמָעָה אֲשֶׁר אָנֹכִי שְׁמַע מֵעֲבָרִים עִם־יְהוָה:

2:24 לֹא בְנֵי אָרִי לֹא תִקְנָא שְׁמוּעָתָא דָּאָנָא שְׁמַע רַדְנִין דְּרַנְנִין מְרַנְנִין דְּרַינִין עָמָא דִּיִּי:

2:24 "No, my sons; for the report is not good which I hear the LORD'S people circulating.

2:25 אִם־יַחֲטֵא אִישׁ לְאִישׁ וּפָלְלוּ אֱלֹהִים וְאִם לִיהוָה יַחֲטֵא־אִישׁ מִי יִתְפַּלֵּל־לוֹ וְלֹא יִשְׁמָעוּ לְקוֹל אֲבִיהֶם כִּי־חָפֵץ יְהוָה לְהַמִּיתָם:

2:25 אִם יַחֲבִיב יַחֲבִיב גִּבֹּר לְגִבֹּר הֲלֹא יִיתּוֹן יִיתִי לְקָדָם דִּינָא וְיִשְׁמַע קֹל מְלִיהוֹן וְיַפְלִי בִינִיהוֹן וְאִם קָדָם יִי יַחֲבִיב גִּבֹּרָא מִמֶּן יַבְעִי וְיִשְׁתַּבֵּיך לִיָּה וְלֹא קָבִילוּ לְמִימַר אֲבוּהוֹן אָרִי רַעְוָא מִן קָדָם יִי לְקַטְלוֹתְהוֹן:

2:25 "If one man sins against another, God will mediate for him; but if a man sins against the LORD, who can intercede for him?" But they would not listen to the voice of their father, for the LORD desired to put them to death.

2:26 וְהַנֶּעַר שְׁמוּאֵל הִלֵּךְ וְגָדַל וְטוֹב גַּם עִם־יְהוָה וְגַם עִם־אֲנָשִׁים: ס

2:26 וּרְבִיא שְׁמוּאֵל אֲזִיל וְסָגִי וּשְׁמִיָּה טָב תִּקְנֵן אֹורְחָתִיה מִן קָדָם יִי וְתַרִיצִין עַבְדֹּוהִי בְּגוֹ בְנֵי־אָנָּשָׁא:

2:26 Now the boy Samuel was growing in stature and in favor both with the LORD and with men.

2:27 וַיָּבֹא אִישׁ־אֱלֹהִים אֶל־עֲלִי וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה הִנֵּנִלָּה נִגְלִיתִי אֶל־בֵּית אַבִּיךָ בְּהִיוֹתָם בְּמִצְרַיִם לְבֵית פְּרַעֲה:

2:27 וְאַתָּא נִבִּיא דִּי לֹות עָלִי וַאֲמַר לִיָּה כְדָנָן אָמַר יִי אֶתְגַּלָּאָה הָאִיתְגַּלָּאָה אֶתְגַּלִּיתִי אִיתְגַּלִּית עַל בֵּית לְבֵית אֲבוּךָ כְּדָ הוּוּ בְּמִצְרַיִם וּמִשְׁעַבְדִּין מִשְׁתַּעֲבָדִין לְבֵית פְּרַעֲה:

2:27 Then a man of God came to Eli and said to him, "Thus says the LORD, 'Did I *not* indeed reveal Myself to the house of your father when they were in Egypt in *bondage* to Pharaoh's house?"

2:28 וּבַחֲרָ אֹתוֹ מִכָּל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לִי לְכַתֵּן לַעֲלֹת עַל־מִזְבְּחִי לְהַקְטִיר קֶטֶר לְשֹׂאת אֵפוֹד לִפְנֵי וְאַתָּנָה לְבֵית אַבִּיךָ אֶת־כָּל־אֲשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל:

2:28 וְאַתְרַעִיתִי וְאַתְרַעִית בֵּיה מִכָּל שִׁבְטֵיָא דִּי־יִשְׂרָאֵל קְדָמִי לִי לְמַהֲנִי כְּהִין לְאַסְקָא קֶרְבָּן עַל מִדְּבָחִי לְאַקְטָרָא קֶטֶר בְּסָמִין לְמַלְבֹּשׁ אֵפוֹד לְשִׁמְשָׂא קְדָמִי וְיַהֲבִית לְבֵית אֲבוּךָ יֵת כָּל קֶרְבָּנָא דְּבִנֵּי יִשְׂרָאֵל:

2:28 'Did I *not* choose them from all the tribes of Israel to be My priests, to go up to My altar, to burn incense, to carry an ephod before Me; and did I *not* give to the house of your father all the fire *offerings* of the sons of Israel?"

2:29 לָמָּה תִבְעֹטוּ בְּזִבְחִי וּבְמִנְחָתִי אֲשֶׁר צִוִּיתִי מַעֲוֹן וּתְכַבֵּד אֶת־בְּנֵיךְ מִמֶּנִּי לְהַבְרִיאֲכֶם מִרְאשִׁית כָּל־מִנְחַת יִשְׂרָאֵל לְעַמִּי:

2:29 לָמָּה אֲתוֹן אָנֹסִין בְּנִכְסֵת קְדָשִׁי וּבְקֶרְבָּנִי דְּפִקִּידִית לְקֶרְבָּא קְדָמִי בְּבֵית מִקְדָּשִׁי וְיִקְרַת יֵת בְּנֵךְ קְדָמוּתָא לְאוּכְלוֹתְהוֹן מִרִישׁ כָּל מִנְחַת יִשְׂרָאֵל דְּעַמִּי:

2:29 'Why do you kick at My sacrifice and at My offering which I have commanded in My dwelling, and honor your sons above Me, by making yourselves fat with the choicest of every offering of My people Israel?"

2:30 לָכֵן נֹא־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָמַר אֲמַרְתִּי בֵיתְךָ וּבֵית אַבִּיךָ יִתְהַלְכוּ לִפְנֵי עַד־עוֹלָם וְעַתָּה נֹא־יְהוָה חָלִילָה לִי כִּי־מְכַבְּדִי אֲכַבֵּד וּבְזִי יִקְלוּ:

2:30 בְּכִין כְּדָנָן אָמַר יִי אֱלֹהָא דִּי־יִשְׂרָאֵל מִימַר אֲמַרִית בֵּיתְךָ וּבֵית אֲבוּךָ

יִשְׁמְשׁוּן קִדְמִי עַד עֲלֹמָא וְכַעַן אָמַר יְיָ קִשְׁטָא אֲנֹון דִּינִי אֲרִי לְדַמִּיקְרִין
לְמִיִּקְרִין קִדְמִי אִיקָר וְדַמְבִּסְרִין עַל שְׁמִי קִדְמִי יִתְשָׁטוּן:

2:30 "Therefore the LORD God of Israel declares, 'I did indeed say that your house and the house of your father should walk before Me forever'; but now the LORD declares, 'Far be it from Me-- for those who honor Me I will honor, and those who despise Me will be lightly esteemed.

2:31 הִנֵּה יָמִים בָּאִים וְגִדַּעְתִּי אֶת־זִרְעֶךָ וְאֶת־זֶרַע בֵּית אָבִיךָ מִהָיוֹת זָקֵן בְּבֵיתְךָ:

2:31 הָא יוֹמִיָא אַתָּן וְאַקְטוּף וְאִיקְטוּף יָת תְּקוּף דְרַעְךָ וְיָת תְּקוּף דְרַע בֵּית
אָבוּךָ מִלְמַהּוּי סָב סִיב בְּבֵיתְךָ:

2:31 'Behold, the days are coming when I will break your strength and the strength of your father's house so that there will not be an old man in your house.

2:32 וְהִבְטַתְּ צָר מֵעוֹן בְּכָל אֲשֶׁר־יֵיטִיב אֶת־יִשְׂרָאֵל וְלֹא־יִהְיֶה זָקֵן בְּבֵיתְךָ
כָּל־הַיָּמִים:

2:32 וְתַהִי מִסְתַּכַּל וְתַהִי תְּזִי בְּעֶקְתָּא דְתִיתִי עַל אָנֶשׁ בֵּיתְךָ בְּחוּבִין דְחִבְתוּן
קִדְמִי בְּבֵית מְקֻדָּשִׁי וּבְתֵר כִּין אִיתִי טַבְתָּא עַל יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִהְיֶה סָב סִיב
בְּבֵיתְךָ כָּל יוֹמִיָא:

2:32 'You will see the distress of My dwelling, in spite of all the good that I do for Israel; and an old man will not be in your house forever.

2:33 וְאִישׁ לֹא־אֲכַרִּית לְךָ מֵעַם מִזְבְּחִי לְכָלֹת אֶת־עֵינֶיךָ וְלֹאֲדִיב אֶת־נַפְשְׁךָ
וְכָל־מִרְבִּית בֵּיתְךָ יָמוּתוּ אָנָּשִׁים:

2:33 וְאָנֶשׁ לֹא אֲפַסִּיק אִיפֶסֶק לְךָ מִן מִדְּבָחִי לְחִשְׁכָּא יָת עֵינְךָ וְלֹאֲפָחָא יָת
נַפְשְׁךָ וְכָל סְגִיּוֹת בֵּיתְךָ יִתְקַטְלוּן עוֹלִימִין:

2:33 'Yet I will not cut off every man of yours from My altar so that your eyes will fail from weeping and your soul grieve, and all the increase of your house will die in the prime of life.

2:34 וְזֶה־לְךָ הָאוֹת אֲשֶׁר יָבֹא אֶל־שְׁנֵי בָנֶיךָ אֶל־חֲפְנִי וּפִינָחַס בְּיוֹם אֶחָד יָמוּתוּ
שְׁנֵיהֶם:

2:34 וְדִין לְךָ אֶתָּא דְתִיתִי דִיִּיתִי לְוֹת תְּרִין בָּנְךָ בְּרַךְ חֲפְנִי וּפִינָחַס וְלוֹת
פִּינָחַס בְּיוֹמָא חָד יִתְקַטְלוּן תְּרוּיָהוּן:

2:34 'This will be the sign to you which will come concerning your two sons, Hophni and Phinehas: on the same day both of them will die.

2:35 וְהִקִּימְתִּי לִי כֹהֵן נֹאמָן כַּאֲשֶׁר בַּלְבָּבִי וּבְנַפְשִׁי יַעֲשֶׂה וּבִנְיָתִי לוֹ בֵּית נֹאמָן
וְהִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי־מִשְׁיַחִי כָּל־הַיָּמִים:

2:35 וְאֲקִים קִדְמִי כֹהֵן מִהֵימָן דְּכִמִּימְרִי וְכִרְעוּתִי יַעֲבִיד וְאֲקִיִּים לִיה מַלְכוֹ
קִימָא וְיִשְׁמִישׁ קִדְם מִשְׁיַחִי כָּל יוֹמִיָא:

2:35 'But I will raise up for Myself a faithful priest who will do according to what is in My heart and in My soul; and I will build him an enduring house, and he will walk before My anointed always.

2:36 וְהָיָה כָּל־הַנוֹתָר בְּבֵיתְךָ יָבוֹא לְהִשְׁתַּחֲוֹת לוֹ לְאַגּוֹרַת פֶּסֶף וְכִפְר־לֶחֶם
וְאָמַר סִפְחֲנִי נָא אֶל־אַחַת הַכֹּהֲנוֹת לֶאֱכֹל פֶּת־לֶחֶם: ס

2:36 וְהָיָה כָּל דִּישְׁתָּאֵר בְּבֵיתְךָ יִיתִי לְאַשְׁתַּפְּלָא לִיה לְמַעָּא דְכֶסֶף וּפִתָּא
דְּלַחְמָא וְיִימַר מִנִּינִי כְעֵן לַחְדָּא מִמַּטְרַת כְּהֵנָּא כִּהְנוּתָא לְמִיכַל פִּתָּא
דְּלַחְמָא:

2:36 'Everyone who is left in your house will come and bow down to him for a piece of silver or a loaf of bread and say, "Please assign me to one of the priest's offices so that I may eat a piece of bread.'"

3:1 וְהִנָּעַר שְׁמוּאֵל מִשְׁרַת אֶת־יְהוָה לִפְנֵי עָלִי וּדְבַר־יְהוָה הָיָה יָקָר בְּיָמָיו

הָהֵם אֵין חֲזוֹן נִפְרָץ: ס

3:1 וּרְבִיא שְׁמוּאֵל מְשָׁמֵשׁ קֶדֶם יְיָ בְּחַיֵּי עֲלִי וּפִתְגָמָא דִּיּוּ הָוָה כָּסִי בְיוֹמָיָא
הָאֲנוּן לִית נְבוּאָה גִלְיָא:

3:1 Now the boy Samuel was ministering to the LORD before Eli. And word from the LORD was rare in those days, visions were infrequent.

3:2 וַיְהִי בַיּוֹם הַהוּא וְעַלִּי שָׁכַב בְּמִקְוֹ (וְעֵינָיו) הִחֲלוּ כְהוֹת לֹא יוֹכֵל
לִרְאוֹת:

3:2 וַהֲוָה בְּיוֹמָא הַהוּא וְעַלִּי שָׁכַב בְּאַתְרֵיהּ וְעֵינֵיהּ שְׁרִיָּאָה שְׁרִיאוּ לְמַכְהִי לֹא
יָכִיל לְמַחֲזִי:

3:2 It happened at that time as Eli was lying down in his place (now his eyesight had begun to grow dim and he could not see well),

3:3 וְנֵר אֱלֹהִים טָרָם יִכְבֶּה וּשְׁמוּאֵל שָׁכַב בְּהִיכַל יְהוָה אֲשֶׁר־שָׁם אֲרוֹן אֱלֹהִים:
פ

3:3 וּבּוֹצִין בֵּית מִקְדָּשָׁא דִּיּוּ עַד לֹא טָפָא וּשְׁמוּאֵל שָׁכַב בְּעֲזֶרֶת לְיוֹאֵי
וְקָלָא דִּיּוּ אֲשַׁתְּמַע מִהִיכְלָא דִּיּוּ דְתַמָּן אֲרוֹנָא דִּיּוּ:

3:3 and the lamp of God had not yet gone out, and Samuel was lying down in the temple of the LORD where the ark of God was,

3:4 וַיִּקְרָא יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל וַיֹּאמֶר הִנְנִי:

3:4 וּקְרָא יְיָ לְשְׁמוּאֵל וַאֲמַר הָאֲנִי:

3:4 that the LORD called Samuel; and he said, "Here I am."

3:5 וַיָּרֶץ אֶל־עַלִּי וַיֹּאמֶר הִנְנִי כִי־קִרְאתָ לִי וַיֹּאמֶר לֹא־קִרְאתִי שׁוּב שָׁכַב וַיִּלָּךְ
וַיִּשְׁכַּב: ס

3:5 וְרַחַט לְוֹת עַלִּי וַאֲמַר הָאֲנִי אֲרִי קִרְיתָא לִי וַאֲמַר לֹא קִרְיתִי תוּב שָׁכוּב
שָׁכַב וַאֲזַל וּשְׁכַיב:

3:5 Then he ran to Eli and said, "Here I am, for you called me." But he said, "I did not call, lie down again." So he went and lay down.

3:6 וַיִּסָּף יְהוָה קְרָא עוֹד שְׁמוּאֵל וַיִּקָּם שְׁמוּאֵל וַיִּלָּךְ אֶל־עַלִּי וַיֹּאמֶר הִנְנִי כִי
קִרְאתָ לִי וַיֹּאמֶר לֹא־קִרְאתִי בְנִי שׁוּב שָׁכַב:

3:6 וַאֲוִסִּיף יְיָ מִקְרִי עוֹד שְׁמוּאֵל וְקָם שְׁמוּאֵל וַאֲזַל לְוֹת עַלִּי וַאֲמַר הָאֲנִי אֲרִי
קִרְיתָא לִי וַאֲמַר לֹא קִרְיתִי בְרִי תוּב שָׁכוּב שָׁכַב:

3:6 The LORD called yet again, "Samuel!" So Samuel arose and went to Eli and said, "Here I am, for you called me." But he answered, "I did not call, my son, lie down again."

3:7 וּשְׁמוּאֵל טָרָם יָדַע אֶת־יְהוָה וְטָרָם יִגְלֶה אֵלָיו דְּבַר־יְהוָה:

3:7 וּשְׁמוּאֵל עַד לֹא אוֹלִיף אוֹלִיף לְמַדָּע אֶלְפָן מִן קֶדֶם יְיָ דַּחֲלַתָּא דִּיּוּ וְעַד
לֹא אֲתַגְלִי לִיהּ פִּתְגָם נְבוּאָתָא דִּיּוּ:

3:7 Now Samuel did not yet know the LORD, nor had the word of the LORD yet been revealed to him.

3:8 וַיִּסָּף יְהוָה קְרָא־שְׁמוּאֵל בְּשִׁלְשִׁית וַיִּקָּם וַיִּלָּךְ אֶל־עַלִּי וַיֹּאמֶר הִנְנִי כִי
קִרְאתָ לִי וַיָּבִן עַלִּי כִי יְהוָה קְרָא לְנַעַר:

3:8 וַאֲוִסִּיף יְיָ מִקְרִי שְׁמוּאֵל בְּתִלְתִּיתָא וְקָם וַאֲזַל לְוֹת עַלִּי וַאֲמַר הָאֲנִי אֲרִי
קִרְיתָא לִי וּסְבַר עַלִּי אֲרִי מִן קֶדֶם יְיָ מִתְקִרִי לְרְבִיא:

3:8 So the LORD called Samuel again for the third time. And he arose and went to Eli and said, "Here I am, for you called me." Then Eli discerned that the LORD was calling the boy.

3:9 וַיֹּאמֶר עָלַי לְשִׁמוּאֵל לֵךְ שֹׁכֵב וְהָיָה אֲסִיּוֹקָא אֵלַיךְ וְאָמַרְתָּ דְּבַר יְהוָה
כִּי שָׁמַע עֲבָדְךָ וַיֵּלֶךְ שִׁמוּאֵל וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹמוֹ:
3:9 וַאֲמַר עָלַי לְשִׁמוּאֵל אֵיזִיל שְׁכּוּב וַיְהִי אִם אֲרִי יִקְרִי לְךָ וְתִימַר מְלִיל יְיָ
אֲרִי שָׁמַע עֲבָדְךָ וְאִזֵּל שִׁמוּאֵל וּשְׁכִיב בְּאַתְרֶיהָ:

3:9 And Eli said to Samuel, "Go lie down, and it shall be if He calls you, that you shall say, 'Speak, LORD, for Your servant is listening.'" So Samuel went and lay down in his place.

3:10 וַיָּבֹא יְהוָה וַיִּתְּצֵב וַיִּקְרָא כַּפֶּעַם-בַּפֶּעַם שִׁמוּאֵל שִׁמוּאֵל וַיֹּאמֶר שִׁמוּאֵל
דְּבַר כִּי שָׁמַע עֲבָדְךָ: פ
3:10 וְאַתְּגִלִּי לִיהִי יְיָ יִקְרָא דִּיָּא וְאַתְעֵתֵד וַיִּקְרָא כִּזְמַן כִּזְמַן שִׁמוּאֵל שִׁמוּאֵל
וַאֲמַר שִׁמוּאֵל מְלִיל אֲרִי שָׁמַע עֲבָדְךָ:

3:10 Then the LORD came and stood and called as at other times, "Samuel! Samuel!" And Samuel said, "Speak, for Your servant is listening."

3:11 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-שִׁמוּאֵל הִנֵּה אֲנֹכִי עֹשֶׂה דְּבַר בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר כָּל-שֹׁמְעוֹ
תִּצְלִינָה שְׁתֵּי אָזְנוֹי:
3:11 וַאֲמַר יְיָ לְשִׁמוּאֵל הָאֲנָא עָבִיד פִּתְגָמָא בְּיִשְׂרָאֵל דְּכָל כָּל דִּישְׁמַעְנִיהָ יִצְלָן
יִצְלָן תִּרְתִּין אֲדִנּוּהִי:

3:11 The LORD said to Samuel, "Behold, I am about to do a thing in Israel at which both ears of everyone who hears it will tingle."

3:12 בַּיּוֹם הַהוּא אָקִים אֶל-עָלַי אֶת כָּל-אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל-בֵּיתוֹ הַחֹל וְכֹלָה:
3:12 בַּיּוֹמָא הַהוּא אָקִים אָקִים עַל עָלַי לְעָלַי יֵת כָּל דְּמִלְלִית עַל אָנֶשׁ
בֵּיתִיהָ אָנֶמֶר וְאַשִּׁיזִי:

3:12 "In that day I will carry out against Eli all that I have spoken concerning his house, from beginning to end."

3:13 וְהִגַּדְתִּי לוֹ כִּי-שָׁפַט אֲנִי אֶת-בֵּיתוֹ עַד-עוֹלָם בַּעֲנֹן אֲשֶׁר-יָדַע כִּי-מִקְלָלִים
לָהֶם בָּנָיו וְלֹא כָהָה בָּם:
3:13 וְחֻוִּיתִי וְאִיחוּי לִיהִי אֲרִי מִתְפַּרַּע אָנָּא מִן אָנֶשׁ בֵּיתִיהָ עַד עָלְמָא בְּחוּבִין
דִּידַע אֲרִי מִרְגִּזִּין לְהוֹן בְּנוּהִי וְלֹא כָהָה נֹף בְּהוֹן:

3:13 "For I have told him that I am about to judge his house forever for the iniquity which he knew, because his sons brought a curse on themselves and he did not rebuke them."

3:14 וְלָכֵן נִשְׁבַּעְתִּי לְבֵית עָלַי אֲסִיּוֹתִיכֶפֶר עוֹן בֵּית-עָלַי בְּזָבַח וּבִמְנַחָה עַד-עוֹלָם:
3:14 וּבְכִין קְיִמִּית לְבֵית עָלַי אִם יִשְׁתַּבְּקוֹן חֻוִּי בֵּית עָלַי אֱלֹהִין בַּמַּעֲסָק
בַּעֲוִרִיתָא וּבַעֲוֹבְדִין טְבִין בְּנִכְסַת קִדְשִׁין וּבִקְרָבָנִין עַד עָלְמָא:

3:14 "Therefore I have sworn to the house of Eli that the iniquity of Eli's house shall not be atoned for by sacrifice or offering forever."

3:15 וַיִּשְׁכַּב שִׁמוּאֵל עַד-הַבֹּקֶר וַיִּפְתַּח אֶת-דִּלְתוֹת בֵּית-יְהוָה וּשְׁמוּאֵל יָרָא
מִהֲגִיד אֶת-הַמְּרָאָה אֶל-עָלַי:
3:15 וּשְׁכִיב שִׁמוּאֵל עַד צַפְרָא וּפְתַח יֵת דְּשִׁי בֵּית מִקְדָּשָׁא דִּיָּי וּשְׁמוּאֵל דָּחִיל
מִלְּחֻוָּאָה מִחוּוְהָא יֵת חִיזוּ נְבוֹאָתָא לְעָלַי:

3:15 So Samuel lay down until morning. Then he opened the doors of the house of the LORD. But Samuel was afraid to tell the vision to Eli.

3:16 וַיִּקְרָא עָלַי אֶת-שִׁמוּאֵל וַיֹּאמֶר שִׁמוּאֵל בְּנִי וַיֹּאמֶר הִנְנִי:
3:16 וַיִּקְרָא עָלַי לְשִׁמוּאֵל יֵת שִׁמוּאֵל וַאֲמַר שִׁמוּאֵל בְּרִי וַאֲמַר הָאֲנָא:

3:16 Then Eli called Samuel and said, "Samuel, my son." And he said, "Here I am."

3:17 וַיֹּאמֶר מָה הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלַיךָ אֶל־נָא תַכְחֹד מִמֶּנִּי כֹה יַעֲשֶׂה־לְךָ
 אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִיף אִם־תַּכְחֹד מִמֶּנִּי דִּבֶּר מִכָּל־הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֵלַיךָ:
 3:17 וַאֲמַר מָה פִּתְגָמָא דְּמַלְּיִל עִמָּךְ לֹא כַעַן תַּכְסֵּא מִנִּי פִתְגָמָא כְּדִין יַעֲבִיד
 לְךָ יְיָ וּכְדִין יוֹסִיף אִם תַּכְסֵּא מִנִּי פִתְגָם מִכָּל פִּתְגָמָא דְּמַלְּיִל עִמָּךְ:

3:17 He said, "What is the word that He spoke to you? Please do not hide it from me. May God do so to you, and more also, if you hide anything from me of all the words that He spoke to you."

3:18 וַיַּגִּד־לּוֹ שְׁמוּאֵל אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים וְלֹא כָחַד מִמֶּנּוּ וַיֹּאמֶר יְהוָה הוּא הַטּוֹב
 בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה: פ

3:18 וַיְחִי לֵיה שְׁמוּאֵל ית כל פתגמא ולא כסי מניה ואמר יי הוא דתקין
 קדמוהי בעינוהי יעביר:

3:18 So Samuel told him everything and hid nothing from him. And he said, "It is the LORD; let Him do what seems good to Him."

3:19 וַיִּגְדַּל שְׁמוּאֵל וַיְהוֶה ה' עִמּוֹ וְלֹא־הָפִיל מִכָּל־דִּבְרָיו אֶרְצָה:
 3:19 וּרְבָא שְׁמוּאֵל וּמִימְרָא דִּי הוּא בְּסַעְדִּיה וְלֹא בְטִיל מִכָּל פִּתְגָמוּהִי חַד
 לְאַרְעָאֲדַעְרָא:

3:19 Thus Samuel grew and the LORD was with him and let none of his words fail.

3:20 וַיֵּדַע כָּל־יִשְׂרָאֵל מִדָּן וְעַד־בְּאֵר שֶׁבַע כִּי נֶאֱמַן שְׁמוּאֵל לַנְּבִיא לַיהוָה:
 3:20 וַיֵּדַע כָּל יִשְׂרָאֵל מִדָּן וְעַד בְּאֵר־שֶׁבַע אֲרִי מְהִימָן הוּא שְׁמוּאֵל בְּפִתְגָמֵי
 נְבוּאָתָא דִּי:

3:20 All Israel from Dan even to Beersheba knew that Samuel was confirmed as a prophet of the LORD.

3:21 וַיֹּסֶף יְהוָה לְהִרְאֶה בְּשִׁלָּה כִּי־נִגְלָה יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל בְּשִׁלּוֹ בְּדָבָר יְהוָה: פ
 3:21 וַאֲוֹסִיף יי לְאַתְגְּלָא בְּשִׁילּוֹ לְאַתְחַזָּא אֲרִי אַתְגְּלִי יי לְשְׁמוּאֵל בְּשִׁילּוֹ
 בְּפִתְגָמָא דִּי:

3:21 And the LORD appeared again at Shiloh, because the LORD revealed Himself to Samuel at Shiloh by the word of the LORD.

4:1 וַיְהִי דְּבַר־שְׁמוּאֵל לְכָל־יִשְׂרָאֵל וַיֵּצֵא יִשְׂרָאֵל לִקְרַאת פְּלִשְׁתִּים לַמִּלְחָמָה
 וַיַּחֲנוּ עַל־הָאֵבֶן הָעֶזֶר וּפְלִשְׁתִּים חָנוּ בְּאַפֶּק:
 4:1 וַהֲוֶה פִתְגָם שְׁמוּאֵל מֵרַע לְכָל יִשְׂרָאֵל וּנְפַק יִשְׂרָאֵל לְקִדְמוֹת פְּלִשְׁתָּאִי
 לְאַנְחָא קָרְבָא וּשְׂרוּ עַל אֵבֶן סַעְדָא וּפְלִשְׁתָּאִי שְׂרוּ בְּאַפֶּק:

4:1 Thus the word of Samuel came to all Israel. Now Israel went out to meet the Philistines in battle and camped beside Ebenezer while the Philistines camped in Aphek.

4:2 וַיַּעֲרְכוּ פְּלִשְׁתִּים לִקְרַאת יִשְׂרָאֵל וַתִּטֵּשׁ הַמִּלְחָמָה וַיִּנָּף יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי
 פְּלִשְׁתִּים וַיָּכּוּ בַּמַּעֲרָכָה בְּשָׂרָה כְּאַרְבַּעַת אֲלָפִים אִישׁ:
 4:2 וַסִּדְּרוּ קָרְבָא פְּלִשְׁתָּאִי לְקִדְמוֹת יִשְׂרָאֵל וַאֲתַרְטִישׁוּ עַבְדֵי קָרְבָא וַאֲתַבְּרוּ
 יִשְׂרָאֵל קִדְם פְּלִשְׁתָּאִי וּמַחוּ בְּסִדְרָא בְּחֻקְלָא כְּאַרְבַּעַת אֲלָפִין גְּבָרָא:

4:2 The Philistines drew up in battle array to meet Israel. When the battle spread, Israel was defeated before the Philistines who killed about four thousand men on the battlefield.

4:3 וַיָּבֹא הָעָם אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמְרוּ זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לָמָּה נִגַּפְנוּ יְהוָה הַיּוֹם לִפְנֵי
 פְּלִשְׁתִּים נִקְחָה אֶלִינוּ מִשְׁלָה אֶת־אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה וַיָּבֹא בְּקִרְבָנוּ וַיִּשְׁעֲנוּ מִכָּף
 אִיבֵינוּ:

4:3 וַאֲתָא עָמָא לְמַשְׁרִיתָא וַאֲמָרוּ סְבִי יִשְׂרָאֵל לָמָּה תַבְּרָנָא יי יוֹמָא דִּין קִדְם
 פְּלִשְׁתָּאִי נִסְב כַּעַן לָנָא מִשְׁלִילּוֹ ית אֲרוֹן קְנָמָא דִּי וַיִּהְךָ וַיִּיתִי בִּינָנָא בְּדִיל

יָקָר שְׁמִיָּה נִתְפָּרֵק וַיִּפְרֹקֵנָא מִיַּד בְּעָלֵי דְבִבְנָא:

4:3 When the people came into the camp, the elders of Israel said, "Why has the LORD defeated us today before the Philistines? Let us take to ourselves from Shiloh the ark of the covenant of the LORD, that it may come among us and deliver us from the power of our enemies."

4:4 וַיִּשְׁלַח הָעָם שְׁלָה וַיֵּשְׂאוּ מִשָּׁם אֶת אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה צְבָאוֹת יֹשֵׁב הַכְּרֻבִּים וְשָׁם שְׁנֵי בְנֵי־עֲלִי עִם־אֲרוֹן בְּרִית הָאֱלֹהִים חֲפְנִי וּפִינְחָס:

4:4 וּשְׁלַח עָמָא לְשִׁילֹו וַנִּטְלוּ מִתְּמֵן יֵת אֲרוֹן קִנְמָא דִּי דְשְׁכִינְתִּיה שְׂרָיָא עִיל־מֵן מַעַל כְּרוּבִיָּא וְתִמְן תְּרִין בְּנֵי עֲלִי עִם אֲרוֹן קִנְמָא דִּי חֲפְנִי וּפִינְחָס:

4:4 So the people sent to Shiloh, and from there they carried the ark of the covenant of the LORD of hosts who sits above the cherubim; and the two sons of Eli, Hophni and Phinehas, were there with the ark of the covenant of God.

4:5 וַיְהִי כְּבֹוא אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיִּרְעוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל תְּרוּעָה גְדוֹלָה וַתִּהְיֶה הָאָרֶץ:

4:5 וַהֲוָה כַּד אָתָא אֲרוֹן קִנְמָא דִּי לְמִשְׁרִיתָא וַיִּבִּיבוּ כָּל יִשְׂרָאֵל יִבְבָּא רַבָּא וַאֲשַׁתְּגִישַׁת וַאֲשַׁתְּגִישַׁת אַרְעָא:

4:5 As the ark of the covenant of the LORD came into the camp, all Israel shouted with a great shout, so that the earth resounded.

4:6 וַיִּשְׁמְעוּ פְּלִשְׁתִּים אֶת־קוֹל הַתְּרוּעָה וַיֹּאמְרוּ מָה קוֹל הַתְּרוּעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת בַּמַּחֲנֶה הָעִבְרִים וַיֵּדְעוּ כִּי אֲרוֹן יְהוָה בָּא אֶל־הַמַּחֲנֶה:

4:6 וּשְׁמְעוּ פְּלִשְׁתָּי יֵת קָל יִבְבָּא וַאֲמְרוּ מָה קָל יִבְבָּא רַבָּא הָרִין בְּמִשְׁרִית יְהוּדָי וַיֵּדְעוּ אֲרִי אֲרוֹנָא דִּי אָתָא לְמִשְׁרִיתָא:

4:6 When the Philistines heard the noise of the shout, they said, "What *does* the noise of this great shout in the camp of the Hebrews *mean*?" Then they understood that the ark of the LORD had come into the camp.

4:7 וַיִּירָאוּ הַפְּלִשְׁתִּים כִּי אָמְרוּ בָּא אֱלֹהִים אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמְרוּ אֹי לָנוּ כִּי לֹא הִיְתָה כְּזֹאת אֶתְמוֹל שְׁלָשָׁם:

4:7 וַדְחִילוּ פְּלִשְׁתָּי אֲרִי אָמְרוּ וַאֲמְרוּ אָתָא אֲרוֹנָא דִּי לְמִשְׁרִיתָא וַאֲמְרוּ וַיִּירָאוּ אֲרִי לֹא הוּא כְּהָדָא מֵאֶתְמָלִי וּמִדְּקִמּוּהִי וּמִדְּקִמּוּהִי:

4:7 The Philistines were afraid, for they said, "God has come into the camp." And they said, "Woe to us! For nothing like this has happened before."

4:8 אֹי לָנוּ מִי יַצִּילֵנוּ מִיַּד הָאֱלֹהִים הָאֲדִירִים הָאֵלֶּה אֵלֶּה הֵם הָאֱלֹהִים הַמִּכִּים אֶת־מִצְרַיִם בְּכָל־מִכָּה בְּמִדְבָּר:

4:8 וַיִּלָּנָא מֵן יִשְׁיִבְנָנָא מִיַּד מִימָרָא דִּי דְעוּבְדוּהִי רַבְרְבִין רַבְרְבִין אֲלִין אֲנִין אֲנוּן גְּבוּרְתָא דִּי דְמַחָא דְקִטִּיל יֵת מִצְרָאִי בְּכָל מַחָא וּלְעִמִּיָּה עֶבֶד פְּרִישָׁן בְּמִדְבָּרָא:

4:8 "Woe to us! Who shall deliver us from the hand of these mighty gods? These are the gods who smote the Egyptians with all *kinds* of plagues in the wilderness."

4:9 הַתְּחַזְקוּ וְהִיוּ לְאִנְשִׁים פְּלִשְׁתִּים פֶּן תַּעֲבֹדוּ לְעִבְרִים כַּאֲשֶׁר עֲבַדוּ לָכֶם וְהָיִיתֶם לְאִנְשִׁים וְנִלַּחַמְתֶּם:

4:9 אֶתְקַפּוּ וְהָיוּ לְגִבְרִין גְּבָרִין פְּלִשְׁתָּי דְלִמָּא תַשְׁתַּעֲבְדוּן דַּאֲשַׁתְעִבְדוּ דַּאֲשַׁתְעִבְדוּ לִיהוּדָי כְּמָא דַּאֲשַׁתְעִבְדוּ לְכוּן וַתְּהוּן לְגִבְרִין גְּבָרִין וַתִּגִּיחוּן קָרֵב:

4:9 "Take courage and be men, O Philistines, or you will become slaves to the Hebrews, as they have been slaves to you; therefore, be men and fight."

4:10 וַיִּלַּחֲמוּ פְּלִשְׁתִּים וַיִּנְגַּף יִשְׂרָאֵל וַיִּנָּסוּ אִישׁ לְאֹהֲלָיו וַתְּהִי הַמִּכָּה גְדוֹלָה מְאֹד וַיָּפֶל מִיִּשְׂרָאֵל שְׁלֹשִׁים אָלָף רַגְלִי:

4:10 ואִנְיָחוּ קָרְבָּא פִלְשְׁתָּאִי וְאַתְּבְּרוּ יִשְׂרָאֵל וְאַפְּכוּ גִבּוֹר לְקִירוּוֹהִי וְהָיָה מַחְתָּא רַבָּתָא לַחֲדָא וְאַתְקַטְלוּ וְאַתְקַטְלוּ מִיִּשְׂרָאֵל תְּלָתִין אַלְפִין גִּבּוֹר רַגְלֵי רַגְלֵי רִיגְלֵי:

4:10 So the Philistines fought and Israel was defeated, and every man fled to his tent; and the slaughter was very great, for there fell of Israel thirty thousand foot soldiers.

4:11 וְאַרְוֹן אֱלֹהִים נִלְקָח וּשְׁנֵי בְנֵי־עֲלִי מָתוּ חֲפָנִי וּפִינְחָס:

4:11 וְאַרְוֹנָא דִּי אֲשַׁתְּבִי וְתָרִין בְּנֵי עֲלִי אֲתַקְטִילוּ וְחֲפָנִי וּפִינְחָס:

4:11 And the ark of God was taken; and the two sons of Eli, Hophni and Phinehas, died.

4:12 וַיָּרֶץ אִישׁ־בְּנִימֵן מִהַמְּעֵרְכָה וַיָּבֹא שָׁלָה בַּיּוֹם הַהוּא וּמָדִיו קָרְעִים וְאַדְמָה עַל־רָאשׁוֹ:

4:12 וְרַהֲט גִבְרָא מְשֻׁבָּטָא דְּבֵית בְּנִימֵן מִסְדְּרָא וְאַתָּא לְשִׁילוֹ בְּיוֹמָא הַהוּא וּלְבוּשׁוֹהִי מְבֻזָּעִין וְעַפְרָא רַמִּי בְּרִישִׁיהָ עַל רִישִׁיהָ:

4:12 Now a man of Benjamin ran from the battle line and came to Shiloh the same day with his clothes torn and dust on his head.

4:13 וַיָּבֹא וְהִנֵּה עָלִי יֹשֵׁב עַל־הַכִּסֵּא (נֶדָּ) [נֶדָּ] דֶּרֶךְ מִצְפֶּה כִּי־הָיָה לְבוֹ חֶרֶד עַל אֲרֹן הָאֱלֹהִים וְהָאִישׁ בָּא לְהַגִּיד בְּעִיר וַתִּזְעַק כָּל־הָעִיר:

4:13 וְאַתָּא וְהָא עֲלִי יָתִיב עַל כְּרִסִּיא עַל כִּיבֶשׂ אֹרַח תַּרְעָא מִסְכֵּי אֲרִי הָוָה לְבִיהָ זַע עַל אֲרֹנָא דִּי וְגִבְרָא אֲתָא לְחֻזָּא בְּקִרְתָּא וְאַשְׁתַּגִּישַׁת כָּל קִרְתָּא:

4:13 When he came, behold, Eli was sitting on *his* seat by the road eagerly watching, because his heart was trembling for the ark of God. So the man came to tell *it* in the city, and all the city cried out.

4:14 וַיִּשְׁמַע עֲלִי אֶת־קוֹל הַצִּעָקָה וַיֹּאמֶר מָה קוֹל הַהֲמוֹן הַזֶּה וְהָאִישׁ מֵהָר וַיָּבֹא וַיַּגִּד לְעֲלִי:

4:14 וַיִּשְׁמַע עֲלִי יָת קָל צֹחַתָּא וְאִמֵּר מָא קָל שְׁנוּשָׁא הָדִין וְגִבְרָא אוֹחִי וְאַתָּא וְחֻי לְעֲלִי:

4:14 When Eli heard the noise of the outcry, he said, "What *does* the noise of this commotion *mean*?" Then the man came hurriedly and told Eli.

4:15 וְעֲלִי בֶן־תְּשַׁעִּים וּשְׁמֹנֶה שָׁנָה וְעֵינָיו קָמָה וְלֹא יָכוֹל לִרְאוֹת:

4:15 וְעֲלִי בֶר תְּשַׁעִּין וְתַמְנֵי שָׁנִין וְעֹנוּוֹהִי קָמָא וְלֹא יָכִיל לְמַחֲזִי:

4:15 Now Eli was ninety-eight years old, and his eyes were set so that he could not see.

4:16 וַיֹּאמֶר הָאִישׁ אֶל־עֲלִי אֲנֹכִי הִבָּא מִן־הַמְּעֵרְכָה וְאַנִּי מִן־הַמְּעֵרְכָה נִסִּיתִי הַיּוֹם וַיֹּאמֶר מַה־הָיָה הַדָּבָר בְּנִי:

4:16 וַאֲמֵר גִּבְרָא לְעֲלִי אֲנָא אֲתִיתִי אֲתִית מִן סְדְרָא וְאַנָּא מִן סְדְרָא דְּקָרְבָּא אֲפַכִּית עֵרְקִית יוֹמָא דִּין וַאֲמֵר מָא הָוָה פִּתְגָמָא בְּרִי:

4:16 The man said to Eli, "I am the one who came from the battle line. Indeed, I escaped from the battle line today." And he said, "How did things go, my son?"

4:17 וַיַּעַן הַמְּבַשֵּׁר וַיֹּאמֶר נָס יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי פִלְשְׁתִּים וְגַם מִגִּפָּה גְדוֹלָה הָיְתָה בָּעָם וְגַם־שְׁנֵי בְנֵיךָ מָתוּ חֲפָנִי וּפִינְחָס וְאַרְוֹן הָאֱלֹהִים נִלְקָחָה: פ

4:17 וְאַתִּיב דְּמַבְסָר וַאֲמֵר אֲפָךְ יִשְׂרָאֵל מִן קָדָם פִּלְשְׁתָּאִי וְאַף מַחְתָּא רַבָּתָא הָיָה בְּעָמָא וְאַף תָּרִין בְּנֶךְ אֲתַקְטִילוּ מִיתוּ חֲפָנִי וּפִינְחָס וְאַרְוֹנָא דִּי אֲשַׁתְּבִי:

4:17 Then the one who brought the news replied, "Israel has fled before the Philistines and there has also been a great slaughter among the people, and your two sons also, Hophni and Phinehas, are dead, and the ark of God has been taken."

4:18 וַיְהִי כִּהְזָכִירוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיִּפֹּל מֵעַל־הַכֶּסֶּא אַחֲרָנִית בְּעַד יַד הַשָּׁעַר וַתִּשָּׁבֶר מִפְּרָקָתוֹ וַיָּמָת כִּי־זָקֵן הָאִישׁ וַיִּכְבֹּד וְהוּא שָׁפֹט אֶת־יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה:

4:18 וַהֲוֶה כְּאִדְכָּרוֹתֶיהָ כְּדִכָּרוֹתֶיהָ בְּאִדְכָּרוֹתֶיהָ כִּד אִדְכָּרוֹתֶיהָ יֵת אֲרוֹנָא דִּי וַנִּפֹּל מֵעַל כְּרִסְיָא לְאַחֲרוֹהִי עַל כִּיבֶשׂ אוֹרַח תְּרַעָא וְאַתְבַּרְת פְּקוּתֶיהָ פִּרְקוּתֶיהָ אִפְרָקוּתֶיהָ וּמִית אֲרִי סָב סִיב גְּבֵרָא וַיִּקִּיר וְהוּא דָן יֵת יִשְׂרָאֵל אַרְבַּעִין שָׁנִין:

4:18 When he mentioned the ark of God, Eli fell off the seat backward beside the gate, and his neck was broken and he died, for he was old and heavy. Thus he judged Israel forty years.

4:19 וַכִּלְתּוּ אֶשְׁת־פִּינְחָס הָרָה לָלֶת וַתִּשְׁמַע אֶת־הַשְּׂמֵעָה אֶל־הַלֵּקֶחַ אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וּמָת חֲמִיָּה וְאִשָּׁהּ וַתִּכְרַע וַתִּלָּד כִּי־נִהְפְכוּ עָלֶיהָ צָרֶיהָ:

4:19 וַכִּלְתִּיהָ אֶתֶּת פִּינְחָס מַעֲדִיא לְמִילָד וַשְּׂמֵעַת יֵת שְׂמוּעָתָא דְאַשְׁתָּבִי אֲרוֹנָא דִּי וּדְמִית חֲמוּהָא וּדְאַתְקָטִיל בַּעֲלָהּ וַכְרַעַת וַחֲמַטַת וַיִּלְדִּית אֲרִי בַּעֲתוּהָא חֲבַלְהָא:

4:19 Now his daughter-in-law, Phinehas's wife, was pregnant and about to give birth; and when she heard the news that the ark of God was taken and that her father-in-law and her husband had died, she kneeled down and gave birth, for her pains came upon her.

4:20 וַכַּעַת מוֹתָהּ וַתְּדַבֵּרְנָה הַנִּצָּבּוֹת עָלֶיהָ אֶל־תִּירָאִי כִּי בֶן יִלְדָתָּ וְלֹא עָנְתָה וְלֹא־שָׁתָה לִבָּהּ:

4:20 וַכַּעֲדָן וּבַעֲדוֹן מוֹתָהּ מִיתָהּ מִיתָה דְּמִיתָת וּמִלִּילָא נָשִׂיא דְקִימָן עָלֶיהָ לֹא תַדְחֲלִין אֲרִי בַר דְּכַר יִלְדִּית וְלֹא אֲתִיבַת וְלֹא שׁוּיַאת עַל לִבָּהּ:

4:20 And about the time of her death the women who stood by her said to her, "Do not be afraid, for you have given birth to a son." But she did not answer or pay attention.

4:21 וַתִּקְרָא לְנֶעַר אִי־כְבוֹד לֵאמֹר גָּלָה כְּבוֹד מִיִּשְׂרָאֵל אֶל־הַלֵּקֶחַ אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וְאֶל־חֲמִיָּהּ וְאִשָּׁהּ:

4:21 וַקִּרַּת לְרַבִּיאַ לְעוֹלִימָא אִיכְבוֹד לְמִימַר גָּלָא יִקְרָא מִיִּשְׂרָאֵל דְאַשְׁתָּבִי אֲרוֹנָא דִּי וּדְמִית חֲמוּהָא וּדְאַתְקָטִיל בַּעֲלָהּ:

4:21 And she called the boy Ichabod, saying, "The glory has departed from Israel," because the ark of God was taken and because of her father-in-law and her husband.

4:22 וַתֹּאמֶר גָּלָה כְּבוֹד מִיִּשְׂרָאֵל כִּי נִלְקַח אֲרוֹן הָאֱלֹהִים: פ

4:22 וְאָמַרְת גָּלָא יִקְרָא מִיִּשְׂרָאֵל אֲרִי אֶשְׁתָּבִי אֲרוֹנָא דִּי:

4:22 She said, "The glory has departed from Israel, for the ark of God was taken."

5:1 וּפְלִשְׁתִּים לָקְחוּ אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיָּבֵאוּ מֵאֲבֵן הָעֶזֶר אֲשֶׁדּוֹדָה:

5:1 וּפְלִישְׁתָּאִי שָׁבוּ נְסִיבוּ יֵת אֲרוֹנָא דִּי וְאִיתִיוֹהִי מֵאֲבֵן סַעְדָּא לְאַשְׁדּוֹד:

5:1 Now the Philistines took the ark of God and brought it from Ebenezer to Ashdod.

5:2 וַיִּקְחוּ פְּלִשְׁתִּים אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיָּבִיאוּ אֹתוֹ בֵּית דָּגוֹן וַיַּצִּיגּוּ אֹתוֹ אֶצֶל דָּגוֹן:

5:2 וּנְסִיבוּ פְּלִשְׁתָּאִי יֵת אֲרוֹנָא דִּי וַאֲעִילוּ יֵתָהּ לְבֵית דָּגוֹן וַאֲקִימוּ יֵתָהּ בְּסֹטֶר דָּגוֹן:

5:2 Then the Philistines took the ark of God and brought it to the house of Dagon and set it by Dagon.

5:3 וַיִּשְׁכְּמוּ אֲשֶׁדּוֹדִים מִמַּחֲרַת וַהֲנֶה דָּגוֹן נָפַל לְפָנָיו אֶרְצָה לְפָנֵי אֲרוֹן יְהוָה וַיִּקְחוּ אֶת־דָּגוֹן וַיִּשְׁבוּ אֹתוֹ לְמִקְוָמוֹ:

5:3 וַאֲקִדְמוּ אַנְשֵׁי אַשְׁדּוֹד אֲשֶׁר־דָּאִי בַּיּוֹמָא דְּבִתְרוֹהִי וְהָא דָּגוֹן רָמִי עַל אַפּוֹהִי עַל אַרְעָא קֶדָם אַרְוֵנָא דִּי וְנִסִּיבוּ יָת דָּגוֹן וְאִתִּיבוּ יְתִיהָ לְאַתְרֶיהָ:
 5:3 When the Ashdodites arose early the next morning, behold, Dagon had fallen on his face to the ground before the ark of the LORD. So they took Dagon and set him in his place again.

5:4 וַיִּשְׁכְּמוּ בַּבֶּקֶר מִמַּחֲרַת וְהִנֵּה דָּגוֹן נָפַל לְפָנָיו אֶרְצָה לְפָנֵי אַרְוֹן יְהוָה וְרֹאשׁ דָּגוֹן וּשְׁתֵּי כַפּוֹת יָדָיו כָּרְתוֹת אֶל־הַמִּפְתָּן רַק דָּגוֹן נִשְׁאַר עָלָיו:
 5:4 וַאֲקִדְמוּ בַצֶּפְרָא בַּיּוֹמָא דְּבִתְרוֹהִי וְהָא דָּגוֹן רָמִי עַל אַפּוֹהִי עַל אַרְעָא קֶדָם אַרְוֵנָא דִּי וְרִישׁ דָּגוֹן וְתַרְתִּין וְתַרְתִּין פִּסְתָּ פִּסְתָּ פִּסְתָּ יְדוֹהִי קִצְצָן מִחֲתָן עַל סְקוּפְתָא אִיסְקוּפְתָא לְחוּד גּוּפִיה דְּדָגוֹן אִשְׁתָּאָר עָלוּהִי:
 5:4 But when they arose early the next morning, behold, Dagon had fallen on his face to the ground before the ark of the LORD. And the head of Dagon and both the palms of his hands were cut off on the threshold; only the trunk of Dagon was left to him.

5:5 עַל־כֵּן לֹא־יִדְרְכוּ כְהֲנֵי דָּגוֹן וְכָל־הַבָּאִים בֵּית־דָּגוֹן עַל־מִפְתָּן דָּגוֹן בְּאַשְׁדּוֹד עַד הַיּוֹם הַזֶּה: ס
 5:5 עַל כֵּן לֹא דִרְכִין כְּמַרֵּי דָּגוֹן וְכָל דְּעָלִין לְבֵית דָּגוֹן עַל סְקוּפַת אִיסְקוּפַת דָּגוֹן בְּאַשְׁדּוֹד עַד יוֹמָא הַדִּין:
 5:5 Therefore neither the priests of Dagon nor all who enter Dagon's house tread on the threshold of Dagon in Ashdod to this day.

5:6 וַתִּכְבֶּד יְד־יְהוָה אֶל־הָאֲשְׁדּוּדִים וַיִּשְׁמֶם וַיַּךְ אֹתָם (בַּעֲפָלִים) [בַּמַּחֲרִים] אֶת־אַשְׁדּוֹד וְאֶת־גְּבוּלֶיהָ:
 5:6 וַתְּקִיפַת מַחֲתָא דִּי עַל אַנְשׁ אַשְׁדּוֹד וַאֲצִדִּינוֹן וְאַלְקֵי יְתֵהוּן בַּמַּחֲרִין יָת אַשְׁדּוֹד וְיָת תְּחוּמָּהָ:
 5:6 Now the hand of the LORD was heavy on the Ashdodites, and He ravaged them and smote them with tumors, both Ashdod and its territories.

5:7 וַיֵּרְאוּ אַנְשֵׁי־אַשְׁדּוֹד כִּי־כֵן וַאֲמָרוּ לֹא־יֵשֵׁב אַרְוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עִמָּנוּ כִּי־קִשְׁתָּהּ יָדוֹ עָלֵינוּ וְעַל דָּגוֹן אֱלֹהֵינוּ:
 5:7 וַחֲזוּ אַנְשֵׁי אַשְׁדּוֹד אֲרִי שׁוּיָא שְׂרָא עָלֵיהוֹן מַחֲתָא וַאֲמָרִין וַאֲמָרוּ לֹא יִשְׂרִי אַרְוֹן אֱלֹהֵא דִּישְׂרָאֵל עִמָּנָא אֲרִי תְקִיפַת מַחֲתִיהָ עָלֵנָא וְעַל דָּגוֹן טַעוּתָנָא:
 5:7 When the men of Ashdod saw that it was so, they said, "The ark of the God of Israel must not remain with us, for His hand is severe on us and on Dagon our god."

5:8 וַיִּשְׁלְחוּ וַיֹּאסְפוּ אֶת־כָּל־סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים אֲלֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ מַה־נַּעֲשֶׂה לְאַרְוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ גַת יֹסֵב אַרְוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּסְבּוּ אֶת־אַרְוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: ס
 5:8 וַשְׁלְחוּ וַכְּנִשוּ יָת כָּל טַרְנֵי פְלִשְׁתָּאִי לְוְתֵהוּן וַאֲמָרוּ מָא נַעֲבִיד לְאַרְוֹן אֱלֹהֵא דִּישְׂרָאֵל וַאֲסַחְרוּ וַאֲסַחְרוּ יָת אַרְוֹן אֱלֹהֵא דִּישְׂרָאֵל:
 5:8 So they sent and gathered all the lords of the Philistines to them and said, "What shall we do with the ark of the God of Israel?" And they said, "Let the ark of the God of Israel be brought around to Gath." And they brought the ark of the God of Israel around.

5:9 וַיְהִי אַחֲרֵי הִסָּבּוּ אֹתוֹ וַתְּהִי יְד־יְהוָה בְּעִיר מְהוּמָה גְּדוֹלָה מְאֹד וַיַּךְ אֶת־אַנְשֵׁי הָעִיר מִקָּטָן וְעַד־גָּדוֹל וַיִּשְׁתְּרוּ לָהֶם (עֲפָלִים) [טַחֲרִים]:
 5:9 וְהָיָה בְּתֵר דְּאַסְחָרוּ יְתִיהָ וְהָיָה מַחֲתָא דִּי מִן קֶדָם יִי בְּקֶרְתָּא שְׁגוּשֵׁי רַב לְחֻדָּא וּמַחָא יָת אַנְשֵׁי קֶרְתָּא מוֹזְעִירָא וְעַד רַבָּא וּלְקוֹ לְהוֹן יְתֵהוּן בַּמַּחֲרִין:
 5:9 After they had brought it around, the hand of the LORD was against the city with very great confusion; and He smote the men of the city, both young and old, so that tumors broke out on them.

5:10 וַיִּשְׁלְחוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים עֶקְרוֹן וַיְהִי כִּבּוֹא אֲרוֹן הָאֱלֹהִים עֶקְרוֹן וַיִּזְעֻקוּ הָעֶקְרוֹנִים לֵאמֹר הֲסָבּוּ אֵלַי אֶת־אֲרוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לְהַמִּיתָנִי וְאֶת־עַמִּי:
 5:10 וּשְׁלַחוּ יְת אַרְוֹנָא דִּי לְעֶקְרוֹן וְהָיָה כִּד אַתָּא כְּמִיתִי אַרְוֹנָא דִּי לְעֶקְרוֹן וּזְעִיקוּ עֶקְרוֹנָאֵי לְמִימַר אֲסַחֲרוּ לְוַתְנָא לְוַתִּי יְת אַרְוֹן אֱלֹהָא דִּישְׂרָאֵל לְקַטְלוֹתְנָא וְיֵת עֲמָנָא:

5:10 So they sent the ark of God to Ekron. And as the ark of God came to Ekron the Ekronites cried out, saying, "They have brought the ark of the God of Israel around to us, to kill us and our people."

5:11 וַיִּשְׁלְחוּ וַיֹּאסְפוּ אֶת־כָּל־סֹרְנֵי פְלִשְׁתִּים וַיֹּאמְרוּ שְׁלַחוּ אֶת־אֲרוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְיָשֹׁב לְמָקְמוֹ וְלֹא־יָמִית אֹתִי וְאֶת־עַמִּי כִּי־הָיְתָה מְהוֹמַת־מָוֶת בְּכָל־הָעִיר כִּבְדָּה מְאֹד יַד הָאֱלֹהִים שָׁם:
 5:11 וּשְׁלַחוּ וּכְנִשּׁוּ יְת כָּל טֹרְנֵי פְלִשְׁתָּאֵי וַאֲמָרוּ שְׁלַחוּ יְת אַרְוֹן אֱלֹהָא דִּישְׂרָאֵל וְיָתוּב לְאַתְרֵיהּ וְלֹא יִקְטוּל יִקְטִיל יְתִי עַמִּי אֲרִי הָיָה הָיָה שְׁגוֹשׁ קַטְלָא קַרְתָּא קַתוּל בְּכָל קַרְתָּא תְּקִיפַת לַחְדָּא מִחְתָּא דִּי תָמָן:

5:11 They sent therefore and gathered all the lords of the Philistines and said, "Send away the ark of the God of Israel, and let it return to its own place, so that it will not kill us and our people." For there was a deadly confusion throughout the city; the hand of God was very heavy there.

5:12 וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא־מָתוּ הָכָּהוּ (בַּעֲפָלִים) [בַּטְּחָרִים] וַתַּעַל שׁוֹעַת הָעִיר הַשָּׁמַיִם:
 5:12 וְגִבְרִיא דְלֹא מִיתוּ לָקוּ אֵיתַמְחִיאוּ בַטְּחֹרִיא וְסִלִּיקַת צוּחַת קַרְתָּא לְצִית שָׁמַיָא:

5:12 And the men who did not die were smitten with tumors and the cry of the city went up to heaven.

6:1 וַיְהִי אַרְוֹן־יְהוָה בַּשָּׂדֶה פְּלִשְׁתִּים שְׁבַעַה חֳדָשִׁים:
 6:1 וְהָיָה אַרְוֹנָא דִּי בְּקֶרְוִי בַחֲבַל פְּלִשְׁתָּאֵי שְׁבַעַה יָרֵחִין:
 6:1 Now the ark of the LORD had been in the country of the Philistines seven months.

6:2 וַיִּקְרְאוּ פְּלִשְׁתִּים לַכֹּהֲנִים וְלַקְסָמִים לֵאמֹר מַה־נַּעֲשֶׂה לְאַרְוֹן יְהוָה הַזֶּה עָנּוּ בַמָּה נִשְׁלַחְנּוּ לְמָקוֹמוֹ:
 6:2 וּקְרוּ פְּלִשְׁתָּאֵי לְכַמְרִיא לְכַהֲנִיא וְלַקְסָמִיא לְמִימַר מָא נַעֲבִיד לְאַרְוֹנָא דִּי הַזֶּה עָנּוּ אֹדְעוֹנָא בְּמָא נִשְׁלַחְנִיה נִשְׁלַחְנִיה לְאַתְרֵיהּ:

6:2 And the Philistines called for the priests and the diviners, saying, "What shall we do with the ark of the LORD? Tell us how we shall send it to its place."

6:3 וַיֹּאמְרוּ אִם־מִשְׁלָחִים אֶת־אֲרוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־תִּשְׁלַחוּ אֹתוֹ רִיקָם כִּי־הָשֹׁב תִּשְׁבּוּ לוֹ אִשָּׁם אִז תִּרְפְּאוּ וְנוֹדַע לָכֶם לָמָּה לֹא־תָסוּר יָדוֹ מִכֶּם:
 6:3 וַאֲמָרוּ אִם מִשְׁלַחִין אֹתוֹן יְת אַרְוֹן אֱלֹהָא דִּישְׂרָאֵל לֹא תִשְׁלַחוּן יְתִיה רִיקָן אֱלֹהִין אֲרִי אִילְהִין אַתְבָּא תְּתִיבּוֹן קְדַמוּהִי קְרַבֵּן אֲשָׁמָא בְּכִין תַּתְסוֹן וְיִתְרוּחַ לְכוֹן לְמָא לֹא תַנּוּחַ מַחְתִּיה מְנַכוֹן:

6:3 They said, "If you send away the ark of the God of Israel, do not send it empty; but you shall surely return to Him a guilt offering. Then you will be healed and it will be known to you why His hand is not removed from you."

6:4 וַיֹּאמְרוּ מַה הָאֲשָׁם אֲשֶׁר נָשִׁיב לוֹ וַיֹּאמְרוּ מִסֵּפֶר סֹרְנֵי פְלִשְׁתִּים חֲמִשָּׁה (עֲפָלִי) [טַחְרִין] זָהָב וְחֲמִשָּׁה עֲכָבְרִי זָהָב כִּי־מִגִּפָּה אַחַת לְכֻלָּם וּלְסֹרְנֵיכֶם:
 6:4 וַאֲמָרוּ מָא קְרַבֵּן אֲשָׁמָא דְנִתִּיב דְנִתִּיב קְדַמוּהִי וַאֲמָרוּ מְנִין טֹרְנֵי פְלִשְׁתָּאֵי חֲמִשָּׁא טַחְוִרִי דְהָבָא וְחֲמִשָּׁא עֲכָבְרִי דְהָבָא אֲרִי מִחְתָּא חֲדָא שְׁוִיאָ שְׂרִיא לְכָלכוֹן וּלְטֹרְנִיכוֹן:

6:4 Then they said, "What shall be the guilt offering which we shall return to Him?" And they said, "Five golden tumors

and five golden mice *according to* the number of the lords of the Philistines, for one plague was on all of you and on your lords.

6:5 וַעֲשִׂיתֶם צִלְמֵי (עֲפֻלִּיכֶם) [טַחְרִיכֶם] וְצִלְמֵי עֲכָבְרֵיכֶם הַמַּשְׁחִיתִם אֶת־הָאָרֶץ וְנָתַתֶּם לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כְּבוֹד אוֹלֵי יָקָל אֶת־יָדוֹ מֵעַלֵיכֶם וּמֵעַל אֱלֹהֵיכֶם וּמֵעַל אֲרָצְכֶם:

6:5 וְתַעֲבִדוּן צִלְמֵי טַחְרִיכֶם וְצִלְמֵי עֲכָבְרֵיכֶם דְּמַחְבְּלִין יָת אֶרֶעָא וְתַתְּנוּן קֶדָם אֱלֹהָא לֵאלֹהֵא דְיִשְׂרָאֵל יִקְרָא מָא אַם תְּנוּחַ מַחְתִּיה מְנַכּוֹן וּמִן טַעוֹתְכוֹן וּמִן אֲרַעְכוֹן:

6:5 "So you shall make likenesses of your tumors and likenesses of your mice that ravage the land, and you shall give glory to the God of Israel; perhaps He will ease His hand from you, your gods, and your land.

6:6 וְלָמָּה תִּכְבְּדוּן אֶת־לִבְבְּכֶם כַּאֲשֶׁר כָּבְדוּ מִצְרַיִם וּפִרְעָה אֶת־לִבָּם הֲלוֹא כַּאֲשֶׁר הִתְעַלְל בָּהֶם וַיִּשְׁלָחוּם וַיֵּלְכוּ:

6:6 וְלָמָּה תִּיקְרֶוּן יָת לִבְכוֹן כְּמָא דִּיקְרוּ מִצְרָאֵי וּפִרְעָה יָת לִבְהוֹן הֲלָא כִּד אַתְּפִרַּע עַד רֵאִיתִּפְרַע מְנַהוֹן וּבְתַר כֵּין שְׁלַחוֹנוֹן שְׁלַחִינוֹן וְאַזְלוּ:

6:6 "Why then do you harden your hearts as the Egyptians and Pharaoh hardened their hearts? When He had severely dealt with them, did they not allow the people to go, and they departed?

6:7 וַעֲתָה קַחוּ וַעֲשׂוּ עֲגֻלָּה חֲדָשָׁה אַחַת וּשְׁתֵּי פָרוֹת עֲלֹת אֲשֶׁר לֹא־עָלָה עֲלֵיהֶם עַל וַאֲסִרְתֶּם אֶת־הַפָּרוֹת בַּעֲגֻלָּה וְהַשִּׁיבְתֶּם בְּנֵיהֶם מֵאֲחֵרֵיהֶם הַבֵּיתָה:

6:7 וְכַעַן סִבּוּ וַעֲבִידוּ וַעֲבִידוּ וַיַּעֲבִידוּ עֲגֻלְתָּא חֲדָתָא חֲדָא וְתַרְתִּין תּוֹרָן תּוֹרְתָא מִיִּנְקָן דְּלֹא נִגְדָא עֲלֵיהוֹן בְּנִיר וְתִיסְרוֹן יָת תּוֹרְתָא תּוֹרָן בַּעֲגֻלְתָּא וְתַחֲבִיבּוֹן בְּנֵיהוֹן מִבְּתַרְיָהוֹן לְגִיּוּ בֵיתָא:

6:7 "Now therefore, take and prepare a new cart and two milch cows on which there has never been a yoke; and hitch the cows to the cart and take their calves home, away from them.

6:8 וּלְקַחְתֶּם אֶת־אֲרוֹן יְהוָה וְנָתַתֶּם אֹתוֹ אֶל־הָעֲגֻלָּה וְאֵת כָּלִי הַזֶּהָב אֲשֶׁר הִשְׁבַּתֶּם לוֹ אֲשֶׁם תְּשִׁימוּ בְּאֲרֹנִי מִצִּדּוֹ וְשַׁלַּחְתֶּם אֹתוֹ וְהִלָּךְ:

6:8 וְתַסְבּוּן יָת אֲרוֹנָא דִּי וְתַחֲתוֹן וְתִיתְנוֹן יָתִיה בַּעֲגֻלְתָּא וְיָת מְנִי דִּהָבָא דְּאֲחִיבְתוֹן קֶדְמוֹהֵי קֶרְבֵּן אֲשָׁמָא תְּשׁוּוֹן בְּתִיתָבָא בְּתִיבּוּתָא מִסְטְרִיה וְתַשְׁלַחוֹן יָתִיה וְיִהְיֶה:

6:8 "Take the ark of the LORD and place it on the cart; and put the articles of gold which you return to Him as a guilt offering in a box by its side. Then send it away that it may go.

6:9 וּרְאִיתֶם אִם־דֶּרֶךְ גְּבוּלוֹ יַעֲלֶה בֵּית שֹׁמֶשׁ הוּא עֹשֶׂה לָנוּ אֶת־הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת וְאִם־לֹא וַיִּדְעֵנוּ כִּי לֹא יָדוּ נִגְעָה בָּנוּ מִקְרָה הוּא הִיָּה לָנוּ:

6:9 וְתַחֲזוֹן עִם בְּאוֹרַח תְּחוּמִּיה סִלִּיק סִלִּיק יִסַּק לְבֵית־שֹׁמֶשׁ מִן קֶדְמוֹהֵי אֲתַעֲבִידַת יַתַּעֲבִידַת לָנָא יָת בִּשְׁתָּא רַבְתָּא הָדָא וְאִם לֹא וְנָדַע אֲרִי לֹא מַחְתִּיה קְרִיבַת בְּנָא עִירוֹעַ הוּא דִּהּוּא לָנָא:

6:9 "Watch, if it goes up by the way of its own territory to Beth-shemesh, then He has done us this great evil. But if not, then we will know that it was not His hand that struck us; it happened to us by chance."

6:10 וַיַּעֲשׂוּ הָאֲנָשִׁים כֵּן וַיִּקְחוּ שְׁתֵּי פָרוֹת עֲלֹת וַיֹּאסְרוּם בַּעֲגֻלָּה וְאֶת־בְּנֵיהֶם כָּלוּ בְּבֵיתָא:

6:10 וַעֲבָדוּ גְבִרָא כֵּין וְנִסִּיבוּ וּדְבָרוּ תַרְתִּין תּוֹרָן מִיִּנְקָן וְאַסְרוֹנִין וְאַסְרִינוֹן בַּעֲגֻלְתָּא וְיָת בְּנֵיהוֹן כָּלוּ בְּבֵיתָא:

6:10 Then the men did so, and took two milch cows and hitched them to the cart, and shut up their calves at home.

6:11 וַיִּשְׁמוּ אֶת־אָרוֹן יְהוָה אֶל־הָעֵגְלָה וְאֶת הָאֲרוֹז וְאֶת עֲכָבְרֵי הַזֹּהָב וְאֶת צִלְמֵי טַחֲרִיָּהִם:

6:11 וַשּׁוּנוּ יֵת אֲרוֹנָא דִּי בַּעֲגֻלְתָּא וְיֵת תִּיבְתָּא תִּיבּוּתָא וְיֵת עֲכָבְרֵי דְהָבָא וְיֵת צִלְמֵי טַחֲרִיָּהוֹן:

6:11 They put the ark of the LORD on the cart, and the box with the golden mice and the likenesses of their tumors.

6:12 וַיִּשְׁרְנָה הַפָּרוֹת בְּדֶרֶךְ עַל־דֶּרֶךְ בֵּית שֶׁמֶשׁ בַּמִּסְלָה אַחַת הֵלְכוּ הַלֵּךְ וְנָעוּ וְלֹא־סָרוּ יָמִין וּשְׂמָאוֹל וְסָרְנֵי פִלְשְׁתִּים הֵלְכִים אַחֲרֵיהֶם עַד־גְּבוּל בֵּית שֶׁמֶשׁ:

6:12 וְאֲכֹינָא וְאֲכֹינָא תוֹרְתָא בְּאוֹרְחָא עַל אוֹרַח בֵּית־שֶׁמֶשׁ בְּכַבְשָׁא בְּכַבִּישָׁא חֹד אֲזָלָן אֲזָלִין אֲזָלוּ מִיזַל וְנָעִין וְלֹא סָטָא לִימִינָא וְלִסְמָלָא וְטוֹרְנֵי פִלְשְׁתָּאִי אֲזָלִין בְּתַרְיָהוֹן עַד תַּחֲוֹם בֵּית־שֶׁמֶשׁ:

6:12 And the cows took the straight way in the direction of Beth-shemesh; they went along the highway, lowing as they went, and did not turn aside to the right or to the left. And the lords of the Philistines followed them to the border of Beth-shemesh.

6:13 וּבֵית שֶׁמֶשׁ קָצְרִים קָצִיר־חֲטִים בְּעֶמֶק וַיִּשְׂאוּ אֶת־עֵינֵיהֶם וַיֵּרְאוּ אֶת־הָאָרוֹן וַיִּשְׂמְחוּ לִרְאוֹתוֹ:

6:13 וּבֵית־שֶׁמֶשׁ חֲצָדִין חֲצַד חֲטִין בְּמִישְׁרָא וַזְקָפוּ יֵת עֵינֵיהוֹן וַחֲזוּ יֵת אֲרוֹנָא וַחֲדִיאוּ לְמַחֲזֵי:

6:13 Now the people of Beth-shemesh were reaping their wheat harvest in the valley, and they raised their eyes and saw the ark and were glad to see it.

6:14 וְהָעֵגְלָה בָּאָה אֶל־שֹׂדֶה יְהוֹשֻׁעַ בֵּית־הַשִּׁמְשִׁי וַתַּעֲמֹד שָׁם וְשָׁם אָבִן גְּדוֹלָה וַיִּבְקְעוּ אֶת־עֵצֵי הָעֵגְלָה וְאֶת־הַפָּרוֹת הָעֵלוּ עָלָה לַיהוָה: ס

6:14 וַעֲגֻלְתָּא אַתָּת לַחֲקַל יְהוֹשֻׁעַ דְּמַבִּית דִּי בְּבֵית שֶׁמֶשׁ וְקָמַת וְקָמַת תָּמָן וְתָמָן אֲבָנָא רַבָּתָא וְצִלְחוּ יֵת אַעִי עֲגֻלְתָּא וְיֵת תוֹרְתָא אֲסִיקוּ עֲלֵתָא קָדָם יי:

6:14 The cart came into the field of Joshua the Beth-shemite and stood there where there was a large stone; and they split the wood of the cart and offered the cows as a burnt offering to the LORD.

6:15 וְהַלְוִיִּם הוֹרִידוּ אֶת־אָרוֹן יְהוָה וְאֶת־הָאֲרוֹז אֲשֶׁר־אִתּוֹ אֲשֶׁר־בּוֹ כְּלֵי־זֶהָב וַיִּשְׁמוּ אֶל־הָאָבִן הַגְּדוֹלָה וְאֲנָשֵׁי בֵּית־שֶׁמֶשׁ הָעֵלוּ עָלוֹת וַיִּזְבְּחוּ זִבְחִים בַּיּוֹם הַהוּא לַיהוָה:

6:15 וְלִיֹּאֵי אַחִיתוֹ אַחִיתוֹ יֵת אֲרוֹנָא דִּי וְיֵת תִּיבְתָּא תִּיבּוּתָא דְעַמִּיָּה דְּבִיָּה מְנִי דְהָבָא וְשׁוּיָאוּ עַל אֲבָנָא רַבָּתָא וְגַבְרֵי בֵּית־שֶׁמֶשׁ אֲסִיקוּ עֲלָן וְנָכִיסוּ נִכְסַת קִדְשִׁין בַּיּוֹמָא הַהוּא קָדָם יי:

6:15 The Levites took down the ark of the LORD and the box that was with it, in which were the articles of gold, and put them on the large stone; and the men of Beth-shemesh offered burnt offerings and sacrificed sacrifices that day to the LORD.

6:16 וַחֲמִשָּׁה סָרְנֵי־פִלְשְׁתִּים רָאוּ וַיָּשָׁבוּ עֲקָרוֹן בַּיּוֹם הַהוּא: ס

6:16 וַחֲמִשָּׁא טוֹרְנֵי פִלְשְׁתָּאִי חֲזוּ וַתְּבוּ לְעֲקָרוֹן בַּיּוֹמָא הַהוּא:

6:16 When the five lords of the Philistines saw it, they returned to Ekron that day.

6:17 וְאֵלֶּה טַחֲרֵי הַזֹּהָב אֲשֶׁר הָשִׁיבוּ פִלְשְׁתִּים אֲשֶׁם לַיהוָה לְאִשְׁדּוֹד אֶחָד לְעָזָה אֶחָד לְאִשְׁקֶלוֹן אֶחָד לְגַת אֶחָד לְעֲקָרוֹן אֶחָד: ס

6:17 וְאֵלִין טַחֲרֵי דְהָבָא דְאִתִּיבוּ פִלְשְׁתָּאִי קֶרְבָן אֲשָׁמָא קָדָם יי דְאִשְׁדּוֹד חֹד דְעָזָה חֹד דְאִשְׁקֶלוֹן חֹד דְגַת חֹד דְעֲקָרוֹן חֹד:

6:17 These are the golden tumors which the Philistines returned for a guilt offering to the LORD: one for Ashdod, one for Gaza, one for Ashkelon, one for Gath, one for Ekron;

6:18 ועֲכָבְרֵי הַזֶּהָב מִסֶּפֶּר כָּל־עָרֵי פְּלִשְׁתִּים לַחֲמֹשֶׁת הַסָּרְנִים מִעִיר מִבְּצָר וְעַד כָּפֹר הַפָּרֹזִי וְעַד אֲבֵל הַגְּדוּלָּה אֲשֶׁר הִנִּיחוּ עָלֶיהָ אֶת אֲרוֹן יְהוָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה בַּשָּׂדֶה יְהוֹשֻׁעַ בֵּית־הַשְּׁמֵשִׁי:

6:18 וְעֲכָבְרֵי דַהֲבָא מִנֵּין כָּל קִרְיֵי פְּלִשְׁתָּאֵי לַחֲמֹשָׁא טוֹרֵנָא מִקְרוּיִן כְּרִיכֹן וְעַד קִרְיֵי פִצְחִיא וְעַד אֲבָנָא וְעַד מִישַׁר דְּבִיָּה אֲבָנָא רַבָּתָא דְּאֲחִיתוֹ דְּאֲחִיתוֹ עָלָה יֵת אֲרוֹנָא דִּי עַד יוֹמָא הַדִּין הָא הִיא בַּחֲקַל יְהוֹשֻׁעַ דְּמִבֵּית־שְׁמֵשׁ:

6:18 and the golden mice, according to the number of all the cities of the Philistines belonging to the five lords, both of fortified cities and of country villages. The large stone on which they set the ark of the LORD is a witness to this day in the field of Joshua the Beth-shemite.

6:19 וַיִּךְ בְּאֲנָשֵׁי בֵּית־שְׁמֵשׁ כִּי רָאוּ בְּאֲרוֹן יְהוָה וַיִּךְ בָּעָם שִׁבְעִים אִישׁ חֲמִשִּׁים אֶלֶף אִישׁ וַיִּתְּאֲבְלוּ הָעָם כִּי־הִפָּהּ יְהוָה בָּעָם מִכָּה גְדוּלָּה:

6:19 וַיִּקְטַל וּמַחָא בְּגִבְרֵי בֵּית־שְׁמֵשׁ עַל דְּחֲדִיאוֹ דְּחִזּוֹ אֲרוֹנָא דִּי כַּד גְּלִי גְלוֹ גְּלִי וַיִּקְטַל בְּסָבִי עֲמָא שִׁבְעִין גְּבָרָא וּבִקְהָלָא חֲמִשִּׁין דִּאיִנוּן בַּקְּלָא כַּחֲמִשִּׁין אֶלְפִין גְּבָרָא וַאֲתֵאֲבְלוּ עֲמָא אֲרִי מַחָא יִי בְּעֲמָא מַחָא סְגִיָּאָה:

6:19 He struck down some of the men of Beth-shemesh because they had looked into the ark of the LORD. He struck down of all the people, 50,070 men, and the people mourned because the LORD had struck the people with a great slaughter.

6:20 וַיֹּאמְרוּ אֲנָשֵׁי בֵּית־שְׁמֵשׁ מִי יוּכַל לַעֲמֹד לִפְנֵי יְהוָה הָאֱלֹהִים הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה וְאֵל־מִי יַעֲלֶה מֵעֲלִינוּ: ס

6:20 וַאֲמָרוּ גְּבָרֵי בֵּית־שְׁמֵשׁ מִן יָכוֹל יָכִיל לְמַקָּם קָדָם אֲרוֹנָא דִּי אֱלֹהִים קִדִּישָׁא הַדִּין הָא וְלֹא־יִדִּין אַתָּר יִסְתַּלַּק אִיסְתַּלַּק מִנָּנָא:

6:20 The men of Beth-shemesh said, "Who is able to stand before the LORD, this holy God? And to whom shall He go up from us?"

6:21 וַיִּשְׁלְחוּ מַלְאָכִים אֶל־יוֹשְׁבֵי קִרְיַת־יַעְרִים לֵאמֹר הִשְׁבּוּ פְּלִשְׁתִּים אֶת־אֲרוֹן יְהוָה רָדּוּ הָעָלּוּ אֹתוֹ אֵלֵיכֶם:

6:21 וּשְׁלְחוּ אֲזַנְדִּין לָוֶת יִתְבִּי קִרְיַת יַעְרִים לְמִימַר אֲתִיבּוּ פְּלִשְׁתָּאֵי יֵת אֲרוֹנָא דִּי חֹתּוֹ אֲסִיקוּ אֲתִיבּוּ יִתִּיה לָוֶת־כּוֹן:

6:21 So they sent messengers to the inhabitants of Kiriath-jearim, saying, "The Philistines have brought back the ark of the LORD; come down and take it up to you."

7:1 וַיָּבֹאוּ אֲנָשֵׁי קִרְיַת יַעְרִים וַיַּעֲלֻּ אֶת־אֲרוֹן יְהוָה וַיָּבֹאוּ אֹתוֹ אֶל־בֵּית אֲבִינָדָב בְּגִבְעָה וַאֲת־אֶלְעָזָר בְּנוֹ קִדְּשׁוּ לְשֹׁמֵר אֶת־אֲרוֹן יְהוָה: פ

7:1 וְאֹתוֹ גְּבָרֵי קִרְיַת יַעְרִים וַאֲסִיקוּ יֵת אֲרוֹנָא אֲרוֹן קִיִּימָא דִּי וַאֲעִילוּ וַאֲעִילוּ יִתִּיה לְבֵית אֲבִינָדָב בְּגִבְעָתָא וַיִּתְּ אֶלְעָזָר בְּרִיָּה זְמִינוּ לְמַטַּר יֵת אֲרוֹנָא דִּי:

7:1 And the men of Kiriath-jearim came and took the ark of the LORD and brought it into the house of Abinadab on the hill, and consecrated Eleazar his son to keep the ark of the LORD.

7:2 וַיְהִי מִיּוֹם שָׁבַת הָאֲרוֹן בְּקִרְיַת יַעְרִים וַיִּרְבּוּ הַיָּמִים וַיְהִיו עֶשְׂרִים שָׁנָה וַיִּנְהוּ כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי יְהוָה: ס

7:2 וַהֲוָה מִיּוֹמָא דְּשָׂרָא אֲרוֹנָא בְּקִרְיַת יַעְרִים וּסְגִיָּאוֹ יוֹמָא וַהֲוָה עֶסְרִין שָׁנִין וַאֲתִנְהִיאוּ וַאֲתִוּוּכְחוּ כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּתַר פִּלְחָנָא דִּי:

7:2 From the day that the ark remained at Kiriath-jearim, the time was long, for it was twenty years; and all the house of Israel lamented after the LORD.

7:3 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִם־בְּכָל־לְבַבְכֶּם אַתֶּם שֹׁבִים אֶל־יְהוָה הִסִּירוּ אֶת־אֱלֹהֵי הַנֹּכַר מִתּוֹכְכֶם וְהַעֲשִׂתוּת וְהַכִּינוּ לְבַבְכֶּם אֶל־יְהוָה וְעִבְדֵהוּ לְבָדּוּ וַיִּצֹל אֶתְכֶם מִיַּד פְּלִשְׁתִּים:

7:3 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל לְמִימַר אִם בְּכָל לְבָבוֹן אַתּוֹן תֵּיבִין
לְפָלְחָנָא דְיְי אַעֲדוּ יָת טַעוֹת עַמְמֵיָא מִבִּינִיכּוֹן וְעִשְׁתָּרְתָּא וְאַתְקִינוּ לְבָבוֹן
לְפָלְחָנָא דְיְי וּפְלַחוּ קְדְמוּהִי בַלְחֹדוּהִי וַיִּשְׁיִיב יָתְכוֹן מִיָּדָא דְּפִלְשְׁתִּיָּא:

7:3 Then Samuel spoke to all the house of Israel, saying, "If you return to the LORD with all your heart, remove the foreign gods and the Ashtaroth from among you and direct your hearts to the LORD and serve Him alone; and He will deliver you from the hand of the Philistines."

7:4 וַיִּסִּירוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַבַּעַלִּים וְאֶת־הָעִשְׁתָּרֹת וַיַּעֲבְדוּ אֶת־יְהוָה לְבַדּוֹ: פ
7:4 וַאֲעֲדִיאוּ וַאֲעֲדוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל יָת בַּעַלְיָא וְיָת עִשְׁתָּרְתָּא וּפְלַחוּ קְדָם יְיָ
בַלְחֹדוּהִי:

7:4 So the sons of Israel removed the Baals and the Ashtaroth and served the LORD alone.

7:5 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל קִבְּצוּ אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל הַמִּצְפָּתָה וְאַתְּפִלֵּל בְּעַדְכֶם אֶל־יְהוָה:
7:5 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל כְּנוֹשׁוּ כְנוֹשׁוּ כְנוֹשׁוּ יָת כָּל יִשְׂרָאֵל עָמָא לְמִצְפֵּיָא וְאַצְלִי
וְאַיְצְלִי עֲלִיכּוֹן קְדָם יְיָ:

7:5 Then Samuel said, "Gather all Israel to Mizpah and I will pray to the LORD for you."

7:6 וַיִּקְבְּצוּ הַמִּצְפָּתָה וַיִּשְׁאַבוּ־מַיִם וַיִּשְׁפְּכוּ לִפְנֵי יְהוָה וַיְצֻמוּ בַּיּוֹם הַהוּא
וַיֹּאמְרוּ שֵׁם חֲטָאנוּ לַיהוָה וַיִּשְׁפֹּט שְׁמוּאֵל אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּמִּצְפָּה:
7:6 וְאַתְכְּנִישׁוּ וְאַתְכְּנִישׁוּ לְמִצְפֵּיָא וּמִלִּיאוּ מֵיָא וּשְׁפִיכוּ וּשְׁפִיכוּ לְבַהוֹן בְּתִיּוֹבָא
כְּמֵיָא קְדָם יְיָ וְצֻמוּ בַּיּוֹמָא הַהוּא וַאֲמְרוּ תִמּוֹן חֲבֵנָא קְדָם יְיָ וְדָן שְׁמוּאֵל יָת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּמִּצְפֵּיָא:

7:6 They gathered to Mizpah, and drew water and poured it out before the LORD, and fasted on that day and said there, "We have sinned against the LORD." And Samuel judged the sons of Israel at Mizpah.

7:7 וַיִּשְׁמְעוּ פְּלִשְׁתִּים כִּי־הִתְקַבְּצוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הַמִּצְפָּתָה וַיַּעֲלוּ סַרְנֵי־פִלְשְׁתִּים
אֶל־יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁמְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּירָאוּ מִפְּנֵי פְּלִשְׁתִּים:
7:7 וּשְׁמְעוּ פִּלְשְׁתִּי אַרִי אֶתְכְּנִישׁוּ אֶתְכְּנִישׁוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִצְפֵּיָא וּסְלִיקוּ טוֹרְנֵי
פִּלְשְׁתִּי עַל יִשְׂרָאֵל וּשְׁמְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וּדְחִילוּ מִן קְדָם פִּלְשְׁתִּיָּא:

7:7 Now when the Philistines heard that the sons of Israel had gathered to Mizpah, the lords of the Philistines went up against Israel. And when the sons of Israel heard it, they were afraid of the Philistines.

7:8 וַיֹּאמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־שְׁמוּאֵל אֶל־תַּחֲרֹשׁ מִמֶּנּוּ מִזַּעַק אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וַיִּשְׁעֲנוּ מִיָּד פְּלִשְׁתִּים:

7:8 וַאֲמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְשְׁמוּאֵל לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה תִשְׁתַּחֲוֶה תִפְסוּק מִנָּנָא מִלְּצִלָּאָה
לְצִלָּאָה קְדָם יְיָ אֱלֹהֵנָא וַיִּפְרֹקֵנָּא מִיָּדָא דְּפִלְשְׁתִּיָּא:

7:8 Then the sons of Israel said to Samuel, "Do not cease to cry to the LORD our God for us, that He may save us from the hand of the Philistines."

7:9 וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל טֶלֶה חֶלֶב אֶחָד (וַיַּעֲלֶה) [וַיַּעֲלֶה] עוֹלָה כָּלִיל לַיהוָה וַיִּזְעַק
שְׁמוּאֵל אֶל־יְהוָה בְּעַד יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲנֶהוּ יְהוָה:

7:9 וּנְסִיב שְׁמוּאֵל אִמְרָא דְּחֶלְבָא חֵד וְאַסְקִיָּה עֲלָתָא גְמִיר קְדָם יְיָ וְצִלִּי
שְׁמוּאֵל קְדָם יְיָ עַל יִשְׂרָאֵל וְקָבִיל צְלוֹתֶיהָ יְיָ:

7:9 Samuel took a suckling lamb and offered it for a whole burnt offering to the LORD; and Samuel cried to the LORD for Israel and the LORD answered him.

7:10 וַיְהִי שְׁמוּאֵל מַעֲלֶה הָעוֹלָה וּפְלִשְׁתִּים נִגְשׁוּ לְמַלְחָמָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּרְעַם
יְהוָה בְּקוֹל־גָּדוֹל בַּיּוֹם הַהוּא עַל־פְּלִשְׁתִּים וַיַּהֲרֹג וַיִּנָּגְפוּ לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל:

7:10 וַהֲוָה שְׁמוּאֵל מְסִיק עֲלָתָא וּפְלִשְׁתִּי אֶתְקַרְבוּ לְאַנְחָא קְרָבָא בְּיִשְׂרָאֵל

וְאֹכְלֵי יֵי בָקָל רַב בְּיוֹמָא הַהוּא עַל פִּלְשְׁתָּאִי וּשְׁגִישְׁנוֹן וְאַתְּבְּרוּ קֶדֶם יִשְׂרָאֵל:

7:10 Now Samuel was offering up the burnt offering, and the Philistines drew near to battle against Israel. But the LORD thundered with a great thunder on that day against the Philistines and confused them, so that they were routed before Israel.

7:11 וַיֵּצְאוּ אֲנָשֵׁי יִשְׂרָאֵל מִן־הַמִּצְפָּה וַיִּרְדְּפוּ אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיַּכּוּם עַד־מִתְחַת לְבֵית כָּר:

7:11 וּנִפְקְוּ אֲנָשֵׁי יִשְׂרָאֵל מִן מִצְפֵּיא ורדפו ית פלשתאי ומחוננון עד מלרע לביית־שרון:

7:11 The men of Israel went out of Mizpah and pursued the Philistines, and struck them down as far as below Beth-car.

7:12 וַיִּקַּח שָׁמוּאֵל אֶבֶן אֶחָת וַיִּשֶׂם בֵּין־הַמִּצְפָּה וּבֵין הַשָּׁן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמָהּ אֶבֶן הָעֶזֶר וַיֹּאמֶר עַד־הֵנָּה עֲזָרְנוּ יְהוָה:

7:12 וַיִּסֵּב שָׁמוּאֵל אֶבְנָא חָדָא וּשְׁוִי בֵין מִצְפֵּיא וּבֵין שֵׁנָא וּקְרָא ית שְׁמָהּ אֶבֶן סַעְדָּא וַאֲמַר עַד הָכָא סַעֲדָנָא יֵי:

7:12 Then Samuel took a stone and set it between Mizpah and Shen, and named it Ebenezer, saying, "Thus far the LORD has helped us."

7:13 וַיִּכְנְעוּ הַפְּלִשְׁתִּים וְלֹא־יָסְפוּ עוֹד לָבוֹא בְּגִבּוֹל יִשְׂרָאֵל וַתְּהִי יַד־יְהוָה בְּפִלְשְׁתִּים כָּל יְמֵי שָׁמוּאֵל:

7:13 וְאַתְּבְּרוּ פִלְשְׁתָּאִי וְלֹא אוֹסִיפוּ עוֹד לְמִיעֵל בְּתַחוּם אֶרֶצָא דִּישְׂרָאֵל וְהָיָה וְהָיָה מַחְתָּא דִּי בְּפִלְשְׁתָּאִי כָּל יְמֵי שָׁמוּאֵל:

7:13 So the Philistines were subdued and they did not come anymore within the border of Israel. And the hand of the LORD was against the Philistines all the days of Samuel.

7:14 וַתֵּשְׁבֶנָּה הָעָרִים אֲשֶׁר לָקְחוּ־פְלִשְׁתִּים מֵאֵת יִשְׂרָאֵל לִישְׂרָאֵל מֵעֶקְרוֹן וְעַד־גֹּת וְאֶת־גִּבּוֹלֵן הֲצִיל יִשְׂרָאֵל מִיַּד פְּלִשְׁתִּים וַיְהִי שָׁלוֹם בֵּין יִשְׂרָאֵל וּבֵין הָאֱמֹרִי:

7:14 וַתָּבֹא קְרוּיָא דְנִסְיָבוּ פִלְשְׁתָּאִי מִן יִשְׂרָאֵל לִישְׂרָאֵל מֵעֶקְרוֹן וְעַד גֹּת וַיְהִי תַחוּמָהוֹן שִׁיזִיב יִשְׂרָאֵל מִיָּדָא דְּפִלְשְׁתָּאִי וְהָיָה שָׁלָמָא בֵין יִשְׂרָאֵל וּבֵין אֱמֹרָאִי אִימֹרָאָה:

7:14 The cities which the Philistines had taken from Israel were restored to Israel, from Ekron even to Gath; and Israel delivered their territory from the hand of the Philistines. So there was peace between Israel and the Amorites.

7:15 וַיִּשְׁפֹּט שָׁמוּאֵל אֶת־יִשְׂרָאֵל כָּל יְמֵי חַיָּיו:

7:15 וַדֵּן שָׁמוּאֵל ית יִשְׂרָאֵל כָּל יְמֵי חַיָּוְהִי:

7:15 Now Samuel judged Israel all the days of his life.

7:16 וְהָלַךְ מִדֵּי שָׁנָה בְּשָׁנָה וְסָבַב בֵּית־אֵל וְהַגְּלִלָּה וְהַמִּצְפָּה וּשְׁפֹט אֶת־יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל־הַמְּקוֹמוֹת הָאֵלֶּה:

7:16 וַאֲזִיל בְּזִמָּן שָׁנָא בְּשָׁנָא וּמִסְתַּחַר לְבֵית־אֵל וּלְגִלְגָּלָא וּלְמִצְפֵּיא וְדָאִין ית יִשְׂרָאֵל ית כָּל אֶתְרָאִי הָאֵלִין:

7:16 He used to go annually on circuit to Bethel and Gilgal and Mizpah, and he judged Israel in all these places.

7:17 וַתֵּשְׁבֹתוּ הָרָמָתָה כִּי־שָׁם בֵּיתוֹ וְשָׁם שָׁפֹט אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיִּבֶן־שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה: פ

7:17 וּבְמִתְבִּיָּה וּבְמִיתְבִּיָּה לְרָמָתָא אֲרִי תָמָן בֵּיתָהּ וַתֵּמֶן דָּן דָּאִין ית יִשְׂרָאֵל וּבְנָא תָמָן מִרְבָּחָא קֶדֶם יֵי:

7:17 Then his return was to Ramah, for his house was there, and there he judged Israel; and he built there an altar to the LORD.

8:1 וַיְהִי כִּאֲשֶׁר זָקֵן שְׁמוּאֵל וַיִּשֶׂם אֶת־בָּנָיו שְׁפָטִים לְיִשְׂרָאֵל:
8:1 וַהֲוָה כִּד סִיב שְׁמוּאֵל וּמִנִּי יָת בְּנוֹהֵי דִינִין עַל יִשְׂרָאֵל:

8:1 And it came about when Samuel was old that he appointed his sons judges over Israel.

8:2 וַיְהִי שְׁם־בְּנוֹ הַבְּכוֹר 'יֹאֵל וְשֵׁם מִשְׁנֵהוּ אֲבִיָּה שְׁפָטִים בְּבֶאֱר שֶׁבַע:
8:2 וַהֲוָה שׁוֹם בְּרִיָּה בְּכֹרָא יֹאֵל וְשׁוֹם תַּנְיִיָּה אֲבִיָּה דִינִין נְגוּדִין בְּבֶאֱר־שֶׁבַע:

8:2 Now the name of his firstborn was Joel, and the name of his second, Abijah; they were judging in Beersheba.

8:3 וְלֹא־הָלְכוּ בָנָיו (בְּדֶרֶכוֹ) [בְּדֶרֶכָיו] וַיֵּטוּ אַחֲרֵי הַבָּצַע וַיִּקְחוּ־שֹׁחַד וַיֵּטוּ
מִשְׁפָּט: פ

8:3 וְלֹא הָלִיכוּ בְּנוֹהֵי בְּאוֹרְחָתִיה וְאֶת־פְּנֵיָּאוּ בְּתֵר מָמוֹן דְּשֻׁקָּר וְקִבִּילוּ שׁוֹחַדָּא
וַצְלוּ דִּינָא:

8:3 His sons, however, did not walk in his ways, but turned aside after dishonest gain and took bribes and perverted justice.

8:4 וַיִּתְקַבְּצוּ כָּל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ אֶל־שְׁמוּאֵל הָרֹמְתָה:
8:4 וְאֶת־כְּנִישׁוֹ וְאֶת־כְּנִשׁוֹ כָּל סְבִי יִשְׂרָאֵל וְאֵתוּ לֹת שְׁמוּאֵל לְרֹמְתָא:

8:4 Then all the elders of Israel gathered together and came to Samuel at Ramah;

8:5 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הִנֵּה אַתָּה זָקֵנָת וּבְנֶיךָ לֹא הָלְכוּ בְּדֶרֶכֶיךָ עֲתָה שִׁימָה־לָּנוּ
מֶלֶךְ לְשִׁפְטָנוּ כְּכָל־הַגּוֹיִם:

8:5 וַאֲמָרוּ לֵיהּ הָא אַתְּ סִבְתָּא סִיבְתָּא וּבִנְךָ לֹא הָלִיכוּ בְּאוֹרְחָתְךָ כְּעַן
מִנִּי לָנָא מַלְכָּא לְמִדִּינָנָא לְמִדִּינָנָא כְּכָל עַמְמֵיָּא:

8:5 and they said to him, "Behold, you have grown old, and your sons do not walk in your ways. Now appoint a king for us to judge us like all the nations."

8:6 וַיִּרַע הַדָּבָר בְּעֵינֵי שְׁמוּאֵל כִּאֲשֶׁר אָמְרוּ תִּנְהַלָּנוּ מֶלֶךְ לְשִׁפְטָנוּ וַיִּתְפַּלֵּל
שְׁמוּאֵל אֶל־יְיָהוָה: פ

8:6 וּבֹאִישׁ פִּתְגָמָא בְּעֵינֵי שְׁמוּאֵל כִּד אָמְרוּ מִנִּי הֵב לָנָא מַלְכָּא לְמִדִּינָנָא
לְמִדִּינָנָא לְמִדִּינָנָא לְמִדִּין יִתְנָא וְצִלִּי שְׁמוּאֵל קָדָם יִי:

8:6 But the thing was displeasing in the sight of Samuel when they said, "Give us a king to judge us." And Samuel prayed to the LORD.

8:7 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל שְׁמַע' בְּקוֹל הָעָם לְכָל אֲשֶׁר־יֹאמְרוּ אֵלָיךָ כִּי לֹא
אַתָּה מָאֲסוּ כִּי־אַתִּי מָאֲסוּ מִמֶּלֶךְ עָלֵיהֶם:

8:7 וַאֲמַר יִי לְשְׁמוּאֵל קִבִּיל לְמִימַר עִמָּא לְכָל דִּימְרוּן לָךְ אֲרִי לֹא יִתָּךְ
רַחֲקוּ אֲרִי בְּפִלְחָנִי קִצּוֹ מִלְּמַהוּי מַלְכָּא עָלֵיהוֹן:

8:7 The LORD said to Samuel, "Listen to the voice of the people in regard to all that they say to you, for they have not rejected you, but they have rejected Me from being king over them.

8:8 כְּכָל־הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר־עָשׂוּ מִיּוֹם הָעֲלֵיתִי אֹתָם מִמִּצְרַיִם וְעַד־הַיּוֹם הַזֶּה וַיַּעֲזְבוּנִי
וַיַּעֲבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים כֵּן הָמָּה עֹשִׂים גַּם־לָךְ:

8:8 כְּכָל עוֹבְדֵיָּא דְעִבְדוּ מִיּוֹמָא דְאַסִּיקִית יְתְּהוֹן מִמִּצְרַיִם וְעַד יוֹמָא הָרִין
וּשְׂבָקוּ פִּלְחָנִי וּפִלְחוּ לְטַעוֹת עַמְמֵיָּא כִּין אֲנוּן עֹבְדִין אֲף לָךְ:

8:8 "Like all the deeds which they have done since the day that I brought them up from Egypt even to this day-- in that they have forsaken Me and served other gods-- so they are doing to you also.

8:9 וְעַתָּה שְׁמַע בְּקוֹלָם אֲךָ כִּי־הָעַד תָּעִיד בָּהֶם וְהִגַּדְתָּ לָּהֶם מִשְׁפַּט הַמֶּלֶךְ
אֲשֶׁר יִמְלֹךְ עָלֵיהֶם: ס

8:9 וכען קביל לַמִּמְרָהוֹן בָּרַם אֲרִי אִסְהָדָא תַסְהִיד בְּהוֹן וּתְחֹוִי לְהוֹן נִמְסָא
נִמּוּסָא דְּמַלְכָּא דִּימְלוּךְ עָלֵיהוֹן:

8:9 "Now then, listen to their voice; however, you shall solemnly warn them and tell them of the procedure of the king who will reign over them."

8:10 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶת כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁאֵלִים מֵאִתּוֹ מֶלֶךְ: ס

8:10 וַאֲמַר שְׁמוּאֵל יְת כָּל פִּתְגָמָיָא דִּי לַעֲמָא דְשָׁאֲלִין דְּשִׁאִילוּ מִנִּיה מַלְכָּא:

8:10 So Samuel spoke all the words of the LORD to the people who had asked of him a king.

8:11 וַיֹּאמֶר זֶה יִהְיֶה מִשְׁפָּט הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר יִמְלֹךְ עָלֵיכֶם אֶת־בְּנֵיכֶם יִקַּח וְשָׂם לוֹ
בְּמִרְכָּבָתוֹ וּבִפְרָשָׁיו וְרָצוּ לִפְנֵי מִרְכָּבָתוֹ:

8:11 וַאֲמַר דִּין יְהִי נִמְסָא דְּמַלְכָּא דִּימְלוּךְ עָלֵיכוֹן יְת בְּנִיכוֹן יִדְבֵּר
וַיִּמְנִי לִיה בְּרַתְכוּהִי וּבִפְרָשׁוּהִי וּרְדּוּפִין וְרְדּוּפִין קָדָם רַתְכוּהִי:

8:11 He said, "This will be the procedure of the king who will reign over you: he will take your sons and place *them* for himself in his chariots and among his horsemen and they will run before his chariots.

8:12 וְלָשׁוֹם לוֹ שָׂרֵי אֲלָפִים וְשָׂרֵי חֲמִשִּׁים וְלַחֲרָשׁ חֲרִישׁוֹ וְלִקְצָר קְצִירוֹ וְלַעֲשׂוֹת
כָּל־מְלָחֲמָתוֹ וְכָל־רִכְבּוֹ:

8:12 וּלְמִנְאָה לִיה רַבְנֵי אֲלָפִין וּרַבְנֵי חֲמִשִּׁין וְאַכְרִיָּא לְמִנָּר נִירִיה וּלְמַחְצָד
חֲצָדִיה וְאוֹמְנֵיָא לְמַעְבַּד מְנִי קְרָבִיה וּמְנִי רַתְכוּהִי רַתִּיכִיה:

8:12 "He will appoint for himself commanders of thousands and of fifties, and *some* to do his plowing and to reap his harvest and to make his weapons of war and equipment for his chariots.

8:13 וְאֶת־בָּנוֹתֵיכֶם יִקַּח לְרִקְחוֹת וּלְטַבָּחוֹת וּלְאִפּוֹת:

8:13 וְיִת בְּנִתְכוֹן יִדְבֵּר לְשִׁמְשָׁן וּלְטַבָּחָן וּלְאַפָּאן:

8:13 "He will also take your daughters for perfumers and cooks and bakers.

8:14 וְאֶת־שְׂדוֹתֵיכֶם וְאֶת־כַּרְמֵיכֶם וְזֵיתֵיכֶם הַטּוֹבִים יִקַּח וְנָתַן לְעֲבָדָיו:

8:14 וְיִת חֲקִלִיכוֹן וְיִת כַּרְמִיכוֹן וְזֵיתִיכוֹן וְיִת זֵיתָן טָבִיא יִסַּב וְיִתִּין לְעַבְדּוּהִי:

8:14 "He will take the best of your fields and your vineyards and your olive groves and give *them* to his servants.

8:15 וְזֹרְעֵיכֶם וְכַרְמֵיכֶם יַעֲשֶׂר וְנָתַן לְסָרִיסָיו וְלְעֲבָדָיו:

8:15 וְזֹרְעֵיכוֹן וְכַרְמֵיכוֹן יִסַּב חַד מִן עֶסְרָא וְיִתִּין וַיְהִי לְרַבְרְבוּהִי לְרַבְרְבוּהִי
וּלְעַבְדּוּהִי:

8:15 "He will take a tenth of your seed and of your vineyards and give to his officers and to his servants.

8:16 וְאֶת־עֲבָדֵיכֶם וְאֶת־שְׁפָחוֹתֵיכֶם וְאֶת־בַּחֲוָרֵיכֶם הַטּוֹבִים וְאֶת־חֲמוּרֵיכֶם יִקַּח
וַעֲשֶׂה לְמִלְאָכָתּוֹ:

8:16 וְיִת עֲבָדִיכוֹן וְיִת אִמְהָתְכוֹן וְיִת עוֹלִימִיכוֹן שְׁפִירָיָא וְיִת חֲמָרִיכוֹן יִדְבֵּר
לְמַהֲוִי עֲבָדִין יְת עֲבִידְתִּיה:

8:16 "He will also take your male servants and your female servants and your best young men and your donkeys and use *them* for his work.

8:17 צֹאנֵכֶם יַעֲשֶׂר וְאַתֶּם תִּהְיוּ לוֹ לְעֲבָדִים:

8:17 עֲנֹכוֹן יִסַּב חַד מִן עֶסְרָא וְאַתּוֹן תִּהְיוּ לִיה לְעַבְדִּין:

8:17 "He will take a tenth of your flocks, and you yourselves will become his servants.

8:18 וְזַעֲקָתָם בַּיּוֹם הַהוּא מִלִּפְנֵי מִלְּכָכֶם אֲשֶׁר בָּחַרְתֶּם לָכֶם וְלֹא־יַעֲנֶה יְהוָה
אֶתְכֶם בַּיּוֹם הַהוּא:

8:18 וְתַצּוּחוֹן וְתַצּוּחוֹן בְּעֶדְנָא בְּיוֹמָא הַהוּא מִן קָדָם מִלְּכָכוֹן דְּאִתְרַעִיתוֹן לְכוֹן

וְלֹא יִקְבִּיל יְיָ צְלוֹתְכֶם יִתְּכֶם בְּעֶדְנָא בְיוֹמָא הַהוּא:

8:18 "Then you will cry out in that day because of your king whom you have chosen for yourselves, but the LORD will not answer you in that day."

8:19 וַיִּמָּאֲנוּ הָעָם לִשְׁמֹעַ בְּקוֹל שְׁמוּאֵל וַיֹּאמְרוּ לֹא כִּי אִם־מֶלֶךְ יִהְיֶה עָלֵינוּ:

8:19 וּסְרִיבוּ עִמָּא לְקַבֵּלָא לְמִימַר מִן שְׁמוּאֵל וַאֲמָרוּ לֹא אֱלֹהִין מֶלֶכָא יְהִי עָלֵנָא:

8:19 Nevertheless, the people refused to listen to the voice of Samuel, and they said, "No, but there shall be a king over us,

8:20 וְהֵיינוּ גַם־אֲנַחְנוּ כְּכָל־הַגּוֹיִם וְשִׁפְטָנוּ מִלְּפָנָיו וַיֵּצֵא לְפָנֵינוּ וּנְלַחֵם אֶת־מֶלֶחֶמְתָּנוּ:

8:20 וְנִהְיֶה וְנִהְיֶה אִךְ אֲנַחְנָא כְּכָל עַמְמֵיָא וַיִּתְּפָרַע לָנָא מִלְּכָנָא וַיִּפּוֹק בְּרִישָׁיָא וְנִגִּיחַ וַיִּגִּיחַ יָת קַרְבָּנָא:

8:20 that we also may be like all the nations, that our king may judge us and go out before us and fight our battles."

8:21 וַיִּשְׁמַע שְׁמוּאֵל אֶת כָּל־דִּבְרֵי הָעָם וַיִּדְבֹּרֵם בְּאָזְנֵי יְהוָה: פ

8:21 וּשְׁמַע שְׁמוּאֵל יָת כָּל פִּתְגָמֵי עִמָּא וּסְדֵרְנוֹן קָדָם יְיָ:

8:21 Now after Samuel had heard all the words of the people, he repeated them in the LORD'S hearing.

8:22 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל שְׁמַע בְּקוֹלִי וְהִמְלַכְתָּ לָהֶם מֶלֶךְ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־אֲנָשֵׁי יִשְׂרָאֵל לִכּוּ אִישׁ לְעִירוֹ: פ

8:22 וַאֲמַר יְיָ לְשְׁמוּאֵל קְבִיל לְמִימְרָהוֹן וְתַמְלִיךְ לְהוֹן מֶלֶכָא וַאֲמַר שְׁמוּאֵל לְאֲנָשֵׁי יִשְׂרָאֵל אִיזִילוּ גְבַר לְקִרְתִּיהָ:

8:22 The LORD said to Samuel, "Listen to their voice and appoint them a king." So Samuel said to the men of Israel, "Go every man to his city."

9:1 וַיְהִי־אִישׁ (מִבְּנֵי־מִיָּין) וְשֵׁמוֹ קִישׁ בֶּן־אַבְיָאל בֶּן־זֶרֶר בֶּן־בְּכוֹרַת בֶּן־אַפִּיחַ בֶּן־אִישׁ יְמִינִי גִבּוֹר חָיִל:

9:1 וְהוּא גְבָרָא חַד מְשֻׁבָּטָא דְּבֵית בְּנֵי־מִיָּין וְשִׁמְיָה קִישׁ בֶּר אַבְיָאל בֶּר זֶרֶר בֶּר בְּכוֹרַת בֶּר אַפִּיחַ בֶּר גְּבָרָא מְשֻׁבָּטָא דְּבֵית בְּנֵי־מִיָּין גְּבַר חֵילָא:

9:1 Now there was a man of Benjamin whose name was Kish the son of Abiel, the son of Zeror, the son of Becorath, the son of Aphiah, the son of a Benjamite, a mighty man of valor.

9:2 וְלֹו־הָיָה בֶן וְשֵׁמוֹ שָׁאוּל בְּחֹר וְטוֹב וְאִין אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל טוֹב מִמֶּנּוּ מְשַׁכְּמוֹ וּמַעֲלָה גְבָהּ מִכָּל־הָעָם:

9:2 וְלִיהָ הָיָה בֶר וְשִׁמְיָה שָׁאוּל עוֹלִים וְשִׁפִּיר וְלִית גְּבָרָא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל דְּשִׁפִּיר מְנִיה מְכַתְּפִיה וְלַעִילָא רָם רַב מִכָּל עַמָּא:

9:2 He had a son whose name was Saul, a choice and handsome *man*, and there was not a more handsome person than he among the sons of Israel; from his shoulders and up he was taller than any of the people.

9:3 וַתֵּאבְדֶּנָּה הָאֲתָנוֹת לְקִישׁ אָבִי שָׁאוּל וַיֹּאמֶר קִישׁ אֶל־שָׁאוּל בְּנוֹ קַח־נָא אֶתְךָ אֶת־אֶחָד מִהַנֶּעָרִים וְקוּם לֵךְ בִּקֵּשׁ אֶת־הָאֲתָנוֹת:

9:3 וַאֲבָדָא אֲתָנָיָא לְקִישׁ אָבוּהִי דְּשָׁאוּל וַאֲמַר קִישׁ לְשָׁאוּל בְּרִיה דְּבֶר כְּעֵן עֲמֹךְ יָת חַד מִעוֹלִימָיָא וְקוּם אִיזִיל בְּעִי יָת אֲתָנָיָא:

9:3 Now the donkeys of Kish, Saul's father, were lost. So Kish said to his son Saul, "Take now with you one of the servants, and arise, go search for the donkeys."

9:4 וַיַּעֲבֵר בְּהַר־אֶפְרַיִם וַיַּעֲבֵר בְּאַרְץ־שֵׁלֶשָׁה וְלֹא מָצְאוּ וַיַּעֲבֵרוּ בְּאַרְץ־שַׁעֲלִים וַאֲיִן וַיַּעֲבֵר בְּאַרְץ־יְמִינִי וְלֹא מָצְאוּ:

9:4 וְעָבַר בְּטוֹרַא דְּבֵית אֶפְרַיִם וְעָבַר בְּאַרְעֵי דְּרוֹמָא וְלֹא אִשְׁכְּחוּ וְעָבְרוּ בְּאַרְעֵי מְתִיבְרָא מְדַבְּרָא וְלִית וְעָבַר בְּאַרְעֵי שִׁיבְט בְּנֵימִין וְלֹא אִשְׁכְּחוּ:

9:4 He passed through the hill country of Ephraim and passed through the land of Shalishah, but they did not find *them*. Then they passed through the land of Shaalim, but *they were not there*. Then he passed through the land of the Benjamites, but they did not find *them*.

9:5 הֵמָּה בָּאוּ בְּאַרְצָן צוּפָה וְשָׁאוּל אָמַר לְנַעֲרוֹ אֲשֶׁר־עִמּוֹ לֵכָה וְנִשׁוּבָה פְּנֵי־יְחִידֶל אָבִי מִן־הָאֲתָנוֹת וְדָאגְ לָנוּ:

9:5 אָנוּן אֲתוּ בְּאַרְעָא דְּבֵה נְבִיא וְשָׁאוּל אָמַר לְעוֹלִימְיָה דְּעַמִּיָּה אִיתָא אֲתוּ וְנִתּוּב דְּלִמָּא יִשְׁבּוּק אָבָא מִן עֵיסַק אֲתָנָא וְיִצִּיף לָנָא:

9:5 When they came to the land of Zuph, Saul said to his servant who was with him, "Come, and let us return, or else my father will cease to be concerned about the donkeys and will become anxious for us."

9:6 וַיֹּאמֶר לוֹ הִנֵּה־נָא אִישׁ־אֱלֹהִים בְּעִיר הַזֹּאת וְהָאִישׁ נִכְבָּד כָּל אֲשֶׁר־יִדְבַּר בּוֹא יָבוֹא עִתָּהּ נִלְכָּה שָׁם אוֹלִי יִגִּיד לָנוּ אֶת־דֶּרֶכְכֵּנוּ אֲשֶׁר־הִלְכֵנוּ עָלֶיהָ:

9:6 וְאָמַר לִיהָ הָאֵל כְּעַן נְבִיא דִּי בְּקִרְתָּא הָדָא וְגִבְרָא יָקִיר מִתַּנְבִּי וִיתַנְבִּי קְשׁוּט כָּל מָה דִּיתַנְבִּי דִּאתַנְבִּי אֲתַקְנָא יִתְקַיִּים אִיתְקַיִּים כְּעַן נִיזִיל לָנָא לְתַמָּן דְּלִמָּא מֵאִים יַחְוִי לָנָא יֵת אֲוִרְחָתָנָא אֲוִרְחָתָנָא אֲוִרְחָתָנָא עָלָהּ:

9:6 He said to him, "Behold now, there is a man of God in this city, and the man is held in honor; all that he says surely comes true. Now let us go there, perhaps he can tell us about our journey on which we have set out."

9:7 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לְנַעֲרוֹ וְהִנֵּה נִלְכָּה וּמָה־נְבִיא לָאִישׁ כִּי הִלְחֵם אֶזְל מִפְּלִינוּ וְתִשׁוּרָה אֵין־לְהַבִּיא לָאִישׁ הָאֱלֹהִים מָה אֲתָנוּ:

9:7 וְאָמַר שָׁאוּל לְעוֹלִימְיָה וְהָאֵל נִיזִיל אִם מְקַבִּיל מְמוֹן וּמָא נַעִיל לְנְבִיא לְגִבְרָא דִּי אָף אֲרִי אֲנַחְנָא זְוֹדִין עֲטְרוּ עֵדָן עֲטָרָא מִמְּנָא וּמִדְּעָם דְּכִשְׁר לִית לְאַעְלָא לְנְבִיא דִּי מָא עֲמָנָא לְמַעְבַּד:

9:7 Then Saul said to his servant, "But behold, if we go, what shall we bring the man? For the bread is gone from our sack and there is no present to bring to the man of God. What do we have?"

9:8 וַיֹּסֶף הַנָּעַר לַעֲנוֹת אֶת־שָׁאוּל וַיֹּאמֶר הִנֵּה נִמְצָא בְיָדִי רֶבַע שֶׁקֶל כֶּסֶף וְנִתְתִּי לָאִישׁ הָאֱלֹהִים וְהִגִּיד לָנוּ אֶת־דֶּרֶכְכֵּנוּ:

9:8 וְאוֹסִיף עוֹלִימָא לְמַעַנִי לְאַתְבָּא יֵת שָׁאוּל וְאָמַר הָאֵל אֲשֶׁתְּכַח בְּיָדִי זֹזָא חָד דְּכִסְפָּא וְנִתִּין וְאִתִּין לְנְבִיא דִּי וִיחְוִי לָנָא יֵת אֲוִרְחָתָנָא:

9:8 The servant answered Saul again and said, "Behold, I have in my hand a fourth of a shekel of silver; I will give it to the man of God and he will tell us our way."

9:9 לְפָנִים בְּיִשְׂרָאֵל כֹּה־אָמַר הָאִישׁ בְּלִכְתּוֹ לְדִרוֹשׁ אֱלֹהִים לָכוּ וְנִלְכָּה עַד־הָרָאָה כִּי לְנְבִיא הַיּוֹם יִקְרָא לְפָנִים הָרָאָה:

9:9 בְּקִדְמִין מְלִקְדָּמִין בְּיִשְׂרָאֵל כְּדָן כְּדִין אָמַר גִּבְרָא נְבִיא בְּמִיזְלִיהָ לְמַתְבַּע אֲלָפָן מִן קָדָם יֵי אִיתוּ וְנִתְמַשִּׁי עַד חֲזוּיָא אֲרִי לְנְבִיא יוֹמָא דִּין מִתְקַרִּי מְלִקְדָּמִין חֲזוּיָא:

9:9 (Formerly in Israel, when a man went to inquire of God, he used to say, "Come, and let us go to the seer"; for *he who is called* a prophet now was formerly called a seer.)

9:10 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לְנַעֲרוֹ טוֹב דְּבִרְךָ לֵכָה נִלְכָּה וַיֵּלְכוּ אֶל־הָעִיר אֲשֶׁר־שָׁם אִישׁ הָאֱלֹהִים:

9:10 וְאָמַר שָׁאוּל לְעוֹלִימְיָה תְּקִין פְּתַנְמָךְ אִיתָא נִיזִיל וְאֶזְלוּ לְקִרְתָּא דְּתַמָּן נְבִיא דִּי:

9:10 Then Saul said to his servant, "Well said; come, let us go." So they went to the city where the man of God was.

9:11 הָמָּה עָלִים בְּמַעְלֵה הָעִיר וְהִמָּה מִצְאוּ נְעוּרוֹת יֹצְאוֹת לְשָׂאֵב מַיִם וַיֹּאמְרוּ
לָהֶן הֲיֵשׁ בְּזֶה הָרָאָה:

9:11 אָנוּן סֹלְקִין בְּמִסְקָנָא דְקֶרְתָּא וְאָנוּן אֲשַׁכְּחוּ עוֹלִימָן נִפְקָן לְמַמְלֵי מִיָּא
וַיֹּאמְרוּ לָהוֹן הֲאִית הָכָא חֲזוּיָא:

9:11 As they went up the slope to the city, they found young women going out to draw water and said to them, "Is the seer here?"

9:12 וַתַּעֲנִינָה אוֹתָם וַתֹּאמְרֵנָה יֵשׁ הִנֵּה לְפָנֶיךָ מִהֵרָ עֹתָה כִּי הַיּוֹם בָּא לָעִיר
כִּי זָבַח הַיּוֹם לָעֶם בַּבֹּמָה:

9:12 וַאֲתִיבָא יְתֵהוֹן וַיֹּאמְרָא וְאִתְּ כָּא הָא קִדְמָךְ אוֹחִי אוֹחִי אֵיחֻוּ כְּעֵן
אֲרִי יוֹמָא דִּין עַל לְקֶרְתָּא אֲרִי שִׁירוּ נְכִסְתָּ קִדְשִׁיא יוֹמָא דִּין לְעֵמָא בְּבֵית־
אֲסַחְרוּתָא:

9:12 They answered them and said, "He is; see, *he* is ahead of you. Hurry now, for he has come into the city today, for the people have a sacrifice on the high place today.

9:13 כַּבְּאַכֶּם הָעִיר כֵּן תִּמְצְאוּן אֹתוֹ בְּטֶרֶם יַעֲלֶה הַבִּמְתָּה לֶאֱכֹל כִּי לֹא־יֵאֱכֹל
הָעָם עַד־בָּאוּ כִּי־הוּא יִבְרַךְ הַזֶּבֶחַ אַחֲרֵי־כֵן יֵאֱכְלוּ הַקִּרְאִים וְעֵתָה עָלֶיךָ
כִּי־אֲתוֹ כְּהַיּוֹם תִּמְצְאוּן אֹתוֹ:

9:13 כְּמִיעֲלֻכּוֹן לְקֶרְתָּא כֵּן תִּשְׁכַּחֲוֹן יְתִיהָ עַד לֹא יִסַּק לְבֵית־ אֲסַחְרוּתָא
לְמִיכַל אֲרִי לֹא אֵכִיל עֵמָא עַד מִיתוּהִי אֲרִי הוּא פִּרִּים עַל מְזוֹנָא בְּתֵר כֵּן
אֲכַלִּין זְמִינָיָא וְכַעַן סָקוּ אֲרִי יְתִיהָ כִּיּוֹמָא דִּין תִּשְׁכַּחֲוֹן יְתִיהָ:

9:13 "As soon as you enter the city you will find him before he goes up to the high place to eat, for the people will not eat until he comes, because he must bless the sacrifice; afterward those who are invited will eat. Now therefore, go up for you will find him at once."

9:14 וַיַּעֲלוּ הָעִיר הָמָּה בָּאִים בְּתוֹךְ הָעִיר וְהִנֵּה שְׁמוּאֵל יֹצֵא לְקֶרְאָתָם לַעֲלוֹת
הַבֹּמָה: ס

9:14 וּסְלִיקוּ לְקֶרְתָּא הָאָנוּן עָלִין בְּגוֹ קֶרְתָּא וְהָא שְׁמוּאֵל נִפִּיק לְקַדְמוּתֵהוֹן
לְמִסַּק לְבֵית־ אֲסַחְרוּתָא:

9:14 So they went up to the city. As they came into the city, behold, Samuel was coming out toward them to go up to the high place.

9:15 וַיְהִי־הָאָז נִגְלָה אֶת־אָזְנוֹ שְׁמוּאֵל יוֹם אֶחָד לְפָנַי בּוֹא־שָׂאוּל לֵאמֹר:

9:15 וּמִן קֶדֶם יְיָ אֶתֹאמֵר לְשְׁמוּאֵל אַתְּגַלִּי לְאוֹדְנָא דְשְׁמוּאֵל יוֹמָא חַד קֶדֶם
מִיָּתִי שָׂאוּל לְמִיָּמֶר:

9:15 Now a day before Saul's coming, the LORD had revealed *this* to Samuel saying,

9:16 כָּעֵת מָחָר אֲשַׁלַּח אֵלֶיךָ אִישׁ מֵאֶרֶץ בִּנְיָמִן וּמִשְׁחָתוֹ לְנָגִיד עַל־עַמִּי
יִשְׂרָאֵל וְהוֹשִׁיעַ אֶת־עַמִּי מִיַּד פְּלִשְׁתִּים כִּי רָאִיתִי אֶת־עַמִּי כִּי בָאָה צַעֲקָתוֹ אֵלַי:

9:16 כְּעֶדְנָא הָדִין מָחָר אֲשַׁלַּח לְוֹתֶךָ גִּבְרָא מֵאֶרֶע שִׁיבֹט בִּנְיָמִן וַתִּמְשַׁחֲנִיהָ
לְמַהוּי מַלְכָּא עַל עַמִּי יִשְׂרָאֵל וַיִּפְרוֹק יְת עַמִּי מִיָּדָא דְּפִלְשְׁתִּיאֵי אֲרִי גִלִּי
קִדְמִי דְּחָקָא עוֹלְבְּנָא דְּעַמִּי אֲרִי עֲלַת קְבִילְתֵּהוֹן לְקִדְמִי:

9:16 "About this time tomorrow I will send you a man from the land of Benjamin, and you shall anoint him to be prince over My people Israel; and he will deliver My people from the hand of the Philistines. For I have regarded My people, because their cry has come to Me."

9:17 וּשְׁמוּאֵל רָאָה אֶת־שָׂאוּל וַיְהִי־הָאָז עָנָהוּ הִנֵּה הָאִישׁ אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֵלֶיךָ זֶה
יַעֲצֹר בְּעַמִּי:

9:17 וּשְׁמוּאֵל חָזָא יְת שָׂאוּל וּמִן קֶדֶם יְיָ אֶתֹאמֵר לִיהָ הָא גִּבְרָא דְּאִמְרִית לָךְ

דִּין יַעֲרִי מְרוֹתָא מִן עַמִּי:

9:17 When Samuel saw Saul, the LORD said to him, "Behold, the man of whom I spoke to you! This one shall rule over My people."

9:18 וַיִּגַּשׁ שָׁאוּל אֶת־שְׁמוּאֵל בְּתוֹךְ הַשָּׁעַר וַיֹּאמֶר הַגִּיד־הֲנָא לִי אֵיזָה בֵּית הָרֹאֶה:

9:18 וַעֲרַע שָׁאוּל יָת שְׁמוּאֵל בְּגוֹ תַרְעָא וַאֲמַר חֲוִי כָעֵן לִי אֵידִין בֵּית חֲזוּיָא:
9:18 Then Saul approached Samuel in the gate and said, "Please tell me where the seer's house is."

9:19 וַיַּעַן שְׁמוּאֵל אֶת־שָׁאוּל וַיֹּאמֶר אֲנֹכִי הָרֹאֶה עָלֶיךָ לְפָנַי הַבֹּמֶה וְאֶכְלֶתֶם עִמִּי הַיּוֹם וְשִׁלַּחְתִּיךָ בַּבֶּקֶר וְכָל אֲשֶׁר בְּלִבְּךָ אֲגִיד לָךְ:

9:19 וְאַתִּיב שְׁמוּאֵל יָת שָׁאוּל וַאֲמַר אָנָּה חֲזוּיָא סָק לְקַדְמִי לְבֵית אֶסְחָרוּתָא וְתִכְלֹן עִמִּי יוֹמָא דִּין וְאֶשְׁלַחְךָ בְּצַפְרָא וְכָל דְּבִלְבָךְ אֲחֹוִי לָךְ:
9:19 Samuel answered Saul and said, "I am the seer. Go up before me to the high place, for you shall eat with me today; and in the morning I will let you go, and will tell you all that is on your mind."

9:20 וְלֹאֲתָנוֹת הָאֲבָדוֹת לָךְ הַיּוֹם שְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים אֶל־תִּשֶׁם אֶת־לִבְּךָ לָהֶם כִּי נִמְצְאוּ וְלָמִי כָל־חַמְדַּת יִשְׂרָאֵל הֲלוֹא לָךְ וּלְכָל בֵּית אָבִיךָ: ס

9:20 וְעַל עֵיסֶק אֲתָנִיָּא דְּאֲבָדָא לָךְ וְאֵת אֲתִיתָא לְמַבְעִיהוֹן יוֹמָא דִּין דָּנָן תִּלְתָּה יוֹמִין לֹא תִשּׁוּי יָת לִבְךָ עֲלִיהוֹן אֲרִי אֲשַׁתְּכַחָא וּדְמָן כָּל חַמְדַּת יִשְׂרָאֵל הֲלֹא דִילָךְ וּדְכָל בֵּית אָבוֹךְ:
9:20 "As for your donkeys which were lost three days ago, do not set your mind on them, for they have been found. And for whom is all that is desirable in Israel? Is it not for you and for all your father's household?"

9:21 וַיַּעַן שָׁאוּל וַיֹּאמֶר הֲלוֹא בְּנֵי־יִמִּינִי אֲנֹכִי מִקְטָנִי שְׁבָטֵי יִשְׂרָאֵל וּמִשְׁפַּחְתִּי הַצַּעֲרָה מִכָּל־מִשְׁפָּחוֹת שְׁבָטֵי בְנֵי־מִן וְלָמָּה דְּבַרְתָּ אֵלַי כַּדְּבַר הַזֶּה: ס
9:21 וְאַתִּיב שָׁאוּל וַאֲמַר הֲלֹא בֶר שִׁיבֹט בְּנִימִין אָנָּה מְזַעֲרִי שְׁבָטֵי דִישְׂרָאֵל וְזַרְעִיתִי חֲלָשָׁא מְכָל זַרְעֵית שְׁבָטֵי בְנִימִין וְלָמָּה מְלִילַתָּא עִמִּי לִי לוֹתִי כַּפְתָּנְמָא הָרִין:

9:21 Saul replied, "Am I not a Benjamite, of the smallest of the tribes of Israel, and my family the least of all the families of the tribe of Benjamin? Why then do you speak to me in this way?"

9:22 וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל אֶת־שָׁאוּל וְאֶת־נַעֲרָו וַיְבִיֵּאֵם לְשַׁכְתָּה וַיִּתֵּן לָהֶם מְקוֹם בְּרֹאשׁ הַקְּרוּאִים וְהָמָּה כְּשֹׁלְשִׁים אִישׁ:

9:22 וּדְבַר שְׁמוּאֵל יָת שָׁאוּל וַיֵּת עוֹלִימִיָּה וַאֲעִילָנוֹן לְאַסְחָרוּתָא לְבֵית־אֶסְחָרוּתָא וַיֵּהָב לָהוֹן אֶתְרָא בְּרִישׁ זְמִינָא וְאָנוֹן כַּתְלִתִּין גְּבָרָא:
9:22 Then Samuel took Saul and his servant and brought them into the hall and gave them a place at the head of those who were invited, who were about thirty men.

9:23 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל לְטַבַּח תְּנֶה אֶת־הַמִּנְחָה אֲשֶׁר נָתַתִּי לָךְ אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֵלַיִךְ שִׁים אֹתָהּ עִמָּךְ:

9:23 וַאֲמַר שְׁמוּאֵל לְטַבַּחָא הֵב יָת מְנַתָּא דִּיהֵבִית לָךְ דְּאִמְרִית לָךְ שׁוּ שׁוּי יָתָה עִמָּךְ:
9:23 Samuel said to the cook, "Bring the portion that I gave you, concerning which I said to you, 'Set it aside.'"

9:24 וַיִּרְם הַטַּבַּח אֶת־הַשּׁוֹק וְהָעֲלִיָּה וַיִּשֶׂם לְפָנַי שָׁאוּל וַיֹּאמֶר הִנֵּה הַנִּשְׂאָר שִׁים־לְפָנֶיךָ אֹכֵל כִּי לְמוֹעֵד שְׁמוֹר־לָךְ לֵאמֹר הָעַם קָרָאתִי וַיֹּאכֵל שָׁאוּל עִם־שְׁמוּאֵל בַּיּוֹם הַהוּא:

9:24 וְאֲרִים טַבַּחָא יָת שְׂקָא וַיִּרְכִּיָּה וְשׁוּי קָדָם שָׁאוּל וַאֲמַר הָא דְּאֲשַׁתָּאָר שׁוּי

קָדַם אָכֹל אָכַל אָרִי לְזִמְנָא נָטִיר לָךְ לְמִימַר עָמָא זְמִינִית לְשִׁירוּתָא וְאָכַל
שָׂאוֹל עִם שְׂמוּאֵל בְּיוֹמָא הַהוּא:

9:24 Then the cook took up the leg with what was on it and set it before Saul. And Samuel said, "Here is what has been reserved! Set it before you and eat, because it has been kept for you until the appointed time, since I said I have invited the people." So Saul ate with Samuel that day.

9:25 וַיֵּרְדּוּ מִהַבִּמָּה הָעִיר וַיְדַבֵּר עִם־שָׂאוֹל עַל־הַגֶּגֶן:

9:25 וַנַּחֲתוּ מִבֵּית־אֶסְחָרוּתָא לְקִרְתָּא וּמְלִיל עִם שָׂאוֹל עַל אֲנָרָא:

9:25 When they came down from the high place into the city, Samuel spoke with Saul on the roof.

9:26 וַיִּשְׁכְּמוּ וַיְהִי כַּעֲלוֹת הַשָּׁחַר וַיִּקְרָא שְׂמוּאֵל אֶל־שָׂאוֹל (הַגֶּגֶן) [הַגֶּגֶן] לֵאמֹר
קוּמָה וְאֶשְׁלַחְךָ וַיָּקָם שָׂאוֹל וַיֵּצֵאוּ שְׁנֵיהֶם הוּא וּשְׂמוּאֵל הַחוּצָה:

9:26 וַאֲקִדְמוּ וְהָיָה כַּמֶּסֶק צִפְרָא וַקְרָא שְׂמוּאֵל לְשָׂאוֹל לְאֲנָרָא לְמִימַר קוּם
וְאֶשְׁלַחְךָ וַקָּם שָׂאוֹל וַנִּפְקוּ תְרוּיָהוֹן הוּא וּשְׂמוּאֵל לְבָרָא:

9:26 And they arose early; and at daybreak Samuel called to Saul on the roof, saying, "Get up, that I may send you away." So Saul arose, and both he and Samuel went out into the street.

9:27 הִמָּה יוֹרְדִים בְּקֶצֶה הָעִיר וּשְׂמוּאֵל אָמַר אֶל־שָׂאוֹל אָמַר לְנָעַר וַיַּעֲבֵר
לְפָנָיו וַיַּעֲבֵר וְאַתָּה עֹמֵד כִּיּוֹם וְאַשְׁמִיעָךְ אֶת־דְּבַר אֱלֹהִים: פ

9:27 אָנוּן נַחֲתִין בְּסֹטֵר בְּסִפֵּי קִרְתָּא וּשְׂמוּאֵל אָמַר לְשָׂאוֹל אֵימַר לְעוֹלִימָא
וַיַּעֲבֵר קָדַם וַעֲבַר וְאַתָּה קוּם הֲכָא יוֹמָא דִּין כִּיּוֹמָא הָדִין כִּיּוֹמָא דִּין
וְאַשְׁמַעְנֶךָ ית פִּתְנָמָא דִּי:

9:27 As they were going down to the edge of the city, Samuel said to Saul, "Say to the servant that he might go ahead of us and pass on, but you remain standing now, that I may proclaim the word of God to you."

10:1 וַיִּקַּח שְׂמוּאֵל אֶת־כַּף הַשֶּׁמֶן וַיִּצֹק עַל־רֹאשׁוֹ וַיִּשְׁקָהוּ וַיֹּאמֶר הֲלוֹא כִּי־מִשְׁחָךְ
יְהוָה עַל־נַחֲלָתוֹ לְנָגִיד:

10:1 וַנְּסִיב וּדְבַר שְׂמוּאֵל ית מָנָא דְּמִשְׁחָא וְאַרִיק עַל רִישִׁיה וְשָׁקִיָּה וְנִשְׁקִיָּה
וְאָמַר הֲלֹא אָרִי מִשְׁחָךְ יי עַל אַחְסָנִתִּיה לְמַהוּי מַלְכָּא:

10:1 Then Samuel took the flask of oil, poured it on his head, kissed him and said, "Has not the LORD anointed you a ruler over His inheritance?"

10:2 בְּלַכְתְּךָ הַיּוֹם מֵעַמָּדִי וּמִצֹּאת שְׁנֵי אַנְשִׁים עִם־קִבְרַת רָחֵל בְּגִבּוֹל בְּנִימֵן
בְּצִלְצַח וְאָמְרוּ אֵלֶיךָ נִמְצְאוּ הָאֲתָנוֹת אֲשֶׁר הִלַּכְתָּ לְבַקֵּשׁ וְהִנֵּה נָטַשׁ אֲבִיךָ
אֶת־דְּבָרֵי הָאֲתָנוֹת וְדָאָג לָכֶם לֵאמֹר מַה אַעֲשֶׂה לְבָנִי:

10:2 בְּמַהֲכָךְ יוֹמָא דִּין מְלוֹתִי מִינִי וְתִשְׁכַּח תְּרִין גְּבָרִין עִם קְבוּרָתָא דְּרָחֵל
בְּתַחוּם בְּנִימֵן בְּצִלְצַח וַיִּימְרוּן לָךְ אֲשַׁתְּכַחֵא אֲתָנִיא דְּאִזְלָתָא לְמַבְעֵי לְמִיתְבַּע
יִתְהֵן וְהָא שְׁבַק אֲבוּךָ ית עֵיסַק אֲתָנִיא וַיִּצִיף לְכוּן לְמִימַר מָא אַעֲבִיד לְבָרִי:

10:2 "When you go from me today, then you will find two men close to Rachel's tomb in the territory of Benjamin at Zelzah; and they will say to you, 'The donkeys which you went to look for have been found. Now behold, your father has ceased to be concerned about the donkeys and is anxious for you, saying, "What shall I do about my son?"'

10:3 וְחִלְפַת מִשֶּׁם וְהִלָּאָה וּבָאת עַד־אֵלּוֹן תְּבוֹר וּמִצְאוּךָ שֵׁם שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים
עֲלִים אֶל־הָאֱלֹהִים בֵּית־אֵל אֶחָד נִשְׂא שְׁלֹשָׁה גְּדִיִּים וְאֶחָד נִשְׂא שְׁלֹשֶׁת
כִּכְרוֹת לֶחֶם וְאֶחָד נִשְׂא גִבְלֵי־יִין:

10:3 וְתַהֲךְ מִתְמוֹן וְלִהְלָאָה וְתִיתִי עַד מִיִּשֵׁר תְּבוֹר וַיִּשְׁכְּחוּנְךָ תְּמוֹן תִּלְתָּא גְּבָרִין
דְּסָלְקִין לְמַסְגֵּד קָדָם יי בְּבֵית־אֵל חַד נָטִיל תִּלְתָּה גְּדִין גְּדִין וְחַד נָטִיל
תִּלְתָּה פְתִין דְּלַחִים וְחַד נָטִיל גֶּרֶב דְּחִמָּר:

10:3 "Then you will go on further from there, and you will come as far as the oak of Tabor, and there three men going up to God at Bethel will meet you, one carrying three young goats, another carrying three loaves of bread, and another

carrying a jug of wine;

10:4 וְשָׁאֲלוּ לֶךְ לְשָׁלוֹם וְנָתַנוּ לָךְ שְׁתֵּי-לֶחֶם וְלָקַחְתָּ מִיָּדָם:
10:4 וְשָׁאֲלוֹן לֶךְ לְשָׁלוֹם וְיִתְּנוּ לָךְ תְּרֵמִין גְּרִיצָן גְּרִיסָן גְּרִיצִין דְּלָחִים וְתִקְבִּיל מִיָּדָיו:

10:4 and they will greet you and give you two loaves of bread, which you will accept from their hand.

10:5 אַחֲרֵי כֵן תָּבוֹא גִבְעַת הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר-שָׁם נֹצְבֵי פְלִשְׁתִּים וַיְהִי כַּבֶּאֱדָה שָׁם הָעִיר וּפְנֵעַת חָבֵל נְבִיאִים יֵרְדִים מִהַבְּמָה וּלְפָנֵיהֶם נָבֵל וְתָף וְחִלְלִיל וְכִנּוֹר וְהִמָּה מִתְנַבְּאִים:

10:5 בְּתֵר כֵּין תֵּהָךְ לַגִּבְעָתָא דְּבַה אַרְוָא דִּי דְתַמָּן אַסְטְרִטִיגִי פְלִשְׁתָּאִי וַיְהִי כַּמִּיעֵלְךָ לְתַמָּן לְקֶרְתָּא וְתַעֲרַע סִיעַת סַפְרָא נְחִתִין מִבֵּית אַסְחָרוֹתָא וּקְדָמֵיהוֹן נָבִלִין וְתַפִּין וְצִלְצִלִין וְכִנָּרִין וְאִנּוֹן מְשַׁבְּחִין:

10:5 "Afterward you will come to the hill of God where the Philistine garrison is; and it shall be as soon as you have come there to the city, that you will meet a group of prophets coming down from the high place with harp, tambourine, flute, and a lyre before them, and they will be prophesying.

10:6 וְצִלְחָה עָלֶיךָ רוּחַ יְהוָה וְהִתְנַבִּית עִמָּם וְנִהְפַכְתָּ לְאִישׁ אֲחֵר:
10:6 וְתִשְׁרִי עָלֶךָ רוּחַ נְבוּאָה מִן קֶדֶם יְיָ וְתִשְׁבַּח עִמָּהוֹן וְתִשְׁתַּנִּי לְגִבֹּר אֲחֵרִין:

10:6 "Then the Spirit of the LORD will come upon you mightily, and you shall prophesy with them and be changed into another man.

10:7 וְהָיָה כִּי (תִּבְאִינָה) [תִּבְאִינָה] הָאֲתוֹת הָאֵלֶּה לָּךְ עֲשֵׂה לָּךְ אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ כִּי הָאֱלֹהִים עִמָּךְ:
10:7 וַיְהִי אֲרִי יִתֵּן יִיתֵן יִיתֵן אֲתִיָּא הָאֲלִין לָךְ אֲתַקִּין עֲבִיד לָךְ מְנֵי מַלְכוּתָא כַּמָּא דְתִשְׁכַּח יֶדְךָ אֲרִי מִיִּמְרָא דִּי בְּסַעֲדָךְ:

10:7 "It shall be when these signs come to you, do for yourself what the occasion requires, for God is with you.

10:8 וַיֵּרֶדְתָּ לִפְנֵי הַגִּלְגָּל וְהִנֵּה אֲנֹכִי יֹרֵד אֵלֶיךָ לְהַעֲלוֹת עֲלוֹת לִזְבֹּחַ זִבְחֵי שְׁלָמִים שִׁבְעַת יָמִים תִּזְחַל עַד-בּוֹאִי אֵלֶיךָ וְהוֹדַעְתִּי לָּךְ אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה:
10:8 וְתִיחֹת קֶדְמִי לְגִלְגָּלָא וְהָא אֲנָא נָחִית לוֹתֵךְ לְאַסְקָא עֲלֹן וּלְנַכְסָא נַכְסֵי קִדְשִׁין שִׁבְעָה יוֹמִין תוֹרִיד עַד מִיתָא לוֹתֵךְ וְאַחֲרֵי לָךְ יֵת דְתַעֲבִיד:

10:8 "And you shall go down before me to Gilgal; and behold, I will come down to you to offer burnt offerings and sacrifice peace offerings. You shall wait seven days until I come to you and show you what you should do."

10:9 וְהָיָה כִּהְפַנְתּוּ שִׁכְמוֹ לָלֶכֶת מֵעַם שָׁמוּאֵל וַיִּהְפֹּךְ-לוֹ אֱלֹהִים לֵב אַחֵר וַיִּבְּאוּ כָּל-הָאֲתוֹת הָאֵלֶּה בַּיּוֹם הַהוּא: ס
10:9 וְהוּא כִּד אֲתַפְּנִי לְמִיזַל מְלֹת שָׁמוּאֵל וְשֵׁנִי לִיָּה יְיָ לְבָא אַחֲרָנָא וְאַתָּאָה כָּל אֲתִיָּא הָאֲלִין בְּיוֹמָא הַהוּא:

10:9 Then it happened when he turned his back to leave Samuel, God changed his heart; and all those signs came about on that day.

10:10 וַיִּבְּאוּ שָׁם הַגִּבְעָתָה וְהִנֵּה חָבֵל-נְבִאִים לִקְרָאתוֹ וַתְּצַלַּח עָלָיו רוּחַ אֱלֹהִים וַיִּתְנַבֵּא בְּתוֹכָם:

10:10 וְאַתּוֹ לְתַמָּן לַגִּבְעָתָא וְהָא סִיעַת סַפְרָא לְקֶדְמוֹתֶיהָ וּמִדְקָדְמוֹהִי וּשְׁרָת עָלוּהִי רוּחַ נְבוּאָה מִן קֶדֶם יְיָ וְשִׁבַּח בִּינֵיהוֹן:

10:10 When they came to the hill there, behold, a group of prophets met him; and the Spirit of God came upon him mightily, so that he prophesied among them.

10:11 וַיְהִי כָּל-יְוֹדְעוֹ מֵאֲתָמוֹל שְׁלֹשׁ וַיֵּרְאוּ וְהִנֵּה עִם-נְבִאִים נִבָּא וַיֹּאמֶר הָעַם

אִישׁ אֶל-רֵעֵהוּ מֵה־זֶה הָיָה לְבֶן-קִישׁ הֲגַם שָׁאוּל בְּנֵי-אִיִּם:
 10:11 וְהָיָה כָּל דֹּדֵעַ לִיה מֵאֲתָמָלִי וּמִדְּקֻמוּהִי וַחֲזוֹ וַחֲזָא וְהָא עִם
 סָפְרִיא מִשְׁבַּח וְאָמְרוּ וְאָמַר עָמָא גִבֹּר לְחִבְרִיָּה מָא דִּין דִּהְוָה לְבָר קִישׁ הָאָף
 שָׁאוּל בְּסָפְרִיא:

10:11 It came about, when all who knew him previously saw that he prophesied now with the prophets, that the people said to one another, "What has happened to the son of Kish? Is Saul also among the prophets?"

10:12 וַיַּעַן אִישׁ מִשָּׁם וַיֹּאמֶר וּמִי אֲבִיהֶם עַל-כֵּן הָיְתָה לְמוֹשֵׁל הֲגַם שָׁאוּל
 בְּנֵי-אִיִּם:

10:12 וְאִתִּיב גִּבֹּרָא מִתְמָן וְאָמַר וּמִן רִבְהוֹן רִבְהוֹן רְבוּנְהוֹן עַל כֵּין הָוֵת
 לְמַתְלָא הָאָף שָׁאוּל בְּסָפְרִיא:

10:12 A man there said, "Now, who is their father?" Therefore it became a proverb: "Is Saul also among the prophets?"

10:13 וַיְכַל מִהֲתַנְבוֹת וַיָּבֵא הַבִּמָּה:

10:13 וּפְסִק מִלְשַׁבְחָא וְעַל לְבֵית אֶסְחָרוּתָא:

10:13 When he had finished prophesying, he came to the high place.

10:14 וַיֹּאמֶר דּוֹד שָׁאוּל אֵלָיו וְאֶל-נַעֲרוֹ אֵן הִלַּכְתֶּם וַיֹּאמֶר לְבַקֵּשׁ אֶת-הָאֲתָנוֹת
 וְנִרְאָה כִּי-אֵין וְנִבּוֹא אֶל-שְׁמוּאֵל:

10:14 וְאָמַר אַחְבּוּהִי אַח-אֲבוּהִי דְשָׁאוּל לִיה וּלְעוֹלִימִיָּה לָאֵן אִזְלָתוֹן וְאָמַר
 לְמַבְעֵי יָת אֲתַנְיָא וַחֲזִינָא אַרִי לָא אֲשַׁכְּחָנִין וְאֲתִינָא לָוֵת שְׁמוּאֵל:

10:14 Now Saul's uncle said to him and his servant, "Where did you go?" And he said, "To look for the donkeys. When we saw that they could not be found, we went to Samuel."

10:15 וַיֹּאמֶר דּוֹד שָׁאוּל הִגִּידָה-נָא לִי מַה-אָמַר לָכֶם שְׁמוּאֵל:

10:15 וְאָמַר אַחְבּוּהִי אַח אֲבוּהִי דְשָׁאוּל חוּי כַּעַן לִי מָא אָמַר לְכוּן שְׁמוּאֵל:

10:15 Saul's uncle said, "Please tell me what Samuel said to you."

10:16 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל-דּוֹדוֹ הִגֵּד הַגִּיד לָנוּ כִּי נִמְצְאוּ הָאֲתָנוֹת וְאֶת-דְּבַר
 הַמְּלוּכָה לֹא-הִגִּיד לוֹ אֲשֶׁר אָמַר שְׁמוּאֵל: פ

10:16 וְאָמַר שָׁאוּל לְאַחְבּוּהִי לֹא-אֲבוּהִי חוּאָה חוּי לָנָא אַרִי אֲשַׁכְּחָא
 אֲתַנְיָא וְעַל עֵיסַק מַלְכוּתָא לָא חוּי לִיה דֹּאמַר שְׁמוּאֵל:

10:16 So Saul said to his uncle, "He told us plainly that the donkeys had been found." But he did not tell him about the matter of the kingdom which Samuel had mentioned.

10:17 וַיִּצְעַק שְׁמוּאֵל אֶת-הָעָם אֶל-יְהוָה הַמִּצְפָּה:

10:17 וּכְנַשׁ שְׁמוּאֵל יָת עָמָא לְקֹדֶם יְיָ לְמִצְפָּא:

10:17 Thereafter Samuel called the people together to the LORD at Mizpah;

10:18 וַיֹּאמֶר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל פֹּה-אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִכִּי הָעֲלִיתִי
 אֶת-יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם וְאֶצִּיל אֶתְכֶם מִיַּד מִצְרַיִם וּמִיַּד כָּל-הַמְּמַלְכוֹת הַלְּחָצִים
 אֶתְכֶם:

10:18 וְאָמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל כַּדָּנָן אָמַר יְיָ אֱלֹהֵא דִישְׂרָאֵל אֲנָא אֲסִיקִית יָת
 יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם וּשְׂיִיבִית יְתָכוֹן מִיָּדָא דְּמִצְרַאִי וּמִיָּד כָּל מַלְכוּתָא דְּדַחְקוֹן
 דְּדַחְקִין יְתָכוֹן:

10:18 and he said to the sons of Israel, "Thus says the LORD, the God of Israel, 'I brought Israel up from Egypt, and I delivered you from the hand of the Egyptians and from the power of all the kingdoms that were oppressing you.'"

10:19 וְאַתֶּם הַיּוֹם מְאַסְתֶּם אֶת-אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר-הוּא מוֹשִׁיעַ לָכֶם מִכָּל-רָעוּתֵיכֶם

וְצִרְתִּיכֶם וְתֹאמְרוּ לוֹ כִּי־מֶלֶךְ תָּשִׁים עָלֵינוּ וְעַתָּה הִתְיַצְבוּ לִפְנֵי יְהוָה לְשִׁבְטֵיכֶם וּלְאֶלְפֵיכֶם:

10:19 וְאַתּוֹן יוֹמָא דִּין קִצְתּוֹן בְּפִלְחָנָא דְאַלְהֵכּוֹן דְּהוּא פְּרִיק לְכוֹן מְכַל בִּישְׁתְּכוֹן וְעִקְתְּכוֹן וְאִמְרַתּוֹן קְדְמוּהִי לִית אֲנַחְנָא מִתְּפַרְקִין אֲלֵהִין אִם מַלְכָא תִמְנִי עֲלָנָא וְכַעַן אֲתַעְתְּדוּ קֳדָם יְיָ לְשִׁבְטֵיכּוֹן וּלְאֶלְפֵיכּוֹן:

10:19 "But you have today rejected your God, who delivers you from all your calamities and your distresses; yet you have said, 'No, but set a king over us!' Now therefore, present yourselves before the LORD by your tribes and by your clans."

10:20 וַיִּקְרַב שְׁמוּאֵל אֶת כָּל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּלְכְּדוּ שִׁבְט בְּנִימִן:
10:20 וַקְרִיב שְׁמוּאֵל יָת כָּל שִׁבְטֵי־יִשְׂרָאֵל וְאֶת־אֶחָד וְאִתְּחַד שִׁבְטָא דְּבֵית בְּנִימִין:

10:20 Thus Samuel brought all the tribes of Israel near, and the tribe of Benjamin was taken by lot.

10:21 וַיִּקְרַב אֶת־שִׁבְט בְּנִימִן (לְמִשְׁפַּחְתּוֹ) וְלְמִשְׁפַּחְתּוֹ וַתִּלְכְּדוּ מִשְׁפַּחַת הַמַּטְרִי וַיִּלְכְּדוּ שְׁאוּל בֶּן־קִישׁ וַיִּבְקְשׁוּהוּ וְלֹא נִמְצָא:

10:21 וַקְרִיב יָת שִׁבְטָא דְּבֵית בְּנִימִן לְזַרְעִיתִיה וְאֶת־אֶחָד וְאִתְּחַד וְאִתְּחַד וְאִתְּחַד זַרְעִית מַטְרִי מַטְר מַטִּיר וְאֶת־אֶחָד שְׁאוּל בֶּר קִישׁ וּבַעוּהִי וְלֹא אִשְׁתְּכַח:

10:21 Then he brought the tribe of Benjamin near by its families, and the Matrite family was taken. And Saul the son of Kish was taken; but when they looked for him, he could not be found.

10:22 וַיִּשְׁאַל־וְעוֹד בִּיהוָה הֲבָא עוֹד הַלֵּם אִישׁ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה הִנֵּה־הוּא נֶחְבֵּא אֶל־הַכְּלִים:

10:22 וּשְׁאִילוּ עוֹד בְּמִימְרָא דִּיִּי הָאִית הָאֵתָא עוֹד הָכָא גְּבָרָא וְאֹמַר יְיָ הָא הוּא טְמִיר בְּמַנְיָא:

10:22 Therefore they inquired further of the LORD, "Has the man come here yet?" So the LORD said, "Behold, he is hiding himself by the baggage."

10:23 וַיִּרְצוּ וַיִּקְחֵהוּ מִשָּׁם וַיִּתְּיֻצֵּב בְּתוֹךְ הָעָם וַיִּגְבֶּה מִכָּל־הָעָם מִשְׁכְּמוֹ וּמַעְלָה:

10:23 וְרַהֲטוּ וּדְבַרוּהִי מִתְּמוֹן וְאֶתַּעְתְּדוּ בְּגוֹ עָמָא וְרָם מְכַל עָמָא מְכַתְּפִיה וְלַעֲיָלָא:

10:23 So they ran and took him from there, and when he stood among the people, he was taller than any of the people from his shoulders upward.

10:24 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־כָּל־הָעָם הֲרֵאִיתֶם אֲשֶׁר בָּחַרְבּוּ יְהוָה כִּי אֵין כָּמֹהוּ בְּכָל־הָעָם וַיִּרְעוּ כָּל־הָעָם וַיֹּאמְרוּ יְחִי הַמֶּלֶךְ: פ

10:24 וְאֹמַר שְׁמוּאֵל לְכָל עָמָא הַחַיִּיתוֹן הָא חַיִּיתוֹן דְּאֶתְרַעִי אֲרִי אִיתְרַעִי בִּיה יְיָ אֲרִי לִית דְּכֹתִיָּה בְּכָל עָמָא וַיִּבִּיבוּ כָל עָמָא וְאֹמְרוּ יִצְלַח מַלְכָּא:

10:24 Samuel said to all the people, "Do you see him whom the LORD has chosen? Surely there is no one like him among all the people." So all the people shouted and said, "Long live the king!"

10:25 וַיְדַבֵּר שְׁמוּאֵל אֶל־הָעָם אֶת מִשְׁפַּט הַמֶּלֶכָּה וַיִּכְתֹּב בְּסֶפֶר וַיִּנָּח לִפְנֵי יְהוָה וַיִּשְׁלַח שְׁמוּאֵל אֶת־כָּל־הָעָם אִישׁ לְבֵיתוֹ:

10:25 וּמַלִּיל שְׁמוּאֵל עִם עָמָא יָת נּוֹמְסָא דְּמַלְכוּתָא דְּמַלְכָּא וְכַתֵּב בְּסֶפֶרָא וְאַצְנַע קֳדָם יְיָ וַיִּשְׁלַח שְׁמוּאֵל יָת כָּל עָמָא גְּבַר לְבֵיתִיה:

10:25 Then Samuel told the people the ordinances of the kingdom, and wrote *them* in the book and placed *it* before the LORD. And Samuel sent all the people away, each one to his house.

10:26 וְגַם־שְׁאוּל הֵלֵךְ לְבֵיתוֹ גְּבַעְתָּה וַיִּלְכוּ עִמּוֹ הַחִיל אֲשֶׁר־נָגַע אֱלֹהִים בְּלִבָּם:

10:26 וְאַף שְׁאוּל אָזַל לְבֵיתִיה לְגַבְעָתָא וְאַזְלוּ עִמִּיה קִצְת מִן עָמָא גְּבַרִין דְּחָלִי

חֲטָאָה דַּאֲתִיָּהִיב וְאֲתִיָּהִיב דַּחֲלָא מִן קָדָם יְיָ בְּלִבָּהוּן:

10:26 Saul also went to his house at Gibeah; and the valiant *men* whose hearts God had touched went with him.

10:27 וּבְנֵי בְלִיעֵל אָמְרוּ מַה-יִּשְׁעֵנוּ זֶה וַיְבֹאֵהוּ וְלֹא-הִבִּיאוּ לוֹ מִנְחָה וַיְהִי כַּמַּחְרִישׁ: פ

10:27 וּבְנֵי וְגִבְרֵי רִשְׁעָא אָמְרוּ בְּמָא יִפְרַקְנָא דִּין וּשְׁטוּהִי וְלֹא אָתוּ לְמִשְׁאֵל בְּשִׁלְמִיָּה וְהָיָה כְּשִׁתִּיק:

10:27 But certain worthless men said, "How can this one deliver us?" And they despised him and did not bring him any present. But he kept silent.

11:1 וַיַּעַל נָחָשׁ הָעַמּוֹנִי וַיִּחַן עַל-יָבֵשׁ גִּלְעָד וַיֹּאמְרוּ כָּל-אֲנָשֵׁי יָבֵשׁ אֶל-נָחָשׁ כְּרַת-לָנוּ בְּרִית וְנַעֲבֹדְךָ:

11:1 וּסְלִיק נָחָשׁ מִלְכָּא דְּבִנֵּי עַמּוֹן וּשְׂרָא עַל יָבֵשׁ גִּלְעָד וְאָמְרוּ כָּל אֲנָשֵׁי יָבֵשׁ לְנָחָשׁ גִּזֵּר לָנָא קָנִים וְנַפְלַחְנָךְ:

11:1 Now Nahash the Ammonite came up and besieged Jabesh-gilead; and all the men of Jabesh said to Nahash, "Make a covenant with us and we will serve you."

11:2 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם נָחָשׁ הָעַמּוֹנִי בְּזֹאת אֶכְרַת לָכֶם בְּנִקּוֹר לָכֶם כָּל-עֵין יִמּוֹן וְשִׁמְתִּיהָ חֲרָפָה עַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל:

11:2 וְאָמַר לָהּוֹן נָחָשׁ מִלְכָּא דְּבִנֵּי עַמּוֹן אִם תַּעֲבֹדוּן כְּהָדָא אֲגִזֵּר אִיגִזֵּר לָכוֹן קָנִים בְּמִיקָר לָכוֹן כָּל עֵינָא דִּימִנִּיא וְאֲשׁוּיְנָה חֲסָדָא עַל כָּל יִשְׂרָאֵל:

11:2 But Nahash the Ammonite said to them, "I will make *it* with you on this condition, that I will gouge out the right eye of every one of you, thus I will make it a reproach on all Israel."

11:3 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו זְקֵנֵי יָבֵשׁ הֲרָף לָנוּ שְׁבַעַת יָמִים וְנִשְׁלַחָה מַלְאָכִים בְּכָל גְּבוּל יִשְׂרָאֵל וְאִם-אֵין מוֹשִׁיעַ אֲתָנוּ וַיֵּצְאוּ אֵלָיָהּ:

11:3 וְאָמְרוּ לִיה סְבִי יָבֵשׁ אֲוִרִיךְ לָנָא שְׁבַעַת יוֹמִין וְנִשְׁלַח אֲזַנְדִּין בְּכָל תְּחוּם אֶרֶצָא עַמָּא דִּישְׂרָאֵל וְאִם לִית פְּרִיק יִתְנָא וְנַפּוּק לְוַתְךָ:

11:3 The elders of Jabesh said to him, "Let us alone for seven days, that we may send messengers throughout the territory of Israel. Then, if there is no one to deliver us, we will come out to you."

11:4 וַיָּבֹאוּ הַמַּלְאָכִים גְּבַעַת שְׁאוּל וַיְדַבְּרוּ הַדְּבָרִים בְּאָזְנֵי הָעָם וַיִּשְׁאוּ כָּל-הָעָם אֶת-קוֹלָם וַיִּבְכּוּ:

11:4 וְאָתוּ אֲזַנְדִּיא לְגְבַעַתָּא דְּשְׁאוּל וּמִלִּילוּ פִתְגָמִיא קָדָם עַמָּא וְאָרִימוּ כָּל עַמָּא יָת קָלָהוֹן וּבְכוּ:

11:4 Then the messengers came to Gibeah of Saul and spoke these words in the hearing of the people, and all the people lifted up their voices and wept.

11:5 וְהִנֵּה שְׁאוּל בָּא אַחֲרֵי הַבָּקָר מִן-הַשָּׂדֶה וַיֹּאמֶר שְׁאוּל מַה-לָּעָם כִּי יִבְכּוּ וַיְסַפְּרוּ-לוֹ אֶת-דִּבְרֵי אֲנָשֵׁי יָבֵשׁ:

11:5 וְהָא שְׁאוּל אָתָּא בְּתַר תּוֹרִיא מִן חֲקֵלָא וְאָמַר שְׁאוּל מָא לְעַמָּא אָרִי בְּכֹן וְאֲשַׁתְּעִיאוּ לִיה יָת פִּתְגָמֵי אֲנָשֵׁי יָבֵשׁ:

11:5 Now behold, Saul was coming from the field behind the oxen, and he said, "What is *the matter* with the people that they weep?" So they related to him the words of the men of Jabesh.

11:6 וַתֵּצֵלַח רוּחַ-אֱלֹהִים עַל-שְׁאוּל (בְּשִׁמְעוֹ) [כְּשִׁמְעוֹ] אֶת-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיַּחַר אַפּוֹ מְאֹד:

11:6 וּשְׁרַת רוּחַ גְּבוּרָא נְבוּאָה מִן קָדָם יְיָ עַל שְׁאוּל כִּד שְׁמַע יָת פִּתְגָמִיא הָאֵלִין וַתְּקִיף רַגְזִיהָ לַחֲדָא:

11:6 Then the Spirit of God came upon Saul mightily when he heard these words, and he became very angry.

11:7 וַיִּקַּח צֶמֶד בָּקָר וַיְנַתְּחֵהוּ וַיִּשְׁלַח בְּכָל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל בְּיַד הַמַּלְאָכִים לֵאמֹר
אֲשֶׁר אֵינָנו יֵצֵא אַחֲרֵי שָׁאוּל וְאַחֲרֵי שְׂמוּאֵל כֹּה יַעֲשֶׂה לְבִקְרֹו וַיִּפֹּל פַּחַד־יְהוָה
עַל־הָעָם וַיֵּצְאוּ כָאִישׁ אֶחָד:

11:7 וַנִּסִּיב פָּדָן תּוֹרֵיָא וְהַדְמִיָּה וַשְׁלַח בְּכָל תְּחוּם יִשְׂרָאֵל אֶרְעָא דְיִשְׂרָאֵל בְּיַד
אֲזַנְדִּיָּא לְמִימַר דְּלִיתְהוּי נָפִיק בְּתַר שָׁאוּל וּבְתַר שְׂמוּאֵל כְּדִין יִתְעַבִּיד
לְתוֹרִיָּה וַנִּפֹּל זִיעָא רְתִיתָא מִן קַדְמָא יְיָ עַל עַמָּא וַנִּפְקוּ כְּגִבְרָא חָד:

11:7 He took a yoke of oxen and cut them in pieces, and sent *them* throughout the territory of Israel by the hand of messengers, saying, "Whoever does not come out after Saul and after Samuel, so shall it be done to his oxen." Then the dread of the LORD fell on the people, and they came out as one man.

11:8 וַיִּפְקְדֵם בְּבֶזֶק וַיְהִיּוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אָלֶף וְאִישׁ יְהוּדָה שְׁלֹשִׁים
אָלֶף:

11:8 וּמִנָּנוּן בְּבֶזֶק וַהּוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל תְּלַת מֵאָה אֲלָפִין וְאִנְשׁ יְהוּדָה תְּלַתִּין אֲלָפִין:
11:8 He numbered them in Bezek; and the sons of Israel were 300,000, and the men of Judah 30,000.

11:9 וַיֹּאמְרוּ לַמַּלְאָכִים הַבָּאִים כֹּה תֹאמְרוּן לְאִישׁ יָבִישׁ גִּלְעָד מִחָר
תְּהִיָּה־לָכֶם תְּשׁוּעָה (בָּחַם) [פָּחַם] הַשֶּׁמֶשׁ וַיָּבֹאוּ הַמַּלְאָכִים וַיַּגִּידוּ לְאִנְשֵׁי יָבִישׁ
וַיִּשְׂמְחוּ:

11:9 וַאֲמָרוּ לְאֲזַנְדִּיָּא דַּאֲתוּ כְּדִין תִּימְרוּן לְאִנְשׁ יָבִישׁ גִּלְעָד מִחָר יְהִי תַהָא
לְכוֹן פִּרְקָנָא כְּמִיחָם שְׁמַשָּׁא יוֹמָא וְאַתּוּ אֲזַנְדִּיָּא וַחֲוִיָּאוּ לְאִנְשׁ יָבִישׁ וַחֲדִיָּאוּ:

11:9 They said to the messengers who had come, "Thus you shall say to the men of Jabesh-gilead, Tomorrow, by the time the sun is hot, you will have deliverance." So the messengers went and told the men of Jabesh; and they were glad.

11:10 וַיֹּאמְרוּ אֲנֹשֵׁי יָבִישׁ מִחָר נֵצַא אֵלֵיכֶם וַעֲשִׂיתֶם לָנוּ כְּכָל־הַטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם: ס

11:10 וַאֲמָרוּ אֲנֹשֵׁי יָבִישׁ מִחָר נַפּוּק לְוַתְּכוֹן וַתְּעַבְדּוּן לָנָא כְּכָל דְּתַקִּין בְּעֵינֵיכוֹן:

11:10 Then the men of Jabesh said, "Tomorrow we will come out to you, and you may do to us whatever seems good to you."

11:11 וַיְהִי מִמָּחֳרַת וַיֵּשֶׁם שָׁאוּל אֶת־הָעָם שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים וַיָּבֹאוּ בַתּוֹךְ־הַמַּחֲנֶה
בְּאַשְׁמֶרֶת הַבֹּקֶר וַיַּכּוּ אֶת־עַמּוּן עַד־חֹם הַיּוֹם וַיְהִי הַנִּשְׁאָרִים וַיִּפְּצוּ וְלֹא
נִשְׁאָרוּ־בָם שְׁנַיִם יָחִיד:

11:11 וַהּוּה בְּיוֹמָא דְּבַתְרוּהִי וּמִנִּי שָׁאוּל יָת עַמָּא תְּלַת תְּלַתָּא תְּלַתִּין מִשְׁרִין
וְעָלוּ בְּגוּ מִשְׁרִיתָא בְּמִטְרַת צַפְרָא וּמַחוּ יָת בְּנֵי עַמּוּן עַד מִיחָם יוֹמָא עַד

אַרְבַּע שְׁעֵי יוֹמָא וּמִן אַסְקוֹת עֵלַת תְּדִירָא דְּצַפְרָא וַהּוּ דְּאַשְׁתָּאֲרוּ וַאֲתַבְּדְרוּ
וְלֹא אֲשְׁתָּאֲרוּ בַּהוֹן תְּרִין דְּעֶרְקִין כַּחֲדָא:

11:11 The next morning Saul put the people in three companies; and they came into the midst of the camp at the morning watch and struck down the Ammonites until the heat of the day. Those who survived were scattered, so that no two of them were left together.

11:12 וַיֹּאמֶר הָעָם אֶל־שְׂמוּאֵל מִי הָאִמָּר שָׁאוּל יִמְלֹךְ עָלֵינוּ תְּנוּ הָאֲנָשִׁים
וְנִמְוִיתֶם:

11:12 וַאֲמָר עַמָּא לְשְׂמוּאֵל מִן מָא דִּין דְּמַבְסַר לְמִימַר לָא כָשֶׁר שָׁאוּל לְמַמְלָךְ
עָלָנָא אִיתוּ גְּבִרָיָא וְנַקְטִילָנוּן וְנַקְטִילָנוּן:

11:12 Then the people said to Samuel, "Who is he that said, 'Shall Saul reign over us?' Bring the men, that we may put them to death."

11:13 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לְאִיּוֹמֶת אִישׁ בְּיוֹם הַיּוֹם כִּי הַיּוֹם עָשָׂה־יְהוָה תְּשׁוּעָה
בְּיִשְׂרָאֵל: ס

11:13 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לֹא יִתְקַטֵּיל גִּבְרָא בְיוֹמָא הַדִּין אֲרִי יוֹמָא הַדִּין עֲבַד יְיָ פֶּרֶקְנָא בְּיִשְׂרָאֵל:

11:13 But Saul said, "Not a man shall be put to death this day, for today the LORD has accomplished deliverance in Israel."

11:14 וַיֹּאמֶר שָׁמוּאֵל אֶל־הָעָם לֵכוּ וְנִלְכָּה הַגִּלְגָּל וְנַחֲדָשׁ שָׁם הַמְּלוּכָה:

11:14 וַיֹּאמֶר שָׁמוּאֵל לְעָמָא אִיתּוּ וְנִיזִיל לְגִלְגָּל וְנַחֲדִית תַּמָּן מַלְכוּתָא:

11:14 Then Samuel said to the people, "Come and let us go to Gilgal and renew the kingdom there."

11:15 וַיֵּלְכוּ כָל־הָעָם הַגִּלְגָּל וַיַּמְלִכוּ שָׁם אֶת־שָׁאוּל לִפְנֵי יְהוָה בְּגִלְגָּל

וַיִּזְבְּחוּ־שָׁם זִבְחִים שְׁלָמִים לִפְנֵי יְהוָה וַיִּשְׂמַח שָׁם שָׁאוּל וְכָל־אֲנָשֵׁי יִשְׂרָאֵל עַד־מָאֹד: פ

11:15 וַיֵּזְלוּ כָל עָמָא לְגִלְגָּל וַאֲמַלִּיכוּ תַּמָּן יֵת שָׁאוּל קֳדָם יְיָ בְּגִלְגָּל וְנָכִיסוּ וְנָכִיסוּ תַּמָּן נִכְסַת קֳדָשִׁין קֳדָם יְיָ וַחֲדֵי תַּמָּן שָׁאוּל וְכָל אֲנָשֵׁי יִשְׂרָאֵל עַד לַחֲדָא:

11:15 So all the people went to Gilgal, and there they made Saul king before the LORD in Gilgal. There they also offered sacrifices of peace offerings before the LORD; and there Saul and all the men of Israel rejoiced greatly.

12:1 וַיֹּאמֶר שָׁמוּאֵל אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל הִנֵּה שָׁמַעְתִּי בְקוֹלְכֶם לְכָל אֲשֶׁר־אָמַרְתֶּם לִי וַאֲמַלִּיךְ עָלֵיכֶם מֶלֶךְ:

12:1 וַיֹּאמֶר שָׁמוּאֵל לְכָל יִשְׂרָאֵל הָא קְבִילִית לְמִימַרְכוֹן מִנְכוֹן לְכָל דְּאָמַרְתּוֹן לִי וַאֲמַלִּיכִית עָלֵיכוֹן מַלְכָּא:

12:1 Then Samuel said to all Israel, "Behold, I have listened to your voice in all that you said to me and I have appointed a king over you.

12:2 וְעַתָּה הִנֵּה הַמֶּלֶךְ מַתְהַלֵּךְ לִפְנֵיכֶם וְאֲנִי זָקֵנְתִי וְשִׁבְתִּי וּבְנֵי הַנֶּם אִתְּכֶם וְאֲנִי הִתְהַלַּכְתִּי לִפְנֵיכֶם מִנְעֹרִי עַד־הַיּוֹם הַזֶּה:

12:2 וְכַעַן הָא מַלְכָּא מְדַבֵּר בְּרִישְׁכוֹן וְאֲנָא קָשִׁית קָשִׁישִׁית וְסִיבִית וּבְנֵי הָא אוֹשִׁיבוּ אוֹרַחַתְהוֹן וְהָא אִינוֹן בְּאוֹלְפֵן עֵימְכוֹן וְסִיבִית וּבְנֵי הָא אִנוֹן עִמְכוֹן וְאֲנָא הִלִּיכִית קֳדָמֵיכוֹן עִמְכוֹן מִזְעוּרִי מִנְעוּרִי עַד יוֹמָא הַדִּין:

12:2 "Now, here is the king walking before you, but I am old and gray, and behold my sons are with you. And I have walked before you from my youth even to this day.

12:3 הֲנִנִי עֲנוּ בִי נִגְד יְהוָה וְנִגְד מְשִׁיחוֹ אֶת־שׁוֹר מִי לְקַחְתִּי וְחִמּוֹר מִי לְקַחְתִּי וְאֶת־מִי עֲשִׁקְתִּי אֶת־מִי רְצוֹתִי וּמִי־דִמִּי לְקַחְתִּי כֹפֶר וְאֲעֲלִים עֵינֵי בּוֹ וְאֲשִׁיב לָכֶם:

12:3 הָא עַד דְּאֲנָא קָנִים אֶסְהִידוּ בִי קֳדָם יְיָ וְקֳדָם מְשִׁיחִיה יֵת תּוֹרָא דְּמִן דְּבְרִית דְּבְרִית וְחִמּוֹרָא דְּמִן שַׁחְרִית שַׁחְרִית וְיֵת מִן עֲשִׁקִית וְיֵת מִן אֲנִסִּית וּמִי־דִמִּי מִן קְבִילִית מִמּוֹן דְּשִׁקֵּר וְכַבִּשִׁית יֵת עֵינֵי מִנִּיה בְּדִינָא וְאֲתִיב וְאֲתִיב וְאֲשִׁיב לָכוֹן:

12:3 "Here I am; bear witness against me before the LORD and His anointed. Whose ox have I taken, or whose donkey have I taken, or whom have I defrauded? Whom have I oppressed, or from whose hand have I taken a bribe to blind my eyes with it? I will restore it to you."

12:4 וַיֹּאמְרוּ לֹא עֲשִׁקְתָּנוּ וְלֹא רְצוֹתָנוּ וְלֹא־לְקַחְתָּ מִי־אִישׁ מֵאוֹמָה:

12:4 וַיֹּאמְרוּ לֹא עֲשִׁקְתָּנָא וְלֹא אֲנִסְתָּנָא וְלֹא קְבִילְתָּא נְסִיבְתָּא מִי־ד אִישׁ מִי־דָעָם:

12:4 They said, "You have not defrauded us or oppressed us or taken anything from any man's hand."

12:5 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם עַד יְהוָה בְּכֶם וְעַד מְשִׁיחוֹ הַיּוֹם הַזֶּה כִּי לֹא מִצְאָתֶם בְּיָדִי

מֵאוּמָה וַיֹּאמֶר עַד: פ

12:5 וַאֲמַר לְהוֹן סֹהִיד מִימְרָא דַּיִּי בְּכוּן וְסֹהִיד מְשִׁיחִיה יוֹמָא הָדִין אֲרִי לָא אֲשַׁכַּחְתּוּן בִּידֵי מִידְעָם וַאֲמָרוּ סֹהִיד:

12:5 He said to them, "The LORD is witness against you, and His anointed is witness this day that you have found nothing in my hand." And they said, "He is witness."

12:6 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל-הָעָם יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת-מֹשֶׁה וְאֶת-אַהֲרֹן וְאֲשֶׁר הָעֵלָה אֶת-אֲבֹתֵיכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:

12:6 וַאֲמַר שְׁמוּאֵל לְעָמָא יִי דַעְבַּד גְּבוּרָן עַל יְדֵי מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּדְאָסִיק יְת אֲבָהֵתְכוֹן מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם:

12:6 Then Samuel said to the people, "It is the LORD who appointed Moses and Aaron and who brought your fathers up from the land of Egypt.

12:7 וְעַתָּה הִתִּיצְבוּ וְאִשְׁפֹּטָה אֹתְכֶם לִפְנֵי יְהוָה אֵת כָּל-צְדָקוֹת יְהוָה אֲשֶׁר-עָשָׂה אִתְּכֶם וְאֶת-אֲבוֹתֵיכֶם:

12:7 וּכְעַן אֲתַעֲתְדוּ וְאֲתוּכַח וְאֲתוּכַח עִמָּכוֹן קֳדָם יִי יְת כָּל זְכוֹתָא דַּיִּי דַעְבַּד עִמָּכוֹן וְעַם אֲבָהֵתְכוֹן:

12:7 "So now, take your stand, that I may plead with you before the LORD concerning all the righteous acts of the LORD which He did for you and your fathers.

12:8 כַּאֲשֶׁר-בָּא יַעֲקֹב מִצְרַיִם וַיִּזְעֻקוּ אֲבוֹתֵיכֶם אֶל-יְהוָה וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת-מֹשֶׁה וְאֶת-אַהֲרֹן וַיּוֹצִיאוּ אֶת-אֲבֹתֵיכֶם מִמִּצְרַיִם וַיִּשְׁבּוּם בְּמִקְוֹם הַזֶּה:

12:8 כֹּד עַל יַעֲקֹב לְמִצְרַיִם וַיִּזְעֻקוּ אֲבָהֵתְכוֹן קֳדָם יִי וַיִּשְׁלַח יִי יְת מֹשֶׁה וַיְת אַהֲרֹן וַאֲפִיקוּ וַאֲסִיקוּ יְת אֲבָהֵתְכוֹן מִמִּצְרַיִם וְאוֹתִיבּוֹנוֹן וְאוֹתִיבּוֹנוֹן בְּאַתְרָא בֵּארְעָא הָדִין:

12:8 "When Jacob went into Egypt and your fathers cried out to the LORD, then the LORD sent Moses and Aaron who brought your fathers out of Egypt and settled them in this place.

12:9 וַיִּשְׁכַּחוּ אֶת-יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיִּמְכְּרוּ אֹתָם בְּיַד סִיסְרָא שַׂר-צָבָא חָצוֹר וּבְיַד-פְּלִשְׁתִּים וּבְיַד מֶלֶךְ מוֹאָב וַיִּלָּחֲמוּ בָּם:

12:9 וְאַתְנַשִּׂיאוּ יְת פִּלְחָנָא דַּיִּי אֱלֹהֵהוֹן וּמִסֵּר יְתָהוֹן בְּיַד סִיסְרָא רַב-חֵילָא דְחָצוֹר וּבְיַד פְּלִשְׁתָּאִי וּבְיַד מֶלֶךְ מוֹאָב וַאֲגִיחוּ קִרְבָּא בְּהוֹן:

12:9 "But they forgot the LORD their God, so He sold them into the hand of Sisera, captain of the army of Hazor, and into the hand of the Philistines and into the hand of the king of Moab, and they fought against them.

12:10 וַיִּזְעֻקוּ אֶל-יְהוָה (וַיֹּאמֶר) [וַיֹּאמְרוּן] חָטְאוּנוּ כִּי עֲזַבְנוּ אֶת-יְהוָה וְנַעֲבַד אֶת-הַבְּעֻלִּים וְאֶת-הָעֲשָׁתְרוֹת וְעַתָּה הֲצִילֵנוּ מִיַּד אִיבֵינוּ וְנַעֲבֹדְךָ:

12:10 וַיִּזְעֻקוּ קֳדָם יִי וַאֲמָרוּ חֲבִנָא חֲטָנָא אֲרִי שְׁבִקְנָא יְת פִּלְחָנָא דַּיִּי וּפִלְחָנָא יְת בַּעֲלִיא לְבַעֲלִיא וַיְת עֲשָׁתְרָתָא וּלְעֲשָׁתְרָתָא וּכְעַן שִׁיזִיבְנָא שִׁיזִיבְנָא מִיַּד בַּעֲלֵי דְבִבְנָא וְנִפְלַח קֳדָמְךָ:

12:10 "They cried out to the LORD and said, 'We have sinned because we have forsaken the LORD and have served the Baals and the Ashtaroth; but now deliver us from the hands of our enemies, and we will serve You.'

12:11 וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת-יִרְבֶּעֵל וְאֶת-בְּדָן וְאֶת-יִפְתָּח וְאֶת-שְׁמוּאֵל וַיַּצֵּל אֹתְכֶם מִיַּד אִיבֵיכֶם מִסָּבִיב וַחֲשֹׁבוּ בְטָח:

12:11 וַיִּשְׁלַח יִי יְת גִּדְעוֹן יִרְבֶּעֵל וַיְת שְׁמִשׁוֹן בְּדָן וַיְת יִפְתָּח וַיְת שְׁמוּאֵל וַיִּשִּׁיזִיב יְתָכוֹן מִיַּד בַּעֲלֵי-דְבִיכּוֹן מִסְּחוּר-סְחוּר וַיְתִיבְתּוֹן וַתִּתְּבוּן לְרַחֲצָן:

12:11 "Then the LORD sent Jerubbaal and Bedan and Jephthah and Samuel, and delivered you from the hands of your enemies all around, so that you lived in security.

12:12 וַתֵּרְאוּ כִּי־נָחַשׁ מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן בָּא עֲלֵיכֶם וַתֹּאמְרוּ לִי לֹא כִּי־מֶלֶךְ יִמְלֹךְ עָלֵינוּ וַיְהִי אֱלֹהֵיכֶם מִלְכְּכֶם:
 12:12 וַחֲזִיתוֹן אֲרִי נָחַשׁ מֶלֶכָּא דְבְנֵי עַמּוֹן אֶתָּא עָלֵיכוֹן וַאֲמַרְתּוֹן לִי לֹא אֱלֹהֵין מִלְכָּא יִמְלֹךְ עָלְנָא וַיֵּי אֱלֹהֵכוֹן מִלְכְּכוֹן:

12:12 "When you saw that Nahash the king of the sons of Ammon came against you, you said to me, 'No, but a king shall reign over us,' although the LORD your God was your king.

12:13 וַעֲתָה הִנֵּה הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בַּחֲרַתֶּם אֲשֶׁר שְׁאַלְתֶּם וְהִנֵּה נָתַן יְהוָה עָלֵיכֶם מֶלֶךְ:

12:13 וּכְעַן הָא מֶלֶכָּא דַּאתְרַעִיתוֹן דְּשִׁאִילְתּוֹן וְהָא מִנִּי יֵי עָלֵיכוֹן מִלְכָּא:
 12:13 "Now therefore, here is the king whom you have chosen, whom you have asked for, and behold, the LORD has set a king over you.

12:14 אִם־תִּירְאוּ אֶת־יְהוָה וַעֲבַדְתֶּם אֹתוֹ וּשְׁמַעְתֶּם בְּקוֹלוֹ וְלֹא תִמְרוּ אֶת־פִּי יְהוָה וְהִיתֶם גִּם־אִתָּם וְגַם־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר מֶלֶךְ עָלֵיכֶם אַחֵר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
 12:14 אִם תִּדְחִלוֹן מִן קִדְּם יֵי וְתִפְלָחוֹן קִדְמוֹהִי וְתִקְבְּלוֹן לְמִימְרֵיהּ וְלֹא תִסְרְבוֹן עַל מִימְרָא דִּי וְתִתְנַהֲוֹן וְתִתְחַוּוֹן אַף אִתּוֹן וְאַף מִלְכָּא דִּי־מֶלֶךְ דְּמֶלֶךְ עָלֵיכוֹן בְּתַר פִּלְחָנָא דִּי אֱלֹהֵכוֹן:

12:14 "If you will fear the LORD and serve Him, and listen to His voice and not rebel against the command of the LORD, then both you and also the king who reigns over you will follow the LORD your God.

12:15 וְאִם־לֹא תִשְׁמָעוּ בְּקוֹל יְהוָה וּמִרִיתֶם אֶת־פִּי יְהוָה וְהִיתָה יַד־יְהוָה בָּכֶם וּבְאֲבֹתֵיכֶם:

12:15 וְאִם לֹא תִקְבְּלוֹן לְמִימְרָא דִּי וְתִסְרְבוֹן וְסָרִיבְתּוֹן עַל מִימְרָא דִּי וְתִהִי מַחְתָּא דִּי בְכוֹן כְּמָא דִּהּוֹת בְּאֲבֹהֵתְכוֹן:

12:15 "If you will not listen to the voice of the LORD, but rebel against the command of the LORD, then the hand of the LORD will be against you, as it was against your fathers.

12:16 גַּם־עַתָּה הִתְיַצְּבוּ וּרְאוּ אֶת־הַדָּבָר הַגָּדוֹל הַזֶּה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה לְעֵינֵיכֶם:

12:16 אַף כְּעַן אַתְעַתְדוּ וַחֲזוּ וְתִחֲזוּן יַת פִּתְגָמָא רַבָּא הָדִין דִּי עָבִיד לְעֵינֵיכוֹן:

12:16 "Even now, take your stand and see this great thing which the LORD will do before your eyes.

12:17 הֲלוֹא קִצִּיר־חֹטִים הַיּוֹם אֶקְרָא אֶל־יְהוָה וַיִּתֵּן קִלְוֹת וּמָטָר וַדְּעוּ וּרְאוּ כִּי־רַעַתְכֶם רַבָּה אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם בְּעֵינֵי יְהוָה לְשֹׂאֵל לָכֶם מֶלֶךְ: ס

12:17 הֲלֹא חֲצֵד חֹטִין יוֹמָא דִּין אֲצִלִּי קִדְּם יֵי וַיִּתֵּן קִלִּין וּמָטָר וַדְּעוּ וַחֲזוּ אֲרִי בִישְׁתְּכוֹן חוּבִיכוֹן סְנִיָּאָה רַבָּא דְּעַבְדְּתּוֹן קִדְּם יֵי לְמִשְׁאֵל לָכוֹן מִלְכָּא:

12:17 "Is it not the wheat harvest today? I will call to the LORD, that He may send thunder and rain. Then you will know and see that your wickedness is great which you have done in the sight of the LORD by asking for yourselves a king."

12:18 וַיִּקְרָא שְׁמוּאֵל אֶל־יְהוָה וַיִּתֵּן יְהוָה קִלְת וּמָטָר בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּירָא כָּל־הָעָם מְאֹד אֶת־יְהוָה וְאֶת־שְׁמוּאֵל:

12:18 וְצִלִּי וּקְרָא שְׁמוּאֵל קִדְּם יֵי וַיִּהְיֶה יֵי קִלִּין וּמָטָר בְּיוֹמָא הַהוּא וּדְחִיל כָּל עָמָא לַחְדָּא מִן קִדְּם יַת יֵי וּמִפְתָּנִי שְׁמוּאֵל:

12:18 So Samuel called to the LORD, and the LORD sent thunder and rain that day; and all the people greatly feared the LORD and Samuel.

12:19 וַיֹּאמְרוּ כָּל־הָעָם אֶל־שְׁמוּאֵל הֲתִפְּלֹל בְּעַד־עֲבָדֶיךָ אֱלֹהֵיךָ וְאֶל־נַמּוֹת כִּי־יִסְפְּנוּ עַל־כָּל־חַטָּאתֵינוּ דְּעָה לְשֹׂאֵל לָנוּ מֶלֶךְ: ס

12:19 וַאֲמָרוּ כָּל עָמָא לְשְׁמוּאֵל צִלִּי עַל כְּעַן עֲבָדְךָ קִדְּם יֵי אֱלֹהֶךָ אֱלֹהֵנָא

וְלֹא נָמוּת אֲרִי אוֹסִיפֵנָא עַל כָּל חוֹבְנָא בִישָׁא לְמִשְׁאֵל לָנָא מְלָכָא:

12:19 Then all the people said to Samuel, "Pray for your servants to the LORD your God, so that we may not die, for we have added to all our sins *this* evil by asking for ourselves a king."

12:20 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־הָעָם אֶל־תִּירְאוּ אֹתָם עֲשִׂיתֶם אֶת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת
אֲךָ אֶל־תִּסּוּרוּ מֵאַחֲרֵי יְהוָה וְעַבַּדְתֶּם אֶת־יְהוָה בְּכָל־לִבְבְּכֶם:

12:20 וַאֲמַר שְׁמוּאֵל לְעָמָא לֹא תִדְחִלוּן אֲתוֹן גְּרַמְתוֹן עֲבַדְתוֹן יְת כָּל בִּשְׁתָּא
הָדָא בְרַם לֹא תִסְטוֹן מִבְּתַר פִּלְחָנָא דִּי וְתִפְלַחוּן קֳדָם יְיָ בְּכָל לִבְכוֹן:

12:20 Samuel said to the people, "Do not fear. You have committed all this evil, yet do not turn aside from following the LORD, but serve the LORD with all your heart."

12:21 וְלֹא תִסּוּרוּ כִּי אַחֲרֵי הִתְּהוּ אֲשֶׁר לֹא־יוֹעִילוּ וְלֹא יַצִּילוּ כִּי־תִהְיוּ הַפְּהָ:

12:21 וְלֹא תִסְטוֹן תִּסְתוֹן מִבְּתַר פִּלְחָנִיה וְלֹא תִפְלַחוּן לְטַעוֹתָא דְאִנּוּן דְאִנּוּן
לְמָא וְלִית בְּהוֹן הִנָּאָה וְלֹא מִשִּׁזְבוֹן אֲרִי לְמָא אִנּוּן:

12:21 "You must not turn aside, for *then you would go* after futile things which can not profit or deliver, because they are futile."

12:22 כִּי לֹא־יִטַּשׁ יְהוָה אֶת־עַמּוֹ בְּעֶבְרוֹ שְׁמוֹ הַגָּדוֹל כִּי הוּאֵיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת
אֲתֶכֶם לוֹ לְעָם:

12:22 אֲרִי לֹא יִרְחִיק יְיָ יְת עֲמִיה בְּדִיל שְׁמִיה רַבָּא אֲרִי רַעוּא קֳדָם יְיָ
לְמַעַבְדַּי יִתְכוֹן קֳדָמוּהִי לְעָם:

12:22 "For the LORD will not abandon His people on account of His great name, because the LORD has been pleased to make you a people for Himself."

12:23 גַּם אֲנֹכִי חָלִילָה לִי מִחַטָּא לִיהוָה מִחְדָּל לְהַתְּפַלֵּל בְּעַדְכֶם וְהוֹרִיתִי
אֲתֶכֶם בְּדֶרֶךְ הַטּוֹבָה וְהַיֹּשֶׁרָה:

12:23 אֲף אֲנִי חָס לִי מִלְּמַחְטֵי קֳדָם יְיָ מִלֹּאֲתַמְנַעָא לְצִלָּאָה עֲלִיכוֹן וְאֵלֶיךָ
יִתְכוֹן אוֹרְחָא דְתִתְּכוֹן בְּאוֹרַח תְּקַנָּא וְכִשְׂרָא:

12:23 "Moreover, as for me, far be it from me that I should sin against the LORD by ceasing to pray for you; but I will instruct you in the good and right way."

12:24 אֲךָ יִרְאוּ אֶת־יְהוָה וְעַבַּדְתֶּם אֹתוֹ בְּאֵמֶת בְּכָל־לִבְבְּכֶם כִּי רָאוּ אֶת
אֲשֶׁר־הַגָּדֹל עִמָּכֶם:

12:24 בְרַם דְּחִלוּ מִן קֳדָם יְיָ וְתִפְלַחוּן וּפְלַחוּ קֳדָמוּהִי בְקִשּׁוּשׁ בְּכָל לִבְכוֹן אֲרִי
חֲזוּ יְת דְאִסְנִי לְמַעַבְדַּי עִמָּכוֹן:

12:24 "Only fear the LORD and serve Him in truth with all your heart; for consider what great things He has done for you."

12:25 וְאִם־הִרָעַ תִּרְעוּ גַם־אֲתֶם גַּם־מִלְּכֶכֶם תִּסָּפוּ: פ

12:25 וְאִם אֲבֹאֲשָׁא תִבְאָשׁוּן עוֹבְדֵיכוֹן אֲף אֲתוֹן אֲף מִלְּכִכוֹן תִּשְׁתִּיצוּן:

12:25 "But if you still do wickedly, both you and your king will be swept away."

13:1 בֶּן־שָׁנָה שְׁאוּל בְּמָלְכוֹ וּשְׁתֵּי שָׁנִים מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל:

13:1 כְּבַר שָׁנָא דְלִית דְּלִיה בֵּיה חוֹבִין שְׁאוּל כְּד מֶלֶךְ וְתִרְתִּין שְׁנִין מֶלֶךְ עַל
יִשְׂרָאֵל:

13:1 Saul was *thirty* years old when he began to reign, and he reigned *forty* two years over Israel."

13:2 וַיִּבְחַר־לוֹ שְׁאוּל שְׁלֹשׁ אֲלָפִים מִיִּשְׂרָאֵל וַיְהִיו עִם־שְׁאוּל אֲלָפִים בְּמִכְמַשׁ
וַיִּבְהַר בֵּית־אֵל וְאֵלָף הָיוּ עִם־יוֹנָתָן בְּגִבְעַת בְּנִימִין וַיִּתֵּר הָעָם שְׁלַח אִישׁ
לְאַהֲלֵיוֹ:

13:2 וּבַחַר לִיה שָׁאוּל תְּלָתָה אֲלָפִין מִיִּשְׂרָאֵל וְהָיוּ עִם שָׁאוּל תְּרִין תַּרְתִּין אֲלָפִין בְּמִכְמָשׁ וּבִטְוֹר בֵּיתְאֵל וְאֵלְפָא הָיוּ עִם יוֹנָתָן בְּגִבְעַתָּא דְּבֵית בְּנִימִין וּשְׂאֵר עָמָא שְׁלַח גְּבַר לְקִירוֹהִי לְמִשְׁכְּנִיהָ:

13:2 Now Saul chose for himself 3,000 men of Israel, of which 2,000 were with Saul in Michmash and in the hill country of Bethel, while 1,000 were with Jonathan at Gibeah of Benjamin. But he sent away the rest of the people, each to his tent.

13:3 וַיִּדּוּ יוֹנָתָן אֶת נֹצִיב פְּלִשְׁתִּים אֲשֶׁר בְּגִבְעָה וַיִּשְׁמְעוּ פְּלִשְׁתִּים וּשְׁאֹל תָּקַע בְּשׁוֹפָר בְּכָל-הָאָרֶץ לֵאמֹר יִשְׁמְעוּ הָעִבְרִים: 13:3 וּמַחָא יוֹנָתָן יָת אִסְטְרִטִיג אִסְטְרִטִיג אִסְטְרִטִיג פְּלִשְׁתָּאִי דְּבִגְבְעַתָּא וּשְׁמְעוּ פְּלִשְׁתָּאִי וּשְׁאֹל תָּקַע בְּשׁוֹפָרָא בְּכָל אֶרֶעָא לְמִימַר יִשְׁמְעוּן יְהוּדָאִי:

13:3 Jonathan smote the garrison of the Philistines that was in Geba, and the Philistines heard of it. Then Saul blew the trumpet throughout the land, saying, "Let the Hebrews hear."

13:4 וְכָל-יִשְׂרָאֵל שָׁמְעוּ לְאֹמֶר הַכָּה שָׁאוּל אֶת-נֹצִיב פְּלִשְׁתִּים וְגַם-נִבְאֵשׁ יִשְׂרָאֵל בְּפְלִשְׁתִּים וַיִּצְעֲקוּ הָעָם אַחֲרֵי שָׁאוּל הַגִּלְגָּל: 13:4 וְכָל יִשְׂרָאֵל שָׁמְעוּ לְמִימַר מַחָא שָׁאוּל יָת אִסְטְרִטִיג פְּלִשְׁתָּאִי וְאִף אֶתְגָּרִי יִשְׂרָאֵל בְּפְלִשְׁתָּאִי וְאֶתְכְּנִישׁוּ עָמָא בְּתַר שָׁאוּל לְגִלְגָּלָא:

13:4 All Israel heard the news that Saul had smitten the garrison of the Philistines, and also that Israel had become odious to the Philistines. The people were then summoned to Saul at Gilgal.

13:5 וּפְלִשְׁתִּים נֹאסְפוּ לְהִלָּחֵם עִם-יִשְׂרָאֵל שְׁלֹשִׁים אָלֶף רֶכֶב וּשְׁשַׁת אָלָפִים פָּרָשִׁים וְעָם כַּחֹל אֲשֶׁר עַל-שַׁפְתֵּי-הַיָּם לָרֹב וַיַּעֲלוּ וַיַּחֲנוּ בְּמִכְמָשׁ קִדְמַת בֵּית אֲוֶן: 13:5 וּפְלִשְׁתָּאִי אֶתְכְּנִישׁוּ לְאַנְחָא קָרְבָּא עִם יִשְׂרָאֵל בִּישְׂרָאֵל תְּלָתִין אֲלָפִין רֶתְכִין וּשְׁתָּא אֲלָפִין פָּרָשִׁין וְעָמָא כַּחֲלָא דְעַל כִּיף יָמָא לְסַנֵּי וּסְלִיקוּ וּשְׂרוּ בְּמִכְמָשׁ מִדְּנַח בֵּית-אֲוֶן:

13:5 Now the Philistines assembled to fight with Israel, 30,000 chariots and 6,000 horsemen, and people like the sand which is on the seashore in abundance; and they came up and camped in Michmash, east of Beth-aven.

13:6 וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל רָאוּ כִּי צָר-לוֹ כִּי נִגַּשׁ הָעָם וַיִּתְחַבְּאוּ הָעָם בְּמַעְרוֹת וּבְחֻוּחִים וּבְסַלְעִים וּבְצֻרִים וּבְבִרְוֹת: 13:6 וְאַנְשׁ יִשְׂרָאֵל חָזוּ אֲרִי עֹקֵת לְהוֹן אֲרִי אֲדַחִיק אֲרֻחִיק עָמָא וְאַטְמִרוּ עָמָא בְּמַעְרָתָא וּבְמַצְדָּתָא וּבְשִׁקְיָפִי כִּיפְיָא וּבְמַעְרַת טְנָרְיָא וּבְגוּבְיָא:

13:6 When the men of Israel saw that they were in a strait (for the people were hard-pressed), then the people hid themselves in caves, in thickets, in cliffs, in cellars, and in pits.

13:7 וְעִבְרִים עָבְרוּ אֶת-הַיַּרְדֵּן אֶרֶץ גָּד וְגִלְעָד וּשְׁאֹל עוֹדְנָו בְּגִלְגָּל וְכָל-הָעָם תָּרָדוּ אַחֲרָיו: 13:7 וַיְהוּדָאִי עָבְרוּ יָת יַרְדֵּנָא לְאַרְעָה גָד וְגִלְעָד וּשְׁאֹל עַד כְּעַן בְּגִלְגָּלָא וְכָל עָמָא אֶתְכְּנִישׁוּ בְּתִירוֹהִי:

13:7 Also *some* of the Hebrews crossed the Jordan into the land of Gad and Gilead. But as for Saul, he *was* still in Gilgal, and all the people followed him trembling.

13:8 [וַיִּיחַל] שְׁבַעַת יָמִים לְמוֹעֵד אֲשֶׁר שָׁמוּאֵל וְלֹא-בָא שָׁמוּאֵל הַגִּלְגָּל וַיִּפֹּץ הָעָם מֵעָלָיו: 13:8 וְאוּרִיד שְׁבַעַת יוֹמִין לְזִמְנָא דְאֹמֶר לִיה שָׁמוּאֵל וְלֹא אָתָּא שָׁמוּאֵל לְגִלְגָּלָא וְאֶתְבַּדַּר עָמָא מֵעָלוֹהִי:

13:8 Now he waited seven days, according to the appointed time set by Samuel, but Samuel did not come to Gilgal; and

the people were scattering from him.

13:9 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל הַגִּשּׁוּ אֵלַי הָעֹלָה וְהַשְּׁלָמִים וַיַּעַל הָעֹלָה:

13:9 וַאֲמַר שָׁאוּל קְרִיבוּ לִּי עֹלֹתָ וְנִכְסֹת קִדְשֵׁי־אֶסְכִּי וְאֶסְכִּי עֹלֹתָ:

13:9 So Saul said, "Bring to me the burnt offering and the peace offerings." And he offered the burnt offering.

13:10 וַיְהִי כִּכְלֹתוֹ לְהַעֲלוֹת הָעֹלָה וְהִנֵּה שָׁמוּאֵל בָּא וַיֵּצֵא שָׁאוּל לִקְרֹאתוֹ לְבָרְכוֹ:

13:10 וְהוּא כְּשִׁיזְיוֹתֶיהָ כִּד שִׁיזִי לְאַסְקָא עֹלֹתָ וְהָא שָׁמוּאֵל אֶתָּא וּנְפַק שָׁאוּל לִקְדָּמוֹתֶיהָ לְמִשְׁאֵל בְּשָׁלְמִיהָ:

13:10 As soon as he finished offering the burnt offering, behold, Samuel came; and Saul went out to meet him and to greet him.

13:11 וַיֹּאמֶר שָׁמוּאֵל מָה עָשִׂיתָ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל כִּי־רָאִיתִי כִּי־נִפְץ הָעָם מֵעָלַי וְאַתָּה לֹא־בָאתָ לְמוֹעֵד הַיָּמִים וּפְלִשְׁתִּים נֹאסְפִים מִכְּמָשׁ:

13:11 וַאֲמַר שָׁמוּאֵל מָה עֲבַדְתָּ וַאֲמַר שָׁאוּל אֲרִי חֲזִיתִי אֲרִי אֶת־בָּדָר עִמָּא מֵעָלָיו וְאַתָּה לֹא אֶתִּיתָ לְזִמְנָא יוֹמִיָּא וּפְלִשְׁתַּי אֶתְכַנְיִשׁוּ לְמִכְמָשׁ:

13:11 But Samuel said, "What have you done?" And Saul said, "Because I saw that the people were scattering from me, and that you did not come within the appointed days, and that the Philistines were assembling at Michmash,

13:12 וַאֲמַר עֲתָה יֵרְדוּ פְּלִשְׁתִּים אֵלַי הַגִּלְגָּל וּפָנִי יְהוָה לֹא חֲלִיתִי וְאַתָּאֶפֶק וְאַעֲלֶה הָעֹלָה: ס

13:12 וְאַמְרִית כְּעַן דְּלִמָּא יִיחַתּוּן פְּלִשְׁתַּי לְוֹתִי לְגִלְגָּלָא וּקְדָם יְיָ לֹא צִלִּיתִי וְאַתְחַסֵּנִית וְאַתְחַסִּינִית וְאַסְיִקִית עֹלֹתָ:

13:12 therefore I said, 'Now the Philistines will come down against me at Gilgal, and I have not asked the favor of the LORD.' So I forced myself and offered the burnt offering."

13:13 וַיֹּאמֶר שָׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל נִסְכַּלְתָּ לֹא שָׁמַרְתָּ אֶת־מִצְוַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר צִוְּךָ כִּי עֲתָה הֵכִין יְהוָה אֶת־מַמְלַכְתְּךָ אֶל־יִשְׂרָאֵל עַד־עוֹלָם:

13:13 וַאֲמַר שָׁמוּאֵל לְשָׁאוּל טְפִישְׁתָּא אִיטְפִּשְׁתָּא לֹא נִטְרַתָּא יְת תַּפְקִידַת מִימְרָא דִּי אֱלֹהֵךְ דְּפַקְדָךְ אֲרִי כְּעַן אֶתְקִין יְיָ יְת מַלְכוּתְךָ עַל יִשְׂרָאֵל עַד עָלְמָא:

13:13 Samuel said to Saul, "You have acted foolishly; you have not kept the commandment of the LORD your God, which He commanded you, for now the LORD would have established your kingdom over Israel forever.

13:14 וְעֲתָה מַמְלַכְתְּךָ לֹא־תִקּוֹם בְּקִשׁ יְהוָה לוֹ אִישׁ פָּלַבְבוּ וַיִּצְוֵהוּ יְהוָה לְנָגִיד עַל־עַמּוֹ כִּי לֹא שָׁמַרְתָּ אֶת אֲשֶׁר־צִוְּךָ יְהוָה: פ

13:14 וּכְעַן מַלְכוּתְךָ לֹא תִתְקַיֵּם אֶתְקִין יְיָ קְדָמוּהִי גִבֹּר עֲבִיד רַעוּתֶיהָ וּפַקְדֶּיהָ יְיָ לְמַהוּי מַלְכָּא עַל עַמִּיהָ אֲרִי לֹא נִטְרַתָּא יְת דְּפַקְדָךְ יְיָ:

13:14 "But now your kingdom shall not endure. The LORD has sought out for Himself a man after His own heart, and the LORD has appointed him as ruler over His people, because you have not kept what the LORD commanded you."

13:15 וַיָּקָם שָׁמוּאֵל וַיַּעַל מִן־הַגִּלְגָּל גִּבְעַת בְּנִימִן וַיִּפְקֹד שָׁאוּל אֶת־הָעָם הַנִּמְצְאִים עִמּוֹ כֶּשֶׁשׁ מֵאוֹת אִישׁ:

13:15 וְקָם שָׁמוּאֵל וּסְלִיק מִן גִּלְגָּלָא לְגִבְעַתָּא דְּבֵית בְּנִימִן וּמִנָּא שָׁאוּל יְת עִמָּא דְּאַשְׁתַּכּחוּ עִמֶּיהָ כִּשִׁית מֵאָה גִבֹּרָא:

13:15 Then Samuel arose and went up from Gilgal to Gibeah of Benjamin. And Saul numbered the people who were present with him, about six hundred men.

13:16 וּשְׁאוּל וַיּוֹנְתָן בָּנוּ וְהָעָם הַנִּמְצָא עִמָּם יֹשְׁבִים בְּגִבְעַת בְּנִימִן וּפְלִשְׁתִּים חָנוּ

בְּמִכְמָשׁ:

13:16 וְשָׁאוּל וַיּוֹנְתָן בְּרִיה וְעָמָא דְאַשְׁתַּכַּח דְאַשְׁתַּכַּחוּ עִמָּהוֹן יִתְבִּין בְּגִבְעָתָא
דְּבֵית בְּנִימִין וּפְלִשְׁתָּאִי שָׂרוּ אֶתְכַנִּישׁוּ בְּמִכְמָס:

13:16 Now Saul and his son Jonathan and the people who were present with them were staying in Geba of Benjamin while the Philistines camped at Michmash.

13:17 וַיֵּצֵא הַמִּשְׁתִּית מִמַּחֲנֶה פְּלִשְׁתִּים שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים הָרֹאשׁ אֶחָד יִפְנֶה
אֶל-דֶּרֶךְ עֶפְרָה אֶל-אֶרֶץ שׁוּעֵל:

13:17 וַיִּנָּפֶק מִחֶבְלָא מִמִּשְׁרֵית פְּלִשְׁתָּאִי תֵּלֶת מִשְׁרִין מִשְׁרֵיתָא חָדָא מִתַּפְנִיָּא
לְאוֹרֶחַ עֶפְרָה לְאֶרֶץ דְּרוֹמָא שׁוּעֵל כּוֹלְכִיה:

13:17 And the raiders came from the camp of the Philistines in three companies: one company turned toward Ophrah, to the land of Shual,

13:18 וְהָרֹאשׁ אֶחָד יִפְנֶה דֶּרֶךְ בֵּית חֲרוֹן וְהָרֹאשׁ אֶחָד יִפְנֶה דֶּרֶךְ הַגְּבוּל
הַנִּשְׁקָר עַל-גִּי הַצְּבָעִים הַמְּדַבְּרָה: ס

13:18 וּמִשְׁרֵיתָא חָדָא מִתַּפְנִיָּא לְאוֹרֶחַ בֵּית-חֲרוֹן וּמִשְׁרֵיתָא חָדָא מִתַּפְנִיָּא
לְאוֹרֶחַ תַּחוּמָא דְּמִסְתְּכִי לְחֵלֶת מִיִּשְׂרָאֵל אֶפְעִיָּא לְמַדְבָּרָא:

13:18 and another company turned toward Beth-horon, and another company turned toward the border which overlooks the valley of Zeboim toward the wilderness.

13:19 וְחָרַשׁ לֹא יִמָּצָא בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כִּי- (אָמַר) [אָמְרוּן] פְּלִשְׁתִּים פֶּן יַעֲשׂוּ
הָעִבְרִים חֶרֶב אוֹ חֲנִית:

13:19 וְאוֹמֵן וְאוֹמֵן עֲבִיד זֵין לֹא מִשְׁתַּכַּח אִישְׁתַּכַּח בְּכָל תַּחוּם אֶרֶעָא דְּיִשְׂרָאֵל
אֲרִי אָמְרוּ פְּלִשְׁתָּאִי דְּלִמָּא יַעֲבִדוּן יְהוּדָאִי סִיפִין אוֹ רִמְחִין:

13:19 Now no blacksmith could be found in all the land of Israel, for the Philistines said, "Otherwise the Hebrews will make swords or spears."

13:20 וַיֵּרְדּוּ כָּל-יִשְׂרָאֵל הַפְּלִשְׁתִּים לְלָטוֹשׁ אִישׁ אֶת-מַחְרָשְׁתּוֹ וְאֶת-אֶתוֹ
וְאֶת-קֶרְדֶּמּוֹ וְאֶת מַחְרָשְׁתּוֹ:

13:20 וַיִּנְחֲתוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לְאֶרֶץ פְּלִשְׁתָּאִי לְחַרְפָּא גְּבַר יָת פְּרָשִׁיה וְיָת סַכַּת
פְּדִנִיָּה וְיָת כּוֹלְבִיָּה כְּלָבִיָּה כּוֹלְכִיה וְיָת עֲשָׂפִיָּה:

13:20 So all Israel went down to the Philistines, each to sharpen his plowshare, his mattock, his axe, and his hoe.

13:21 וְהִיתָה הַפְּצִירָה פִּים לְמַחְרָשֵׁת וְלֵאֲתִים וְלִשְׁלֹשׁ קִלְשׁוֹן וְלִהְקֶרְדֶּמִּים
וְלִהְצִיב הַדֶּרֶבֶן:

13:21 וְהָיוּ לְהוֹן שׁוּפִיָּא לְחַרְפָּא בִּיה פְּגִימַת כָּל מִן דְּבִרְזֹל לְעֲשָׂפִיָּה וְלִסְכַּת
פְּדִנִיָּא וְלִמְצֻלַת קֶצְרִיא דְּלִיָּה דְּלֵה תֵּלֶת שְׁנִין שְׁנִין וְלִכְלָבִיָּא וְלִאֲנָצָא
וְלִאֲנָצָא וְלִאֲנָצָא זָקָת:

13:21 The charge was two-thirds of a shekel for the plowshares, the mattocks, the forks, and the axes, and to fix the hoes.

13:22 וְהָיָה בְּיוֹם מַלְחָמָת וְלֹא נִמָּצָא חֶרֶב וְחֲנִית בְּיַד כָּל-הָעָם אֲשֶׁר אֶת-שָׁאוּל
וְאֶת-יוֹנָתָן וְתַמָּצָא לְשָׁאוּל וְלִיוֹנָתָן בְּנוֹ:

13:22 וְהָיוּ וְהוּהוּ בְּיוֹמָא דְּקֶרְבָּא וְלֹא מִשְׁתַּכַּחַא חֶרְבָּא וּמוֹדִנִיָּתָא בִּידָא דְּכָל
עָמָא דְּעָם שָׁאוּל וְעָם יוֹנָתָן וּמִשְׁתַּכַּחַא וְאַשְׁתַּכַּחַא לְשָׁאוּל וְלִיוֹנָתָן בְּרִיה:

13:22 So it came about on the day of battle that neither sword nor spear was found in the hands of any of the people who were with Saul and Jonathan, but they were found with Saul and his son Jonathan.

13:23 וַיֵּצֵא מִצֵּב פְּלִשְׁתִּים אֶל-מַעְבַּר מִכְמָשׁ: ס

13:23 וַנִּפֹּק אֲסִירֵיג פִּלְשְׁתִּימ לַמִּגְזַת מִכְמָשׁ:

13:23 And the garrison of the Philistines went out to the pass of Michmash.

14:1 וַיְהִי הַיּוֹם וַיֹּאמֶר יוֹנָתָן בֶּן־שָׁאוּל אֶל־הַנָּעַר נָשָׂא כָלֹו לָכָה וְנַעֲבְרָה אֶל־מִצֵּב פִּלְשְׁתִּים אֲשֶׁר מַעְבַּר הַלַּז וּלְאָבִיו לֹא הִגִּיד:

14:1 וַהֲוָה יוֹמָא וַאֲמַר יוֹנָתָן בֶּר שָׁאוּל לְעוֹלִימָא נָטִיל זַיִינָה אִיתָא וְנַעֲבַר לְאֲסִירֵיג לְאִיצְטְרִיג פִּלְשְׁתִּימ דְּמַעְבְּרָא דִּיכִי וּלְאָבוּהִי לֹא חוּי:

14:1 Now the day came that Jonathan, the son of Saul, said to the young man who was carrying his armor, "Come and let us cross over to the Philistines' garrison that is on the other side." But he did not tell his father.

14:2 וּשָׁאוּל יוֹשֵׁב בְּקִצָּה הַגִּבְעָה תַּחַת הָרְמוֹן אֲשֶׁר בְּמִגְרוֹן וְהָעָם אֲשֶׁר עִמּוֹ כֶּשֶׁשׁ מֵאוֹת אִישׁ:

14:2 וּשָׁאוּל יָחִיב בְּסִיפֵי גִבְעָתָא שְׁפוּלִי רְמוֹן דְּבִמְגִרוֹן וְעָמָא דְּעַמִּיָּה כְּשִׁית מָאָה גִּבְרָא:

14:2 Saul was staying in the outskirts of Gibeah under the pomegranate tree which is in Migron. And the people who were with him were about six hundred men,

14:3 וְאַחִיָּה בֶן־אֲחִיטוֹב אֲחִי אִיכָבּוֹד בֶּן־פִּינְחָס בֶּן־עֲלִי כֹהֵן יְהוָה בִּשְׁלוֹ נָשָׂא אֶפֶד וְהָעָם לֹא יָדָע כִּי הֵלֵךְ יוֹנָתָן:

14:3 וְאַחִיָּה בֶר אֲחִיטוֹב אֲחוּהִי דְּאִיכָבּוֹד בֶּר פִּנְחָס בֶּר עֲלִי כֹהֵן מְשִׁמִּישׁ קֶדֶם יִי בִשְׁלוֹ לְבִישׁ אֶפֶדָא וְעָמָא לֹא יָדָעוּ דְּעוֹ אֲרִי אֲזַל יוֹנָתָן:

14:3 and Ahijah, the son of Ahitub, Ichabod's brother, the son of Phinehas, the son of Eli, the priest of the LORD at Shiloh, was wearing an ephod. And the people did not know that Jonathan had gone.

14:4 וּבֵין הַמַּעְבְּרוֹת אֲשֶׁר בִּקֵּשׁ יוֹנָתָן לַעְבֹּר עַל־מִצֵּב פִּלְשְׁתִּים שֶׁן־הַסֶּלַע מִהַעְבֹּר מוֹה וּשְׁן־הַסֶּלַע מִהַעְבֹּר מוֹה וְשֵׁם הָאֶחָד בּוֹזֶז וְשֵׁם הָאֶחָד סֶנֶה:

14:4 וּבֵין מִגְזָתָא דְּבַעַא יוֹנָתָן לְמַעְבֹּר עַל אֲסִירֵיג לְאִיצְטְרִיג פִּלְשְׁתִּימ שִׁנָּא דְּכִיפָא מַעְבְּרָא מְכָא וְשִׁנָּא דְּכִיפָא מַעְבְּרָא מְכָא שׁוּם שֵׁם חֲדָא מְשֻׁרְעִיתָא וְשׁוּם וְשֵׁם חֲדָא מְדֻרְכִּיתָא:

14:4 Between the passes by which Jonathan sought to cross over to the Philistines' garrison, there was a sharp crag on the one side and a sharp crag on the other side, and the name of the one was Bozez, and the name of the other Seneh.

14:5 הָשֵׁן הָאֶחָד מְצוּק מְצֻפֹּן מוֹל מִכְמָשׁ וְהָאֶחָד מְנַגֵּב מוֹל גִּבְעָה: ס

14:5 שְׁנָא חֲדָא מְסַחְכִּיָּא מְצֻפֹּנָא לְקָבִיל מִכְמָשׁ וְחֲדָא מְדֻרְכִּיָּא לְקָבִיל גִּבְעָתָא:

14:5 The one crag rose on the north opposite Michmash, and the other on the south opposite Geba.

14:6 וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן אֶל־הַנָּעַר נָשָׂא כָלֹו לָכָה וְנַעֲבְרָה אֶל־מִצֵּב הָעֵרְלִים הָאֵלֶּה אוֹלֵי יַעֲשֶׂה יְהוָה לָנוּ כִּי אֵין לִיהוָה מַעְצוֹר לְהוֹשִׁיעַ בָּרַב אוֹ בְּמִעוֹט:

14:6 וַאֲמַר יְהוֹנָתָן לְעוֹלִימָא נָטִיל זַיִינָה אִיתָא וְנַעֲבַר לְאֲסִירֵיג עֲרִלִּיא הָאֵלִין מָא אִם יַעֲבִיד יִי לָנָא נְסָא אֲרִי לִית קֶדֶם יִי מַעְצוֹר מַעֲכָב מַצְעַר לְמַפְרָק בְּסִינִי אוֹ בְּזַעֲרִי:

14:6 Then Jonathan said to the young man who was carrying his armor, "Come and let us cross over to the garrison of these uncircumcised; perhaps the LORD will work for us, for the LORD is not restrained to save by many or by few."

14:7 וַיֹּאמֶר לוֹ נָשָׂא כָלֹו עֲשֶׂה כָל־אֲשֶׁר בְּלִבְבְּךָ נְטָה לָךְ הֲנִי עִמָּךְ כָּל־בְּבָרְךָ: ס

14:7 וַאֲמַר לִיה נָטִיל זַיִינָה עֲבִיד כָּל דְּבִלְבְּךָ אֲתַפְּנִי לָךְ הָא אֲנָא עִמָּךְ כְּרַעוּתְךָ כְּלַבְךָ:

14:7 His armor bearer said to him, "Do all that is in your heart; turn yourself, and here I am with you according to your desire."

14:8 וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן הִנֵּה אֲנִי וְהָאֲנָשִׁים וְנִגְלִינוּ אֲלֵיהֶם:

14:8 וַאֲמַר יְהוֹנָתָן הֵא אֲנִי וְעַבְדִּי לָלוֹת גְּבִרָא וְנִתְגַּלִּי לְהוֹן:

14:8 Then Jonathan said, "Behold, we will cross over to the men and reveal ourselves to them."

14:9 אִם-כֵּן יֹאמְרוּ אֵלֵינוּ דְמוּ עַד-הִגִּיעֵנוּ אֲלֵיכֶם וְעַמְדָנוּ תַּחְתֵּינוּ וְלֹא נַעֲלֶה אֲלֵיהֶם:

14:9 אִם כִּדִּין יִימְרוּן לָנָא אֲוִרִיכוּ אַתְעַכְבוּ עַד דְּנִתְמַשִּׁי מִקְרִיבְנָא לְוַתְּכוּן וְנִקּוּם בְּאַתְרָנָא וְלֹא נִסְק לְוַתְּהוֹן:

14:9 "If they say to us, 'Wait until we come to you'; then we will stand in our place and not go up to them."

14:10 וְאִם-כֵּן יֹאמְרוּ עָלֵינוּ וְעַלֵּינוּ כִּי-נִתְּנָם יְהוָה בְּיָדֵנוּ וְזֶה-לָנוּ הָאוֹת:

14:10 וְאִם כִּדִּין יִימְרוּן סָקוּ עָלָנָא לֹוֹתָנָא וְנִקּוּם וְנִסְק אֲרִי מִסְרָנוּן יִי בִידָנָא וְדִין לָנָא אַתָּא:

14:10 "But if they say, 'Come up to us,' then we will go up, for the LORD has given them into our hands; and this shall be the sign to us."

14:11 וַיִּגְלוּ שְׁנֵיהֶם אֶל-מִצֵּב פְּלִשְׁתִּים וַיֹּאמְרוּ פְּלִשְׁתִּים הִנֵּה עַבְרִים יֹצְאִים מִן-הַחֲרוֹת אֲשֶׁר הִתְחַבְּאוּ-שָׁם:

14:11 וְאַתְּגַלִּיאוּ תְרוּיָהוֹן לְאַסְטְרִטִיג לְאַיִצְטְרִטִיג פְּלִשְׁתָּאִי וַאֲמַרוּ פְּלִשְׁתָּאִי הֵא יְהוּדָאִי נִפְקִין נִפְקוּ מִן חֲרוֹת דְּאַטְמְרוּ תְּמָן:

14:11 When both of them revealed themselves to the garrison of the Philistines, the Philistines said, "Behold, Hebrews are coming out of the holes where they have hidden themselves."

14:12 וַיַּעֲנוּ אַנְשֵׁי הַמִּצֵּבָה אֶת-יוֹנָתָן וְאֶת-נֹשֶׂא כִלְיוֹ וַיֹּאמְרוּ עָלֵינוּ וְנֹדִיעָה אֲתָכֶם דְּבַר פּ וַיֹּאמֶר יוֹנָתָן אֶל-נֹשֶׂא כִלְיוֹ עָלֶיהָ אַחֲרֵי כִי-נִתְּנָם יְהוָה בְּיָד יִשְׂרָאֵל:

14:12 וְאַתִּיבּוּ אַנְשֵׁי מִטְרָתָא יֵת יוֹנָתָן וְיֵת נָטִיל זַיְיָה וַאֲמַרוּ סָקוּ עָלָנָא וְנִהוּדַע יִתְכוּן פִּתְגָמָא וַאֲמַר יוֹנָתָן לְנָטִיל זַיְיָה סָק בְּתָרֵי אֲרִי מִסְרָנוּן יִי בִידָא דְיִשְׂרָאֵל:

14:12 So the men of the garrison hailed Jonathan and his armor bearer and said, "Come up to us and we will tell you something." And Jonathan said to his armor bearer, "Come up after me, for the LORD has given them into the hands of Israel."

14:13 וַיַּעַל יוֹנָתָן עַל-יָדָיו וְעַל-רַגְלָיו וְנֹשֶׂא כִלְיוֹ אַחֲרָיו וַיִּפְּלוּ לִפְנֵי יוֹנָתָן וְנֹשֶׂא כִלְיוֹ מִמוּתָת אַחֲרָיו:

14:13 וְסָלִיק יוֹנָתָן עַל יְדוּהֵי וְעַל רַגְלוּהֵי וְנָטִיל זַיְיָה בְּתָרוּהֵי וְנִפְּלוּ מִטְעָנִין כֹּד טַעֲנִין חֲרַבָא קִדְּם יוֹנָתָן וְנָטִיל זַיְיָה מִמָּתִית מִמוּת בְּתָרוּהֵי:

14:13 Then Jonathan climbed up on his hands and feet, with his armor bearer behind him; and they fell before Jonathan, and his armor bearer put some to death after him."

14:14 וַתְּהִי הַמִּכָּה הָרִאשׁוֹנָה אֲשֶׁר הִכָּה יוֹנָתָן וְנֹשֶׂא כִלְיוֹ כְּעֶשְׂרִים אִישׁ כְּבַחְצִי מַעֲנָה צָמֵד שָׂדֶה:

14:14 וְהָיָה מַחְתָּא קִדְמִיתָא דְּמַחָא יוֹנָתָן וְנָטִיל זַיְיָה כְּעֶסְרִין עֶשְׂרִין גְּבָרָא כְּבֵית פִּלְגוּת מֵהֶלֶךְ פֶּדֶן תּוֹרִיא בְּחֻקָּלָא:

14:14 That first slaughter which Jonathan and his armor bearer made was about twenty men within about half a furrow in an acre of land."

14:15 וַתְּהִי חֲרָדָה בְּמַחְנֶה בְּשָׂדֶה וּבְכָל-הָעָם הַמִּצֵּב וְהַמְשָׁחִית חָרָדוּ גַם-הַמָּה וַתִּרְגַּז הָאָרֶץ וַתְּהִי לְחֲרָדַת אֱלֹהִים:

14:15 וַהֲיָה זִיעָא בְּמִשְׁרִיתָא בְּחֻקָּא וּבְכָל עָמָא אֲסֻרְטִינָא אֲסֻרְטִינָא
וּמִחֻבְלָא זָעוּ אַף אִינוֹן וְזַעַת אֶרֶעָא וַהֲיָה לְזִיעָא מִן קֶדֶם יְיָ:

14:15 And there was a trembling in the camp, in the field, and among all the people. Even the garrison and the raiders trembled, and the earth quaked so that it became a great trembling.

14:16 וַיִּרְאוּ הַצָּפִים לְשָׂאוֹל בְּגִבְעַת בְּנִימִן וַהֲנִה הַהֲמוֹן נִמּוֹג וַיִּלָּךְ וְהָלָם: פ
14:16 וַחֲזֹו סְכוּאִיא לְשָׂאוֹל בְּגִבְעַתָּא דְּבֵית בִּנְיָמִן וְהָא הָמוֹן מִשְׁרִית פִּלְשְׁתָּאִי
אֲתֵבַר אֲזִיל תְּבָרִיה וּסְגִי:

14:16 Now Saul's watchmen in Gibeah of Benjamin looked, and behold, the multitude melted away; and they went here and there.

14:17 וַיֹּאמֶר שָׂאוֹל לָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ פִּקְדוֹנָא וַרְאוּ מִי הָלָךְ מֵעִמָּנוּ וַיִּפְקְדוּ
וַהֲנִה אֵין יוֹנָתָן וְנָשָׂא כְּלָיו:
14:17 וַאֲמַר שָׂאוֹל לְעָמָא דְּעַמִּיה סַעְרוּ כַּעַן וַחֲזֹו מִן שָׂנָא מִנָּנָא וּמִנּוּ וְהָא לֵית
יוֹנָתָן וְנָשִׁיל זַיְנִיה:

14:17 Saul said to the people who *were* with him, "Number now and see who has gone from us." And when they had numbered, behold, Jonathan and his armor bearer were not *there*.

14:18 וַיֹּאמֶר שָׂאוֹל לְאַחִיָּה הַגִּישָׁה אֶרְוֹן הָאֱלֹהִים כִּי־הִיא אֶרְוֹן הָאֱלֹהִים בַּיּוֹם
הַזֶּה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל:
14:18 וַאֲמַר שָׂאוֹל לְאַחִיָּה קְרִיב אֶרְוֹנָא דִּי אֲרִי הִוָּה אֶרְוֹנָא דִּי בְיוֹמָא הַהוּא
עִם בְּנֵי בֵית יִשְׂרָאֵל:

14:18 Then Saul said to Ahijah, "Bring the ark of God here." For the ark of God was at that time with the sons of Israel.

14:19 וַיְהִי עַד דְּבַר שָׂאוֹל אֶל־הַכֹּהֵן וַהֲהֲמוֹן אֲשֶׁר בְּמַחֲנֶה פִלְשְׁתִּים וַיִּלָּךְ
הַלּוֹךְ וְרַב פ וַיֹּאמֶר שָׂאוֹל אֶל־הַכֹּהֵן אֲסֹף יָדְךָ:
14:19 וַהֲיָה עַד דְּמַלִּיל דְּמַלִּיל שָׂאוֹל עִם כְּהֵנָא וַהֲמוֹנָא דְּבְמִשְׁרִית פִּלְשְׁתָּאִי
אֲזִיל מִיזַל וּסְגִי תְּבָרִיה וַאֲמַר שָׂאוֹל לְכָהֲנָא קְרִיב אִיפּוּדָא:

14:19 While Saul talked to the priest, the commotion in the camp of the Philistines continued and increased; so Saul said to the priest, "Withdraw your hand."

14:20 וַיִּזְעַק שָׂאוֹל וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיָּבֹאוּ עַד־הַמִּלְחָמָה וַהֲנִה הָיְתָה חֲרָב
אִישׁ בְּרֵעֵהוּ מִהוֹמָה גְּדוֹלָה מְאֹד:
14:20 וַאֲתַכְנִישׁ שָׂאוֹל וְכָל עָמָא דְּעַמִּיה וְאִתּוֹ עַד קֶרְבָּא וְהָא הָיְתָה חֲרָבָא גְּבַר
בְּחִבְרִיה שְׂגוּשֵׁי רַב לַחֲדָא:

14:20 Then Saul and all the people who *were* with him rallied and came to the battle; and behold, every man's sword was against his fellow, and there was very great confusion.

14:21 וַהֲעֵבְרִים הָיוּ לְפִלְשְׁתִּים כְּאֶתְמוּל שְׁלֹשׁוֹם אֲשֶׁר עָלוּ עִמָּם בְּמַחֲנֶה סָבִיב
וְגַם־הֵמָּה לַהֲיֹות עִם־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר עִם־שָׂאוֹל וַיּוֹנָתָן:
14:21 וַיַּהֲוֹדָי הָיוּ לְפִלְשְׁתָּאִי כְּמֵאתְמָלִי וּמִדְּקָמוּהִי וּמִדְּקָמוּהִי דְּסָלִיקוּ עִמָּהוֹן
בְּמִשְׁרִיתָא סְחוּר־סְחוּר וְאַף אִינוֹן תְּבוּ לְמַהוּי עִם יִשְׂרָאֵל דְּעִם שָׂאוֹל וַיּוֹנָתָן:

14:21 Now the Hebrews *who* were with the Philistines previously, who went up with them all around in the camp, even they also *turned* to be with the Israelites who *were* with Saul and Jonathan.

14:22 וְכָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַמִּתְחַבְּאִים בְּהַר־אֶפְרַיִם שָׁמְעוּ כִּי־נָסוּ פִלְשְׁתִּים וַיִּדְּבְקוּ
גַם־הֵמָּה אַחֲרֵיהֶם בְּמִלְחָמָה:
14:22 וְכָל אִנְשׁ יִשְׂרָאֵל דָּאֲטָמְרוּ בְּטוּרָא דְּבֵית אֶפְרַיִם שָׁמְעוּ אֲרִי אֶפְכוּ אִפִּיקוּ
פִּלְשְׁתָּאִי וְאִדְבִּיקוּ אַף אִינוֹן בְּתַרְיָהוֹן בְּקֶרְבָּא:

14:22 When all the men of Israel who had hidden themselves in the hill country of Ephraim heard that the Philistines had

fled, even they also pursued them closely in the battle.

14:23 וַיֹּשַׁע יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל וַהֲמַלְחָמָה עֲבָרָה אֶת־בֵּית אָוֶן:

14:23 וּפָרַק יְיָ בְּיוֹמָא הַהוּא יֵת יִשְׂרָאֵל וְעַבְדֵי קָרְבָא מָטוּ עַד בֵּית־אָוֶן:

14:23 So the LORD delivered Israel that day, and the battle spread beyond Beth-aven.

14:24 וַאִיש־יִשְׂרָאֵל נָגַשׁ בַּיּוֹם הַהוּא וַיֹּאֲלֵ שְׁאוּל אֶת־הָעָם לֵאמֹר אַרְוֹר הָאִישׁ

אֲשֶׁר־יֹאכַל לֶחֶם עַד־הָעֶרֶב וְנִקְמָתִי מֵאִיְבֵי וְלֹא טַעַם כָּל־הָעָם לֶחֶם: ס

14:24 וַאֲנָשׁ יִשְׂרָאֵל אֲדַחֵק אֲדַחֵק אֲרַחֵק בְּיוֹמָא הַהוּא וְאוֹמִי שְׁאוּל יֵת עֲמָא

לְמִימַר לִיט גְּבֵרָא דְיִיכּוֹל לַחֲמָא עַד רַמְשָׁא עַד דְּאִתְפָּרַע דִּאִיתְפָּרַע

מִבַּעֲלֵי־דְבָבִי וְלֹא טַעִים כָּל עֲמָא לַחֲמָא:

14:24 Now the men of Israel were hard-pressed on that day, for Saul had put the people under oath, saying, "Cursed be the man who eats food before evening, and until I have avenged myself on my enemies." So none of the people tasted food.

14:25 וְכָל־הָאָרֶץ באו ביער ויהי דבש על־פְּנֵי הַשָּׂדֶה:

14:25 וְכָל דִּירֵי אֶרֶעָא עָלוּ בְּחַרְשָׁא וַהֲוָה דְּבַשָּׁא עַל אִפִּי חֻקְלָא:

14:25 All the people of the land entered the forest, and there was honey on the ground.

14:26 וַיָּבֹא הָעָם אֶל־הַיַּעַר וַהֲנִה הַלֵּךְ דְּבַשׁ וְאִין־מִשְׁגִּי יָדוֹ אַל־פִּיו כִּי־יָרָא

הָעָם אֶת־הַשִּׁבְעָה:

14:26 וַאֲתָא עֲמָא לְחַרְשָׁא וְהָא בְּרִיז דְּבַשָּׁא וְלִית דְּמַתִּיב דְּמִיתִי יָדִיה לְפֹמִיָּה

אֲרִי דְחִיל דְּחִיל עֲמָא מִשְׁבֹּעֲתָא:

14:26 When the people entered the forest, behold, *there was* a flow of honey; but no man put his hand to his mouth, for the people feared the oath.

14:27 וַיּוֹנְתָן לֹא־שָׁמַע בְּהַשְׁבִּיעַ אָבִיו אֶת־הָעָם וַיִּשְׁלַח אֶת־קֶצֶה הַמִּטָּה אֲשֶׁר

בְּיָדוֹ וַיִּטְבֹּל אוֹתָהּ בִּיעֶרְת הַדְּבַשׁ וַיֵּשֶׁב יָדוֹ אַל־פִּיו (וַתִּרְאֶנָּה) [וַתִּאֲרֶנָּה] עֵינָיו:

14:27 וַיּוֹנְתָן לֹא שָׁמַע כֹּד אוֹמִי אָבוֹהִי יֵת עֲמָא וְאוֹשִׁיט יֵת רִישׁ שׁוֹטִיתָא

דְּבִידִּיה וַטְבֹּל יֵתָה יֵתִיה בְּקִינָא דְּדְבַשָּׁא וְאַתִּיב יָדִיה יֵתִיה לְפֹמִיָּה וַנְהָרָא

עֵינֹהִי:

14:27 But Jonathan had not heard when his father put the people under oath; therefore, he put out the end of the staff that was in his hand and dipped it in the honeycomb, and put his hand to his mouth, and his eyes brightened.

14:28 וַיַּעַן אִישׁ מִהָעָם וַיֹּאמֶר הַשִּׁבְעֵי הַשְּׁבִיעַ אָבִיךָ אֶת־הָעָם לֵאמֹר אַרְוֹר הָאִישׁ

אֲשֶׁר־יֹאכַל לֶחֶם הַיּוֹם וַיַּעַף הָעָם:

14:28 וְאַתִּיב גְּבֵרָא חַד מִעֲמָא וַאֲמַר אוֹמָאָה אוֹמִי אָבוּךָ יֵת עִם לְמִימַר לִיט

גְּבֵרָא דְיִיכּוֹל לַחֲמָא יוֹמָא דִּין וְאַשְׁתַּלְהִי עֲמָא:

14:28 Then one of the people said, "Your father strictly put the people under oath, saying, 'Cursed be the man who eats food today.'" And the people were weary.

14:29 וַיֹּאמֶר יוֹנָתָן עָכְר אָבִי אֶת־הָאָרֶץ רְאוּ־נָא כִּי־אָרוּ עֵינֵי כִי טַעַמְתִּי מִעֵט

דְּבַשׁ הַזֶּה:

14:29 וַאֲמַר יוֹנָתָן עָכְר אָבָא יֵת עֲמָא דְּאֶרֶעָא אֶרֶעָא חֲזוּ כַּעַן אֲרִי נְהָרָא עֵינִי

אֲרִי טַעִימִית זַעִיר דְּבַשָּׁא הָדִין:

14:29 Then Jonathan said, "My father has troubled the land. See now, how my eyes have brightened because I tasted a little of this honey.

14:30 אֵף כִּי לֹא אָכַל אָכַל הַיּוֹם הָעָם מִשְׁלַל אִיבִיו אֲשֶׁר מִצָּא כִי עָתָה

לֹא־רִבְתָּה מִכָּה בַּפִּלְשְׁתִּים:

14:30 אַף בָּרַם אַרְי אֱלוֹ מִיכָל אֲכַל יוֹמָא דִּין עֲמָא מְבֹזָת בְּעָלֵי דְבְבוּהֵי
סְנָאוּהֵי דְאַשְׁכַּח אַרְי כְּעַן לֹא סְנִיאַת מַחְתָּא בְּפִלְשְׁתֵּי:

14:30 "How much more, if only the people had eaten freely today of the spoil of their enemies which they found! For now the slaughter among the Philistines has not been great."

14:31 וַיִּכּוּ בַּיּוֹם הַהוּא בְּפִלְשְׁתִּים מִמִּכְמָשׁ אֵילָנָה וַיַּעַף הָעָם מְאֹד:
14:31 וַקְטְלוּ בַּיּוֹם הַהוּא בְּפִלְשְׁתֵּי מִמִּכְמָס עַד מִיֶּשֶׁר אֵילֹן וְאַשְׁתִּלְהִי עֲמָא
לַחֲדָא:

14:31 They struck among the Philistines that day from Michmash to Aijalon. And the people were very weary.

14:32 (וַיַּעַשׂ) (וַיַּעַט) הָעָם אֶל־ (שָׁלַל) (הַשָּׁלָל) וַיִּקְחוּ צֹאן וּבָקָר וּבְנֵי בָקָר
וַיִּשְׁחָטוּ אֶרְצָה וַיֹּאכְל הָעָם עַל־הַדָּם:
14:32 וַאֲחַפְּנִי עֲמָא עַל בִּזְתָּא וּנְסִיבּוּ עַן וְתוֹרִין וּבְנֵי תוֹרִין וּנְכִסּוּ וּנְכִיסוּ עַל
אַרְעָא וַאֲכַל עֲמָא עַל דְּמָא:

14:32 The people rushed greedily upon the spoil, and took sheep and oxen and calves, and slew *them* on the ground; and the people ate *them* with the blood.

14:33 וַיִּגִּידוּ לְשָׁאוּל לֵאמֹר הִנֵּה הָעָם חָטְאוּ לַיהוָה לֶאֱכֹל עַל־הַדָּם וַיֹּאמֶר
בְּגִדְתֶּם גְּלוּ־אֵלַי הַיּוֹם אֲבֹן גְּדוֹלָה:
14:33 וַחֲוִיאוּ לְשָׁאוּל לְמִימָר הָא עֲמָא חִיבִין חִיבִין קָדָם יְיָ לְמִיכָל עַל דְּמָא
וַאֲמַר שְׁקֶרְתוֹן קָרִיבוּ לֹתִי קִדְמִי יוֹמָא דִּין אֲבָנָא רַבָּתָא:

14:33 Then they told Saul, saying, "Behold, the people are sinning against the LORD by eating with the blood." And he said, "You have acted treacherously; roll a great stone to me today."

14:34 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל פְּצוּ בָעֵם וְאָמַרְתֶּם לָהֶם הִנֵּשׁוּ אֵלַי אִישׁ שׁוֹרוֹ וְאִישׁ שִׂיָּהוּ
וּשְׁחַטְתֶּם בִּזָּה וְאָכַלְתֶּם וְלֹא־תַחַטְּאוּ לַיהוָה לֶאֱכֹל אֶל־הַדָּם וַיִּנְשׂוּ כָל־הָעָם
אִישׁ שׁוֹרוֹ בִּידוֹ הַלִּילָה וַיִּשְׁחָטוּ־שָׁם:
14:34 וַאֲמַר שָׁאוּל אֲתַבְּדְרוּ בְּעֲמָא וְתִמְרוּן לַהוֹן קָרִיבוּ לֹתִי גִבֹר תוֹרִיהּ וּגְבַר
אֲמַרִיהּ וְתַכְסֹן הָכָא וְתִיכְלוּן וְלֹא תַחֲבוּן קָדָם יְיָ לְמִיכָל עַל דְּמָא וְקָרִיבוּ
כָל עֲמָא גִבֹר תוֹרִיהּ בִּידֵיהּ בְּלִילִיָא וּנְכִסּוּ תַמָּן:

14:34 Saul said, "Disperse yourselves among the people and say to them, 'Each one of you bring me his ox or his sheep, and slaughter *it* here and eat; and do not sin against the LORD by eating with the blood.'" So all the people that night brought each one his ox with him and slaughtered *it* there.

14:35 וַיִּבֶן שָׁאוּל מִזְבֵּחַ לַיהוָה אֹתוֹ הֵחָל לִבְנוֹת מִזְבֵּחַ לַיהוָה: פ

14:35 וּבָנָא שָׁאוּל מִדְּבַחַא קָדָם יְיָ יִתִּיה שָׂרִי לְמַבְנֵי לְמַבְנָא מִדְּבַחַא קָדָם יְיָ:

14:35 And Saul built an altar to the LORD; it was the first altar that he built to the LORD.

14:36 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל גִּרְדָּה אַחֲרַי פְּלִשְׁתִּים לַיְלָה וּנְכֹזָה בָּהֶם עַד־אֹר הַבֹּקֶר
וְלֹא־נִשְׂאָר בָּהֶם אִישׁ וַיֹּאמְרוּ כָל־הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ עֲשֵׂה ס וַיֹּאמֶר הִכְהֵן נִקְרְבָה
הָלֶם אֶל־הָאֱלֹהִים:

14:36 וַאֲמַר שָׁאוּל נִיחוֹת בְּתַר פְּלִשְׁתֵּי בְּלִילִיָא וּנְקֻטּוּל וּנְקֻטִיל בְּהוֹן עַד
מִיָּהָר מִנְהָר נִיהוּר צַפְרָא וְלֹא נִשְׂאָר בְּהוֹן אֲנֵשׁ וַאֲמָרוּ כָל דְּתַקִּין בְּעֵינְךָ
עֲבִיד וַאֲמַר כְּהֵנָּא נִתְקַרֵּב הָלָכָא הַכָּא וְנִשְׂאָל בְּמִימְרָא דִּי:

14:36 Then Saul said, "Let us go down after the Philistines by night and take spoil among them until the morning light, and let us not leave a man of them." And they said, "Do whatever seems good to you." So the priest said, "Let us draw near to God here."

14:37 וַיִּשְׂאָל שָׁאוּל בְּאֱלֹהִים הָאֲרֻד אַחֲרַי פְּלִשְׁתִּים הֲתִתְּנֶם בְּיַד יִשְׂרָאֵל וְלֹא
עֲנָהוּ בַּיּוֹם הַהוּא:

14:37 וּשְׂאִיל וּשְׂאִיל שָׁאוּל בְּמִימְרָא דַּיֵּי הָאִיחוֹת בָּתָר פִּלְשְׁתָּאֵי הַתְּמַסְרָנוֹן בִּידָא דְיִשְׂרָאֵל וְלֹא קָבִיל צְלוֹתֶיהָ בְּיוֹמָא הַהוּא:

14:37 Saul inquired of God, "Shall I go down after the Philistines? Will You give them into the hand of Israel?" But He did not answer him on that day.

14:38 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל גָּשׁוּ הָלֵם כָּל פְּנֹת הָעָם וְדַעוּ וּרְאוּ בַמָּה הִיְתָה הַחַטָּאת הַזֹּאת הַיּוֹם:

14:38 וַאֲמַר שָׁאוּל אֶתְקַרְבוּ הֶלְכָא הַכָּא כָּל רִישֵׁי עַמָּא וְדַעוּ וַחֲזוּ בְמָא בְּמִן הַנָּה חֻבָּא הָדִין יוֹמָא דִּין:

14:38 Saul said, "Draw near here, all you chiefs of the people, and investigate and see how this sin has happened today.

14:39 כִּי חַי־יְהוֹה הַמוֹשִׁיעַ אֶת־יִשְׂרָאֵל כִּי אִם־יִשְׁנֹו בְּיוֹנָתָן בְּנִי כִי מוֹת יָמוּת וְאִין עָנְהוּ מִכָּל־הָעָם:

14:39 אַרִי קָם הוּא יִי דְפָרַק דְּפָרִיק יֵת יִשְׂרָאֵל אַרִי אֵלֹו אִיתוּהִי בְּיוֹנָתָן בְּרִי אַרִי מָמַת יָמוּת אֶתְקַטְלָא יִתְקַטִּיל וְלִית דְּמַחִיב לִיה מְכָל עַמָּא:

14:39 "For as the LORD lives, who delivers Israel, though it is in Jonathan my son, he shall surely die." But not one of all the people answered him.

14:40 וַיֹּאמֶר אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל אַתֶּם תְּהִיֹו לְעֵבֶר אֶחָד וְאֲנִי וַיּוֹנָתָן בְּנֵי נְהִיָּה לְעֵבֶר אֶחָד וַיֹּאמְרוּ הָעָם אֶל־שָׁאוּל הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ עֲשֵׂה: ס

14:40 וַאֲמַר לְכָל יִשְׂרָאֵל אַתּוֹן תְּהוֹן לְעֵבֶרָא חַד וְאַנָּא וַיּוֹנָתָן בְּרִי נְהִי לְעֵבֶרָא חַד וַאֲמְרוּ עַמָּא לְשָׁאוּל דְּתַקִּין בְּעֵינְךָ עֲבִיד:

14:40 Then he said to all Israel, "You shall be on one side and I and Jonathan my son will be on the other side." And the people said to Saul, "Do what seems good to you."

14:41 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־יְהוֹה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הֲבֵה תָמִים וַיִּלְכֹּד יוֹנָתָן וּשְׁאוּל וְהָעָם יִצְאוּ:

14:41 וַאֲמַר שָׁאוּל קָדָם יִי אֱלֹהֵא דְיִשְׂרָאֵל אִתְּנָה אִיתְּנָה אִיתְּנָה אִיתְּנָה בַּקְּשׁוּט וְאַתְּאֶחָד יוֹנָתָן וּשְׁאוּל וְעַמָּא נִפְקוּ:

14:41 Therefore, Saul said to the LORD, the God of Israel, "Give a perfect lot." And Jonathan and Saul were taken, but the people escaped.

14:42 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל הֲפִילוּ בֵּינִי וּבֵין יוֹנָתָן בְּנִי וַיִּלְכֹּד יוֹנָתָן:

14:42 וַאֲמַר שָׁאוּל רְמוּ עַדְבִּין בֵּינָא וּבֵין יוֹנָתָן בְּרִי וְאַתְּאֶחָד יוֹנָתָן:

14:42 Saul said, "Cast lots between me and Jonathan my son." And Jonathan was taken.

14:43 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־יוֹנָתָן הִגִּידָה לִּי מַה עָשִׂיתָה וַיַּגִּד־לֹו יוֹנָתָן וַיֹּאמֶר טַעַם טַעַמְתִּי בַקֶּצֶה הַמָּטָה אֲשֶׁר־בְּיָדִי מִעֵט דְּבַשׁ הִנְנִי אֹמֹות:

14:43 וַאֲמַר שָׁאוּל לְיוֹנָתָן חוּי לִי מָא עֲבַדְתָּא וַחֲוִי לִיה יוֹנָתָן וַאֲמַר מִטַּעַם טַעִימִית בְּרִישׁ שׁוֹטְתָא דְּבִידִי זַעִיר רֹובְשָׂא הָאֲנָא חַיִּיב לְמָמַת:

14:43 Then Saul said to Jonathan, "Tell me what you have done." So Jonathan told him and said, "I indeed tasted a little honey with the end of the staff that was in my hand. Here I am, I must die!"

14:44 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל כֹּה־יַעֲשֶׂה אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסֵף כִּי־מוֹת תָּמוּת יוֹנָתָן:

14:44 וַאֲמַר שָׁאוּל כְּדִין יַעֲבִיד לִי יִי וּכְדִין יוֹסֵף אַרִי מָמַת תָּמוּת יוֹנָתָן:

14:44 Saul said, "May God do this to me and more also, for you shall surely die, Jonathan."

14:45 וַיֹּאמֶר הָעָם אֶל־שָׁאוּל הַיּוֹנָתָן יָמוּת אֲשֶׁר עָשָׂה הַיְּשׁוּעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל חֲלִילָה חַי־יְהוֹה אִם־יִפֹּל מִשְׁעֶרֶת רֹאשׁוֹ אֲרֻצָּה כִּי־עַם־אֱלֹהִים עָשָׂה הַיּוֹם הַזֶּה וַיַּפְדּוּ הָעָם אֶת־יוֹנָתָן וְלֹא־מָת: ס

14:45 וַאֲמַר עָמָא לְשָׁאוּל הֲיוֹנָתָן יִתְקַטֵּל דַּעְבַּד פִּרְקָנָא רַבָּא הָדִין בְּיִשְׂרָאֵל
חָס קַיִּים הוּא יִי אִם יָפוּל יָפִיל תְּפִיל מִסַּעַר רִישִׁיהָ לְאַרְעָא אַרִי קָדָם יִי גְלִי
דְּבִשְׁלוֹ עָבַד יוֹמָא הָדִין וּפְרָקוּ עָמָא יָת יוֹנָתָן וְלֹא מִית אִיתְקַטַּל:

14:45 But the people said to Saul, "Must Jonathan die, who has brought about this great deliverance in Israel? Far from it! As the LORD lives, not one hair of his head shall fall to the ground, for he has worked with God this day." So the people rescued Jonathan and he did not die.

14:46 וַיַּעַל שָׁאוּל מֵאַחֲרֵי פִלְשְׁתִּים וּפִלְשְׁתִּים הָלְכוּ לְמָקוֹמָם:

14:46 וּסְלִיק שָׁאוּל מִבֵּתֵר פִּלְשְׁתָּאִי וּפִלְשְׁתָּאִי אָזְלוּ לְאַתְרֵהוֹן:

14:46 Then Saul went up from pursuing the Philistines, and the Philistines went to their own place.

14:47 וּשְׁאוּל לָכַד הַמְּלוּכָה עַל־יִשְׂרָאֵל וַיִּלָּחֶם סָבִיב בְּכָל־אֹיְבָיו בְּמוֹאָב

וּבְבְנֵי־עַמּוֹן וּבְאַדּוּם וּבַמֶּלְכֵי צוּבָה וּבַפִּלְשְׁתִּים וּבְכָל אֲשֶׁר־יָפְנָה יְרֻשָׁע:

14:47 וּשְׁאוּל אֲצַלַח בַּמַּלְכוּתָא עַל יִשְׂרָאֵל וְאָנִיחַ קִרְבָּא סְחוּר־סְחוּר בְּכָל בְּעָלֵי

דְּבָבוּהִי בְּמוֹאָב וּבְבְנֵי עַמּוֹן וּבְאַדּוּם וּבַמֶּלְכֵי צוּבָה וּבַפִּלְשְׁתָּאִי וּבְכָל אֶתֶר

דְּמִתְפָּנִי מִחֵיִיב יַחֲיִיב:

14:47 Now when Saul had taken the kingdom over Israel, he fought against all his enemies on every side, against Moab, the sons of Ammon, Edom, the kings of Zobah, and the Philistines; and wherever he turned, he inflicted punishment.

14:48 וַיַּעַשׂ חֵיל וַיִּגַּד אֶת־עַמְּלָק וַיִּצַּל אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד שָׁסְהוּ: ס

14:48 וּכְנַשׁ מִשְׁרָיִן מִשִּׁירִיִּן וּמִחָא יָת דְּבֵית עַמְּלָק וְשִׁיזִיב יָת יִשְׂרָאֵל מִיַּד

בְּזִיזֵהוֹן:

14:48 He acted valiantly and defeated the Amalekites, and delivered Israel from the hands of those who plundered them.

14:49 וַיְהִיוּ בְנֵי שָׁאוּל יוֹנָתָן וְיִשׁוּי וּמַלְכִּי־שׁוּעַ וְשֵׁם שְׁתֵּי בָנָתָיו שֵׁם הַבְּכִירָה

מֵרַב וְשֵׁם הַקְּטָנָה מִיכָל:

14:49 וַהּוּוּ בְנֵי שָׁאוּל יוֹנָתָן וְיִשׁוּי וּמַלְכִּי־שׁוּעַ וְשֵׁם תַּרְתִּין בָּנָתֶיהָ שֵׁם רַבָּתָא

מֵרַב וְשֵׁם זַעִירָתָא מִיכָל:

14:49 Now the sons of Saul were Jonathan and Ishvi and Malchi-shua; and the names of his two daughters were these: the name of the firstborn Merab and the name of the younger Michal.

14:50 וְשֵׁם אִשְׁתִּי שָׁאוּל אַחִינוֹעַם בַּת־אַחִימָעַץ וְשֵׁם שָׂר־צָבָאוּ אֲבִינֵר בֶּן־נֶר הָדוֹד

שָׁאוּל:

14:50 וְשֵׁם אִתָּת שָׁאוּל אַחִינָם בַּת אַחִימָעַץ וְשֵׁם רַב־חֵילִיהָ אֲבִינֵר בֶּר נֶר

אַחְבּוּדִי דְּשָׁאוּל:

14:50 The name of Saul's wife was Ahinoam the daughter of Ahimaaz. And the name of the captain of his army was Abner the son of Ner, Saul's uncle.

14:51 וְקִישׁ אָבִי־שָׁאוּל וְנֶר אָבִי־אַבְנֵר בֶּן־אַבִּיאל: ס

14:51 וְקִישׁ אָבוּהִי דְּשָׁאוּל וְנֶר אָבוּהִי דְּאַבְנֵר בֶּר אַבִּיאל:

14:51 Kish was the father of Saul, and Ner the father of Abner was the son of Abiel.

14:52 וַתְּהִי הַמַּלְחָמָה חֲזָקָה עַל־פִּלְשְׁתִּים כָּל יְמֵי שָׁאוּל וַרְאָה שָׁאוּל כָּל־אִישׁ

גִּבּוֹר וְכָל־בֶּן־חֵיל וַיֹּאסֶפֶהוּ אֵלָיו: ס

14:52 וַהּוּוּ קִרְבָּא תְּקִיף עַל פִּלְשְׁתָּאִי כָל יוֹמֵי שָׁאוּל וַחֲזִי וַחֲזִי שָׁאוּל כָּל גִּבּוֹר

גִּבּוֹר וְכָל גִּבּוֹר עָבִיד קָרַב וְכָנִישׁ לִיה יִתִּיה לְוִתִּיהָ:

14:52 Now the war against the Philistines was severe all the days of Saul; and when Saul saw any mighty man or any valiant man, he attached him to his staff.

15:1 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל אֲתִי שְׁלַח יְהוָה לְמִשְׁחָךְ לְמָלֶכְךָ עַל־עַמּוֹ

עַל־יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה שְׁמַע לְקוֹל דְּבָרֵי יְהוָה: ס
15:1 וַאֲמַר שְׁמוּאֵל לְשָׁאוּל יְתִי שְׁלַח יְיָ לְרַב־יוֹתָךְ לְמַהוּי מַלְכָּא עַל עַמִּיה עַל
יִשְׂרָאֵל וּכְעַן קְבִיל לְמִימַר פִּתְגָמָא דְיְיָ:

15:1 Then Samuel said to Saul, "The LORD sent me to anoint you as king over His people, over Israel; now therefore, listen to the words of the LORD.

15:2 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת פִּקְדָתִי אֶת אֲשֶׁר־עָשָׂה עִמָּלֶךְ לְיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־שָׁם
לוֹ בְּדֶרֶךְ בַּעֲלָתוֹ מִמִּצְרַיִם:

15:2 כִּדְנֹן אָמַר יְיָ דְכִרְנָא יְת דַּעְבַּד עִמָּלֶךְ לְיִשְׂרָאֵל דְכַמֵּן לִיה בְּאוּרְחָא
בְּמִסְקִיָּה מִמִּצְרַיִם:

15:2 "Thus says the LORD of hosts, 'I will punish Amalek for what he did to Israel, how he set himself against him on the way while he was coming up from Egypt.

15:3 עַתָּה לֵךְ וְהַכִּיתָה אֶת־עִמָּלֶךְ וְהַחֲרַמְתָּם אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ וְלֹא תַחֲמֹל עָלָיו
וְהַמָּתָה מֵאִישׁ עַד־אִשָּׁה מֵעַלְלָל וְעַד־יוֹנֵק מִשּׁוֹר וְעַד־שֶׂה מִגִּמְלָל וְעַד־חֲמוֹר: ס
15:3 כְּעַן אִיזִיל וְתַמְחִי יְת דְּבֵית עִמָּלֶךְ וְתַגְמֹר יְת כָּל דִּילָהוֹן וְלֹא תַחֲוֹס
עָלֵיהוֹן וְתַקְטוּל מִגִּבֵּר עַד אַתָּא מֵעַלִּים וְעַד יָנִיק מִתּוֹר וְעַד אִמּוֹר מִגִּמְלָל וְעַד
חֲמוֹר:

15:3 'Now go and strike Amalek and utterly destroy all that he has, and do not spare him; but put to death both man and woman, child and infant, ox and sheep, camel and donkey."

15:4 וַיִּשְׁמַע שָׁאוּל אֶת־הָעָם וַיִּפְקְדֵם בְּטַלָּאִים מְאֹתִים אַלְפֵי רִגְלֵי וַעֲשֶׂרֶת
אַלְפִּים אֶת־אִישׁ יְהוּדָה:

15:4 וּכְנַשׁ וּשְׁמַע שָׁאוּל יְת עָמָא וּמִנְנֹן בְּאַמְרֵי פִסְחִיָּא פִצְחִיָּא מֵאֲתָן אֶלְפִין
גִּבֵּר רִגְלֵי וַעֲסָרָא אֶלְפִין יְת אָנֶשׁ דְּבֵית יְהוּדָה:

15:4 Then Saul summoned the people and numbered them in Telaim, 200,000 foot soldiers and 10,000 men of Judah.

15:5 וַיָּבֹא שָׁאוּל עַד־עִיר עִמָּלֶךְ וַיִּרְבּ בְּנַחֲלָ:

15:5 וַאֲתָא שָׁאוּל עַד קִרְתָּא דְּבֵית עִמָּלֶךְ וַיִּסְקִים מִשְׁרִיתִיה וּאִנַּח קִרְבָּא בְּנַחֲלָ:

15:5 Saul came to the city of Amalek and set an ambush in the valley.

15:6 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־הַקִּינִי לְכוּ רְדּוּ מִתּוֹךְ עִמָּלֶכִי פֶן־אֶסְפָּךְ עִמּוֹ וְאַתָּה
עָשִׂיתָ חֶסֶד עִם־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּעֲלוֹתָם מִמִּצְרַיִם וַיִּסֶּר קִינֵי מִתּוֹךְ עִמָּלֶךְ:

15:6 וַאֲמַר שָׁאוּל לְשַׁלְמָאָה אִיזִיל זֹר אֶתְפָּרֶשׁ מִגּוֹ עִמָּלְקָאָה דְּלִמָּא אֲשִׁיצִינְךָ
עַמִּיה וְאֵת עֲבֹדַת שִׁיבּוֹ עִם כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִסְקֵהוֹן בְּמִפְקֵהוֹן מִמִּצְרַיִם
וְאַתְפָּרֶשׁ שַׁלְמָאָה מִגּוֹ עִמָּלְקָאָה:

15:6 Saul said to the Kenites, "Go, depart, go down from among the Amalekites, so that I do not destroy you with them; for you showed kindness to all the sons of Israel when they came up from Egypt." So the Kenites departed from among the Amalekites.

15:7 וַיֵּךְ שָׁאוּל אֶת־עִמָּלֶךְ מִחֻילָהּ בּוֹאֶךְ שׁוֹר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מִצְרַיִם:

15:7 וּמַחָא שָׁאוּל יְת דְּבֵית עִמָּלֶךְ מִחֻלָּה מַעֲלָנָא דְּחִגְרָא דְּעַל אֲפִי מִצְרַיִם:

15:7 So Saul defeated the Amalekites, from Havilah as you go to Shur, which is east of Egypt.

15:8 וַיִּתְּפֶשׂ אֶת־אַגַּג מֶלֶךְ־עִמָּלֶךְ חַי וְאֶת־כָּל־הָעָם הַחֲרִים לְפִי־חֶרֶב:

15:8 וְאַחֲרָיָה אִנְג מַלְכָּא דְּבֵית עִמָּלֶךְ כִּד חַי וְיְת כָּל עָמָא גִמְר לְפִתְגָם
דְּחֶרֶב:

15:8 He captured Agag the king of the Amalekites alive, and utterly destroyed all the people with the edge of the sword.

15:9 וַיַּחֲמַל שָׁאוּל וְהָעָם עַל־אַגַּג וְעַל־מִיטְבֵּי הַצֹּאן וְהַבָּקָר וְהַמִּשְׁנֵים וְעַל־הַפָּרִים:

וְעַל-כָּל-הַטּוֹב וְלֹא אָבוּ הַחֲרִימָם וְכָל-הַמְּלָאכָה נִמְבָּזָה וְנִמָּס אֹתָהּ הַחֲרִימוּ: פ
15:9 וְחָס שְׂאוּל וְעָמָא עַל אֲגָג וְעַל שֹׁפֵר עֲנָא וְתוֹרֵי וְשִׁמְיָא וּפְטִימָא וְעַל כָּל
דְּטָב וְלֹא אָבוּ לְגַמְרוּתוֹן וְכָל מַדְעָם דְּשִׁיט וְדִבְסִיר יִתִּיה גַּמְרוּ גַּמְרוּ:

15:9 But Saul and the people spared Agag and the best of the sheep, the oxen, the fatlings, the lambs, and all that was good, and were not willing to destroy them utterly; but everything despised and worthless, that they utterly destroyed.

15:10 וַיְהִי דְּבַר-יְהוָה אֶל-שְׁמוּאֵל לֵאמֹר:

15:10 וַהֲוֶה פִּתְגָם נְבוֹאָה מִן קָדָם יְיָ עִם שְׁמוּאֵל לְמִימָר:

15:10 Then the word of the LORD came to Samuel, saying,

15:11 נִחַמְתִּי כִּי-הִמְלַכְתִּי אֶת-שְׂאוּל לְמֶלֶךְ כִּי-שָׁב מֵאַחֲרַי וְאֶת-דְּבָרִי לֹא הָקִים
וַיֵּחָר לְשְׁמוּאֵל וַיִּזְעַק אֶל-יְהוָה כָּל-הַלַּיְלָה:

15:11 תַּבִּית בְּמִימְרֵי אֲרִי אֲמִלִּיכִית יֵת שְׂאוּל לְמַהוּי מַלְכָּא אֲרִי תַב מִבְּתָר
פִּלְחָנִי וַיֵּת פִּתְגָּמִי לֹא קָוִים וְתִקְוָה לְשְׁמוּאֵל וְצִלִי קָדָם יְיָ כָּל לַיְלָא:

15:11 "I regret that I have made Saul king, for he has turned back from following Me and has not carried out My commands." And Samuel was distressed and cried out to the LORD all night.

15:12 וַיִּשְׁכֶּם שְׁמוּאֵל לִקְרֹאת שְׂאוּל בַּבֹּקֶר וַיֵּגֶד לְשְׁמוּאֵל לֵאמֹר בֹּא-שְׂאוּל
הַכְרַמְלָה וְהִנֵּה מַצִּיב לִי יָד וַיִּסֵּב וַיַּעֲבֹר וַיֵּרֶד הַגִּלְגָּל:

15:12 וַאֲקִדִּים שְׁמוּאֵל לְקַדְמוֹת שְׂאוּל בְּצַפְרָא וְאֶתְחַוֶּה לְשְׁמוּאֵל לְמִימָר אֶתָּא
שְׂאוּל לְכַרְמֶלָא וְהָא וְהוּא מִתְקִין לִיה תַּמָּן אֶתָּר לְפִלְגָּא בֵּיה תַּמָּן בְּזָתָא
וַאֲסַתְחַר וַעֲבַר וַנַּחַת לְגִלְגָּלָא:

15:12 Samuel rose early in the morning to meet Saul; and it was told Samuel, saying, "Saul came to Carmel, and behold, he set up a monument for himself, then turned and proceeded on down to Gilgal."

15:13 וַיָּבֹא שְׁמוּאֵל אֶל-שְׂאוּל וַיֹּאמֶר לוֹ שְׂאוּל בְּרוּךְ אַתָּה לַיהוָה הִקִּימְתִּי
אֶת-דְּבַר יְהוָה:

15:13 וְאַתָּא שְׁמוּאֵל לֹת שְׂאוּל וַאֲמַר לִיה שְׂאוּל בְּרִיךְ אַתָּה קָדָם יְיָ קִיַּמְתִּי יֵת
פִּתְגָּמָא דִּיִּי:

15:13 Samuel came to Saul, and Saul said to him, "Blessed are you of the LORD! I have carried out the command of the LORD."

15:14 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל וּמָה קוֹל-הַצֹּאן הַזֶּה בְּאָזְנִי וְקוֹל הַבָּקָר אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁמֵעַ:

15:14 וַאֲמַר שְׁמוּאֵל וְאֵלֹו קִיַּמְתָּא פִּתְגָּמָא דִּיִּי וּמָא קָל עֲנָא הָדִין בְּאָדְנִי וְקָל
תוֹרִיא דְּאָנָא שֹׁמֵעַ:

15:14 But Samuel said, "What then is this bleating of the sheep in my ears, and the lowing of the oxen which I hear?"

15:15 וַיֹּאמֶר שְׂאוּל מַעֲמַלְקֵי הַבִּיאֹום אֲשֶׁר חָמַל הָעָם עַל-מִיטֵב הַצֹּאן וְהַבָּקָר
לְמַעַן זִבְחַ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ וְאֶת-הַיּוֹתֵר הַחֲרַמְנוּ: ס

15:15 וַאֲמַר שְׂאוּל מַעֲמַלְקָאָה אִיתִיאוּנוֹן אִיתִיאוּנוֹן אִיתִיאוּנוֹן דְּחָס עֲמָא עַל
שֹׁפֵר עֲנָא וְתוֹרֵי בְדִיל לְדַבְחָא קָדָם יְיָ אֱלֹהֶיךָ וַיֵּת מוֹתָרָא שְׂאָר גַּמְרָנָא:

15:15 Saul said, "They have brought them from the Amalekites, for the people spared the best of the sheep and oxen, to sacrifice to the LORD your God; but the rest we have utterly destroyed."

15:16 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל-שְׂאוּל הֲרָף וְאַגִּידָה לָּךְ אֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֵלַי
הַלַּיְלָה (וַיֹּאמְרוּ) [וַיֹּאמֶר] לוֹ דְּבַר: ס

15:16 וַאֲמַר שְׁמוּאֵל לְשְׂאוּל אֲוִרִיךְ וְאַחֲוִי לָךְ יֵת דְּאֶתְמַלֵּל דְּאֶתְמַלִּיל מִן קָדָם
יְיָ עָמִי בְּלִילְיָא וַאֲמַר לִיה מְלִיל:

15:16 Then Samuel said to Saul, "Wait, and let me tell you what the LORD said to me last night." And he said to him, "Speak!"

15:17 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל הֲלוֹא אִם-קָטַן אַתָּה בְּעֵינֶיךָ רֹאשׁ שְׁבָטֵי יִשְׂרָאֵל אַתָּה
וַיִּמְשַׁח יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל-יִשְׂרָאֵל:

15:17 וַאֲמַר שְׁמוּאֵל לְשָׂאוֹל הֲלֹא מִן שְׂרִיטֶיךָ הוּיָא שִׁיט וְחָלַשׁ בְּעֵינַי נִפְשָׁךְ
בָּרַם זְכוֹת שְׁבָטָא דְּבְנֵימִין אֲבוּךָ הִיא גְרַמַּת לָךְ מַלְכוּתָא דְּבַעָא לְמַעְבַּר
בְּיָמָא קָדָם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּדִיל כִּין רַבִּיךָ דְּבִרְךָ יִי לְמַהוּי מַלְכָא עַל יִשְׂרָאֵל:

15:17 Samuel said, "Is it not true, though you were little in your own eyes, you were *made* the head of the tribes of Israel? And the LORD anointed you king over Israel,

15:18 וַיִּשְׁלַח יְהוָה בְּדֶרֶךְ וַיֹּאמֶר לָךְ וַתַּחַרְמֵתָה אֶת-הַחֲטָאִים אֶת-עַמְלֹק
וְנִלְחַמְתָּ בּוֹ עַד פְּלוּתָם אֹתָם:

15:18 וַשִּׁלַּח יִי בְּאוֹרְחָא וַאֲמַר אֵיזִיל וַתִּגְמַר יֵת חִיבְיָא יֵת דְּבֵית עַמְלֹק
וַתִּגִּיחַ קָרְבָּא בְּהוֹן עַד דְּתַשִּׁיזִי יִתְהוֹן:

15:18 and the LORD sent you on a mission, and said, 'Go and utterly destroy the sinners, the Amalekites, and fight against them until they are exterminated.'

15:19 וְלָמָּה לֹא-שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה וַתַּעַט אֶל-הַשָּׁלָל וַתַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה: ס

15:19 וְלָמָּה לֹא קִבַּלְתָּא לְמִימְרָא דִּי וַאֲתַפְּנִיתָא עַל בְּזָתָא וְעַבְדְּתָא דְּבִישׁ
קָדָם יִי:

15:19 "Why then did you not obey the voice of the LORD, but rushed upon the spoil and did what was evil in the sight of the LORD?"

15:20 וַיֹּאמֶר שָׂאוֹל אֶל-שְׁמוּאֵל אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי בְּקוֹל יְהוָה וְאַלֶּךְ בְּדֶרֶךְ
אֲשֶׁר-שִׁלַּחְנִי יְהוָה וְאָבִיא אֶת-אַגַּג מֶלֶךְ עַמְלֹק וְאֶת-עַמְלֹק הַחֲרַמְתִּי:

15:20 וַאֲמַר שָׂאוֹל לְשְׁמוּאֵל דְּקִבִּילִית לְמִימְרָא דִּי וְאַזְלִית בְּאוֹרְחָא דְּשִׁלַּחְנִי
יִי וְאִיתִיתִי יֵת אַגַּג מַלְכָּא דְּבֵית עַמְלֹק וְיֵת דְּבֵית עַמְלֹק גִּמְרִית שִׁיזִיתִי:

15:20 Then Saul said to Samuel, "I did obey the voice of the LORD, and went on the mission on which the LORD sent me, and have brought back Agag the king of Amalek, and have utterly destroyed the Amalekites.

15:21 וַיִּקַּח הָעָם מִהַשָּׁלָל צֹאן וּבָקָר רֹאשֵׁית הַחֶרֶם לְזִבְחַ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּגִלְגָּל:

15:21 וְאַפְרִישׁ עִמָּא מִן בְּזָתָא עֹן וְתוֹרִין קָדָם דִּי-חֶרְמוֹן לְדְּבַחָא קָדָם יִי אֱלֹהֶךָ
בְּגִלְגָּלָא:

15:21 "But the people took *some* of the spoil, sheep and oxen, the choicest of the things devoted to destruction, to sacrifice to the LORD your God at Gilgal."

15:22 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל הַחֲפִין לַיהוָה בְּעֹלוֹת וּזְבָחִים פְּשָׁמַע בְּקוֹל יְהוָה הִנֵּה
שָׁמַע מִזְבַּח טוֹב לְהַקְשִׁיב מִחֻלָּב אֵילִים:

15:22 וַאֲמַר שְׁמוּאֵל הֲרַעָא מִן קָדָם יִי בְּעֵלּוֹן וּנְכַסַּת קַדְשִׁין כְּקִבְלָא לְמִימְרָא
דִּי הָא קִבְלָא לְמִימְרִיהָ מְנַכַּסַּת קַדְשִׁין טָב לְאַצְתָּא לְמַלִּי נְבִיּוּהִי מִתְּרַב
פְּטִימִין:

15:22 Samuel said, "Has the LORD as much delight in burnt offerings and sacrifices As in obeying the voice of the LORD? Behold, to obey is better than sacrifice, And to heed than the fat of rams.

15:23 כִּי חֲטָאֵת-קָסָם מְרִי וְאֹן וַתִּרְפִּים הַפָּצַר יַעֲן מְאַסְתָּ אֶת-דְּבַר יְהוָה
וַיִּמְאַסְךָ מִמֶּלֶךְ: ס

15:23 אֲרִי כְּחוּבַת כְּחוּב כְּחוּבִי גְבִרְיָא דְּשָׂאֲלִין בְּקַסְמָא כִּין חוּבַת כָּל גְּבַר
אִינֵשׁ דְּמַסְרִיב עַל פְּתַגְמֵי אוֹרִיתָא פְּתַגְמָא דִּי מִימְרָא דִּי וּכְחוּבִי עִמָּא
דְּטַעֵן בְּתַר טַעֲוִתָא כִּין חוּבַת כָּל אָנֵשׁ דְּבַצַּר דְּבַסַּר וּמוֹסִיף עַל מַלִּי נְבִיּוּא
חֶלְף דְּקַצְתָּא בְּפִתְגָמָא בְּפִלְחָנָא דִּי וְרַחֲקָךְ מִלְּמַהוּי מַלְכָּא:

15:23 "For rebellion is as the sin of divination, And insubordination is as iniquity and idolatry. Because you have rejected the word of the LORD, He has also rejected you from *being* king."

15:24 וַיֹּאמֶר שְׂאוּל אֶל־שְׂמוּאֵל חֲטֵאתִי כִי־עֲבַרְתִּי אֶת־פִּי־יְהוָה וְאֶת־דְּבָרֶיךָ כִּי יֵרָאֵתִי אֶת־הָעָם וְאֲשַׁמְעֵם בְּקוֹלָם:

15:24 וַאֲמַר שְׂאוּל לְשְׂמוּאֵל חֲבִית אָרִי עֲבָרִית עַל מִימְרָא דַּיִי וּבִסְרִית עַל פִּתְגָמְךָ אָרִי דְחִילִית מִן עֲמָא וְקִבִּילִית לְמִימְרֵהוּן:

15:24 Then Saul said to Samuel, "I have sinned; I have indeed transgressed the command of the LORD and your words, because I feared the people and listened to their voice."

15:25 וְעַתָּה שָׂא נָא אֶת־חֲטֵאתִי וְשׁוּב עִמִּי וְאֶשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה:

15:25 וְכַעַן שְׂבוּק כְּעַן לַחֲבֹבִי וְחֹב עִמִּי וְאֶסְגֹּד וְסָגֹד קִדְּם יְיָ:

15:25 "Now therefore, please pardon my sin and return with me, that I may worship the LORD."

15:26 וַיֹּאמֶר שְׂמוּאֵל אֶל־שְׂאוּל לֹא אָשׁוּב עִמָּךְ כִּי מָאַסְתָּה אֶת־דְּבַר יְהוָה

וַיִּמְאַסְךָ יְהוָה מֵהָיִית מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל: ם

15:26 וַאֲמַר שְׂמוּאֵל לְשְׂאוּל לֹא אֲתוּב אִיתוּב עִמָּךְ אָרִי קִצְתָּא בְּפִתְגָמָא דַּיִי

וְרִחַקְךָ יְיָ מִלְּמַהוּי מֶלֶכָּא עַל יִשְׂרָאֵל:

15:26 But Samuel said to Saul, "I will not return with you; for you have rejected the word of the LORD, and the LORD has rejected you from being king over Israel."

15:27 וַיִּסַּב שְׂמוּאֵל לָלֶכֶת וַיִּחְזַק בְּכַנֶּף־מְעִילוֹ וַיִּקְרַע:

15:27 וְאֶסְתַּחַר שְׂמוּאֵל לְמִיזֹל וְאֶתְקִיף וְאִיתְקַף בְּכַנֶּף מְעִילִיהּ וְאֶתְבָּזַע:

15:27 As Samuel turned to go, Saul seized the edge of his robe, and it tore.

15:28 וַיֹּאמֶר אֵלָיו שְׂמוּאֵל קְרַע יְהוָה אֶת־מַמְלְכוֹת יִשְׂרָאֵל מֵעַלְיֶיךָ הַיּוֹם וּנְתָנָהּ

לְרֵעֶךָ הַטּוֹב מִמָּךְ:

15:28 וַאֲמַר לִיהּ שְׂמוּאֵל אַעֲרִי יְיָ ית מַלְכוּתָא דְיִשְׂרָאֵל מִנָּךְ יוֹמָא דִּין וַיְהִיבָהּ

לְחִבְרֶךָ דְתִקְנִין דְתִקְנֹן עוֹבְדוּהִי מִנָּךְ:

15:28 So Samuel said to him, "The LORD has torn the kingdom of Israel from you today and has given it to your neighbor, who is better than you."

15:29 וְגַם נִצַּח יִשְׂרָאֵל לֹא יִשְׁקַר וְלֹא יִנָּחֵם כִּי לֹא אָדָם הוּא לְהִנָּחֵם:

15:29 וְאִם תִּימַר אֲתוּב אִיתוּב מִחֻבִּי וַיִּשְׁתַּבֵּיך לִי בְדִיל דְּאֶעֱבִיד מַלְכוֹ אָנָּא

וּבְנֵי עַל יִשְׂרָאֵל לְעֵלָם כְּבָר גְּזִיר אִיתְגַּזֵּר עֲלֶיךָ מִן קִדְּם מְרִי נִצְחָנִיה דְיִשְׂרָאֵל

דְּלִית קְדָמוּהִי שְׁקַר וְלֹא תֵּאִיב מִמָּא דְאָמַר אָרִי לֹא כְּבִנִי אֲנִשָּׂא הוּא

דְּאָמְרִין וּמַכְדִּבִּין גְּזִרִין וְלֹא מְקִימִין:

15:29 "Also the Glory of Israel will not lie or change His mind; for He is not a man that He should change His mind."

15:30 וַיֹּאמֶר חֲטֵאתִי עַתָּה כְּבָדְנִי נָא נֶגֶד זְקֵנֵי־עַמִּי וְנֶגֶד יִשְׂרָאֵל וְשׁוּב עִמִּי

וְהִשְׁתַּחֲוִיתִי לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ:

15:30 וַאֲמַר חֲבִית כְּעַן יִקְרַנִּי כְּעַן קִדְּם סְבִי עִמִּי וּקִדְּם יִשְׂרָאֵל וְחֹב עִמִּי

וְאֶסְגֹּד וְאֶסְגֹּד קִדְּם יְיָ אֱלֹהֶיךָ:

15:30 Then he said, "I have sinned; *but* please honor me now before the elders of my people and before Israel, and go back with me, that I may worship the LORD your God."

15:31 וַיָּשָׁב שְׂמוּאֵל אַחֲרַי שְׂאוּל וַיִּשְׁתַּחֲוֶה שְׂאוּל לַיהוָה: ם

15:31 וְתָב שְׂמוּאֵל בְּתַר שְׂאוּל וְסָגִיד שְׂאוּל קִדְּם יְיָ:

15:31 So Samuel went back following Saul, and Saul worshiped the LORD.

15:32 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל הִגִּישׁוּ אֵלַי אֶת־אַגַּג מֶלֶךְ עַמְלֶק וַיֵּלֶךְ אֵלָיו אַגַּג מֵעֵרָנָה וַיֹּאמֶר אַגַּג אֲכֵן סָר מִרְהָמוֹת: ס

15:32 וַאֲמַר שְׁמוּאֵל קְרִיבוּ לִּוְתִי יָת אַגַּג מֶלֶכָּא דְּבֵית עַמְלֶק וְאַתָּא וְאוֹל לִוְתִּיהָ אַגַּג מִפְּנֵקָא וַאֲמַר אַגַּג בִּבְעֻו רַבּוּנִי אַעֲרִי מָרִיר מוֹתָא:

15:32 Then Samuel said, "Bring me Agag, the king of the Amalekites." And Agag came to him cheerfully. And Agag said, "Surely the bitterness of death is past."

15:33 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל כַּאֲשֶׁר שִׁכְלָה נָשִׁים חֶרֶבְךָ כִּן־תִּשְׁכַּל מִנָּשִׁים אִמָּךְ וַיִּשְׁפֹּךְ שְׁמוּאֵל אֶת־אַגַּג לִפְנֵי יְהוָה בְּגִלְגָּל: ס

15:33 וַאֲמַר שְׁמוּאֵל כִּמָּא דְּאַתְכִּילַת דְּאִיתְכַּלַּת נְשִׂיא חֶרֶבְךָ כִּין תִּתְכַּל מִנְּשִׂיא אִמָּךְ וּפִשַׁח שְׁמוּאֵל יָת אַגַּג קָדָם יְיָ בְּגִלְגָּלָא:

15:33 But Samuel said, "As your sword has made women childless, so shall your mother be childless among women." And Samuel hewed Agag to pieces before the LORD at Gilgal.

15:34 וַיֵּלֶךְ שְׁמוּאֵל הֶרְמַתָּה וּשְׁאוּל עָלָה אֶל־בֵּיתוֹ גִּבְעַת שְׁאוּל: 15:34 וְאוֹל שְׁמוּאֵל לְרֵמְתָּא וּשְׁאוּל סָלִיק לְבֵיתִיהָ לְגִבְעַתָּא דְּשְׁאוּל:

15:34 Then Samuel went to Ramah, but Saul went up to his house at Gibeah of Saul.

15:35 וְלֹא־יָסַף שְׁמוּאֵל לִרְאוֹת אֶת־שְׁאוּל עַד־יוֹם מוֹתוֹ כִּי־הִתְאַבֵּל שְׁמוּאֵל אֶל־שְׁאוּל וַיְהִינָה נַחֵם כִּי־הִמְלִיךְ אֶת־שְׁאוּל עַל־יִשְׂרָאֵל: פ 15:35 וְלֹא אוֹסִיף שְׁמוּאֵל לְמַחֲזִי יָת שְׁאוּל עַד יוֹם מוֹתִיהָ אֲרִי אֶתְאַבֵּל שְׁמוּאֵל עַל אֵל שְׁאוּל וַיִּי תָב בְּמִימְרִיהָ אֲרִי אִמְלִיךְ יָת שְׁאוּל עַל יִשְׂרָאֵל:

15:35 Samuel did not see Saul again until the day of his death; for Samuel grieved over Saul. And the LORD regretted that He had made Saul king over Israel.

16:1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל עַד־מָתִי אֵתָּה מִתְאַבֵּל אֶל־שְׁאוּל וְאֲנִי מֵאַסְתִּיו מִמֶּלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל מִלֹּא קִרְנֶךָ שֶׁמֶן וְלֶךְ אֲשַׁלְּחֶךָ אֶל־יִשִּׁי בֵּית־הַלְחָמִי כִּי־רָאִיתִי בְּבָנָיו לִי מֶלֶךְ:

16:1 וַאֲמַר יְיָ לְשְׁמוּאֵל עַד אִמָּתִי אֵת מִתְאַבֵּל מִתְאַבִּיל עַל אֵל שְׁאוּל וְאֲנָא רַחֲמִיקְתִּיה מִלְּמַהוּי מֶלֶכָּא עַל יִשְׂרָאֵל מִלִּי קִרְנֶךָ מִשְׁחָא וְאִיתָא אֲשַׁלְּחֶךָ אִישְׁלַחִינֶךָ לִוְתִּי יִשִּׁי דְּמִבֵּית־לַחֵם אֲרִי גָלִי קִדְמִי בְּבוּהִי כְּשֶׁר קִדְמִי לְמַהוּי מֶלֶכָּא:

16:1 Now the LORD said to Samuel, "How long will you grieve over Saul, since I have rejected him from being king over Israel? Fill your horn with oil and go; I will send you to Jesse the Bethlehemite, for I have selected a king for Myself among his sons."

16:2 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֵיךְ אֵלֶיךָ וְשָׁמַע שְׁאוּל וְהִרְגָנִי ס וַיֹּאמֶר יְהוָה עֲגִלַּת בָּקָר תִּקַּח בִּידֶךָ וְאַמְרַת לְזֹבֵחַ לַיהוָה בָּאתִי:

16:2 וַאֲמַר שְׁמוּאֵל אֵיכְדִין אֵיזִיל וְאִם יִשְׁמַע שְׁאוּל יִקְטַלֵּנִי וַאֲמַר יְיָ עֲגִלַּת תּוֹרִין תִּסַּב בִּידֶךָ וְתִימַר לְדִבְחָא קָדָם יְיָ אֵתִיתִי:

16:2 But Samuel said, "How can I go? When Saul hears of it, he will kill me." And the LORD said, "Take a heifer with you and say, 'I have come to sacrifice to the LORD.'"

16:3 וְקִרְאתָ לְיִשִּׁי בְּזֹבֵחַ וְאֲנֹכִי אוֹדִיעֶךָ אֵת אֲשֶׁר־תַּעֲשֶׂה וּמִשְׁחָתָ לִי אֵת אֲשֶׁר־אֲמַר אֵלֶיךָ:

16:3 וְתִזְמִין יָת לְיִשִּׁי בְּשִׁירוֹתָא וְאֲנָא אֲחֻוּיֶנֶךָ אִיחוּי לֶךְ יָת דְּתַעֲבִיד וְתַמְשִׁחַ קִדְמִי יָת דְּאִימַר לֶךְ:

16:3 "You shall invite Jesse to the sacrifice, and I will show you what you shall do; and you shall anoint for Me the one whom I designate to you."

16:4 וַיַּעַשׂ שְׁמוּאֵל אֶת אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה וַיָּבֹא בֵּית לָחֶם וַיַּחְרְדּוּ זִקְנֵי הָעִיר לִקְרָאתוֹ וַיֹּאמֶר שָׁלֹם בּוֹאָךְ:

16:4 וַעֲבַד שְׁמוּאֵל יְת דְּמַלִּיל יִי וְאַתָּא לְבֵית-לָחֶם וְאַתְּכִנִּישׁוּ סְבִי קִרְתָּא לְקַדְמוֹתֶיהָ וְאַמְרוּ שָׁלֹם מִיָּתְךָ:

16:4 So Samuel did what the LORD said, and came to Bethlehem. And the elders of the city came trembling to meet him and said, "Do you come in peace?"

16:5 וַיֹּאמֶר שָׁלוֹם לְזִבְחָ לַיהוָה בָּאתִי הִתְקַדְּשׁוּ וּבָאתֶם אִתִּי בַזֶּבֶחַ וַיִּקְרָשׁ אֶת-יִשְׁי וְאֶת-בָּנָיו וַיִּקְרָא לָהֶם לְזִבְחָ:

16:5 וַאֲמַר שָׁלֹם לְדַבְחָא קְדָם יִי אֲתִיתִי אֲזַדְמְנוּ וְתִיעֲלוֹן עִמִּי בְשִׁירוֹתָא וְזִמִּין יְת יִשִּׁי וְיֵת בְּנוֹהִי וּקְרָא לָהֶון לְשִׁירוֹתָא לְנִכְסֶת קִדְשִׁיא:

16:5 He said, "In peace; I have come to sacrifice to the LORD. Consecrate yourselves and come with me to the sacrifice." He also consecrated Jesse and his sons and invited them to the sacrifice.

16:6 וַיְהִי בְּבוֹאֹם וַיֵּרָא אֶת-אֱלִיאָב וַיֹּאמֶר אֵךְ נִגַּד יְהוָה מְשִׁיחוֹ:

16:6 וַהֲוֶה בְּמִיעֲלֵהוֹן וַחֲזָא יְת אֱלִיאָב וַאֲמַר בְּרַם תְּקִין קְדָם יִי מְשִׁיחִיהָ:

16:6 When they entered, he looked at Eliab and thought, "Surely the LORD'S anointed is before Him."

16:7 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-שְׁמוּאֵל אַל-תִּבְטֵּ אֶל-מְרֹאֶהוּ וְאֶל-גְּבוּהַ קוֹמָתוֹ כִּי מֵאַסְתִּיהוּ כִּי לֹא אֲשֶׁר יֵרָאֶה הָאָדָם כִּי הָאָדָם יֵרָאֶה לְעֵינַיִם וַיְהוָה יֵרָאֶה לְלֵבָב:

16:7 וַאֲמַר יִי לְשְׁמוּאֵל לֹא תִסְתַּכֵּל תִּסְתַּכִּיל בְּחַזְוִיָּה בְּחַזְוִיָּה בְּחַזְוִיָּה וּבְרוּם קוֹמָתִיהָ אֲרִי רְחִיקָתִיהָ אֲרִי לֹא כְמָא דְחֲזֹן בְּנִי-אֲנָשָׁא אֲרִי בְנִי-אֲנָשָׁא חֲזֹן בְּעֵינֵיהֶון וּקְדָם יִי גִלְוִין מַחֲשַׁבֶּת לְבָא:

16:7 But the LORD said to Samuel, "Do not look at his appearance or at the height of his stature, because I have rejected him; for God sees not as man sees, for man looks at the outward appearance, but the LORD looks at the heart."

16:8 וַיִּקְרָא יִשְׁי אֶל-אַבִּינָדָב וַיַּעֲבֵרְהוּ לִפְנֵי שְׁמוּאֵל וַיֹּאמֶר גַּם-בִּזָּה לֹא-בָחַר יְהוָה:

16:8 וּקְרָא יִשְׁי לְאַבִּינָדָב וַאֲעֲבֵרִיהָ קְדָם שְׁמוּאֵל וַאֲמַר אֵף בְּדִין לֹא רַעָא קְדָם יִי:

16:8 Then Jesse called Abinadab and made him pass before Samuel. And he said, "The LORD has not chosen this one either."

16:9 וַיַּעֲבֵר יִשְׁי שָׁמָּה וַיֹּאמֶר גַּם-בִּזָּה לֹא-בָחַר יְהוָה:

16:9 וַאֲעֲבֵר יִשְׁי שָׁמָּה וַאֲמַר אֵף בְּדִין לֹא רַעָא קְדָם יִי:

16:9 Next Jesse made Shammah pass by. And he said, "The LORD has not chosen this one either."

16:10 וַיַּעֲבֵר יִשְׁי שְׁבַעַת בָּנָיו לִפְנֵי שְׁמוּאֵל וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל-יִשְׁי לֹא-בָחַר יְהוָה בְּאַלְהָ:

16:10 וַאֲעֲבֵר יִשְׁי שְׁבַעַה בְּנוֹהִי קְדָם שְׁמוּאֵל לְיִשְׁי לֹא רַעָא קְדָם יִי בְּאַלִּין:

16:10 Thus Jesse made seven of his sons pass before Samuel. But Samuel said to Jesse, "The LORD has not chosen these."

16:11 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל-יִשְׁי הֲתִמּוּ הַנְּעָרִים וַיֹּאמֶר עוֹד שְׂאָר הַקִּטָּן וְהַנָּה רַעָה בְּצֹאן וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל-יִשְׁי שְׁלַחָה וְקַחְנוּ כִּי לֹא-נִסָּב עַד-בָּאוּ פָּה:

16:11 וַאֲמַר שְׁמוּאֵל לְיִשְׁי הַשְּׁלִימֹ עוֹלִימָיָא וַאֲמַר עוֹד אֲשַׁתָּאָר זַעִירָא וְהָא רַעִי בַּעֲנָא וַאֲמַר שְׁמוּאֵל לְיִשְׁי שְׁלַח וְאַתִּינִיָּה אֲרִי לֹא נִסְחָר עַד מִיתוּהִי הָכָא:

16:11 And Samuel said to Jesse, "Are these all the children?" And he said, "There remains yet the youngest, and behold, he is tending the sheep." Then Samuel said to Jesse, "Send and bring him; for we will not sit down until he comes here."

16:12 וַיִּשְׁלַח וַיְבִיאוּהוּ וְהָיָה אֲדָמוֹנִי עִם־יָפָה עֵינָיו וְטוֹב רָאִי פ' וַיֹּאמֶר יְהוָה קוֹם מִשְׁחֵהוּ כִּי־זֶה הוּא:

16:12 וַיִּשְׁלַח וַאֲחִיתִּיָּה וְהוּא וְהָא סָמוֹךְ עֵינֹהֵי יֶאֱזֵן וְשִׁפִּיר בְּרִיּוּיָהּ וַאֲמַר יְיָ קוֹם מִשְׁחֵהוּ מִשְׁחִיה אֲרִי דִין הוּא:

16:12 So he sent and brought him in. Now he was ruddy, with beautiful eyes and a handsome appearance. And the LORD said, "Arise, anoint him; for this is he."

16:13 וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל אֶת־קֶרֶן הַשֶּׁמֶן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ בְּקֶרֶב אֶחָיו וַתֵּצֵא רוּחַ־יְהוָה אֶל־דָּוִד מִהַיּוֹם הַהוּא וַמַּעֲלָה וַיִּקָּם שְׁמוּאֵל וַיֵּלֶךְ הָרְמָתָה: ס

16:13 וַנְּסִיב שְׁמוּאֵל יָת קֶרְנָא דְּמִשְׁחָא וּמִשַׁח וּרְבִי יִתִּיָּה יֵת דּוֹד בְּגוֹ אֶחָוֵי וּשְׁרֵת רוּחַ גְּבוּרָא נְבוּאָה מִן קֶדָם יְיָ עַל דָּוִד מִן יוֹמָא הַהוּא וּלְעִילָא וַקָּם שְׁמוּאֵל וַאֲזַל לְרָמָתָא:

16:13 Then Samuel took the horn of oil and anointed him in the midst of his brothers; and the Spirit of the LORD came mightily upon David from that day forward. And Samuel arose and went to Ramah.

16:14 וְרוּחַ יְהוָה סָרָה מֵעַם שָׁאוּל וּבַעֲתָתוֹ רוּחַ־רָעָה מֵאֵת יְהוָה:

16:14 וְרוּחַ גְּבוּרָא מִן קֶדָם יְיָ דְּהוֹת עִם שָׁאוּל עָדָת מְנִיָּה וּמִבַּעֲתָא לִיָּה רוּחַ בִּישָׁא מִן קֶדָם יְיָ:

16:14 Now the Spirit of the LORD departed from Saul, and an evil spirit from the LORD terrorized him.

16:15 וַיֹּאמְרוּ עֲבָדֵי־שָׁאוּל אֵלָיו הִנֵּה־נָא רוּחַ־אֱלֹהִים רָעָה מִבַּעֲתָךְ:

16:15 וַאֲמָרוּ עֲבָדֵי שָׁאוּל לִיָּה הָא כַּעַן רוּחַ בִּישָׁא מִן קֶדָם יְיָ מִבַּעֲתָא לָךְ:

16:15 Saul's servants then said to him, "Behold now, an evil spirit from God is terrorizing you."

16:16 יֹאמַר־נָא אֲדֹנָינוּ עֲבָדֶיךָ לִפְנֶיךָ יִבְקֹשׁוּ אִישׁ יָדַע מְנַגֵּן בַּכִּנּוֹר וְהָיָה בְּהִיּוֹת עָלֶיךָ רוּחַ־אֱלֹהִים רָעָה וְנָגַן בְּיָדוֹ וְטוֹב לָךְ: פ

16:16 יִימַר כַּעַן רְבוּנָנָא עֲבָדְךָ קֶדְמְךָ יַבְעוּן גְּבָרָא דִידַע לְנַגֵּנָא בְּכִנּוֹרָא וְיִהִי וְהוּא כֹד תִּשְׁרִי עָלֶיךָ רוּחַ בִּישָׁא מִן קֶדָם יְיָ וַיִּנְגִּין בִּידֵיהּ וַיִּיטֵב לָךְ:

16:16 "Let our lord now command your servants who are before you. Let them seek a man who is a skillful player on the harp; and it shall come about when the evil spirit from God is on you, that he shall play *the harp* with his hand, and you will be well."

16:17 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־עֲבָדָיו רְאוּ־נָא לִי אִישׁ מִיֵּטִיב לְנַגֵּן וְהִבִּיאוּתֶם אֵלָי:

16:17 וַאֲמַר שָׁאוּל לְעַבְדֹּהֵי חֲזוּ כַּעַן בְּעוּ לִי גְבָרָא דְּמוּטִיב דְּמִיתִי דִידַע לְנַגֵּנָא וְתִיתְּנִיָּה וְתִיתְּנִי לְוֹתִי לִי:

16:17 So Saul said to his servants, "Provide for me now a man who can play well and bring *him* to me."

16:18 וַיַּעַן אֶחָד מִהַנְּעָרִים וַיֹּאמֶר הִנֵּה רָאִיתִי בֶן לְיִשִּׁי בֵּית הַלְחָמִי יָדַע נָגַן וְגִבּוֹר חֵיל וְאִישׁ מִלְחָמָה וְנָכוֹן דָּבָר וְאִישׁ תָּאֵר וַיְהוּה עִמּוֹ:

16:18 וְאִתִּיב חֹד מַעוּלִימָא וַאֲמַר הָא חֲזִיתִי בָרָא לְיִשִּׁי דְּמִבֵּית־לַחַם יָדַע לְנַגֵּנָא וְגִבּוֹר חֵילָא וְגִבּוֹר עֲבִיד קֶרְבִּין וְסַכְלָתָן בְּעִצָּא וְגִבּוֹרָא שִׁפִּיר בְּרִיּוּיָהּ וּמִימָרָא דִּי בְּסַעֲרִיהּ:

16:18 Then one of the young men said, "Behold, I have seen a son of Jesse the Bethlehemite who is a skillful musician, a mighty man of valor, a warrior, one prudent in speech, and a handsome man; and the LORD is with him."

16:19 וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל מַלְאָכִים אֶל־יִשִּׁי וַיֹּאמֶר שְׁלַחָה אֵלָי אֶת־דָּוִד בְּנֶךָ אֲשֶׁר בְּצֹאן:

16:19 וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל אֲזַנְדִּין לְוֹת יִשִּׁי וַאֲמַר שְׁדַר שְׁלַח לִי יָת דָּוִד בְּרֶךְ דְּבַעָנָא:

16:19 So Saul sent messengers to Jesse and said, "Send me your son David who is with the flock."

16:20 וַיִּקַּח יֵשׁוּעַ חֲמֹר לֶחֶם וְנָאֵד יֵין וְגַדִּי עֲזִים אֶחָד וַיִּשְׁלַח בְּיַד-דָּוִד בָּנוֹ
אֶל-שָׁאוּל:

16:20 וַנְּסִיב יֵשׁוּעַ טַעֲוֹן חֲמָרָא לַחֲמָא טַעֲוֹן דְּלַחֲמָא וְגַרְבַּ דְּחֲמַר וְגַדִּיא בֶרַע עֲזִי
חַד וְשֹׁדֵר בְּיַד דָּוִד בְּרִיָּה לְוֹת שָׁאוּל:

16:20 Jesse took a donkey loaded with bread and a jug of wine and a young goat, and sent them to Saul by David his son.

16:21 וַיָּבֵא דָּוִד אֶל-שָׁאוּל וַיַּעֲמֵד לְפָנָיו וַיֵּאָהֲבֵהוּ מְאֹד וַיְהִי-לּוֹ נָשָׂא כָּלִים:

16:21 וְאַתָּא דָּוִד לְוֹת שָׁאוּל וְשָׁמִישׁ קְדָמוּהִי וְרַחֲמִיהּ לַחֲדָא וְהָוָה לִיהּ נָטִיל
זִינִין:

16:21 Then David came to Saul and attended him; and Saul loved him greatly, and he became his armor bearer.

16:22 וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל אֶל-יֵשׁוּעַ לֵאמֹר יַעֲמֵד-נָא דָּוִד לְפָנַי כִּי-מָצָא חֵן בְּעֵינָי:

16:22 וְשִׁלַּח שָׁאוּל לְוֹת יֵשׁוּעַ לְמִימַר יְשָׁמִישׁ יָקוּם כְּעֵן דָּוִד קְדָמִי אֲרִי אֲשַׁכַּח
רַחֲמִין בְּעֵינֵי קְדָמִי:

16:22 Saul sent to Jesse, saying, "Let David now stand before me, for he has found favor in my sight."

16:23 וְהָיָה בַּהֲיוֹת רֹחַ-אֱלֹהִים אֶל-שָׁאוּל וְלָקַח דָּוִד אֶת-הַכְּנֹר וְנָגַן בִּידּוֹ וְרוּחַ
לְשָׁאוּל וְטוֹב לוֹ וְסָרָה מֵעָלָיו רֹחַ הַרְעָה: פ

16:23 וְהָוִי וְהָוָה כַּד שָׁרִיא רֹחַ בִּישָׂא מִן קֶדֶם יְיָ עַל לְוֹת שָׁאוּל וְנָסִיב דָּוִד
יָת כְּנָרָא כְּנוּרָא וּמְנַגֵּן בִּידֵיהּ וּמִתְרוּחַ לְשָׁאוּל וְטָאִיב לִיהּ וּמִסְתַּלְקָא מִנִּיהּ
מֵעֲלוּהִי רֹחַ בִּישָׂא:

16:23 So it came about whenever the evil spirit from God came to Saul, David would take the harp and play it with his hand; and Saul would be refreshed and be well, and the evil spirit would depart from him.

17:1 וַיֵּאסְפוּ פְּלִשְׁתִּים אֶת-מַחֲנֵיהֶם לְמִלְחָמָה וַיֵּאסְפוּ שָׂכָה אֲשֶׁר לִיהוּדָה וַיִּחָנוּ
בֵּין-שׁוֹכָה וּבֵין-עֶזְקָה בְּאֶפְסֵי דָמִים:

17:1 וּכְנָשׁוּ פְּלִשְׁתָּאֵי יָת מִשְׁרֵיתֵהוּן לְאַנְחָא קֶרְבָּא וְאַתְכְּנִישׁוּ לְסוֹכֹ דְּלִשְׁבֵּט
יְהוּדָה וְשָׂרוּ בֵין סוֹכֹ וּבֵין עֶזְקָה בְּאֶפְסֵי-דָמִים:

17:1 Now the Philistines gathered their armies for battle; and they were gathered at Socoh which belongs to Judah, and they camped between Socoh and Azekah, in Ephes-dammim.

17:2 וְשָׁאוּל וְאִישׁ-יִשְׂרָאֵל נֶאֱסְפוּ וַיִּחָנוּ בְּעֵמֶק הָאֵלָה וַיַּעֲרְכוּ מִלְחָמָה לְקִרְיָת
פְּלִשְׁתִּים:

17:2 וְשָׁאוּל וְאִנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל אֶתְכְּנִישׁוּ אֶתְכְּנִישׁוּ וְשָׂרוּ בְּמִישֹׁר בְּטָמָא וְסִדְרוּ
קֶרְבָּא לְקֶדְמוֹת פְּלִשְׁתָּאֵי:

17:2 Saul and the men of Israel were gathered and camped in the valley of Elah, and drew up in battle array to encounter the Philistines.

17:3 וּפְלִשְׁתִּים עֹמְדִים אֶל-הָהָר מִזֶּה וַיִּשְׂרָאֵל עֹמְדִים אֶל-הָהָר מִזֶּה וְהַגִּיא
בֵּינֵיהֶם:

17:3 וּפְלִשְׁתָּאֵי קִימִין עַל טוֹרָא מְכָא וַיִּשְׂרָאֵל קִימִין עַל טוֹרָא מְכָא וְחִלְתָּא
בֵּינֵיהֶן:

17:3 The Philistines stood on the mountain on one side while Israel stood on the mountain on the other side, with the valley between them.

17:4 וַיֵּצֵא אִישׁ-הַבָּנִים מִמַּחֲנוֹת פְּלִשְׁתִּים גִּלְיָת שְׁמוֹ מִגַּת גִּבְהֹו שֵׁשׁ אַמּוֹת וְזָרְתָּ:

17:4 וּנְפַק גְּבָרָא מִבֵּינֵיהֶן מִמִּשְׁרֵית פְּלִשְׁתָּאֵי גִלְיָת שְׁמִיהּ מִגַּת רֹמִיָּה שִׁית אַמּוּן
וְזָרְתָּא:

17:4 Then a champion came out from the armies of the Philistines named Goliath, from Gath, whose height was six cubits and a span.

17:5 וְכֹבֵעַ נְחֹשֶׁת עַל־רֹאשׁוֹ וְשָׂרְיוֹן קְשָׁשִׁים הָיָה לְבוּשׁ וּמִשְׁקַל הַשָּׂרְיוֹן
חֲמִשָּׁת־אֲלָפִים שְׁקָלִים נְחֹשֶׁת:
17:5 וְקוֹלֶס דְּנָחַשׁ עַל רִישִׁיהָ וְשָׂרֶיָּן גְּלָבִין גַּלְכִּין הָיָה לְבִישׁ וּמִתְקַל שְׂרִינָא
חֲמִשָּׁא אֲלָפִין תְּקֵלִי נְחָשָׁא:

17:5 He had a bronze helmet on his head, and he was clothed with scale-armor which weighed five thousand shekels of bronze.

17:6 וּמִצָּחַת נְחֹשֶׁת עַל־רַגְלָיו וְכִידוֹן נְחֹשֶׁת בֵּין כַּתְפָּיו:
17:6 וּטְרַקְלִינִין וּטְרַקְלִילִין דְּנָחַשׁ עַל רַגְלוֹהִי וּמִסְחָפָא וּמִצָּחַת
דְּנְחָשָׁא נָפִיק מִן קוֹלְסָא מִטַּל נָטִיל בֵּין עַל כַּתְפוֹהִי:
17:6 He also had bronze greaves on his legs and a bronze javelin slung between his shoulders.

17:7 (וַחֲזָן) וַעֲנָן חֲנִיתוֹ כַּמִּנּוֹר אֲרָגִים וְלַהֲבַת חֲנִיתוֹ שְׁש־מֵאוֹת שְׁקָלִים בְּרֹזָל
וְנִשָּׂא הַצָּנָה הַלֵּךְ לִפְנָיו:
17:7 וְאָע דְּמוֹרְנִיתִיהָ כְּאֶכְסָן דְּגִרְדִּיאִין וְשִׁנָּא וְשִׁנָּא דְּמוֹרְנִיתִיהָ מִתְקַל שִׁית
מָאָה תְּקֵלִי סַלְעִין בְּרֹזָלָא וְנָטִיל זִינִיה תְּרִיסָא אָזִיל קְדָמוֹהִי:
17:7 The shaft of his spear was like a weaver's beam, and the head of his spear weighed six hundred shekels of iron; his shield-carrier also walked before him.

17:8 וַיַּעֲמֹד וַיִּקְרָא אֶל־מַעְרַכַּת יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר לָהֶם לָמָּה תֵּצְאוּ לַעֲרֹךְ מִלְחָמָה
הַלּוֹא אֲנֹכִי הַפֹּלְשֹׁתִי וְאַתֶּם עֲבָדִים לְשָׂאוֹל בְּרוּ לָכֶם אִישׁ וַיֵּרֶד אֵלָיו:
17:8 וְקָם וְאָכְלִי וְאֶכְרִיז עַל סַדְרֵי בְּסִידְרָא יִשְׂרָאֵל קְרָבָא דִּישְׂרָאֵל וְאָמַר לְהוֹן
לָמָּה תַּפְקוֹן אַתּוֹן נַפְקִין לְסַדְרָא קְרָבָא עִם פְּלִישְׁתָּאִי הֲלֹא אֲנָא פִּלְשְׁתָּאָה
וְאַתּוֹן עֲבָדִין לְשָׂאוֹל בַּחֲרוּ לָכוֹן גְּבָרָא וַיִּיחֹוּת לֹותִי:
17:8 He stood and shouted to the ranks of Israel and said to them, "Why do you come out to draw up in battle array? Am I not the Philistine and you servants of Saul? Choose a man for yourselves and let him come down to me.

17:9 אִם־יֹוָל לְהִלָּחֵם אִתִּי וְהִפְנִי וְהִינֵנוּ לָכֶם לְעֲבָדִים וְאִם־אֲנִי אוֹכֵל־לוֹ
וְהִפִּיתִיו וְהִייתֶם לָנוּ לְעֲבָדִים וְעַבְדְּתֶם אֹתָנוּ:
17:9 אִם יָכוֹל לְאַנְחָא קְרָבָא עִמִּי וַיִּקְטְלֵנִי וְנָהִי לָכוֹן לְעַבְדִּין וְאִם אֲנָא אוֹכֹל
לִיה וְאַקְטְלֵנִיה וְתַהוֹן לָנָא לְעַבְדִּין וְתַפְלִחוּן יְתָנָא:
17:9 "If he is able to fight with me and kill me, then we will become your servants; but if I prevail against him and kill him, then you shall become our servants and serve us."

17:10 וַיֹּאמֶר הַפֹּלְשֹׁתִי אֲנִי חֲרַפְתִּי אֶת־מַעְרַכֹת יִשְׂרָאֵל הַיּוֹם הַזֶּה תִּנּוּלִי אִישׁ
וְנִלְחָמָה יַחַד:
17:10 וְאָמַר פִּלְשְׁתָּאָה אֲנָא חֲסִידִית יְת סַדְרֵי יִשְׂרָאֵל יוֹמָא הַדִּין אִיתוֹ לִי
גְבָרָא וְנִגִּיחַ קְרָבָא כַּחְדָּא עִמִּיהָ:
17:10 Again the Philistine said, "I defy the ranks of Israel this day; give me a man that we may fight together."

17:11 וַיִּשְׁמַע שָׂאוֹל וְכָל־יִשְׂרָאֵל אֶת־דְּבָרֵי הַפֹּלְשֹׁתִי הָאֵלֶּה וַיִּיחָתּוּ וַיִּירָאוּ מְאֹד: פ
17:11 וַיִּשְׁמַע שָׂאוֹל וְכָל יִשְׂרָאֵל יְת פַּתְגָּמִי פִּלְשְׁתָּאָה הָאֵלִין וְאַתְּבָרוּ וּדְחִילוּ
לַחְדָּא:
17:11 When Saul and all Israel heard these words of the Philistine, they were dismayed and greatly afraid.

17:12 וְדוֹד בֶּן־אִישׁ אֶפְרָתִי הַזֶּה מִבֵּית לָחֶם יְהוּדָה וְשִׁמוֹ וְיָשִׁי וְלוֹ שְׁמֹנֶה בָּנִים
וְהָאִישׁ בִּימֵי שָׂאוֹל זָקֵן בָּא בְּאֲנָשִׁים:

17:12 וְדָוִד בֶּר גִּבּוֹר אֶפְרַתִּי הָרֵדִין מִבֵּית-לַחֶם דְּבֵית יְהוּדָה וּשְׁמִיָּה יִשִּׁי וְלִיָּה
תָּמָנִיא בָנִין וְגִבְרָא בְיוֹמֵי שָׁאוּל סָב סִיב מְנִי בַבְּחִירִיא:

17:12 Now David was the son of the Ephrathite of Bethlehem in Judah, whose name was Jesse, and he had eight sons.
And Jesse was old in the days of Saul, advanced in years among men.

17:13 וַיֵּלְכוּ שְׁלֹשֶׁת בְּנֵי-יִשִּׁי הַגְּדֹלִים הָלְכוּ אַחֲרֵי-שָׁאוּל לַמִּלְחָמָה וְשֵׁם שְׁלֹשֶׁת
בָּנָיו אֲשֶׁר הָלְכוּ בַּמִּלְחָמָה אֱלִיאָב הַבְּכֹר וּמִשְׁנֶהוּ אַבִּינָדָב וְהַשְּׁלִישִׁי שָׁמָה:
17:13 וַאֲזָלוּ תִלְתָּהּ בְּנֵי יִשִּׁי רַבְרֵבִיא אֲזָלוּ בְּתַר שָׁאוּל לַקָּרְבָּא לְאַנְחָא גִרְבָּא
וְשׁוּם תִלְתָּהּ בְּנוֹהֵי דְאֲזָלוּ לַקָּרְבָּא אֱלִיאָב בְּכָרָא וְתַנְיִנְיָה אַבִּינָדָב וְתַלִּיתָא
שָׁמָה:

17:13 The three older sons of Jesse had gone after Saul to the battle. And the names of his three sons who went to the battle were Eliab the firstborn, and the second to him Abinadab, and the third Shammah.

17:14 וְדָוִד הוּא הַקָּטָן וְשְׁלֹשָׁה הַגְּדֹלִים הָלְכוּ אַחֲרֵי שָׁאוּל: ס
17:14 וְדָוִד הוּא זַעֲרָא וְתִלְתָּהּ בְּנוֹהֵי רַבְרֵבִיא אֲזָלוּ בְּתַר שָׁאוּל:

17:14 David was the youngest. Now the three oldest followed Saul,

17:15 וְדָוִד הָלַךְ וְשָׁב מֵעַל שָׁאוּל לְרֻעוֹת אֶת-צֹאן אָבִיו בֵּית-לַחֶם:
17:15 וְדָוִד אָזִיל וְתָאִיב וְתַב מִלּוֹת שָׁאוּל לְמַרְעֵי יָת עָנָא דְאָבוּהֵי בֵית-לַחֶם:

17:15 but David went back and forth from Saul to tend his father's flock at Bethlehem.

17:16 וַיָּגֶשׁ הַפְּלִשְׁתִּי הַשָּׂכָם וְהָעָרֶב וַיִּתְּצֵב אַרְבָּעִים יוֹם: פ
17:16 וַקָּרִיב פְּלִשְׁתָּא מִקְדִּים וּמַחֲשִׁיד וְאַתְעַתֵּד אַרְבַּעִין יוֹמִין:

17:16 The Philistine came forward morning and evening for forty days and took his stand.

17:17 וַיֹּאמֶר יִשִּׁי לְדָוִד בְּנוֹ קַח-נָא לְאַחִידִי אֵיפֶת הַקְּלִיא הַזֶּה וְעֲשֶׂרָה לֶחֶם
הַזֶּה וְהָרִץ הַמַּחֲנֶה לְאַחִידִי:

17:17 וַאֲמַר יִשִּׁי לְדָוִד בְּרִיה סָב כָּעַן לְאַחַךְ מְכִילְתָּא דְקָלִיא דְקִימְחָא הָרֵדִין
וְעֶסֶר וְעֲשֵׂרָא טַלְמִין דְּלַחְמָא הָרֵדִין הָאֲלִין וְאַבִּיל לְמִשְׁרִיתָא לְאַחַךְ:

17:17 Then Jesse said to David his son, "Take now for your brothers an ephah of this roasted grain and these ten loaves and run to the camp to your brothers.

17:18 וְאַתָּה עֲשֶׂרֶת חֲרָצִי הַחֲלָב הָאֵלֶּה תָּבִיא לְשֵׁר-הָאֲלָף וְאַתָּה אַחִידִי תִפְקֹד
לְשָׁלוֹם וְאַתָּה עֲרַבְתָּם תִּקַּח:

17:18 וְיָת עֶסֶר גּוֹבִינִין דְּחִלְבָּא הָאֲלִין תּוֹבִיל לְרַב אַלְפָּא וְיָת אַחַךְ תִּסְעֹר
תִּסְעֹר לְשָׁלוֹם וְיָת טִיבְהוֹן תִּיתִי:

17:18 "Bring also these ten cuts of cheese to the commander of *their* thousand, and look into the welfare of your brothers, and bring back news of them.

17:19 וְשָׁאוּל וְהָמָה וְכָל-אִישׁ יִשְׂרָאֵל בְּעִמְק הָאֵלֶּה נִלְחָמִים עִם-פְּלִשְׁתִּים:

17:19 וְשָׁאוּל וְאֲנֹן וְכָל אֲנָשׁ יִשְׂרָאֵל בְּמִישֹׁר בְּטִמָּא מְגִיחִין קָרְבָּא עִם פְּלִשְׁתָּאִי:

17:19 "For Saul and they and all the men of Israel are in the valley of Elah, fighting with the Philistines."

17:20 וַיִּשְׁכֹּם דָּוִד בַּבֹּקֶר וַיִּטֹּשׁ אֶת-הַצֹּאן עַל-שֹׁמֵר וַיֵּשָׂא וַיֵּלֶךְ כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ יִשִּׁי
וַיָּבֵא הַמַּעֲגָלָה וְהַחִיל הֵיצֵא אֶל-הַמַּעֲרָכָה וְהָרָעוּ בַּמִּלְחָמָה:

17:20 וַאֲקִדִּים דָּוִד בְּצַפְרָא וּשְׁבַק יָת עָנָא עַל נְטָרָא נְטִירָא וְנָסִיב וְנָטַל וַאֲזָל
כְּמָא דְּפַקְדִּיהָ יִשִּׁי וְאַתָּא לְכַרְקוּמָא וּמִשְׁרִית עֲבָדִי קָרְבָּא נְפָקוּ לְסִדְרָא וַיִּבְיּוּ
בְּקָרְבָּא:

17:20 So David arose early in the morning and left the flock with a keeper and took *the supplies* and went as Jesse had commanded him. And he came to the circle of the camp while the army was going out in battle array shouting the war cry.

17:21 וַתַּעֲרֹךְ יִשְׂרָאֵל וּפְלִשְׁתִּים מַעֲרָכָה לִקְרָאת מַעֲרָכָה:

17:21 וַסִּדְּרוּ יִשְׂרָאֵל וּפְלִשְׁתָּי סִדְרָא לְקִדְמוֹת סִדְרָא:

17:21 Israel and the Philistines drew up in battle array, army against army.

17:22 וַיִּטֵּשׁ דָּוִד אֶת־הַכֶּלִים מֵעָלָיו עַל־יַד שׁוֹמֵר הַכֶּלִים וַיִּרְץ הַמַּעֲרָכָה וַיָּבֹא וַיִּשְׁאַל לְאַחָיו לְשָׁלוֹם:

17:22 וּשְׁבַק דָּוִד יָת מִנְיָא דְעִלוּהִי דְעִלוּהִי עַל יַד נָטַר נָטִיר מִנְיָא וְרַהֲט וְרַהֲט לְסִדְרָא וְאַתָּא וּשְׁאִיל וּשְׁאַל לְאַחוּהִי לְשָׁלוֹם:

17:22 Then David left his baggage in the care of the baggage keeper, and ran to the battle line and entered in order to greet his brothers.

17:23 וְהוּא מְדַבֵּר עִמָּם וְהִנֵּה אִישׁ הַבָּנִים עוֹלָה גָלִית הַפְּלִשְׁתִּי שָׁמוּ מִנֹּת (מִמַּעֲרוֹת) [מִמַּעֲרָכוֹת] פְּלִשְׁתִּים וַיְדַבֵּר כְּדַבָּרִים הָאֵלֶּה וַיִּשְׁמַע דָּוִד:

17:23 וְהוּא מִמְּלִיל עֲמַהוּן וְהָא גְבִרָא מִבִּינְיָהוּן סָלִיק גָּלִית פְּלִשְׁתָּא שָׁמִיָּה מִנֹּת מִסְדְּרֵי פְלִשְׁתָּי מִמִּשְׁרִית קִרְבָּא דְפְלִשְׁתָּי וּמִלִּיל כְּפַתְגָּמִיָּא הָאֵלֶּין וּשְׁמַע דָּוִד:

17:23 As he was talking with them, behold, the champion, the Philistine from Gath named Goliath, was coming up from the army of the Philistines, and he spoke these same words; and David heard *them*.

17:24 וְכָל אִישׁ יִשְׂרָאֵל בִּרְאוֹתָם אֶת־הָאִישׁ וַיִּנָּסוּ מִפָּנָיו וַיִּירָאוּ מְאֹד:

17:24 וְכָל אָנָשׁ יִשְׂרָאֵל בְּמַחֲזִיחֹן יָת גְּבִרָא וְאַפְכּוֹ וְאַפִּיקוֹ מִן קִדְמוּהִי וְדַחֲלִיו לַחֲדָא:

17:24 When all the men of Israel saw the man, they fled from him and were greatly afraid.

17:25 וַיֹּאמְרוּ אִישׁ יִשְׂרָאֵל הֲרֵאִיתָם הָאִישׁ הָעֹלֶה הַזֶּה כִּי לַחֲרָף אֶת־יִשְׂרָאֵל עָלָה וְהִיָּה הָאִישׁ אֲשֶׁר־יִכְנוּ יַעֲשֶׂה־נּוּ הַמֶּלֶךְ עֹשֶׂר גָּדוֹל וְאַתְּ־בָתּוֹ יִתֶּן־לּוֹ וְאֵת בֵּית אָבִיו יַעֲשֶׂה חֲפְשִׁי בְּיִשְׂרָאֵל:

17:25 וְאָמַר אָנָשׁ יִשְׂרָאֵל הַחֲזִיתוֹן גְּבִרָא דְסָלִיק הָדִין אָרִי לְחַסְדָּא יָת יִשְׂרָאֵל סָלִיק וַיְהִי גְבִרָא דִּיקְטָלְנִיה יַעֲתָרְנִיה יַעֲתָרְנִיה מַלְכָּא עוֹתָר סָגִי וַיִּת בְּרַחֲמֵיהּ יִתִּין לִיה וַיִּת בֵּית אָבוּהִי יַעֲבִיד חוֹרִין רַבְרָבִין בְּיִשְׂרָאֵל:

17:25 The men of Israel said, "Have you seen this man who is coming up? Surely he is coming up to defy Israel. And it will be that the king will enrich the man who kills him with great riches and will give him his daughter and make his father's house free in Israel."

17:26 וַיֹּאמְרוּ דָּוִד אֶל־הָאֲנָשִׁים הָעֹמְדִים עִמּוֹ לֵאמֹר מַה־יַּעֲשֶׂה לְאִישׁ אֲשֶׁר יִכֶּה אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי הַזֶּה וְהִסִּיר חֲרָפָה מֵעַל יִשְׂרָאֵל כִּי מִי הַפְּלִשְׁתִּי הָעֹרֵל הַזֶּה כִּי חָרַף מַעֲרָכוֹת אֱלֹהִים חַיִּים:

17:26 וְאָמַר דָּוִד לְגְבִרָיָא דְקִיָּמִין עִמִּיה לְמִימַר מָא יַתְעַבִּיד לְגְבִרָא דִּיקְטוֹל דְקָטִיל יָת פְּלִשְׁתָּאָה דִּיכִי וַיַּעֲדִי חַסְדָּא מֵעַל יִשְׂרָאֵל אָרִי מִן פְּלִשְׁתָּאָה עֵרְלָא הָדִין אָרִי חֲסִיד סְדְרֵי עַבְדֵי קִרְבָּא עֲמָא דְעַמִּיה דִּי קִנְמָא:

17:26 Then David spoke to the men who were standing by him, saying, "What will be done for the man who kills this Philistine and takes away the reproach from Israel? For who is this uncircumcised Philistine, that he should taunt the armies of the living God?"

17:27 וַיֹּאמְרוּ לוֹ הָעָם כְּדַבֵּר הַזֶּה לֵאמֹר כֹּה יַעֲשֶׂה לְאִישׁ אֲשֶׁר יִכְנוּ:

17:27 וְאָמַר לִיה עֲמָא כְּפַתְגָּמִיָּא הָדִין כְּפַתְגָּמִיָּא הָאֵלֶּין לְמִימַר כְּדִין יַתְעַבִּיד לְגְבִרָא דִּיקְטָלְנִיה:

17:27 The people answered him in accord with this word, saying, "Thus it will be done for the man who kills him."

17:28 וַיִּשְׁמַע אֱלִיאֵב אֶחָיו הַגָּדוֹל בְּדַבְרוֹ אֶל-הָאֲנָשִׁים וַיַּחֲרֶאֱף אֱלִיאֵב בְּדוֹד
וַיֹּאמֶר לְמַה־זֶּה יָרַדְתָּ וְעַל־מִי נָטַשְׁתָּ מֵעַט הַצֹּאן הַזֶּה בַּמִּדְבָּר אֲנִי יָדַעְתִּי
אֶת־זוֹנְךָ וְאת רַע לִבְבְּךָ כִּי לְמַעַן רְאוֹת הַמִּלְחָמָה יָרַדְתָּ:
17:28 וּשְׁמַע אֱלִיאֵב אֶחָיו רַבָּא בַּמִּלְלוֹתֶיהָ עִם גְּבִרְיָא וּתְקִיף רוּגְזָא דְאֱלִיאֵב
בְּדוּיִד וַאֲמַר לְמָא דְנָן נַחְתָּתָא וְעַל מִן רִשְׁתָּא זַעִיר עֵנָא הָאֲנִין בַּמִּדְבָּרָא
אֲנָא יָדַעְנָא יָת בְּקִרְנוֹתְךָ וְיָת בִּישׁוֹת לִבְךָ אֲרִי בְרִיל לְמַחְזִי עֲבָדִי קִרְבָּא
נַחְתָּתָא:

17:28 Now Eliab his oldest brother heard when he spoke to the men; and Eliab's anger burned against David and he said, "Why have you come down? And with whom have you left those few sheep in the wilderness? I know your insolence and the wickedness of your heart; for you have come down in order to see the battle."

17:29 וַיֹּאמֶר דָּוִד מַה עָשִׂיתִי עִתָּה הֲלֹא דָּבַר הוּא:

17:29 וַאֲמַר דָּוִד מָא עֲבָדִית כְּעַן הֲלֹא פִתְנָם הוּא אֲמַרִית דֹּאמְרִית:

17:29 But David said, "What have I done now? Was it not just a question?"

17:30 וַיִּסָּב מֵאַצְלוֹ אֶל־מוֹל אַחֵר וַיֹּאמֶר כַּדְבָּר הַזֶּה וַיִּשְׁבְּהוּ הָעָם דָּבַר כַּדְבָּר
הָרִאשׁוֹן:

17:30 וַאֲסִתְּחַר מִלּוֹתֶיהָ לְקַבִּיל אַחֲרָן וַאֲמַר כְּפִתְנָמָא הָדִין וְאַתִּיבֹוּהִי עִמָּא
פִּתְנָמָא כְּפִתְנָמָא קִדְמָאָה:

17:30 Then he turned away from him to another and said the same thing; and the people answered the same thing as before.

17:31 וַיִּשְׁמְעוּ הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דָּבַר דָּוִד וַיִּגְדּוּ לְפָנֵי־שָׂאוּל וַיִּקְחָהוּ:

17:31 וַאֲשַׁתְּמַעוּ פִּתְנָמָא דְּמַלִּיל דָּוִד וַחֲוָאוּ קִדְם שָׂאוּל וּדְבָרוּהִי:

17:31 When the words which David spoke were heard, they told *them* to Saul, and he sent for him.

17:32 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־שָׂאוּל אֶל־יִפְלֹא לִב־אָדָם עָלָיו עֲבֹדְךָ יֵלֶךְ וְנִלָּחֵם
עִם־הַפְּלִשְׁתִּי הַזֶּה:

17:32 וַאֲמַר דָּוִד לְשָׂאוּל לֹא יִתְּבַר לְבָא דְאֲנָשָׂא מְנִיָּה עֲלוּהִי עֲבֹדְךָ יֵיזִיל
וַיִּנָּיֵחַ קִרְבָּא עִם פִּלְשְׁתָּאָה הָדִין דִּיכִי:

17:32 David said to Saul, "Let no man's heart fail on account of him; your servant will go and fight with this Philistine."

17:33 וַיֹּאמֶר שָׂאוּל אֶל־דָּוִד לֹא תוּכַל לָלֶכֶת אֶל־הַפְּלִשְׁתִּי הַזֶּה לְהִלָּחֵם עִמּוֹ
כִּי־נַעַר אַתָּה וְהוּא אִישׁ מִלְחָמָה מִנְעָרָיו: ׀

17:33 וַאֲמַר שָׂאוּל לְדָוִד לֹא תִכּוֹל לְמִיזִל עַל עִם לֹות פִּלְשְׁתָּאָה הָדִין

לְאַנְחָא קִרְבָּא עִמִּיהָ אֲרִי יִנִּיק אֶת וְהוּא גְּבִיר עֲבִיד קִרְבִּין קִרְבָּא מִיְנִקוֹתֶיהָ:

17:33 Then Saul said to David, "You are not able to go against this Philistine to fight with him; for you are *but* a youth while he has been a warrior from his youth."

17:34 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־שָׂאוּל רַעָה הִיָּה עֲבֹדְךָ לְאֲבִיו בְּצֹאן וּבֵא הָאֲרִי
וְאַתָּה־הַדּוֹב וְנִשָּׂא שֶׁה מִהַעֲדָר:

17:34 וַאֲמַר דָּוִד לְשָׂאוּל רַעִיָא הוּא עֲבֹדְךָ לְאֲבֹוּהִי בַעֲנָא וְאַתָּא אֲרִיָא וְאַף
דּוּבָא וְנִסִּיב אֲמָרָא מִעֲדָרָא:

17:34 But David said to Saul, "Your servant was tending his father's sheep. When a lion or a bear came and took a lamb from the flock,

17:35 וַיִּצְאָתִי אַחֲרָיו וְהִפְתִּיו וְהִצַּלְתִּי מִפְּיוֹ וַיָּקָם עָלַי וְהִחֲזִקְתִּי בְּזִקְנוֹ וְהִפְתִּיו
וְהִמִּיתִיו:

17:35 וְנִפְקִית בְּתִירוּהִי וּמַחִיתִיהָ וּשְׁיִיבִיתִיהָ מִפּוּמִיָּה וְקָם עָלַי וְאַחֲרִית בְּלוּעִיהָ

ומחיתיה וקטלתייה:

17:35 I went out after him and attacked him, and rescued *it* from his mouth; and when he rose up against me, I seized *him* by his beard and struck him and killed him.

17:36 גם את־האֲרִי גַם־הַדּוֹב הִכָּה עֲבָדְךָ וַהֲיָה הַפְּלִשְׁתִּי הָעֶרְלָה הַזֶּה כְּאַחַד מֵהֶם כִּי חָרַף מַעֲרַכְתָּ אֱלֹהִים חַיִּים: ס

17:36 אַף יֵת אֲרִיא אַף יֵת דּוֹבָא קָטַל עֲבָדְךָ וַיְהִי פִלְשֹׁתָא עֶרְלָא הָדִין חָשִׁיב כְּחַד מִנְהוֹן אֲרִי חֲסִיד סִדְרֵי קִרְבָּא עֲמָא דִּי קִנְמָא:

17:36 "Your servant has killed both the lion and the bear; and this uncircumcised Philistine will be like one of them, since he has taunted the armies of the living God."

17:37 וַיֹּאמֶר דָּוִד יְהוָה אֲשֶׁר הִצֵּלָנִי מִיַּד הָאֲרִי וּמִיַּד הַדּוֹב הוּא יִצִּילָנִי מִיַּד הַפְּלִשְׁתִּי הַזֶּה ס וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־דָּוִד לֵךְ וַיְהוּה יִהְיֶה עִמָּךְ:

17:37 וַאֲמַר דָּוִד יֵי דְשִׁיזְבְּנִי מִיַּד אֲרִיא וּמִיַּד דּוֹבָא יִשְׁיזְבְּנִי יִשְׁיזְבְּנִי מִיַּד דַּפְלִשְׁתָּא הָדִין וַאֲמַר שָׁאוּל לְדָוִד אִיזִיל וּמִימָרָא דִּי יְהִי בְּסַעֲדְךָ:

17:37 And David said, "The LORD who delivered me from the paw of the lion and from the paw of the bear, He will deliver me from the hand of this Philistine." And Saul said to David, "Go, and may the LORD be with you."

17:38 וַיִּלְבֹּשׁ שָׁאוּל אֶת־דָּוִד מְדֻי וְנָתַן קֹבַע נְחֹשֶׁת עַל־רֹאשׁוֹ וַיַּלְבֵּשׁ אֹתוֹ שְׂרָיוֹן:

17:38 וַאֲלִבִּישׁ שָׁאוּל יֵת דָּוִד לְבוּשׁוֹהִי וַיַּהֲב קוֹלֶס דְּנַחֲשׁ עַל רִישִׁיהּ וַאֲלִבִּישׁ יָתִיה שְׂרִינָא:

17:38 Then Saul clothed David with his garments and put a bronze helmet on his head, and he clothed him with armor.

17:39 וַיַּחְזֵר דָּוִד אֶת־חַרְבּוֹ מֵעַל לְמְדֻי וַיֹּאֵל לִלְכֹּת כִּי לֹא־נִסָּה וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־שָׁאוּל לֹא אוּכַל לִלְכֹּת בְּאַלֶּה כִּי לֹא נִסִּיתִי וַיִּסְרֶם דָּוִד מֵעָלָיו:

17:39 וַוְרִיז דָּוִד יֵת חֲרֻבִּיהּ מֵעַל לְלְבוּשׁוֹהִי וְלֹא אָבָא לְמִיזִל לְמִיזִל אֲרִי לֹא אִילוּף אִילָף אִילִיף וַאֲמַר דָּוִד לְשָׁאוּל לִית אָנָּא יָכִיל לְמִיזִל בְּאַלִּין אֲרִי לִית בְּהוֹן נָסָא לֹא אִילוּפִית וַאֲעַדִּינוֹן דָּוִד מִנִּיהּ מַעִילוֹהִי:

17:39 David girded his sword over his armor and tried to walk, for he had not tested *them*. So David said to Saul, "I cannot go with these, for I have not tested *them*." And David took them off.

17:40 וַיִּקַּח מִקְלוֹ בְּיָדוֹ וַיִּבְחַר־לּוֹ חֲמִשָּׁה חֲלָקֵי־אֲבָנִים מִן־הַנָּחַל וַיִּשֶׂם אֹתָם בְּכָלֵי הָרַעִים אֲשֶׁר־לּוֹ וּבִילְקוֹט וּקְלָעוֹ בְּיָדוֹ וַיִּגֶּשׁ אֶל־הַפְּלִשְׁתִּי:

17:40 וּנְסִיב חֲטִרִּיהּ בִּידִיהּ וּבַחַר לִיה חֲמִשָּׁה שְׁעִיעֵי אֲבָנָא מִן נַחְלָא וְשׁוּי יִתְהוֹן בְּמִן רַעִיא דִּילִיהּ וּבַחַרְמִלִיהּ וּבַטְרַמִּילִיהּ וּקְלַעִיהּ בִּידִיהּ וּקְרִיב לָתֵת אֶל פִּלְשֹׁתָא:

17:40 He took his stick in his hand and chose for himself five smooth stones from the brook, and put them in the shepherd's bag which he had, even in *his* pouch, and his sling was in his hand; and he approached the Philistine.

17:41 וַיֵּלֶךְ הַפְּלִשְׁתִּי הַלֵּךְ וְקָרַב אֶל־דָּוִד וְהָאִישׁ נִשְׂא הַצֶּנֶה לְפָנָיו:

17:41 וַאֲזַל פִּלְשֹׁתָא אֲזִיל וּקְרִיב לָתֵת דָּוִד וְגִבְרָא נְטִיל תְּרִיסָא אֲזִיל קַדְמוֹהִי:

17:41 Then the Philistine came on and approached David, with the shield-bearer in front of him.

17:42 וַיַּבֵּט הַפְּלִשְׁתִּי וַיִּרְאֵה אֶת־דָּוִד וַיִּבְזֶהוּ כִּי־הָיָה נָעַר וַאֲדָמְנִי עַם־יִפֶּה מִרְאֵה:

17:42 וַאֲסַתְכִי פִלְשֹׁתָא וַחֲזָא יֵת דָּוִד וְשָׁטִיָּה אֲרִי הוּא יָנִיק וְסָמוֹק שְׁפִיר בְּרִיוִיהּ:

17:42 When the Philistine looked and saw David, he disdained him; for he was *but* a youth, and ruddy, with a handsome appearance.

17:43 וַיֹּאמֶר הַפְּלִשְׁתִּי אֶל־דָּוִד הַכֹּלֵב אֲנִכִּי כִי־אַתָּה בָּא־אֵלַי בַּמִּקְלָוֹת וַיִּקְלַל הַפְּלִשְׁתִּי אֶת־דָּוִד בְּאַלְהֵיוֹ:

17:43 וַאֲמַר פְּלִשְׁתָּא לְדָוִד הַכֹּלֵב שְׁטִי אָנָּה דַּאת אֲתִי עָלִי בְחֹטְרִיא וְלִשְׁט וְלִשְׁט פְּלִשְׁתָּא יֵת דָּוִד בְּטַעוּתִיה בְּשׁוּם טַעוּתִיה:

17:43 The Philistine said to David, "Am I a dog, that you come to me with sticks?" And the Philistine cursed David by his gods.

17:44 וַיֹּאמֶר הַפְּלִשְׁתִּי אֶל־דָּוִד לֵכָה אֵלַי וְאַתָּנָה אֶת־בְּשָׂרְךָ לַעֲוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֵהֶמַת הַשָּׂדֶה: ס

17:44 וַאֲמַר פְּלִשְׁתָּא לְדָוִד אֵיתָא עָלִי לוֹתִי וְאַתִּין יֵת בְּסַךְךָ בְּסַךְךָ לְעוֹפָא דְשִׁמְיָא וְלִבְעִירָא דְאַרְעָא דְחַקְלָא:

17:44 The Philistine also said to David, "Come to me, and I will give your flesh to the birds of the sky and the beasts of the field."

17:45 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־הַפְּלִשְׁתִּי אַתָּה בָּא אֵלַי בַּחֶרֶב וּבַחֲנִית וּבְכִידוֹן וְאַנְכִּי בָא־אֵלֶיךָ בְּשֵׁם יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי מִעְרָכוֹת יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר חָרַפְתָּ:

17:45 וַאֲמַר דָּוִיד לְפִלִּשְׁתָּא אַתָּה הָא אֲתִי עָלִי לוֹתִי בַחֶרֶב וּבַחֲנִית וּבַרְמֻחָא וְאַנָּה אֲתִי עֲלֶיךָ בְּשִׁמְיָא דִּי אֱלֹהֵי סַדְרֵי יִשְׂרָאֵל דְחִסִּידָתָא:

17:45 Then David said to the Philistine, "You come to me with a sword, a spear, and a javelin, but I come to you in the name of the LORD of hosts, the God of the armies of Israel, whom you have taunted."

17:46 הַיּוֹם הַזֶּה יִסְגְּרֶךָ יְהוָה בְּיָדִי וְהִפִּיתִךָ וְהִסְרֹתִי אֶת־רֹאשְׁךָ מֵעֲלֶיךָ וְנָתַתִּי פָנֶיךָ מַחֲנֶה פְּלִשְׁתִּים הַיּוֹם הַזֶּה לַעֲוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְחַיֵּית הָאָרֶץ וַיִּדְעוּ כָּל־הָאָרֶץ כִּי יֵשׁ אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל:

17:46 יוֹמָא הַדִּין יִמְסֻרְךָ יְיָ בְּיָדִי וְאַקְטִלְנֶךָ וְאַעֲדִי יֵת רִישְׁךָ מִנְּךָ וְאַתִּין פָּנֶיךָ פִּינוּל מִשְׁרִית פְּלִשְׁתָּא יוֹמָא הַדִּין לְעוֹפָא דְשִׁמְיָא וּלְחַיֵּית אַרְעָא וַיִּדְעוּן כָּל דְרֵי אַרְעָא דָּאִית אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי קִימָא בְּיִשְׂרָאֵל:

17:46 "This day the LORD will deliver you up into my hands, and I will strike you down and remove your head from you. And I will give the dead bodies of the army of the Philistines this day to the birds of the sky and the wild beasts of the earth, that all the earth may know that there is a God in Israel,

17:47 וַיִּדְעוּ כָּל־הַקָּהָל הַזֶּה כִּי־לֹא בַחֶרֶב וּבַחֲנִית יְהוֹשִׁיעַ יְהוָה כִּי לַיהוָה הַמִּלְחָמָה וְנָתַן אֶתְכֶם בְּיָדוֹ:

17:47 וַיִּדְעוּן כָּל קָהָל הַדִּין אֲרִי לֹא בַחֶרֶב וּבַחֲנִית פָּרִיק יְיָ אֲרִי מִן קָדָם יְיָ נִצָּחַן קָרְבָּא וַיִּמְסֻר יִתְכוּן בִּידְנָא:

17:47 and that all this assembly may know that the LORD does not deliver by sword or by spear; for the battle is the LORD'S and He will give you into our hands."

17:48 וְהָיָה כִּי־קָם הַפְּלִשְׁתִּי וַיִּלָּךְ וַיִּקְרַב לְקִרְבָּת דָּוִד וַיִּמָּהַר דָּוִד וַיִּרְץ הַמַּעְרָכָה לְקִרְבָּת הַפְּלִשְׁתִּי:

17:48 וְהָיָה כְּדָ קָם פְּלִשְׁתָּא וַאֲזַל וּקְרִיב לְקִדְמוֹת דָּוִד וְאוֹחִי דָּוִד וְרַהֲט לְסִדְרָא לְקִדְמוֹת פְּלִשְׁתָּא:

17:48 Then it happened when the Philistine rose and came and drew near to meet David, that David ran quickly toward the battle line to meet the Philistine.

17:49 וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶת־יָדוֹ אֶל־הַפָּלִי וַיִּקַּח מִשָּׁם אֶבֶן וַיִּקְלַע וַיִּךְ אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי אֶל־מִצְחוֹ וְתַטְבַּע הָאֶבֶן בְּמִצְחוֹ וַיַּפֵּל עַל־פָּנָיו אֶרְצָה:

17:49 וְאוֹשִׁיט דָּוִד יֵת יְדִיה לְמָנָא וְנָסִיב מִתְּמָן אֲבָנָא וְאַחֲזֹר וּמָחָא וְאַקְלַעָא בַקְלַעָא יֵת פְּלִשְׁתָּא עַל בֵּית־עֵינוֹהִי וּשְׁבַעַת וּשְׁבַעַת אֲבָנָא בְּבֵית־עֵינוֹהִי

בפיחתיה ונפל על אפוהי על ארעה:

17:49 And David put his hand into his bag and took from it a stone and slung it, and struck the Philistine on his forehead. And the stone sank into his forehead, so that he fell on his face to the ground.

17:50 וַיִּחַזַק דָּוִד מִן־הַפִּלִּשְׁתִּי בַקֶּלֶעַ וּבָאֶבֶן וַיִּךְ אֶת־הַפִּלִּשְׁתִּי וַיְמִיתֵהוּ וְחֶרֶב אֵין בְּיַד־דָּוִד:

17:50 וַתִּקֵּיף דָּוִד מִן פִּלְשֶׁתָּהּ בַקֶּלֶעַ וּבָאֶבֶן וּמָחָא יָת פִּלְשֶׁתָּהּ וּקְטִלֶיהָ וְאִקְטִלֶיהָ וְחֶרֶבָא לִית בְּיָדָא דְדָוִיד:

17:50 Thus David prevailed over the Philistine with a sling and a stone, and he struck the Philistine and killed him; but there was no sword in David's hand.

17:51 וַיִּרְץ דָּוִד וַיַּעֲמֵד אֶל־הַפִּלִּשְׁתִּי וַיִּקַּח אֶת־חַרְבּוֹ וַיִּשְׁלֹפֶה מִתַּעֲרָה וַיַּמְתֵּהוּ וַיִּכְרַת־בָּהּ אֶת־רֹאשׁוֹ וַיִּרְאוּ הַפִּלִּשְׁתִּים כִּי־מָת גִּבּוֹרָם וַיִּנָּסוּ:

17:51 וַרְהֵט דָּוִיד וְקָם בַּפִּלְשֶׁתָּהּ וַנְּסִיב יָת חַרְבֶּיהָ וּשְׁלֹפָה מִלְּדָנָהּ מִנְּרָנָא וּקְטִלֶיהָ וּפְסִק בָּהּ יָת רִישֶׁיהָ וַחֲזוּ פִלְשֶׁתָּאִי אֲרִי מִית גְּבָרָהוֹן גִּבְרִיהוֹן וְאִפְכוּ וְאִפִּיקוּ וְעָרְקוּ:

17:51 Then David ran and stood over the Philistine and took his sword and drew it out of its sheath and killed him, and cut off his head with it. When the Philistines saw that their champion was dead, they fled.

17:52 וַיָּקֻמוּ אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל וַיהוּדָה וַיָּרֻעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶת־הַפִּלִּשְׁתִּים עַד־בּוֹאֶךְ גֹּיָא וְעַד שַׁעְרֵי עֶקְרוֹן וַיִּפְּלוּ חֲלָלִי פִלְשֶׁתִּים בְּדֶרֶךְ שַׁעְרִים וְעַד־גַּת וְעַד־עֶקְרוֹן:

17:52 וְקָמוּ אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל וַיהוּדָה וַיִּבִּיבוּ וַרְדְּפוּ וַרְדִּיפוּ יָת בְּתַר פִּלְשֶׁתָּאִי עַד מַעֲלָנָא דְנִי וְעַד תַּרְעֵי עֶקְרוֹן וַנִּפְּלוּ קְטִילֵי פִלְשֶׁתָּאִי קְטִילִין בְּאוֹרַח שַׁעְרִים וְעַד גַּת וְעַד עֶקְרוֹן:

17:52 The men of Israel and Judah arose and shouted and pursued the Philistines as far as the valley, and to the gates of Ekron. And the slain Philistines lay along the way to Shaaraim, even to Gath and Ekron.

17:53 וַיָּשְׁבוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִדֹּלֶק אַחֲרֵי פִלְשֶׁתִּים וַיִּשְׁסוּ אֶת־מַחֲנֵיהֶם:

17:53 וַתָּבוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִלְּמֹרֶדֶךְ בְּתַר פִּלְשֶׁתָּאִי וּבָזוּ יָת מִשְׁרָתֵהוֹן:

17:53 The sons of Israel returned from chasing the Philistines and plundered their camps.

17:54 וַיִּקַּח דָּוִד אֶת־רֹאשׁ הַפִּלִּשְׁתִּי וַיִּבְאֵהוּ יְרוּשָׁלַם וְאֶת־כָּלָיו שָׁם בְּאֵהָלוֹ: ס

17:54 וַנְּסִיב דָּוִד יָת רִישָׁא דַּפִּלְשֶׁתָּהּ וְאִיתִיָּהּ וְאִיתִיָּהּ לִירוּשָׁלַם וַיִּתּוּ זַיִּנֶיהָ שְׁוִי בְּמִשְׁכְּנֶיהָ:

17:54 Then David took the Philistine's head and brought it to Jerusalem, but he put his weapons in his tent.

17:55 וְכִרְאוֹת שְׂאוֹל אֶת־דָּוִד יָצָא לִקְרַאת הַפִּלִּשְׁתִּי אָמַר אֶל־אַבְנֵר שֶׁר הַצָּבָא בֶּן־מִיָּזָה הֲנֵעַר אַבְנֵר וַיֹּאמֶר אַבְנֵר חֲיֵנַפְשֶׁךְ הַמֶּלֶךְ אִם־יִדְּעָתִי:

17:55 וְכִד חָזָא שְׂאוֹל יָת דָּוִיד נָפִיק לְקִדְמוֹת פִּלְשֶׁתָּהּ אָמַר לְאַבְנֵר רַב־חֵילָא בַר מִן דִּין עוֹלִימָא אַבְנֵר וְאָמַר אַבְנֵר חֲיֵי נַפְשֶׁךְ מַלְכָּא אִם יָדַע אָנָּא יָדַענָא:

17:55 Now when Saul saw David going out against the Philistine, he said to Abner the commander of the army, "Abner, whose son is this young man?" And Abner said, "By your life, O king, I do not know."

17:56 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ שְׂאֵל אֶתָּה בֶּן־מִיָּזָה הָעָלָם: ס

17:56 וְאָמַר מַלְכָּא שְׂאֵל שְׂאוֹל מַלְכָּא אֵת בַר מִן דִּין עוֹלִימָא:

17:56 The king said, "You inquire whose son the youth is."

17:57 וּכְשׁוּב דָּוִד מִהַכּוֹת אֶת־הַפִּלִּשְׁתִּי וַיִּקַּח אֹתוֹ אַבְנֵר וַיִּבְאֵהוּ לִפְנֵי שְׂאוֹל וְרֹאשׁ הַפִּלִּשְׁתִּי בְּיָדוֹ:

17:57 וְכִד תָּב דָּוִיד מִלְּמַקְטֵל יָת פִּלְשֶׁתָּהּ וּדְבַר יָתִיהָ אַבְנֵר וְאִיתִיָּהּ וְאִיתִיָּהּ

לְקַדֵּם שָׁאוּל וְרִישָׁא דְּפִלְשְׁתִּיָּא בִידֵיהּ:

17:57 So when David returned from killing the Philistine, Abner took him and brought him before Saul with the Philistine's head in his hand.

17:58 וַיֹּאמֶר אֵלָיו שָׁאוּל בֶּן־מִי אַתָּה הַנָּעַר וַיֹּאמֶר דָּוִד בֶּן־עֲבֹדָךְ יִשִּׁי בֵּית הַלְחָמִי:

17:58 וַאֲמַר לִיה שָׁאוּל בֶּר מִן אֶת עוֹלִימָא וַאֲמַר דָּוִד בֶּר עֲבֹדְךָ יִשִּׁי דְּמִבֵּית־לָחֶם:

17:58 Saul said to him, "Whose son are you, young man?" And David answered, "I am the son of your servant Jesse the Bethlehemite."

18:1 וַיְהִי כְּכֹלְתּוֹ לְדַבֵּר אֶל־שָׁאוּל וַנִּפְשׁ יְהוֹנָתָן נִקְשְׂרָה בְּנֶפֶשׁ דָּוִד (וַיֵּאָהֱבוּ) [וַיֵּאָהֱבֻהוּ] יְהוֹנָתָן כְּנֶפֶשׁוֹ:

18:1 וַהּוּה כֹד שִׁיזִי כְּשִׁיזִיּוּתִיה לְמַלְלָא עִם שָׁאוּל וַנִּפְשָׁא דִּיהוֹנָתָן אֶתְחַבַּבַת אֶתְחַבַּרַת בְּנֶפֶשָׁא דְּדָוִיד וּרְחֻמִּיה יְהוֹנָתָן כְּנֶפֶשִׁיהּ:

18:1 Now it came about when he had finished speaking to Saul, that the soul of Jonathan was knit to the soul of David, and Jonathan loved him as himself.

18:2 וַיִּקַּחְהוּ שָׁאוּל בְּיוֹם הַהוּא וְלֹא נָתַן לָשׁוּב בֵּית אָבִיו:
18:2 וְדַבְרִיה שָׁאוּל כִּיּוֹמָא הַהוּא וְלֹא שִׁבְקִיה לְמַתָּב לְמִיּוֹל לְבֵית בֵּית לוֹת אָבוּהִי:

18:2 Saul took him that day and did not let him return to his father's house.

18:3 וַיַּכְרֹת יְהוֹנָתָן וְדָוִד בְּרִית בְּאַהֲבָתוֹ אֹתוֹ כְּנֶפֶשׁוֹ:

18:3 וַיַּגִּזֵר יְהוֹנָתָן וְדָוִד קָם בְּדַרְחִים יְתִיה כְּנֶפֶשִׁיהּ:

18:3 Then Jonathan made a covenant with David because he loved him as himself.

18:4 וַיִּתְּפֹשֶׁט יְהוֹנָתָן אֶת־הַמָּעִיל אֲשֶׁר עָלָיו וַיִּתְּנֵהוּ לְדָוִד וּמַדְיּוֹ וְעֶד־חַרְבּוֹ וְעֶד־קֶשֶׁתוֹ וְעֶד־חֲגָרֹו:

18:4 וּשְׁלַח וּאִשְׁתַּלַּח יְהוֹנָתָן יָת מַעִילָא דְּעִלוּהִי וַיַּהֲבִיה לְדָוִד וּלְבוּשׁוֹהִי וְעֶד חַרְבִּיה וְעֶד קֶשֶׁתִּיה וְעֶד זְרָזִיה:

18:4 Jonathan stripped himself of the robe that was on him and gave it to David, with his armor, including his sword and his bow and his belt.

18:5 וַיֵּצֵא דָּוִד בְּכָל אֲשֶׁר יִשְׁלַחְנוּ שָׁאוּל יִשְׁפִּיל וַיִּשְׁמְהוּ שָׁאוּל עַל אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה וַיִּיטֹב בְּעֵינֵי כָּל־הָעָם וְגַם בְּעֵינֵי עֲבָדֵי שָׁאוּל: פ

18:5 וַנִּפֶּק דָּוִד בְּכָל אֲתַר דְּשִׁלַּח לִיה דִּי יִשְׁלַחֲנִיה שָׁאוּל מִצִּלַּח וּמִנִּיּיה שָׁאוּל עַל גְּבָרֵי עֲבָדֵי קָרְבָּא וּשְׁפָר בְּעֵינֵי כָּל עָמָא וְאַף בְּעֵינֵי עֲבָדֵי שָׁאוּל:

18:5 So David went out wherever Saul sent him, and prospered; and Saul set him over the men of war. And it was pleasing in the sight of all the people and also in the sight of Saul's servants.

18:6 וַיְהִי בְּבֹאֵם בְּשׁוּב דָּוִד מִהַכּוֹת אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי וַתֵּצֵאָנָה הַנָּשִׁים מִכָּל־עָרֵי יִשְׂרָאֵל (לְשׁוֹר) [לְשִׁיר] וְהַמְּחַלּוֹת לְקִרְאָת שָׁאוּל הַמִּלֶּךְ בְּתַפִּים בְּשִׁמְחָה וּבְשִׁלְשִׁים:

18:6 וַהּוּה בְּמִיעֲלָהוֹן בְּמִיתִיהוֹן כֹּד תָּב דָּוִיד מִלְּמַקְטֵל יָת פִּלְשְׁתִּיָּא וַנִּפְקָא נְשִׂא מְכָל קְרוֹי יִשְׂרָאֵל לְשִׁבְחָא בְּחֲנִנְיָא לְקִדְמוֹת שָׁאוּל מִלְּכָא בְּתַפִּין בְּחֲדוּא וּבְצִלְצָלִין:

18:6 It happened as they were coming, when David returned from killing the Philistine, that the women came out of all the cities of Israel, singing and dancing, to meet King Saul, with tambourines, with joy and with musical instruments.

18:7 וַתַּעֲנִינָה הַנָּשִׁים הַמְשַׁחֲקוֹת וַתֹּאמְרֶנָּה הִכָּה שָׁאוּל (בְּאַלְפֹּו) [בְּאַלְפִּיּוֹ] וְדָוִד בְּרַבְבִּתָּיו:

18:7 וַאֲחִיבָא נָשִׂיא דְּמִשְׁבַּחַן וַאֲמָרָא קָטַל שָׁאוּל בְּאַלְפִּין וְדָוִד בְּרַבְּוֹן:
18:7 The women sang as they played, and said, "Saul has slain his thousands, And David his ten thousands."

18:8 וַיַּחַר לְשָׁאוּל מְאֹד וַיִּרַע בְּעֵינָיו הַדָּבָר הַזֶּה וַיֹּאמֶר נָתַנּוּ לְדָוִד רַבְבוֹת וְלִי נָתַנּוּ הָאֲלָפִים וְעוֹד לוֹ אֶךְ הַמְּלוּכָה:

18:8 וַתִּקֵּף לְשָׁאוּל לַחֲדָא וּבֹאִישׁ בְּעֵינָוְהִי פִתְגָמָא הָדִין וַאֲמַר יִהְיוּ לְדָוִד רַבְּוֹן וְלִי יִהְיוּ אֲלָפִיא וּמִכְעָן לֹא אֲשַׁתְּאֲרַת לִיה עוֹד אֱלֵהִין מַלְכוּתָא:
18:8 Then Saul became very angry, for this saying displeased him; and he said, "They have ascribed to David ten thousands, but to me they have ascribed thousands. Now what more can he have but the kingdom?"

18:9 וַיְהִי שָׁאוּל (עוֹן) [עוֹיִן] אֶת־דָּוִד מֵהַיּוֹם הַהוּא וַהֲלָאָה: ס

18:9 וַהֲוֵה שָׁאוּל כְּמִין לְדָוִיד ית דויד מיומא ההוא ולהלאה:
18:9 Saul looked at David with suspicion from that day on.

18:10 וַיְהִי מִמַּחֲרַת וַתֵּצֵא רוּחַ אֱלֹהִים רָעָה אֶל־שָׁאוּל וַיִּתְּנָבֵא בְּתוֹךְ־הַבַּיִת וְדָוִד מִנֵּגֶן בְּיָדוֹ כִּיּוֹם בַּיּוֹם וַהֲחֲנִית בְּיַד־שָׁאוּל:

18:10 וַהֲוֵה בְיוֹמָה דְּבִתְרוּהִי וּשְׂרַת רוּחַ בִּישָׂא מִן קֳדָם יְיָ עַל שָׁאוּל וַאֲשַׁתִּי בְּגוֹ בֵּיתָא וְדָוִיד מִנֵּגִין בְּיָדִיה כִּיּוֹם בַּיּוֹם וּמוֹרְנִיתָא בִּידָא דְּשָׁאוּל:
18:10 Now it came about on the next day that an evil spirit from God came mightily upon Saul, and he raved in the midst of the house, while David was playing *the harp* with his hand, as usual; and a spear was in Saul's hand.

18:11 וַיִּטֵּל שָׁאוּל אֶת־הַחֲנִית וַיֹּאמֶר אִפֹּה בְּדָוִד וּבִקִּיר וַיִּסֹּב דָּוִד מִפָּנָיו פַּעַמַּיִם:

18:11 וְאַרְיִם שָׁאוּל ית מורניתא ואמר אמחינה בדוד ואברונה בכתלא ואסתחר ואפך דוד מן קדמוהי תרתין תרין זמנין:
18:11 Saul hurled the spear for he thought, "I will pin David to the wall." But David escaped from his presence twice.

18:12 וַיִּירָא שָׁאוּל מִלִּפְנֵי דָוִד כִּי־הָיָה יְהוָה עִמּוֹ וּמֵעַם שָׁאוּל סָר:

18:12 וּדְחִיל שָׁאוּל מִן קֳדָם דָּוִיד אֲרִי הָוֵה מִימְרָא דִּי בְּסַעְרִיה וַיִּת שָׁאוּל רַחֵיק וּמַעֲלִיּוֹ שָׁאוּל אִיסְתַּלַּק:

18:12 Now Saul was afraid of David, for the LORD was with him but had departed from Saul.

18:13 וַיִּסְרֶהוּ שָׁאוּל מֵעַמּוֹ וַיִּשְׁמְהוּ לוֹ שַׂר־אַלְף וַיֵּצֵא וַיָּבֵא לִפְנֵי הָעָם: פ

18:13 וַאֲפַנְיָה שָׁאוּל מְלוֹתִיה וּמִנִּיָּה לִיה רַב אֲלָפָא וּנְפֹק וְעַל וְעַל בְּרִישׁ קֳדָם עָמָא:

18:13 Therefore Saul removed him from his presence and appointed him as his commander of a thousand; and he went out and came in before the people.

18:14 וַיְהִי דָוִד לְכָל־דָּרָכּוֹ מְשָׁכִיל וַיְהוֶה עִמּוֹ:

18:14 וַהֲוֵה דָּוִיד לְכָל אֹרַחְתִּיה מְצַלַּח וּמִימְרָא דִּי בְּסַעְרִיה:

18:14 David was prospering in all his ways for the LORD was with him.

18:15 וַיִּירָא שָׁאוּל אֲשֶׁר־הוּא מְשָׁכִיל מְאֹד וַיִּגַּר מִפָּנָיו:

18:15 וַחֲזָא שָׁאוּל דְּהוּא אֲרִי הוּא מְצַלַּח לַחֲדָא וּדְחִיל מִן קֳדָמוּהִי:

18:15 When Saul saw that he was prospering greatly, he dreaded him.

18:16 וְכָל־יִשְׂרָאֵל וַיְהוּדָה אָהָב אֶת־דָּוִד כִּי־הוּא יוֹצֵא וּבָא לִפְנֵיהֶם: פ

18:16 וְכָל יִשְׂרָאֵל וַיְהוּדָה רַחֲמִין ית דוד ארי הוא נפיק ועליל ברישהון:

18:16 But all Israel and Judah loved David, and he went out and came in before them.

18:17 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־דָּוִד הִנֵּה בְתִי הַגְּדוֹלָה מְרָב אֶתָּה אֶתֶּן־לָךְ לְאִשָּׁה אָךְ
הָיְה־לִּי לְבֶן־חַיִל וְהִלָּחֶם מִלְחָמוֹת יְהוָה וְשָׁאוּל אָמַר אֶל־תְּהִי יָדִי בּוֹ וְתִהְיֶה־בּוֹ
יַד־פְּלִשְׁתִּים: ס

18:17 וַאֲמַר שָׁאוּל לְדָוִד הֵא בְרַתִּי רַבָּתָא מְרָב יְתֵה אֶתֶּן לָךְ לְאִתּוֹ לֹאֲנָתוֹ
בְּרֵם הָיִי לִי לְגִבֹּר לְגִבְרָא דְחִילָא עָבִיד קְרָבִין וְאִגִּיחַ קְרָבִי עִמָּא דִּי וְשָׁאוּל
אָמַר לֹא תְהִי יָדִי בִּיה וְיִתְמָסֵר בִּידָא דְפִלְשְׁתָּאִי:
18:17 Then Saul said to David, "Here is my older daughter Merab; I will give her to you as a wife, only be a valiant man
for me and fight the LORD'S battles." For Saul thought, "My hand shall not be against him, but let the hand of the
Philistines be against him."

18:18 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־שָׁאוּל מִי אֲנֹכִי וּמִי חַיִּי מִשְׁפַּחַת אָבִי בְיִשְׂרָאֵל כִּי־אֶהְיֶה
חָתָן לְמֶלֶךְ:

18:18 וַאֲמַר דָּוִד לְשָׁאוּל מִן אָנָּה וּמִן חַיִּי בְרֵם זִרְעִית אָבִא בְיִשְׂרָאֵל אֲרִי אִיהִי
חֲתָנָא לְמַלְכָּא:
18:18 But David said to Saul, "Who am I, and what is my life or my father's family in Israel, that I should be the king's
son-in-law?"

18:19 וַיְהִי בַּעֲתַת תֵּת אֶת־מְרָב בַּת־שָׁאוּל לְדָוִד וְהָיָה נֹתָנָה לְעַדְרִיָּאל הַמְּחִלְתִּי
לְאִשָּׁה:

18:19 וַהֲוָה בְּעֶדֶן דְּמָטָא זְמַן אֶתִּיהָבָא לְמַתָּן דְּמִירָב יֵת מִירָב בַּת שָׁאוּל לְדָוִד
וְהָיָה אֶתִּיהָבָת לְעַדְרִיָּאל דְּמִמְחִלְתָּ לְאִתּוֹ לֹאֲנָתוֹ:
18:19 So it came about at the time when Merab, Saul's daughter, should have been given to David, that she was given to
Adriel the Meholahite for a wife.

18:20 וַתֹּאֲהֵב מִיכָל בַּת־שָׁאוּל אֶת־דָּוִד וַיִּגְדּוּ לְשָׁאוּל וַיֵּשֶׁר הַדָּבָר בְּעֵינָיו:
18:20 וּרְחִימַת מִיכָל בַּת שָׁאוּל יֵת דָּוִד וַחֲוִיאוּ לְשָׁאוּל וּכְשֶׁר וּכְשֶׁר וּשְׁפָר
פְּתִנְמָא בְּעֵינֵיהִי:

18:20 Now Michal, Saul's daughter, loved David. When they told Saul, the thing was agreeable to him.

18:21 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶתְנַנָּה לוֹ וְתִהְיֶה־לוֹ לְמוֹקֵשׁ וְתִהְיֶה־בּוֹ יַד־פְּלִשְׁתִּים וַיֹּאמֶר
שָׁאוּל אֶל־דָּוִד בְּשָׂתִים תִּתְּחַתֵּן בִּי הַיּוֹם:

18:21 וַאֲמַר שָׁאוּל אֶתְנָה לִּיה וְתִהְיֶה לִּיה לְתַקְלָא וְיִתְמָסֵר בִּידָא דְפִלְשְׁתָּאִי
וַאֲמַר שָׁאוּל לְדָוִד בַּחֲדָא מִן תִּרְתִּין תִּתְּחַתֵּן תִּתְּחַתֵּן בִּי יוֹמָא דִּין:
18:21 Saul thought, "I will give her to him that she may become a snare to him, and that the hand of the Philistines may
be against him." Therefore Saul said to David, "For a second time you may be my son-in-law today."

18:22 וַיֵּצֵאוּ שָׁאוּל אֶת־עַבְדָּיו דְּבָרוּ אֶל־דָּוִד בְּלֹט לֵאמֹר הִנֵּה חֲפִיץ בָּךְ הַמֶּלֶךְ
וְכָל־עַבְדָּיו אֶהְיֶה וְעַתָּה הִתְּחַתֵּן בְּמֶלֶךְ:

18:22 וּפָקִיד שָׁאוּל יֵת עֲבֻדְהִי לְמִימַר מְלִילוֹ עִם דָּוִד בְּרִז לְמִימַר הֵא
אֶתְרַעִי בָךְ מַלְכָּא וְכָל עֲבֻדְהִי רַחֲמוּךְ וּכְעַן אֶתְחַתֵּן בְּמַלְכָּא:
18:22 Then Saul commanded his servants, "Speak to David secretly, saying, 'Behold, the king delights in you, and all his
servants love you; now therefore, become the king's son-in-law.'"

18:23 וַיַּדְבְּרוּ עַבְדֵי שָׁאוּל בְּאָזְנֵי דָוִד אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר דָּוִד הִנֵּקְלָהּ
בְּעֵינֵיכֶם הִתְּחַתֵּן בְּמֶלֶךְ וְאֲנֹכִי אִישׁ־רָשׁ וְנִקְלָהּ:

18:23 וּמְלִילוֹ עַבְדֵי שָׁאוּל קָדָם דָּוִד יֵת כָּל פְּתִנְמָא הָאֵלִין וַאֲמַר דָּוִד
הַזְעִירָא בְּעֵינֵיכֶן לְאַתְחַתָּנָא בְּמַלְכָּא וְאֲנָה גִבֹּר מִסְכִּין וְהַדְּיוּטָא:
18:23 So Saul's servants spoke these words to David. But David said, "Is it trivial in your sight to become the king's
son-in-law, since I am a poor man and lightly esteemed?"

18:24 וַיִּגְדּוּ עֲבָדֵי שָׁאוּל לוֹ לֵאמֹר כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה דִּבֶּר דָּוִד: פ
18:24 וַחֲוִיאוּ עֲבָדֵי שָׁאוּל לִיה לְמִימַר כַּפְתָּנִמְיָא הָאֵלֶּיךָ מִלֵּיל דָּוִד:

18:24 The servants of Saul reported to him according to these words *which* David spoke.

18:25 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל כֹּה-תֹאמְרוּ לְדָוִד אִין-חֲפִץ לְמֶלֶךְ בְּמָהָר כִּי בִמְאֹה עָרְלוֹת
פְּלִשְׁתִּים לְהִנָּקֶם בְּאֵיבֵי הַמֶּלֶךְ וְשָׁאוּל חָשַׁב לְהַפִּיל אֶת-דָּוִד בְּיַד-פְּלִשְׁתִּים:
18:25 וַאֲמַר שָׁאוּל כִּדִּין תִּימָרוּן לְדָוִד לֹא רָעָא לְמַלְכָּא בְּמַהְרִין אֱלֹהִין
בִּמְאֹה עָרְלַת פְּלִשְׁתָּאִי לְאַתְפָּרְעָא בְּסַנָּאִי מַלְכָּא וְשָׁאוּל חָשַׁב לְמַמְסַר יָת
דָּוִד בְּיָדָא דְּפְלִשְׁתָּאִי:

18:25 Saul then said, "Thus you shall say to David, 'The king does not desire any dowry except a hundred foreskins of the Philistines, to take vengeance on the king's enemies.'" Now Saul planned to make David fall by the hand of the Philistines.

18:26 וַיִּגְדּוּ עֲבָדָיו לְדָוִד אֶת-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֵּשֶׁר הַדָּבָר בְּעֵינֵי דָוִד לְהִתְחַתֵּן
בְּמֶלֶךְ וְלֹא מָלְאוּ הַיָּמִים:

18:26 וַחֲוִיאוּ עַבְדֵּיהִי לְדָוִד יָת פְּתָנִמְיָא הָאֵלֶּיךָ וּכְשֶׁר פְּתָנָא בְּעֵינֵי דָוִד
לְאַתְחַתְנָא בְּמַלְכָּא וְלֹא שְׁלִימוּ יוֹמֵיָא:

18:26 When his servants told David these words, it pleased David to become the king's son-in-law. Before the days had expired

18:27 וַיָּקָם דָּוִד וַיֵּלֶךְ הוּא וְאֲנָשָׁיו וַיִּךְ בַּפְּלִשְׁתִּים מֵאֲתִים אִישׁ וַיָּבֵא דָוִד
אֶת-עֶרְלֹתֵיהֶם וַיַּמְלֵאֻם לְמֶלֶךְ לְהִתְחַתֵּן בְּמֶלֶךְ וַיִּתֵּן-לוֹ שָׁאוּל אֶת-מִיכָל בָּתּוֹ
לְאִשָּׁה: ס

18:27 וְקָם דָּוִד וְאִזֵּל הוּא וְגִבּוֹרָהִי וְקָטַל בַּפְּלִשְׁתָּאִי מֵתֵן גִּבְרָא וְאִתִּי וְאִתִּי
דָּוִד יָת עָרְלֹתֵהוֹן וְאֲשִׁלִּימָנוֹן לְמַלְכָּא לְאַתְחַתְנָא בְּמַלְכָּא וַיִּהְיֶה לִיה שָׁאוּל יָת
מִיכָל בְּרַתִּיהָ לְאִתּוֹ לְאִנָּתוֹ:

18:27 David rose up and went, he and his men, and struck down two hundred men among the Philistines. Then David brought their foreskins, and they gave them in full number to the king, that he might become the king's son-in-law. So Saul gave him Michal his daughter for a wife.

18:28 וַיֵּרָא שָׁאוּל וַיֵּדַע כִּי יְהוָה עִם-דָּוִד וּמִיכָל בַּת-שָׁאוּל אֶהְבֶּתָּהּ:

18:28 וַחֲזָא שָׁאוּל וַיֵּדַע אֲרִי מִימָרָא דִּי בְּסַעְדָּא דְּדָוִד וּמִיכָל בַּת שָׁאוּל
רַחֲמִיתִיהּ:

18:28 When Saul saw and knew that the LORD was with David, and *that* Michal, Saul's daughter, loved him,

18:29 וַיֹּאסֶף שָׁאוּל לְרָא מִפְּנֵי דָוִד עוֹד וַיְהִי שָׁאוּל אֵיב אֶת-דָּוִד כָּל-הַיָּמִים: ס

18:29 וְאֹסִיף שָׁאוּל לְמַדְחַל מִן קָדָם דָּוִד עוֹד וַהֲוֶה שָׁאוּל בְּעִיל דָּבַב לְדָוִד
כָּל יוֹמֵיָא:

18:29 then Saul was even more afraid of David. Thus Saul was David's enemy continually.

18:30 וַיֵּצְאוּ שְׂרֵי פְלִשְׁתִּים וַיְהִי מִדֵּי צֹאתָם שָׁכַל דָּוִד מְכַל עֲבָדֵי שָׁאוּל וַיִּיקָר
שְׁמוֹ מְאֹד: ס

18:30 וַנִּפְקֹן רַבְרָבֵי פְלִשְׁתָּאִי וַהֲוֶה בְּזִמָּן מִפְּקֵהוֹן אֲצִלַּח דָּוִד מְכַל עֲבָדֵי שָׁאוּל
וּסְגִי שְׁמִיהָ לְחֹדָא:

18:30 Then the commanders of the Philistines went out *to battle*, and it happened as often as they went out, that David behaved himself more wisely than all the servants of Saul. So his name was highly esteemed.

19:1 וַיְדַבֵּר שָׁאוּל אֶל-יוֹנָתָן בְּנוֹ וְאֶל-כָּל-עֲבָדָיו לְהַמִּית אֶת-דָּוִד וַיְהוֹנָתָן
בֶּן-שָׁאוּל חָפֵץ בְּדָוִד מְאֹד:

19:1 וּמִלִּיל שָׁאוּל עִם יוֹנָתָן בְּרִיה וְעַם כָּל עֲבָדָיו לְמַקְטֵל יֵת דָּוִד וַיהוֹנָתָן
בַּר שָׁאוּל אֶתְרָעִי בְּדוֹד לַחֲדָא:

19:1 Now Saul told Jonathan his son and all his servants to put David to death. But Jonathan, Saul's son, greatly delighted in David.

19:2 וַיִּגֹּד יְהוֹנָתָן לְדָוִד לֵאמֹר מִבִּקֵּשׁ שָׁאוּל אָבִי לְהַמִּיתְךָ וְעַתָּה הִשְׁמַר־נָא
בְּבֹקֶר וַיֵּשֶׁבֶת בַּסֶּתֶר וַנִּחַבְּאֵת:
19:2 וַחֲוֵי יְהוֹנָתָן לְדָוִד לְמִימַר בְּעֵי שָׁאוּל אָבִא לְמַקְטֵלְךָ וּכְעַן אֶסְתַּמְר כְּעַן
בְּצַפְרָא וְתַחֲבִיב בַּסֶּתֶרָא וְתִטְמַר:

19:2 So Jonathan told David saying, "Saul my father is seeking to put you to death. Now therefore, please be on guard in the morning, and stay in a secret place and hide yourself.

19:3 וַאֲנִי אֵצֵא וְעִמַּדְתִּי לִיד־אָבִי בַשָּׂדֶה אֲשֶׁר אֵתָּה שָׁם וַאֲנִי אֲדַבֵּר בְּךָ
אֶל־אָבִי וְרֵאִיתִי מָה וְהִגַּדְתִּי לָךְ: ס
19:3 וַאֲנִי אֶפּוֹק אֶפּוֹק וְאֶקּוֹם וְאֶקּוֹם לְוֶת לְקָדָם אָבִא בְּחֻקְלָא דְּאֵת תַּמָּן
וַאֲנִי אֶמְלִיל אֶמְלִיל עַלְךָ פִּתְגָמִין תְּקַנִּין קָדָם אָבִא וְאַחֲזִי וְאִיחֲזִי מָא וְאַחֲזִי
וְאִיחֲזִי לָךְ:

19:3 "I will go out and stand beside my father in the field where you are, and I will speak with my father about you; if I find out anything, then I will tell you."

19:4 וַיְדַבֵּר יְהוֹנָתָן בְּדָוִד טוֹב אֶל־שָׁאוּל אָבִיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֶל־יַחֲטֵא הַמֶּלֶךְ
בְּעַבְדּוֹ בְּדָוִד כִּי לֹא חָטָא לָךְ וְכִי מַעֲשָׂיו טוֹב־לָךְ מְאֹד:
19:4 וּמִלִּיל יְהוֹנָתָן עַל דָּוִד פִּתְגָמִין תְּקַנִּין קָדָם שָׁאוּל אָבִיו וַאֲמַר לִיה לֹא
יַחֲטִי יַחֲטֵא מַלְכָא בְּעַבְדִּיה בְּדָוִד אֲרִי לֹא חָטָא חֲטִי לָךְ וְאַרִי עוֹבְדָיו
תְּקַנִּין תְּקַנִּין לָךְ לַחֲדָא:

19:4 Then Jonathan spoke well of David to Saul his father and said to him, "Do not let the king sin against his servant David, since he has not sinned against you, and since his deeds *have been* very beneficial to you.

19:5 וַיִּשֶׁם אֶת־נַפְשׁוֹ בְּכַפּוֹ וַיַּךְ אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי וַיַּעַשׂ יְהוָה תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה
לְכָל־יִשְׂרָאֵל רָאִיתָ וְתִשְׁמַח וְלָמָּה תַּחֲטָא בְּדָם נָקִי לְהַמִּית אֶת־דָּוִד חֲנָם:
19:5 וּמִסַּר יֵת נַפְשִׁיהָ כְּעַל גִּב יָדִיהָ לְאַתְקַטְלָא וְקַטַּל יֵת פִּלְשְׁתָּאָה וְעַבְדֵּי יֵי
פִּרְקָנָא רַבָּא לְכָל יִשְׂרָאֵל חֲזִיתָא וְחֲדִיתָא וְלָמָּה אַתְּ חָאִיב חֲיִיב מַחֲיִיב בְּדָם
זְכִי לְמַקְטֵל יֵת דָּוִד מִנָּן:

19:5 "For he took his life in his hand and struck the Philistine, and the LORD brought about a great deliverance for all Israel; you saw *it* and rejoiced. Why then will you sin against innocent blood by putting David to death without a cause?"

19:6 וַיִּשְׁמַע שָׁאוּל בְּקוֹל יְהוֹנָתָן וַיִּשְׁבַּע שָׁאוּל חַי־יְהוָה אִם־יוֹמָת:
19:6 וְקָבִיל שָׁאוּל לְמִימַר יְהוֹנָתָן וְקִיָּים שָׁאוּל קִיָּים הוּא יֵי אִם יִתְקַטִּיל:
19:6 Saul listened to the voice of Jonathan, and Saul vowed, "As the LORD lives, he shall not be put to death."

19:7 וַיִּקְרָא יְהוֹנָתָן לְדָוִד וַיִּגְדֵּל־לוֹ יְהוֹנָתָן אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיָּבֵא יְהוֹנָתָן
אֶת־דָּוִד אֶל־שָׁאוּל וַיְהִי לִפְנָיו כְּאֶתְמוּל שְׁלֹשׁוֹם: ס
19:7 וַקְרָא יְהוֹנָתָן לְדָוִד וַחֲוֵי לִיה יְהוֹנָתָן יֵת כָּל פִּתְגָמֵי הָאֱלִין וְאִיתִי אִיתִי
יְהוֹנָתָן יֵת דָּוִד לְוֶת שָׁאוּל וְהוּא מְשַׁמֵּשׁ קְדָמוּהִי כְּמֵאתְמָלִי וּמִדְּקָמוּהִי
וּמִדְּקָמוּהִי:

19:7 Then Jonathan called David, and Jonathan told him all these words. And Jonathan brought David to Saul, and he was in his presence as formerly.

19:8 וַתּוֹסֶף הַמֶּלֶךְ לְהִיּוֹת וַיֵּצֵא דָוִד וַיִּלָּחֶם בַּפְּלִשְׁתִּים וַיַּךְ בָּהֶם מְכָה

גְּדוֹלָהּ וַיִּנָּסוּ מִפָּנָיו:

19:8 וְאוֹסִיפוּ וְאוֹסִיפֹת עוֹד עֲבָדֵי קָרְבָּא לְמַהֲוֵי וּנְפֹק דְּוִיד וְאַגִּיחַ קָרְבָּא בְּפִלְשְׁתֵּי וּמַחָא וּקְטֹל בְּהוֹן מַחָא קְטוֹל מַחְתָּא סְגִיָּאָה סְגִי וְאַפְּכוּ וְאַפִּיכוּ מִן קַדְמוֹהֵי:

19:8 When there was war again, David went out and fought with the Philistines and defeated them with great slaughter, so that they fled before him.

19:9 וַתְּהִי רוּחַ יְהוָה רָעָה אֶל־שָׁאוּל וְהוּא בְּבֵיתוֹ יוֹשֵׁב וַחֲנִיתוֹ בְּיָדוֹ וְדוֹד מְנַגֵּן בִּיד:

19:9 וּשְׁרֵת וְהוּת רוּחַ בִּישָׁא מִן קָדָם יְיָ עַל לוֹת שָׁאוּל וְהוּא בְּבֵיתִיהָ יְתִיב וּמוֹרְנִיתִיהָ בִּידִיהָ וְדוֹיד מְנַגֵּן בִּיד:

19:9 Now there was an evil spirit from the LORD on Saul as he was sitting in his house with his spear in his hand, and David was playing the harp with his hand.

19:10 וַיִּבְקֹשׁ שָׁאוּל לְהַכּוֹת בַּחֲנִית בְּדוֹד וּבִקְיָר וַיַּפְטֹר מִפָּנָיו שָׁאוּל וַיֵּךְ אֶת־הַחֲנִית בִּקְיָר וְדוֹד נָס וַיִּמָּלֵט בַּלַּיְלָה הוּא: פ

19:10 וּבַעַז שָׁאוּל לְמַמְחֵי בְּמוֹרְנִיתָא בְּדוֹד וּלְמַבְרִזָּה בְּכַתְלָא וְאַתְפֹּטֵר מִן קָדָם שָׁאוּל וּקְבַע יָת מוֹרְנִיתָא בְּכַתְלָא וְדוֹיד עָרַק וְאַשְׁתִּיזַב בַּלַּיְלָא הוּא:

19:10 Saul tried to pin David to the wall with the spear, but he slipped away out of Saul's presence, so that he stuck the spear into the wall. And David fled and escaped that night.

19:11 וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל מַלְאָכִים אֶל־בֵּית דָּוִד לְשׁמְרוֹ וּלְהַמִּיתוֹ בַּבֹּקֶר וַתִּגְדַּל לְדָוִד מִיכָל אִשְׁתּוֹ לֵאמֹר אִם־אֵינְךָ מִמָּלֵט אֶת־נַפְשְׁךָ הַלַּיְלָה מֵאַחַר אֵתָּה מוֹמֶת:

19:11 וּשְׁלַח שָׁאוּל אֲזַנְדִּין לְבֵית לוֹת בֵּית דָּוִד לְמַטְרִיָּה וּלְמַקְטְלִיָּה בְּצַפְרָא וַחֲוִיָּאת לְדוֹיד מִיכָל אֵתָתִיהָ לְמִימַר אִם לִיתְךָ מְשִׁיזִיב יָת נַפְשְׁךָ בַּלַּיְלָא מֵאַחַר אֵת מַתְקָטִיל:

19:11 Then Saul sent messengers to David's house to watch him, in order to put him to death in the morning. But Michal, David's wife, told him, saying, "If you do not save your life tonight, tomorrow you will be put to death."

19:12 וַתַּרְדּוּ מִיכָל אֶת־דָּוִד בְּעֵד הַחֲלוֹן וַיֵּלֶךְ וַיִּבְרַח וַיִּמָּלֵט:

19:12 וּשְׁלִשִׁילַת מִיכָל יָת דָּוִיד מִן חֲרָבָא וְאַזַּל וְעָרַק וְאַשְׁתִּיזַב וְאַשְׁתִּיזִיב:

19:12 So Michal let David down through a window, and he went out and fled and escaped.

19:13 וַתִּקַּח מִיכָל אֶת־הַתְּרָפִים וַתִּשֶׂם אֶל־הַמֶּטֶה וְאֵת כְּבִיר הָעֵזִים שָׂמָה מְרֹאשְׁתּוֹ וַתִּכְסּ בַּבִּגְד: ס

19:13 וּנְסִיבַת מִיכָל יָת צִלְמֶנְיָא עֲבִישָׁא וְשׁוּיָאָת עַל עֶרְסָא וְיָת נוֹדָא גּוֹנְכָא דְּעִזָּא דְּעִזָּא דְּמַעְזֵי שׁוּיָאָת אִיסְדוּהֵי וְכִסִּיאָת בְּלַבּוּשָׁא:

19:13 Michal took the household idol and laid it on the bed, and put a quilt of goats' hair at its head, and covered it with clothes.

19:14 וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל מַלְאָכִים לְקַחַת אֶת־דָּוִד וַתֹּאמֶר חֲלָה הוּא: פ

19:14 וּשְׁלַח שָׁאוּל אֲזַנְדִּין לְמַדְבֵּר יָת דָּוִיד וְאַמְרַת מְמַרַע שְׁכִיב מַרַע הוּא:

19:14 When Saul sent messengers to take David, she said, "He is sick."

19:15 וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל אֶת־הַמַּלְאָכִים לְרְאוֹת אֶת־דָּוִד לֵאמֹר הֲעָלוּ אֹתוֹ בַּמֶּטֶה אֵלַי לְהַמָּתוֹ:

19:15 וּשְׁלַח שָׁאוּל יָת אֲזַנְדָּיָא לְמַסְעֵר לְמַחְזֵי יָת דָּוִיד לְמִימַר אֲסִיקוּ יָתִיהָ בְּעֶרְסָא לְחַי לְמַקְטְלִיָּה:

19:15 Then Saul sent messengers to see David, saying, "Bring him up to me on his bed, that I may put him to death."

19:16 וַיָּבֹאוּ הַמְלָאכִים וְהִנֵּה הַתְּרָפִים אֶל-הַמִּטָּה וְכַבִּיר הָעִזִּים מְרֹאשָׁתָיו:
19:16 וְאִתּוֹ אֲזַנְדָּיָא וְהָא צִלְמִנְיָא עֲבִיטָא עַל עֶרְסָא וְנוֹדָא דְעִזָּיָא וְגוֹנְכָא דְמַעְזִי
אִסְדּוּהִי:

19:16 When the messengers entered, behold, the household idol was on the bed with the quilt of goats' hair at its head.

19:17 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל-מִיכָל לְמָה כָּכָה רָמִיתִנִּי וַתְּשַׁלְּחִי אֶת-אִיבִי וַיִּמָּלֵט
וַתֹּאמֶר מִיכָל אֶל-שָׁאוּל הוּא־אָמַר אֵלַי שְׁלַחֲנִי לְמָה אֲמִיתְּךָ:
19:17 וַאֲמַר שָׁאוּל לְמִיכָל לְמָה כָּדִין שָׁקֶרֶת בִּי וְשַׁלַּחַת יָת בְּעִיל דְּבָבִי
וְאִשְׁתִּיזָב וַאֲשִׁתִּיזִיב וַאֲמַרְתְּ מִיכָל לְשָׁאוּל הוּא אָמַר לִי שְׁלַחֲנִי לְמָה
אֶקְטְלֶנִּיךְ אִיקְטְלִינִיךְ:

19:17 So Saul said to Michal, "Why have you deceived me like this and let my enemy go, so that he has escaped?" And Michal said to Saul, "He said to me, 'Let me go! Why should I put you to death?'"

19:18 וְדָוִד בָּרַח וַיִּמָּלֵט וַיָּבֹא אֶל-שְׁמוּאֵל הַרְמָתָה וַיַּגִּד-לּוֹ אֵת כָּל-אֲשֶׁר
עָשָׂה-לּוֹ שָׁאוּל וַיֵּלֶךְ הוּא וְשְׁמוּאֵל וַיֵּשְׁבוּ (בְּנֵיֹת) [בְּנֵיֹת]:
19:18 וְדָוִד עָרַק וְאִשְׁתִּיזָב וַאֲשִׁתִּיזִיב וַאֲתָא לֹות שְׁמוּאֵל לְרָמָתָא וַחֲוִי לִיהָ יָת
כָּל דְּעֵבֶד לִיהָ שָׁאוּל וְאִזֵּל הוּא וְשְׁמוּאֵל וַיִּתִּיבוּ בְּבֵית-אֶלְפָּנָא בְּרָמָתָא:

19:18 Now David fled and escaped and came to Samuel at Ramah, and told him all that Saul had done to him. And he and Samuel went and stayed in Naiioth.

19:19 וַיַּגֵּד לְשָׁאוּל לֵאמֹר הִנֵּה דָוִד (בְּנֵיֹת) [בְּנֵיֹת] בְּרָמָה:
19:19 וְאִתְחַוְּהָ וְאִתְחַוְּהָ וְאִתְחַוְּהָ וְאִתְחַוְּהָ לְשָׁאוּל לְמִימַר הָא דָּוִיד
בְּבֵית-אֶלְפָּנָא בְּרָמָתָא:

19:19 It was told Saul, saying, "Behold, David is at Naiioth in Ramah."

19:20 וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל מְלָאכִים לְקַחַת אֶת-דָּוִד וַיֵּרָא אֶת-לִהְקַת הַנְּבִיאִים נְבָאִים
וְשְׁמוּאֵל עֹמֵד נֹצֵב עֲלֵיהֶם וַתְּהִי עַל-מְלָאכֵי שָׁאוּל רוּחַ אֱלֹהִים וַיִּתְּנָבְאוּ
גַם-הֵמָּה:

19:20 וְשַׁלַּח שָׁאוּל אֲזַנְדָּיָן לְמַדְבַּר יָת דָּוִיד וַחֲוִי יָת סִיעַת סַפְרִיָּא מְשַׁבְּחִין
וְשְׁמוּאֵל קָאִים מְלִיף עֲלוּיָהוֹן וְשָׁרַת עַל אֲזַנְדֵי שָׁאוּל רוּחַ נְבֹאָה מִן קֶדֶם יְיָ
וְשַׁבְּחוּ אַף אֲנֹן:

19:20 Then Saul sent messengers to take David, but when they saw the company of the prophets prophesying, with Samuel standing and presiding over them, the Spirit of God came upon the messengers of Saul; and they also prophesied.

19:21 וַיַּגִּדּוּ לְשָׁאוּל וַיִּשְׁלַח מְלָאכִים אֲחֵרִים וַיִּתְּנָבְאוּ גַם-הֵמָּה וַיִּסָּף שָׁאוּל
וַיִּשְׁלַח מְלָאכִים שְׁלִשִׁים וַיִּתְּנָבְאוּ גַם-הֵמָּה:
19:21 וַחֲוִיָּא וְשָׁאוּל וְשַׁלַּח אֲזַנְדָּיָן תַּנְנִין אֲחֵרִין וְשַׁבְּחוּ אַף אֲנֹן וְאִסִּיף שָׁאוּל
וְשַׁלַּח אֲזַנְדָּיָן תְּלִיתָאִין וְשַׁבְּחוּ אַף אֲנֹן:

19:21 When it was told Saul, he sent other messengers, and they also prophesied. So Saul sent messengers again the third time, and they also prophesied.

19:22 וַיֵּלֶךְ גַּם-הוּא הַרְמָתָה וַיָּבֹא עַד-בּוֹר הַגָּדוֹל אֲשֶׁר בִּשְׁכוּ וַיִּשְׁאַל וַיֹּאמֶר
אֵיפָּה שְׁמוּאֵל וְדָוִד וַיֹּאמֶר הִנֵּה (בְּנֵיֹת) [בְּנֵיֹת] בְּרָמָה:
19:22 וְאִזֵּל אַף הוּא לְרָמָתָא וַאֲתָא עַד גּוּבָא רַבָּא דְּבִשְׁכוּ דְּבִסִּיכוּ וְשִׁאִיל
וַאֲמַר אֵיכָּה הִיכָּא שְׁמוּאֵל וְדָוִיד וַאֲמַר הָא בְּבֵית-אֶלְפָּנָא בְּרָמָתָא:

19:22 Then he himself went to Ramah and came as far as the large well that is in Secu; and he asked and said, "Where are Samuel and David?" And someone said, "Behold, they are at Naiioth in Ramah."

19:23 וַיֵּלֶךְ שָׁם אֶל-(נֵיֹת) [נֵיֹת] בְּרָמָה וַתְּהִי עָלָיו גַּם-הוּא רוּחַ אֱלֹהִים וַיֵּלֶךְ

הַלֹּךְ וַיִּתְנַבֵּא עַד־בֹּאוֹ (בְּנוֹיֹת) [בְּנוֹיֹת] בְּרָמָה:
 19:23 וַאֲזַל לַחֲמֹן לְבֵית־אֶלְפָנָא דְּבִרְמָתָא וּשְׂרַת עָלוּהִי אָף הוּא רוּחַ נְבוּאָה מִן
 קָדָם יְיָ וְאֶזְיֵל מִיִּזְל וְאֶזְיֵל אֶזְיֵל וּמִשְׁבַּח וּשְׁבַח עַד דְּאֶתָּא לְבֵית־אֶלְפָנָא
 דְּבִרְמָתָא:

19:23 He proceeded there to Naioth in Ramah; and the Spirit of God came upon him also, so that he went along prophesying continually until he came to Naioth in Ramah.

19:24 וַיִּפְשֹׁט גַּם־הוּא בְּגָדָיו וַיִּתְנַבֵּא גַּם־הוּא לִפְנֵי שְׁמוּאֵל וַיִּפֹּל עָרֹם כָּל־הַיּוֹם
 הַהוּא וְכָל־הַלַּיְלָה עַל־כֵּן יֹאמְרוּ הַגִּם שְׁאוּל בְּנִבְיָאִים: פ
 19:24 וַשְּׁלַח וַאֲשַׁלַּח אָף הוּא יָת לְבוּשׁוֹהִי וּשְׁבַח אָף הוּא קָדָם שְׁמוּאֵל וּנְפֹל
 בְּרִשְׁן בִּישָׁן כָּל יוֹמָא הַהוּא וְכָל לַיְלָא עַל כֵּן יִימְרוּן הָאָף שְׁאוּל בְּסַפְרִיא:

19:24 He also stripped off his clothes, and he too prophesied before Samuel and lay down naked all that day and all that night. Therefore they say, "Is Saul also among the prophets?"

20:1 וַיִּבְרַח דָּוִד (מִנְּנוֹת) [מִנְּנוֹת] בְּרָמָה וַיֵּבֵא וַיֹּאמֶר לִפְנֵי יְהוֹנָתָן מָה עָשִׂיתִי
 מָה־עֲוֹנִי וּמָה־חַטָּאתִי לִפְנֵי אָבִיךָ כִּי מִבִּקֵּשׁ אֶת־נַפְשִׁי:
 20:1 וַעֲרַק דָּוִד מִבֵּית־אֶלְפָנָא דְּבִרְמָתָא וַאֲתָא וַאֲמַר קָדָם יְהוֹנָתָן מָא עֲבַדִּית
 מָא חֻבִּי וּמָא סְרַחְנִי קָדָם אָבוּךְ אֲרִי בְּעִי לְמַקְטְלִי:

20:1 Then David fled from Naioth in Ramah, and came and said to Jonathan, "What have I done? What is my iniquity? And what is my sin before your father, that he is seeking my life?"

20:2 וַיֹּאמֶר לוֹ חֲלִילָה לֹא תָמוּת הַנֶּה (לֹא־עָשָׂה) [לֹא־עָשָׂה] אָבִי דְּבַר גָּדוֹל
 אִו דְּבַר קָטָן וְלֹא יִגְלֶה אֶת־אֲזָנִי וּמִדּוּעַ יִסְתִּיר אָבִי מִמֶּנִּי אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה אֵין
 זָאת:

20:2 וַאֲמַר לִיה חָס לֹא תָמוּת הָא לֹא יַעֲבִיד אָבָא פְתָנָם רַב אִו פְתָנָם זָעִיר
 וְלֹא יַחְוִי לִי וּמִדִּין כָּסִי יְכַסִּי יִשְׁמִיר אָבָא מִנִּי יָת פְתָנָמָא הָדִין לִית לֹא דָא
 קִימָא:

20:2 He said to him, "Far from it, you shall not die. Behold, my father does nothing either great or small without disclosing it to me. So why should my father hide this thing from me? It is not so!"

20:3 וַיִּשָּׁבַע עוֹד דָּוִד וַיֹּאמֶר יָדַע יָדַע אָבִיךָ כִּי־מִצָּאתִי חַן בְּעֵינֶיךָ וַיֹּאמֶר
 אֶל־יָדַע־זֹאת יְהוֹנָתָן פֶּן־יַעֲצֹב וְאוּלָם חַי־יְהוָה וְחַי נַפְשֶׁךָ כִּי כָפֹשֶׁעַ בֵּינִי וּבֵין
 הַמָּוֹת:

20:3 וְקַיִים עוֹד דָּוִד וַאֲמַר מִדַּע יָדַע יָדַע אָבוּךְ אֲרִי אִשְׁכַּחִית רַחֲמִין בְּעֵינְךָ
 וַאֲמַר לֹא יָדַע מִידַע דָּא יְהוֹנָתָן דְּלִמָּא יִתְנַסִּיס אִיתְנַסַּס וּבִרָם וּכְעַן קַיִים הוּא
 יְיָ וְחַיִּי נַפְשֶׁךָ אֲרִי כְפַסְעָא חָדָא בֵּינָא וּבֵין מוֹתָא:

20:3 Yet David vowed again, saying, "Your father knows well that I have found favor in your sight, and he has said, 'Do not let Jonathan know this, or he will be grieved.' But truly as the LORD lives and as your soul lives, there is hardly a step between me and death."

20:4 וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן אֶל־דָּוִד מַה־תֹּאמַר נַפְשֶׁךָ וְאֶעֱשֶׂה־לָּךְ: פ
 20:4 וַאֲמַר יְהוֹנָתָן לְדָוִד מָא רַעִיא רַעִיא תִימַר נַפְשֶׁךָ וְאֶעֱבִיד וְאִיעֲבִיד
 וַיִּתְעַבֵּיד לָךְ:

20:4 Then Jonathan said to David, "Whatever you say, I will do for you."

20:5 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־יְהוֹנָתָן הִנֵּה־חֹדֶשׁ מָחָר וְאַנְכִי יֵשֶׁב־אִשְׁבַּע עִם־הַמֶּלֶךְ לֶאֱכֹל
 וּשְׁלַחְתָּנִי וְנִסְתַּרְתִּי בַשָּׂדֶה עַד הָעֶרֶב הַשְּׁלֹשִׁית:
 20:5 וַאֲמַר דָּוִד לְיְהוֹנָתָן הָא יִרְחָא מָחָר וְאַנָּא אִסְחָרָא אִסְחָר עִם מֶלֶכָא
 לְמִיכָל וְתִשְׁלַחְנִי וְאַטְמַר בְּחַקְלָא עַד עֶדָן רַמְשָׁא דִּיוֹמָא תִּלְתָּאָה:

20:5 So David said to Jonathan, "Behold, tomorrow is the new moon, and I ought to sit down to eat with the king. But let me go, that I may hide myself in the field until the third evening.

20:6 אִם-פָּקֵד יִפְקְדֵנִי אָבִיךָ וְאַמְרָתָּ נִשְׁאָל־נִשְׁאָל מִמֶּנִּי דָוִד לְרוּחַ בֵּית-לַחֶם עִירוֹ כִּי זֶבַח הַיָּמִים שָׁם לְכָל-הַמִּשְׁפָּחָה:

20:6 אִם מִבְּעָא יִבְעִינִי אָבוֹךְ וְתִימָר אֲשַׁתְּאֵלָא אֲשַׁתְּאֵיל מִנִּי דָוִיד לְמִיזַל לְבֵית-לַחֶם קְרִיתָהּ אֲרִי שִׁירוֹ נִכְסַת קִדְשָׁא יוֹמָא דִּין תַּמָּן לְכָל זֶרְעִיתָא:
20:6 "If your father misses me at all, then say, 'David earnestly asked *leave* of me to run to Bethlehem his city, because it is the yearly sacrifice there for the whole family.'

20:7 אִם-כֹּה יֹאמֶר טוֹב שָׁלוֹם לְעַבְדְּךָ וְאִם-חָרָה יַחְרֶה לוֹ דַּע כִּי-כָלָתָה הָרָעָה מֵעַמּוֹ:

20:7 אִם כִּדִּין יִימָר טָב שָׁלָם לְעַבְדְּךָ וְאִם מִתְקָךְ יִתְקָךְ יִתְקִיף לִיָּה דַּע אֲרִי גְמִירָא בִּשְׁתָּא מִנִּיהָ:

20:7 "If he says, 'It is good,' your servant *will be* safe; but if he is very angry, know that he has decided on evil.

20:8 וְעָשִׂיתָ חֶסֶד עַל-עַבְדְּךָ כִּי בְּבְרִית יְהוָה הִבֵּאתָ אֶת-עַבְדְּךָ עִמָּךְ וְאִם-יֵשׁ-בִּי עוֹן הַמִּיתֵנִי אַתָּה וְעַד-אָבִיךָ לְמַה-זֶּה תִּבְיָאֵנִי: פ

20:8 וְתַעֲבִיד טִיבוֹ עִם עַבְדְּךָ אֲרִי בְקִנְיָא דִּי אֵעִילְתָּא יָת עַבְדְּךָ עִמָּךְ וְאִם אֵית בִּי חֻבָּא קְטוּלָנִי אַת וּלּוֹת אָבוֹךְ לְמָא דִּנָּן תַּעֲלַנִּי:

20:8 "Therefore deal kindly with your servant, for you have brought your servant into a covenant of the LORD with you. But if there is iniquity in me, put me to death yourself; for why then should you bring me to your father?"

20:9 וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן חֲלִילָה לָךְ כִּי אִם-יִדַּע אָדָּע כִּי-כָלָתָה הָרָעָה מֵעַם אָבִי לָבוֹא עָלֶיךָ וְלֹא אַתָּה אֲגִיד לָךְ: ס

20:9 וַאֲמַר יְהוֹנָתָן חֶסֶד לָךְ אֲרִי אִם מִדַּע אָדָּע אָדָּע אֲרִי גְמִירָא בִּשְׁתָּא מִן אָבָא לְמִיתִי עָלְךָ וְלֹא יָתָה אַחֵוֹי לָךְ:

20:9 Jonathan said, "Far be it from you! For if I should indeed learn that evil has been decided by my father to come upon you, then would I not tell you about it?"

20:10 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל-יְהוֹנָתָן מִי יִגִּיד לִי אוֹ מִה-יַּעֲנֶךָ אָבִיךָ קָשָׁה: ס

20:10 וַאֲמַר דָּוִיד לְיְהוֹנָתָן מִן יַחֵוֹי לִי אוֹ דְלִמָּא יִתִּיבְנָךְ אָבוֹךְ פִּתְגָמִין קָשָׁן קָשָׁן קָשִׁין:

20:10 Then David said to Jonathan, "Who will tell me if your father answers you harshly?"

20:11 וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן אֶל-דָּוִד לָכֵה וְנִצָּא הַשָּׂדֶה וְנִצָּאוּ שְׁנֵיהֶם הַשָּׂדֶה: ס

20:11 וַאֲמַר יְהוֹנָתָן לְדָוִד אֵיתָא אִיזֵל וְנִיפּוּק לְחַקְלָא וְנִפְקוּ תְרוּיָהוֹן לְחַקְלָא:

20:11 Jonathan said to David, "Come, and let us go out into the field." So both of them went out to the field.

20:12 וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן אֶל-דָּוִד יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כִּי-אַחֲקָר אֶת-אָבִי כַּעַת מִחֹר הַשְּׁלִשִׁית וְהִנֵּה-טוֹב אֶל-דָּוִד וְלֹא-אֶזְכֹּר אֲשַׁלַּח אֵלֶיךָ וְגַלִּיתִי אֶת-אֲזָנְךָ:

20:12 וַאֲמַר יְהוֹנָתָן לְדָוִד יְיָ אֱלֹהֵא דִּישְׂרָאֵל אֲרִי אַבְדּוּק יָת אָבָא כַּעֲדָנָא

הָדִין מִחֹר אוֹ דִּיּוֹמָא תְּלִיתָאָה וְהָא וִיָּהוֹן פִּתְגָמִין תְּקַנִּין מִתְאַמְרִין דִּיתְאַמְרוּן עַל דָּוִיד וְלֹא מִכַּעַן אֲשַׁלַּח לְוֹתְךָ וְאַחֵוֹי לָךְ:

20:12 Then Jonathan said to David, "The LORD, the God of Israel, *be witness!* When I have sounded out my father about this time tomorrow, *or* the third day, behold, if there is good *feeling* toward David, shall I not then send to you and make it known to you?"

20:13 כֹּה-יַעֲשֶׂה יְהוָה לְיְהוֹנָתָן וְכֹה יִסִּיף כִּי-יֵשֵׁב אֶל-אָבִי אֶת-הָרָעָה עָלֶיךָ וְגַלִּיתִי אֶת-אֲזָנְךָ וְשַׁלַּחְתִּיךָ וְהִלַּכְתָּ לְשָׁלוֹם וַיְהִי יְהוָה עִמָּךְ כַּאֲשֶׁר הָיָה

עם־אָבִי:

20:13 כִּדְּיִן יַעֲבִיד יְיָ לַיהוֹנָתָן לִי וּכְדִּין יוֹסִיף אֲרִי אִם גַּמִּירָא מִן אָבָא לְמִיתִי
בַּשָּׂתָא עֲלֶךָ וְאַחֲרֵי לֶךְ וְאַשְׁלַחְךָ וְתַהֲךָ לְשָׁלֵם וַיְהִי מִימְרָא דִּי בְּסַעֲדָךְ כְּמָא
דַּהּוּה דַּהּוּי בְּסַעֲדִיהָ דְּאָבָא:

20:13 "If it please my father *to do* you harm, may the LORD do so to Jonathan and more also, if I do not make it known to you and send you away, that you may go in safety. And may the LORD be with you as He has been with my father.

20:14 וְלֹא אֶם־עוֹדֵנִי חַי וְלֹא־תַעֲשֶׂה עִמָּדִי חֶסֶד יְהוָה וְלֹא אָמוּת:

20:14 וְלֹא עַד דֹּאנָא קָיִים וְלֹא תַעֲבִיד עִמִּי טִיבּוּ מִן קָדָם יְיָ וְלֹא אָמוּת:

20:14 "If I am still alive, will you not show me the lovingkindness of the LORD, that I may not die?

20:15 וְלֹא־תִכְרַת אֶת־חֶסֶדְךָ מֵעַם בֵּיתִי עַד־עוֹלָם וְלֹא בְּהִכָּרַת יְהוָה אֶת־אִבִּי
דְּוֹד אִישׁ מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה:

20:15 וְלֹא תִפְסִיק יָת טִיבּוֹתְךָ מִן אָנֹשׁ בֵּיתִי עַד עֲלָמָא וְלֹא כֵד יִשְׁיָצִי שִׁיָּצִי יְיָ
יָת סָנְאִי דְּוִיד גְּבַר מֵעַל אֲפִי אַרְעָא:

20:15 "You shall not cut off your lovingkindness from my house forever, not even when the LORD cuts off every one of the enemies of David from the face of the earth."

20:16 וַיִּכְרַת יְהוֹנָתָן עִם־בֵּית דָּוִד וּבִקֵּשׁ יְהוָה מִיַּד אִבִּי דָּוִד:

20:16 וַיִּגְזֹר יְהוֹנָתָן קָיִם עִם בֵּית דָּוִד וְאַתְּפָרַע וַיִּתְּפָרַע לִיהּ יְיָ מִיַּד סָנְאִי דְּוִיד:

20:16 So Jonathan made a *covenant* with the house of David, saying, "May the LORD require *it* at the hands of David's enemies."

20:17 וַיּוֹסֶף יְהוֹנָתָן לְהַשְׁבִּיעַ אֶת־דָּוִד בְּאַהֲבָתוֹ אֹתוֹ כִּי־אַהֲבַת נַפְשׁוֹ אֶהְיֶה: ס

20:17 וַאֲוֹסִיף יְהוֹנָתָן לְאוּמָאָה יָת דְּוִיד בְּדִרְחִים יִתִּיה לִיהּ אֲרִי רַחֲמַת נַפְשִׁיהּ
רַחֲמִיהּ:

20:17 Jonathan made David vow again because of his love for him, because he loved him as he loved his own life.

20:18 וַיֹּאמֶר־לוֹ יְהוֹנָתָן מָחָר חֹדֶשׁ וְנִפְקְדָתָ כִּי יִפְקֹד מוֹשְׁבֶךָ:

20:18 וַאֲמַר לִיהּ יְהוֹנָתָן מָחָר רִישׁ יֶרֶחָא וְתַתְּבַעִי אֲרִי יְהִי מְרוּחַ בֵּית־אֶסְתְּרוֹתְךָ
בֵּית־אֲשֵׁרִיֹתְךָ:

20:18 Then Jonathan said to him, "Tomorrow is the new moon, and you will be missed because your seat will be empty."

20:19 וְשָׁלַשְׁתָּ תֵּרַד מָאָד וּבָאתָ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־נִסְתַּרְתָּ שָׁם בְּיוֹם הַמַּעֲשֶׂה
וַיִּשְׁבֹּת אֶצֶל הָאֵבֶן הָאֵזֶל:

20:19 וּכְתַלְתּוֹת יֶרֶחָא יוּמָא יוּמִיא תַתְּבַעִי לַחֲדָא וְתַהֲךָ לְאַתְרָא דְּאַטְמַרְתָּא
תַּמָּן בְּיוּמָא דְּחוּלָא וְתַתִּיב בְּסִטְרָא בְּנִי אַתְּא:

20:19 "When you have stayed for three days, you shall go down quickly and come to the place where you hid yourself on that eventful day, and you shall remain by the stone Ezel."

20:20 וְאֲנִי שְׁלַשְׁתָּ תַּחְצִים צִדָּה אוֹרָה לְשַׁלַּח־לִי לְמַטְרָה:

20:20 וְאַנָּא תַלְתָּה גְרִין בְּקִשְׁתִּי שְׁדֵי אֲשֵׁדִי לְמִמַּחֲרִי לְמִיְהוּי לִי לְפַלְגִּלְיָסָא:

20:20 "I will shoot three arrows to the side, as though I shot at a target."

20:21 וְהִנֵּה אֲשַׁלַּח אֶת־הַנָּעַר לֶךְ מִצָּאָה אֶת־הַחֲצִים אֶם־אָמַר אֲמַר לְנַעַר הִנֵּה

הַחֲצִים מִמָּדָה וְהִנֵּה קַחְנֵנוּ וּבָאָה כִּי־שָׁלוֹם לֶךְ וְאִין דְּבַר חִי־יְהוָה:

20:21 וְהָא אֲשַׁלַּח יָת עוֹלִימָא אֵיזִיל אֵיתָא אִיתִי יָת גִּרְרָא אִם מִימַר אֵימַר
לְעוֹלִימָא הָא גִּרְרָא מִנָּךְ וּלְכָא סְבָהִי וְאֵיתָא אֲרִי שָׁלֵם לֶךְ וְלִית וְלֹא מְדַעַם
בִּישׁ קָיִים הוּא יְיָ:

20:21 "And behold, I will send the lad, saying, 'Go, find the arrows.' If I specifically say to the lad, 'Behold, the arrows

are on this side of you, get them,' then come; for there is safety for you and no harm, as the LORD lives.

20:22 וְאִם־כֹּה אָמַר לְעֹלָם הִנֵּה הַחֲצִיִּים מִמֶּנִּי וְהִלָּאָה לְךָ כִּי שְׁלַחְךָ יְהוָה:
20:22 וְאִם כִּדִּין אֵימָר לְעוֹלִימָא הָא גָּרָא מִנְךָ וְלֹהֲלֹא אֵיזִיל אֲרִי שִׁיזְבֹּךְ
שִׁיזְבִּינְךָ יְיָ:

20:22 "But if I say to the youth, 'Behold, the arrows are beyond you,' go, for the LORD has sent you away.

20:23 וְהִדְבֵּר אֲשֶׁר דִּבַּרְנוּ אֲנִי וְאַתָּה הִנֵּה יְהוָה בֵּינִי וּבֵינְךָ עַד־עוֹלָם: ס
20:23 וּפִתְגָמָא דְּמַלְּיָלָא אָנָּא וְאַתָּה הָא מִימָרָא דִּי סְהִיד בֵּינָא וּבֵינְךָ עַד
עָלְמָא:

20:23 "As for the agreement of which you and I have spoken, behold, the LORD is between you and me forever."

20:24 וַיִּסְתֵּר דָּוִד בְּשָׂדֶה וַיְהִי הַחֹדֶשׁ וַיֵּשֶׁב הַמֶּלֶךְ (עַל־) [אֶל־]הַלֶּחֶם לֶאֱכֹל:
20:24 וְאַטְמַר דָּוִד בְּחֻקְלָא וְהָיָה עִיבוּר יֶרֶחָא וְאַסְחַר מַלְכָּא עַל לַחְמָא לְמִיכָל:
20:24 So David hid in the field; and when the new moon came, the king sat down to eat food.

20:25 וַיֵּשֶׁב הַמֶּלֶךְ עַל־מוֹשְׁבּוֹ כַּפֶּעַם בַּפֶּעַם אֶל־מוֹשֵׁב הַקִּיר וַיָּקֶם יְהוֹנָתָן וַיֵּשֶׁב
אַבְנֵר מִצַּד שְׂאוּל וַיִּפְקֹד מְקוֹם דָּוִד:
20:25 וְאַסְחַר מַלְכָּא עַל שִׁינְיָה כּוֹזְמָן עַל שְׂוִיָּא דְּמַתְקָן לִיה בַּסֵּטֶר כְּתִלָּא
וַקֵּם יְהוֹנָתָן וְאַסְחַר אַבְנֵר מִסֵּטְרָא דְּשְׂאוּל וְהָיָה וְהָא אַתְרָא דְּדָוִיד מְרוּחַ:
20:25 The king sat on his seat as usual, the seat by the wall; then Jonathan rose up and Abner sat down by Saul's side,
but David's place was empty.

20:26 וְלֹא־דִבֶּר שְׂאוּל מֵאוּמָּה בַּיּוֹם הַהוּא כִּי אָמַר מִקְרָהּ הוּא בִּלְתִּי טָהוֹר
הוּא כִּי־לֹא טָהוֹר: ס
20:26 וְלֹא מַלִּיל מִמַּלִּיל שְׂאוּל מִדַּעַם בְּיוֹמָא הַהוּא אֲרִי אָמַר דְּלִמָּא עִירוּעַ
הָיָה הוּא לִיה וְלֹא דְכִי הוּא אוּ דְלִמָּא לְאוּרַח אֲזַל וְאַנְחָנָא לֹא זְמַנְהִי:
20:26 Nevertheless Saul did not speak anything that day, for he thought, "It is an accident, he is not clean, surely *he is*
not clean."

20:27 וַיְהִי מִמָּחֳרַת הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי וַיִּפְקֹד מְקוֹם דָּוִד ס וַיֹּאמֶר שְׂאוּל אֶל־יְהוֹנָתָן
בְּנוֹ מִדָּוִד לֹא־בָּא בְּנִי־יֵשִׁי גַם־תָּמוּל גַּם־הַיּוֹם אֶל־הַלֶּחֶם:
20:27 וְהָיָה בְּיוֹמָא דְּבִתְרוּהִי דְּהוּא דְּהוּא עִבוּר יֶרֶחָא תַנְיָנָא וְהָיָה אַתְרָא
דְּדָוִיד מְרוּחַ וְאָמַר שְׂאוּל לִיהוֹנָתָן בְּרִיה מָדִין לֹא אַתָּא בֵּר יֵשִׁי אֶף תְּמָלִי
אֶף יוּמָא דִּין לְלַחְמָא:
20:27 It came about the next day, the second *day* of the new moon, that David's place was empty; so Saul said to
Jonathan his son, "Why has the son of Jesse not come to the meal, either yesterday or today?"

20:28 וַיַּעַן יְהוֹנָתָן אֶת־שְׂאוּל נִשְׁאָל נִשְׁאָל דָּוִד מִעַמְדִּי עַד־בֵּית לָחֶם:
20:28 וְאַתִּיב יְהוֹנָתָן יָת שְׂאוּל לְשֹׂאוּל אַבוּהִי לְמִימַר אֲשַׁתְּאֵלָא אֲשַׁתְּאִיל דָּוִיד
מִנִּי לְמִיזַל עַד בֵּית־לָחֶם לְבֵית־לָחֶם:

20:28 Jonathan then answered Saul, "David earnestly asked leave of me *to go* to Bethlehem,

20:29 וְאָמַר שְׁלַחְנִי נָא כִּי זָבַח מִשְׁפָּחָה לָנוּ בְּעִיר וְהוּא צוּה־לִּי אָחִי וְעַתָּה
אִם־מִצָּאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אִמְלֹטָה נָא וְאַרְאֶה אֶת־אָחִי עַל־כֵּן לֹא־בָּא אֶל־שְׁלַחַן
הַמֶּלֶךְ: ס

20:29 וְאָמַר שְׁלַחְנִי כַּעַן אֲרִי שִׁירוֹ נְכַסֵּת קָדְשִׁיא לְכָל זֶרְעִיתָא לָנָא בְּקֶרְתָּא
וְהוּא פְקִיד בַּעַל לִי אָחִי וְכַעַן עִם אֲשַׁכְחִית רַחֲמִין בְּעִינְךָ אֲשַׁתִּיזַב אֲשַׁתִּיזַב
כַּעַן וְאַחֲזִי וְאַחֲזִי יָת אָחִי עַל כֵּן לֹא עָל אַתָּא לְפִתְרָא דְּמַלְכָּא:

20:29 for he said, 'Please let me go, since our family has a sacrifice in the city, and my brother has commanded me to attend. And now, if I have found favor in your sight, please let me get away that I may see my brothers.' For this reason he has not come to the king's table."

20:30 וַיַּחַר־אַף שָׁאוּל בִּיהוֹנָתָן וַיֹּאמֶר לוֹ בֶּן־נָעוּת הַמְרִדוֹת הַלֹּא יָדַעְתִּי כִּי־בָחַר אֶתָּה לְבֶן־יִשְׂרָאֵל לְבָשֶׁתְּךָ וּלְבָשֶׁת עֲרוֹת אִמֶּךָ:
20:30 וַתִּקֵּף רִגְזָא דְשָׁאוּל בִּיהוֹנָתָן וַאֲמַר לִיה בֶּר סָרְבִּיתָא סַרְבִּנוּתָא דְמַרְדּוּתָה קִשְׂיָא הָלָא יָדַעְנָא אֲרִי רָעִי בַחִיר אֶת בְּבֶר יִשְׂרָאֵל לְבַהֲתָךְ וּלְבַהֲתָת קָלָן אִמֶּךָ:

20:30 Then Saul's anger burned against Jonathan and he said to him, "You son of a perverse, rebellious woman! Do I not know that you are choosing the son of Jesse to your own shame and to the shame of your mother's nakedness?"

20:31 כִּי כָל־הַיָּמִים אֲשֶׁר בֶּן־יִשְׂרָאֵל חָיָה עַל־הָאָדָמָה לֹא תִכּוֹן אֶתָּה וּמַלְכוּתְךָ וְעַתָּה שְׁלַח וְקַח אֹתוֹ אֵלַי כִּי בֶן־מָוֶת הוּא: ס
20:31 אֲרִי כָל יוֹמָא דְבֶר יִשְׂרָאֵל קָיִים עַל אַרְעָא לֹא תִתְקַן אֶת וּמַלְכוּתְךָ וּכְעַן שְׁלַח וְאִיתִינִיה לְוֹתִי אֲרִי גְבֶר בֶּר חַיִּיב קָטוּל הוּא:

20:31 "For as long as the son of Jesse lives on the earth, neither you nor your kingdom will be established. Therefore now, send and bring him to me, for he must surely die."

20:32 וַיַּעַן יְהוֹנָתָן אֶת־שָׁאוּל אָבִיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו לָמָּה יוֹמַת מָה עָשָׂה:
20:32 וְאִתִּיב יְהוֹנָתָן יָת שָׁאוּל אָבוּהִי וַאֲמַר לִיה לָמָּה יִתְקַטֵּיל אֶתְקַטִּיל מָא עַבְדִּי:

20:32 But Jonathan answered Saul his father and said to him, "Why should he be put to death? What has he done?"

20:33 וַיִּטֵּל שָׁאוּל אֶת־הַחֲנִית עָלָיו לְהַכּוֹתוֹ וַיַּדַּע יְהוֹנָתָן כִּי־כָלָה הָיָא מַעֵם אָבִיו לְהָמִית אֶת־דָּוִד: ס
20:33 וְאֲרִים שָׁאוּל יָת מוֹרְנִיתָא עָלוּהִי לְמַמְחָהִי לְמִימְחִיה לְמַמְחִי וַיַּדַּע יְהוֹנָתָן אֲרִי גְמִירָא הָיָא מִן מַעֵם אָבוּהִי לְמַקְטֵל יָת דָּוִיד:

20:33 Then Saul hurled his spear at him to strike him down; so Jonathan knew that his father had decided to put David to death.

20:34 וַיָּקָם יְהוֹנָתָן מֵעַם הַשְּׁלָחַן בַּחֲרִי־אַף וְלֹא־אָכַל בַּיּוֹם־הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי לֶחֶם כִּי נַעֲצַב אֶל־דָּוִד כִּי הִכְלָמוּ אָבִיו: ס
20:34 וְקָם יְהוֹנָתָן מִן מַעֵם מַעַל פְּתוּרָא בַתְּקוּף רִגְזָא וְלֹא אָכַל בַּיּוֹם עֲבוּר יִרְחָא תַנִּינָא לַחְמָא אֲרִי אֶתְנַסַּס עַל דָּוִיד אֲרִי אַכְלָמִיה אָבוּהִי:

20:34 Then Jonathan arose from the table in fierce anger, and did not eat food on the second day of the new moon, for he was grieved over David because his father had dishonored him.

20:35 וַיְהִי בַבֹּקֶר וַיֵּצֵא יְהוֹנָתָן הַשָּׂדֶה לְמוֹעֵד דָּוִד וְנָעַר קָטָן עִמּוֹ:
20:35 וַהֲוֶה בְּצַפְרָא וּנְפַק יְהוֹנָתָן לַחֲקֵלָא לְזִמְנָא דְאָמַר לִיה דָּוִיד דְּרֹדֻר וַיְנִיֵּק זַעִיר עִמִּיה:

20:35 Now it came about in the morning that Jonathan went out into the field for the appointment with David, and a little lad was with him.

20:36 וַיֹּאמֶר לְנַעְרוֹ רֵץ מִצָּא נָא אֶת־הַחֲצִים אֲשֶׁר אֲנִי מוֹרֶה הַנָּעַר רֵץ וְהוּא־יָרָה הַחֲצִי לְהַעֲבֹרוֹ:
20:36 וַאֲמַר לְעוֹלִימִיָּה רְהוּט אִיתָא כְּעַן יָת גִּרְרִיא דְאָנָא שְׂדֵי עוֹלִימָא רְהַט וְהוּא שְׂדָא גִירָא לְאַעֲבָרוּתִיה:

20:36 He said to his lad, "Run, find now the arrows which I am about to shoot." As the lad was running, he shot an arrow past him.

20:37 וַיָּבֹא הַנֶּעֱר עַד־מְקוֹם הַחֲצִי אֲשֶׁר יָרָה יְהוֹנָתָן וַיִּקְרָא יְהוֹנָתָן אַחֲרָי הַנֶּעֱר
וַיֹּאמֶר הֲלוֹא הַחֲצִי מִמֶּךָ וְהִלָּאָה:

20:37 וַאֲתָא עוֹלִימָא עַד אַחֵר גִּירָא דְשָׂרָא יְהוֹנָתָן וַקְרָא יְהוֹנָתָן בְּתַר עוֹלִימָא
וַאֲמַר הֲלֹא גִירָא מִנְךָ וְלִהְלָאָה:

20:37 When the lad reached the place of the arrow which Jonathan had shot, Jonathan called after the lad and said, "Is not the arrow beyond you?"

20:38 וַיִּקְרָא יְהוֹנָתָן אַחֲרָי הַנֶּעֱר מִהֶרֶה חוֹשָׁה אֶל־תַּעֲמֹד וַיִּלְקֹט נֶעֱר יְהוֹנָתָן
אֶת־[הַחֲצִי] וַיָּבֹא אֶל־אֲדֹנָיו:

20:38 וַקְרָא יְהוֹנָתָן בְּתַר עוֹלִימָא אוֹחִי בַּפְרִיעַ לָא תַעֲכִיב וְלִקִּיט עוֹלִימָא
דִּיהוֹנָתָן יֵת גִּרְרִיא וַאֲתָא לִזְוֹת רַבּוּנִיה:

20:38 And Jonathan called after the lad, "Hurry, be quick, do not stay!" And Jonathan's lad picked up the arrow and came to his master.

20:39 וְהַנֶּעֱר לֹא־יָדָע מֵאוּמָה אֲךָ יְהוֹנָתָן וְדָוִד יָדְעוּ אֶת־הַדָּבָר:

20:39 וְעוֹלִימָא לֹא יָדַע מִדַּעַם בָּרַם יְהוֹנָתָן וְדָוִד יָדְעִין יֵת פִּתְגָמָא:

20:39 But the lad was not aware of anything; only Jonathan and David knew about the matter.

20:40 וַיֵּתֵן יְהוֹנָתָן אֶת־כְּלָיו אֶל־הַנֶּעֱר אֲשֶׁר־לוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ הִבֵּיָה הָעִיר:

20:40 וַיֵּהֱב יְהוֹנָתָן יֵת זַיְנִיה לְעוֹלִימָא דִּילִיָּה וַאֲמַר לִיה אֵיזִיל אוֹבְלֵהִי
אוֹבִילִיה אוֹבִיל לְקֶרְתָּא:

20:40 Then Jonathan gave his weapons to his lad and said to him, "Go, bring *them* to the city."

20:41 הַנֶּעֱר בָּא וְדָוִד קָם מֵאֲצֶל הַגִּבּוֹב וַיִּפֹּל לְאַפּוֹ אֶרְצָה וַיִּשְׁתַּחוּ שְׁלֹשׁ
פַּעַמִּים וַיִּשְׁקּוּ אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ וַיִּבְכּוּ אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ עַד־דְּדֹד הַגִּדּוּל:

20:41 עוֹלִימָא אֲתָא וְדָוִד קָם מִסֵּטֶר אֲבָן אֲתָא דְלִקְבִיל דְּרוּמָא וּנְפֹל עַל
אִפּוּהִי עַל אֶרְעָא וּסְגִיד תַּלְתָּ זְמָנִין וַנִּשְׁקּוּ גִבְר יֵת חֲבֵרִיה וּבְכוּ גִבְר יֵת אִם
חֲבֵרִיה עַד דְּדָוִד אִסְגִּי:

20:41 When the lad was gone, David rose from the south side and fell on his face to the ground, and bowed three times. And they kissed each other and wept together, but David *wept* the more.

20:42 וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן לְדָוִד לֵךְ לְשָׁלוֹם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְנוּ שְׁנֵינוּ אֲנַחְנוּ בְּשֵׁם יְהוָה
לֵאמֹר יְהוָה יִהְיֶה בֵּינִי וּבֵינְךָ וּבֵין זֶרְעִי וּבֵין זֶרְעֶךָ עַד־עוֹלָם: פ

20:42 וַאֲמַר יְהוֹנָתָן לְדָוִד אֵזִיל לְשָׁלוֹם דְּקִימָנָא תְּרוּנָא תְּרוּינָא תְּרוּינָא
אֲנַחְנָא בְּשֵׁמָא דִּי לְמִימַר מִימְרָא דִּי יְהִי סְהִיד בֵּינָא וּבֵינְךָ וּבֵין בְּנֵי וּבֵין
בְּנֶךָ עִם עָלְמָא:

20:42 Jonathan said to David, "Go in safety, inasmuch as we have sworn to each other in the name of the LORD, saying, 'The LORD will be between me and you, and between my descendants and your descendants forever.'" Then he rose and departed, while Jonathan went into the city.

21:2 וַיָּבֹא דָוִד נֹב אֶל־אֲחִימֶלֶךְ הַכֹּהֵן וַיַּחֲרֹד אֲחִימֶלֶךְ לְקִרְיַת דָּוִד וַיֹּאמֶר
לוֹ מַדּוּעַ אַתָּה לְבַדְּךָ וְאִישׁ אֵין אִתְּךָ:

21:2 וַאֲתָא דָּוִד לְנוֹב לִזְוֹת אֲחִימֶלֶךְ כֹּהֵנָא וַאֲתַבְּעִית אֲחִימֶלֶךְ לְקִדְמוֹת דָּוִד
וַאֲמַר לִיה מָדִין אַתָּה בְּלַחֲדָךְ וּגְבַר לִית עִמָּךְ:

21:1 Then David came to Nob to Ahimelech the priest; and Ahimelech came trembling to meet David and said to him, "Why are you alone and no one with you?"

21:3 וַיֹּאמֶר דָּוִד לְאֲחִימֶלֶךְ הַכֹּהֵן הַמֶּלֶךְ צָנִינִי דָּבָר וַיֹּאמֶר אֵלַי אִישׁ אֶל־יָדַע
מֵאוּמָה אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר־אֲנִכִּי שְׁלַחָךְ וְאֲשֶׁר צִוִּיתָךְ וְאֶת־הַנְּעָרִים יוֹדְעֵתִי

אֶל־מְקוֹם פְּלָנִי אֶלְמוֹנִי:

21:3 וַאֲמַר דָּוִיד לְאַחִימֶלֶךְ כֹּהֵנָא מַלְכָּא פִקְדָנִי פִתְנָמָא וַאֲמַר לִי אֲנִשׁ לָא יֵדַע מִדְּעַם יָת פִּתְנָמָא דְּאֲנָא שְׁלַח לָךְ וּדְפַקִּירְתָּךְ וַיֵּת עוֹלִימְיָא שְׁלַחִית קִדְמִי לְאַתֵּר כְּסִי וּטְמִיר:

21:2 David said to Ahimelech the priest, "The king has commissioned me with a matter and has said to me, 'Let no one know anything about the matter on which I am sending you and with which I have commissioned you; and I have directed the young men to a certain place.'

21:4 וְעַתָּה מִה־יֵשׁ תַּחַת־יָדְךָ חֲמֹשֶׁה־לֶחֶם תִּנֶּה בְיָדִי אוֹ הַנִּמְצָא:

21:4 וּכְעַן מָא אֵית אִם כָּא תַחוֹת יָדְךָ חֲמִישׁ טַלְמִין דְּלַחְמָא הֵב בְּיָדִי אוֹ מָא דְּאִשְׁתַּכַּח דִּישְׁתַּכַּח:

21:3 "Now therefore, what do you have on hand? Give me five loaves of bread, or whatever can be found."

21:5 וַיַּעַן הַכֹּהֵן אֶת־דָּוִיד וַיֹּאמֶר אֵין־לֶחֶם חַל אֶל־תַּחַת יָדִי כִּי־אִם־לֶחֶם קָדֵשׁ יֵשׁ אִם־נִשְׁמְרוּ הַנְּעָרִים אַךְ מֵאִשָּׁה: פ

21:5 וַאֲתִיב כֹּהֵנָא יֵת דָּוִיד וַאֲמַר לִיה לִית לַחִים לַחֹם חוֹלִין לַתַּחוֹת יָדִי אֱלֵהִין לַחְמָא דְּקִדְשָׁא אֵית בְּרַם אִם נְטִירִין עוֹלִימְיָא לַחוּד מְסוּאֶבֶת אֲתַתָּא:

21:4 The priest answered David and said, "There is no ordinary bread on hand, but there is consecrated bread; if only the young men have kept themselves from women."

21:6 וַיַּעַן דָּוִד אֶת־הַכֹּהֵן וַיֹּאמֶר לוֹ כִּי אִם־אִשָּׁה עֲצָרָה־לָנוּ כְּתָמוּל שְׁלֹשׁ בְּצִאתִי וַיְהִיו כְּלִי־הַנְּעָרִים קָדֵשׁ וְהוּא דֶּרֶךְ חַל וְאַף כִּי הַיּוֹם יִקְדָּשׁ בְּכָלִי:

21:6 וַאֲתִיב דָּוִיד יֵת כֹּהֵנָא וַאֲמַר לִיה בְּקִשְׁטָא אֲתַתָּא מְרַחֲקָא לָנָא כְּמֵאֲתַמְלִי וּמִדְּקַמּוּהִי וּמִדְּקַמּוּהִי בְּמַפְקִי וְהוּוּ מְנִיהוּן דְּעוֹלִימְיָא דְּכֵן לְקִדְשָׁא וְהוּא לָא בְּאוּרַח חוֹלָא הָוָה אֲזִיל וַיּוֹמַר דִּין הוּא הוּוּ מֵתַאכִיל וְלָא מֵתַפְסִיל בְּמָנָא:

21:5 David answered the priest and said to him, "Surely women have been kept from us as previously when I set out and the vessels of the young men were holy, though it was an ordinary journey; how much more then today will their vessels be holy?"

21:7 וַיִּתֵּן־לוֹ הַכֹּהֵן קָדֵשׁ כִּי לֹא־הָיָה שֵׁם לֶחֶם כִּי־אִם־לֶחֶם הַפָּנִים הַמּוֹסְרִים מִלִּפְנֵי יְהוָה לְשׁוֹם לֶחֶם חֵם בְּיוֹם הִלָּקְחוֹ:

21:7 וַיְהִיב לִיה כֹּהֵנָא קִדְשָׁא אֲרִי לָא הָוָה תָּמָן לַחִים חוֹלִין אֱלֵהִין לַחִים אֲפִיא דְּמַעַדָּן מִן קִדְשׁ יֵי לְשׁוֹיִתִּיה לַחִים חֲמִים בְּיוֹם אֲתַנְסִיבּוּתִיהָ אֵיתַנְסִיבּוּתִיהָ:

21:6 So the priest gave him consecrated bread; for there was no bread there but the bread of the Presence which was removed from before the LORD, in order to put hot bread in its place when it was taken away.

21:8 וְשֵׁם אִישׁ מֵעַבְדֵי שָׂאוּל בְּיוֹם הַהוּא נַעֲצָר לִפְנֵי יְהוָה וּשְׁמוֹ דֹּאגַּ הָאֶדְמוֹמִי אֲבִיר הָרָעִים אֲשֶׁר לְשָׂאוּל:

21:8 וְתָמָן גְּבֵרָא מֵעַבְדֵי שָׂאוּל בְּיוֹמָא הַהוּא כְּנִישׁ קִדְשׁ יֵי וּשְׁמִיה דֹּאגַּ אֶדְמוּמָא רַב רַעִיָא דְּלְשָׂאוּל:

21:7 Now one of the servants of Saul was there that day, detained before the LORD; and his name was Doeg the Edomite, the chief of Saul's shepherds.

21:9 וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְאַחִימֶלֶךְ וְאֵין יֵשׁ־פֹּה תַּחַת־יָדְךָ חֲנִית אוֹ־חֶרֶב כִּי גַם־חֶרֶבִי וְגַם־כְּלִי לֹא־לָקַחְתִּי בְיָדִי כִּי־הָיָה דְּבַר־הַמֶּלֶךְ נְחוּץ: ס

21:9 וַאֲמַר דָּוִיד לְאַחִימֶלֶךְ וְאֵלוֹ אֵית כָּא תַחוֹת יָדְךָ מוֹרְנִיתָא אוֹ חֶרְבָּא אֲרִי אַף חֶרְבִי וְאַף זִינִי לָא נְסִיבִית בְּיָדִי אֲרִי הָוָה פִּתְגָם מַלְכָּא בְּבַהִילוֹ:

21:8 David said to Ahimelech, "Now is there not a spear or a sword on hand? For I brought neither my sword nor my weapons with me, because the king's matter was urgent."

21:10 וַיֹּאמֶר הַכֹּהֵן חֲרֹב גִּלְיָת הַפְּלִשְׁתִּי אֲשֶׁר־הִכִּיתָ בְּעֵמֶק הָאֵלָה הִנֵּה־הִיא
לוֹטָה בְּשֹׁמְלָה אַחֲרֵי הָאֶפֹּד אִם־אַתָּה תִּקַּח־לָךְ קַח כִּי אֵין אַחֲרֶת זֹלָתָהּ
בְּזֶה וַיֹּאמֶר דָּוִד אֵין כָּמוֹהָ תִּנָּנָה לִי:

21:10 וַאֲמַר כֹּהֵנָּא חֲרֵבָא דְגִלְיָת פִּלְשְׁתָּא דְקִטְלָתָא בְּמִישַׁר בְּטִמָּא הָא הִיא
מְכַרְכָּא בְּשׁוֹשְׁפָא בְּשׁוֹפִיפָא בְּתַר דְּשֹׁאִיל לִיה בְּאִיפֹדָא אִם יִתָּה תִּסַּב לָךְ סָב
אַרִי לִית אַחֲרֵי בָר־ מִנָּה הָכָא וַאֲמַר דָּוִד לִית דְּכֹתָהּ הִבְהִנָּא הִבְנָא הִב
יִתָּה לִי:

21:9 Then the priest said, "The sword of Goliath the Philistine, whom you killed in the valley of Elah, behold, it is wrapped in a cloth behind the ephod; if you would take it for yourself, take it. For there is no other except it here." And David said, "There is none like it; give it to me."

21:11 וַיָּקָם דָּוִד וַיִּבְרַח בַּיּוֹם־הַהוּא מִפְּנֵי שָׂאֻל וַיָּבֹא אֶל־אָכִישׁ מֶלֶךְ גֹּת:
21:11 וְקָם דָּוִיד וַעֲרַק בַּיּוֹמָא הַהוּא מִן קֶדָם שָׂאֻל וְאַתָּא לֹת אָכִישׁ מֶלֶכָא
דְּגֹת:

21:10 Then David arose and fled that day from Saul, and went to Achish king of Gath.

21:12 וַיֹּאמְרוּ עֲבָדֵי אָכִישׁ אֵלָיו הֲלוֹא־זֶה דָּוִד מֶלֶךְ הָאָרֶץ הֲלוֹא לָזֶה יַעֲנוּ
בְּמַחְלוֹת לֵאמֹר הִכָּה שָׂאֻל (בְּאַלְפֹּ) [בְּאַלְפִּין] וְדָוִד (בְּרַבְבָּתוֹ) [בְּרַבְבָּתִּין]:
21:12 וַאֲמָרוּ עֲבָדֵי אָכִישׁ לִיה הֲלֹא דִין דָּוִיד מֶלֶכָא דְאַרְעָא הֲלֹא לְדִין
מִשְׁמַעִין מִשְׁמַעִין מִשְׁבַּחִין בַּחֲנִינְיָא לְמִימַר קִטְל שָׂאֻל בְּאַלְפִּין וְדָוִיד בְּרַבְּוֹן
בְּרִיבְבוֹן:

21:11 But the servants of Achish said to him, "Is this not David the king of the land? Did they not sing of this one as they danced, saying, 'Saul has slain his thousands, And David his ten thousands'?"

21:13 וַיֵּשֶׁם דָּוִד אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּלִבּוֹ וַיֵּרָא מְאֹד מִפְּנֵי אָכִישׁ מֶלֶךְ־גֹּת:
21:13 וַשּׁוּי דָּוִיד יֵת פִּתְגָמִיָּא הָאֵלֶּין בְּלִבָּהּ וּדְחִיל לַחֲדָא מִן קֶדָם אָכִישׁ מֶלֶכָא
דְּגֹת:

21:12 David took these words to heart and greatly feared Achish king of Gath.

21:14 וַיִּשְׁנֶן אֶת־טַעֲמוֹ בְּעֵינֵיהֶם וַיִּתְּהַלֵּל בִּידָם (וַיִּתּוֹ) [וַיִּתִּין] עַל־דַּלְתוֹת הַשַּׁעַר
וַיּוֹרֵד רִירוֹ אֶל־זִקְנוֹ:

21:14 וַשְּׁנֵי וַאֲשֵׁנֵי יֵת מְדַעִיָּה טַעֲמִיָּה בְּעֵינֵיהֶן וַאֲשַׁתְּמֻם וַאֲשַׁתְּמִי וַאֲשַׁתְּעַמֻם
בִּידֵהוֹן וּמִסְרִיט עַל דְּשֵׁי תַרְעָא וּמַחֲתִית רִירִיָּה עַל דְּקַנְיָה:

21:13 So he disguised his sanity before them, and acted insanelly in their hands, and scribbled on the doors of the gate, and let his saliva run down into his beard.

21:15 וַיֹּאמֶר אָכִישׁ אֶל־עֲבָדָיו הִנֵּה תִרְאוּ אִישׁ מִשְׁתַּנֵּעַ לָמוֹה תִּבְיֹאוּ אִתּוֹ אֵלָי:
21:15 וַאֲמַר אָכִישׁ לְעַבְדֵּיהִי הָא כֹּד הַכְדִּין חֲזִיתוֹן דְּגִבְרָא שְׁטִי הוּא לָמוֹ
אִיתִיתוֹן אִיתִיתוֹן אִתִּיתוֹן יִתִּיה לֹתִי:

21:14 Then Achish said to his servants, "Behold, you see the man behaving as a madman. Why do you bring him to me?"

21:16 חֲסֵר מִשְׁגָּעִים אֲנִי כִּי־הִבֵּאתֶם אֶת־זֶה לְהַשְׁתַּנֵּעַ עָלַי הֲזֶה יָבֹא אֶל־בֵּיתִי: ס
21:16 חֲסִיר שְׁטִיָּא אֲנִי אֲרִי אִיתִיתוֹן אִיתִיתוֹן אִתִּיתוֹן יֵת דִּין לְאַשְׁתַּטָּא קֶדְמִי
עַל־ הַדִּין הַדִּין כֶּשֶׁר לְמִיעַל לְבִיטִי יִיעוֹל לְבִיתִי:

21:15 "Do I lack madmen, that you have brought this one to act the madman in my presence? Shall this one come into my house?"

22:1 וַיֵּלֶךְ דָּוִד מִשֶּׁם וַיִּמָּלֵט אֶל־מְעַרַת עֲדָלָם וַיִּשְׁמְעוּ אַחֲיוֹ וְכָל־בֵּית אָבִיו

וַיֵּרְדּוּ אֵלָיו שָׁמָּה:

22:1 וַאֲזַל דָּוִיד מִתַּמֶּן וְאִשְׁתִּיזֵב וְאִישְׁתִּיזֵב לְמַעַרְתַּת עֶדְלָם וּשְׁמָעוּ אָחוּהִי וְכָל בֵּית אָבוּהִי וּנְחָתוּ לְוַתִּיהָ לְתַמֶּן:

22:1 So David departed from there and escaped to the cave of Adullam; and when his brothers and all his father's household heard of it, they went down there to him.

22:2 וַיִּתְקַבְּצוּ אֵלָיו כָּל-אִישׁ מְצוֹק וְכָל-אִישׁ אֲשֶׁר-לוֹ נִשְׂאָ וְכָל-אִישׁ מֵר-נֶפֶשׁ וַיְהִי עֲלֵיהֶם לְשָׂר וַיְהִיו עִמּוֹ כְּאַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ:

22:2 וַאֲתַכְנִישׁוּ לְוַתִּיהָ כָּל גִּבֹּר מַעַק מַעִיק רוּחַ וְכָל גִּבֹּר דְּלִיָּה מְרִי רָשׁוּ וְכָל גִּבֹּר מְרִיר נֶפֶשׁ וַהֲנֶה עֲלֵיהֶן לְרֹבָא וַהֲוּ עִמִּיהָ כְּאַרְבַּע מֵאָה גִבֹּרָא:

22:2 Everyone who was in distress, and everyone who was in debt, and everyone who was discontented gathered to him; and he became captain over them. Now there were about four hundred men with him.

22:3 וַיֵּלֶךְ דָּוִיד מִשָּׁם מִצְפָּה מוֹאָב וַיֹּאמֶר אֶל-מֶלֶךְ מוֹאָב יֵצֵא-נָא אָבִי וְאִמִּי אִתְּכֶם עַד אֲשֶׁר אֲדַע מַה-יַּעֲשֶׂה-לִּי אֱלֹהִים:

22:3 וַאֲזַל דָּוִיד מִתַּמֶּן לְמִצְפֵּי מוֹאָב וַאֲמַר לְמֶלֶכָא דְּמוֹאָב יָפוּק כְּעַן אָבָא וְאִמָּא עִמָּכֹן עַד דְּאֲדַע מָא יַעֲבִיד לִי יְיָ:

22:3 And David went from there to Mizpah of Moab; and he said to the king of Moab, "Please let my father and my mother come and stay with you until I know what God will do for me."

22:4 וַיִּנָּחֶם אֶת-פָּנָיו מֶלֶךְ מוֹאָב וַיֵּשְׁבוּ עִמּוֹ כָּל-יְמֵי הַיּוֹת-דָּוִיד בְּמִצְדָּה: ס

22:4 וְאַשְׁרִינוּן קִדָּם מֶלֶכָא דְּמוֹאָב וַיִּתִּיבוּ וַהֲוּ עִמִּיהָ כָּל יוֹמִין דְּהִהוּ דָּוִיד מְטִמֵּר טַמִּיר בְּמִצְדָּתָא בְּמִצְדָּא:

22:4 Then he left them with the king of Moab; and they stayed with him all the time that David was in the stronghold.

22:5 וַיֹּאמֶר גָּד הַנְּבִיא אֶל-דָּוִיד לֹא תֵשֵׁב בְּמִצְדָּה לָךְ וּבֵאתָ-לָךְ אֶרֶץ יְהוּדָה וַיֵּלֶךְ דָּוִיד וַיָּבֹא יַעַר חֶרֶת: ס

22:5 וַאֲמַר גָּד נְבִיא לְדָוִיד לֹא תִתִּיב בְּמִצְדָּא בְּמִצְדָּתָא אִיתָא וְאִיזִיל אִיזִיל וְאִיתָא לָךְ לְאַרְעָא דְּבֵית יְהוּדָה וַאֲזַל דָּוִיד וְאַתָּא לְחֶרֶשָׁא דְּחֶרֶת:

22:5 The prophet Gad said to David, "Do not stay in the stronghold; depart, and go into the land of Judah." So David departed and went into the forest of Hereth.

22:6 וַיִּשְׁמַע שָׁאוּל כִּי נֹדַע דָּוִיד וְאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ וּשְׁאוּל יוֹשֵׁב בְּגִבְעָה תַּחַת-הָאֶשֶׁל בְּרֶמָה וַחֲנִיתוֹ בְּיָדוֹ וְכָל-עַבְדָּיו נֹצְבִים עָלָיו:

22:6 וּשְׁמָע שָׁאוּל אֲרִי אֲתִידַע דָּוִיד וְגִבְרִיָּא דְּעִמִּיהָ וּשְׁאוּל יָתִיב בְּגִבְעָתָא תַּחוּת אֶשְׁלָא אִישְׁלָא בְּרֶמְתָּא וּמוֹרְנִיתִיהָ בְּיָדֶיהָ וְכָל עַבְדֹּהִי קִימִין עָלֶיהָ:

22:6 Then Saul heard that David and the men who were with him had been discovered. Now Saul was sitting in Gibeah, under the tamarisk tree on the height with his spear in his hand, and all his servants were standing around him.

22:7 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לְעַבְדָּיו הַנֹּצְבִים עָלָיו שְׁמַעוּ-נָא בְנֵי יִמִּינִי גַם-לְכַלְכֶּם יִתֵּן בֶּן-יִשִׁי שָׂדוֹת וְכַרְמִים לְכַלְכֶּם יִשִּׁים שָׂרֵי אֲלָפִים וְשָׂרֵי מֵאוֹת:

22:7 וַאֲמַר שָׁאוּל לְעַבְדֹּהִי דְּקִימִין עָלֶיהָ שְׁמָעוּ כְּעַן בְּנֵי שְׁבֹטָא דְּבֵית בְּנִימִין דְּבִנִּימִין דְּבִנִּימִין אַף לְכַלְכֹּן יִתֵּן בֶּר יִשִׁי חֲקִלִין וְכַרְמִין אַף לְכַלְכֹּן יִמִּי רַבְנֵי אֲלָפֵי וְרַבְנֵי מֵאוֹתָא:

22:7 Saul said to his servants who stood around him, "Hear now, O Benjamites! Will the son of Jesse also give to all of you fields and vineyards? Will he make you all commanders of thousands and commanders of hundreds?"

22:8 כִּי קִשְׁרָתָם כָּלְכָם עָלָי וְאִין-גִּלָּה אֶת-אֲזָנִי בְּכַרְת־בְּנֵי עַם-בֶּן-יִשִׁי וְאִין-חֲלָה מִכֶּם עָלָי וְגִלָּה אֶת-אֲזָנִי כִּי הָקִים בְּנֵי אֶת-עַבְדִּי עָלָי לְאַרְבַּ כְּיֹם הַזֶּה: ס

22:8 אָרִי מְרִידָתוֹן כָּלְכוֹן עָלַי וְלִית דְּמַחְוֵי דְחַוֵּי לִי כִּד גְּזֹר קָיָם בְּרִי
עִם בֶּר יִשִּׁי וְלִית דְּכָאִיב לִיה לִי מִנְכוֹן עָלַי וּמַחְוֵי וְלֹא מַחְוֵי לִי אָרִי אָקִים
בְּרִי יָת עֲבָדֵי עָלַי לְכַמְנָא כְּיוֹמָא הָרִין:

22:8 "For all of you have conspired against me so that there is no one who discloses to me when my son makes a covenant with the son of Jesse, and there is none of you who is sorry for me or discloses to me that my son has stirred up my servant against me to lie in ambush, as *it is* this day."

22:9 וַיַּעַן דֹּאגְ הָאֶדְמוֹמִי וְהוּא נֹצֵב עַל-עֲבָדֵי-שָׁאוּל וַיֹּאמֶר רְאִיתִי אֶת-בֶּן-יִשְׁי בָּא
נֹבָה אֶל-אַחִימֶלֶךְ בֶּן-אַחִיטוֹב:

22:9 וְאַחִיב דֹּאגְ אֲדוֹמָאָה וְהוּא מְמַנָּא עַל עֲבָדֵי שָׁאוּל וַאֲמַר חֲזִיתִי יָת בֶּר יִשִּׁי
אַתָּא לְנוֹב לֹות אַחִימֶלֶךְ בֶּר אַחִיטוֹב:

22:9 Then Doeg the Edomite, who was standing by the servants of Saul, said, "I saw the son of Jesse coming to Nob, to Ahimelech the son of Ahitub."

22:10 וַיִּשְׁאַל-לוֹ בִּיהוָה וַצִּידָה נָתַן לוֹ וְאֵת חֶרֶב גִּלְיָת הַפְּלִשְׁתִּי נָתַן לוֹ:

22:10 וּשְׂאִיל לִיה בְּמִימְרָא דִּי וַיִּזְוֹדִין יְהִיב לִיה וְיָת חֶרֶבָא דְגִלְיָת פְּלִשְׁתָּאָה
יְהִיב לִיה:

22:10 "He inquired of the LORD for him, gave him provisions, and gave him the sword of Goliath the Philistine."

22:11 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ לְקָרָא אֶת-אַחִימֶלֶךְ בֶּן-אַחִיטוֹב הַכֹּהֵן וְאֵת כָּל-בֵּית אָבִיו
הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר בְּנוֹב וַיָּבֹאוּ כָּלֶם אֶל-הַמֶּלֶךְ: ס

22:11 וּשְׁלַח מַלְכָא לְמַקְרִי יָת אַחִימֶלֶךְ בֶּר אַחִיטוֹב כְּהֵנָּא וְיָת כָּל בֵּית אָבוּהִי
כְּהֵנָּא דְבִנוֹב וְאַתּוּ כָּלְהוֹן לֹות מַלְכָּא:

22:11 Then the king sent someone to summon Ahimelech the priest, the son of Ahitub, and all his father's household, the priests who were in Nob; and all of them came to the king.

22:12 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל שְׁמַע-נָא בֶּן-אַחִיטוֹב וַיֹּאמֶר הִנְנִי אֲדָנִי:

22:12 וַאֲמַר שָׁאוּל מַלְכָּא שְׁמַע כַּעַן בֶּר אַחִיטוֹב וַאֲמַר הָאֲנָא הָא רַבּוֹנִי:

22:12 Saul said, "Listen now, son of Ahitub." And he answered, "Here I am, my lord."

22:13 וַיֹּאמֶר (אֵלֹו) [אֵלִיוֹן] שָׁאוּל לָמָּה קִשְׁרָתֶם עָלַי אַתָּה וּבֶן-יִשִּׁי בְּתַתְּךָ לוֹ
לֶחֶם וְחֶרֶב וּשְׁאוּל לוֹ בְּאֱלֹהִים לָקוּם אֵלַי לְאַרְבַּ כַּיּוֹם הַזֶּה: ס

22:13 וַאֲמַר לִיה שָׁאוּל לָמָּה מְרִידָתוֹן עָלַי אַתָּה וּבֶר יִשִּׁי בְּמַתְנֶךְ לִיה מְזוֹן
וְחֶרֶבָא וּשְׂאִילָת וּשְׂאִילָת לִיה בְּמִימְרָא דִּי לְמַקְס עָלַי לְכַמְנָא כְּיוֹמָא הָרִין:

22:13 Saul then said to him, "Why have you and the son of Jesse conspired against me, in that you have given him bread and a sword and have inquired of God for him, so that he would rise up against me by lying in ambush as *it is* this day?"

22:14 וַיַּעַן אַחִימֶלֶךְ אֶת-הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר וּמִי בְּכָל-עֲבָדֶיךָ כְּדוֹד נֶאֱמָן וַחֲתָן
הַמֶּלֶךְ וְסָר אֶל-מִשְׁמַעְתְּךָ וְנִכְבָּד בְּבֵיתְךָ:

22:14 וְאַחִיב אַחִימֶלֶךְ יָת מַלְכָּא וַאֲמַר וּמִן וּמִן בְּכָל עֲבָדְךָ כְּדוֹד מְהִימָן
וַחֲתָנָא דְּמַלְכָּא וְרַב עַל כָּל מִשְׁמַעְתְּךָ שִׁימוּשְׁךָ וַיִּקִּיר בְּבֵיתְךָ:

22:14 Then Ahimelech answered the king and said, "And who among all your servants is as faithful as David, even the king's son-in-law, who is captain over your guard, and is honored in your house?"

22:15 הַיּוֹם הַחֲלָתִי (לְשָׁאוּל-) [לְשָׁאֵל-לוֹ] בְּאֱלֹהִים חֲלִילָה לִי אֶל-יִשְׁשָׁר הַמֶּלֶךְ
בְּעֶבְרֵךְ דְּבָר בְּכָל-בֵּית אָבִי כִּי לֹא-יִדְעַע עֲבָדְךָ בְּכָל-זֹאת דְּבָר קִטָּן אוֹ גָּדוֹל:

22:15 יוֹמָא דִּין שְׂרִיתִי לְמִשְׁאֵל לִיה בְּמִימְרָא דִּי חָס לִי לֹא יִשְׁוִי מַלְכָּא
בְּעֶבְרִיה פְּתִנְמָא עִילְתָּא בְּכָל בֵּית אָבָא אָרִי לֹא יִדְעַע עֲבָדְךָ בְּכָל דָּא פְתָנָם
זְעִיר אוֹ רַב:

22:15 "Did I *just* begin to inquire of God for him today? Far be it from me! Do not let the king impute anything to his

servant or to any of the household of my father, for your servant knows nothing at all of this whole affair."

22:16 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מוֹת תָּמוּת אַחִימֶלֶךְ אֶתָּה וְכָל-בֵּית אָבִיךָ:

22:16 וַאֲמַר מַלְכָּא מָמַת תָּמוּת אַחִימֶלֶךְ אֶת וְכָל בֵּית אָבוֹךְ:

22:16 But the king said, "You shall surely die, Ahimelech, you and all your father's household!"

22:17 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לַרְצִים הַנֹּצְבִים עָלָיו סִבּוּ וְהַמִּיתוּ כִּהְנִי יְהוָה כִּי גַם-יָדָם

עִם-דָּוִד וְכִי יָדְעוּ כִּי-בֵרַח הוּא וְלֹא גָלוּ אֶת- (אֲזִנּוֹ) [אֲזִינָן] וְלֹא-אָבוּ עֲבָדֵי

הַמֶּלֶךְ לְשַׁלַּח אֶת-יָדָם לִפְנֵעַ בְּכַהְנֵי יְהוָה: ס

22:17 וַאֲמַר מַלְכָּא לַרְהֻטִּיא דְקִימִין עֲלוּהִי אֶסְתַּחֲרוּ וְקִטְּלוּ וְקִטְּלוּ כַּהֲנֵי דִיִּי

אֲרִי אֲף יִדְהוֹן עִם דָּוִיד וְאֲרִי יָדְעוּ אֲרִי עֲרִיק הוּא וְלֹא חוּוּ לִי וְלֹא אָבוּ

עֲבָדֵי מַלְכָּא לְאוֹשְׁטָא יָת יִדְהוֹן לְמַשְׁלַט בְּכַהֲנֵי דִיִּי:

22:17 And the king said to the guards who were attending him, "Turn around and put the priests of the LORD to death, because their hand also is with David and because they knew that he was fleeing and did not reveal it to me." But the servants of the king were not willing to put forth their hands to attack the priests of the LORD.

22:18 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ (לְדוֹיִג) [לְדוֹאֵג] סָב אֶתָּה וּפְנֵעַ בְּכַהֲנִים וַיִּסָּב (דְּוִיג) [דוֹאֵג]

הָאֲדָמִי וַיִּפְגַּע-הוּא בְּכַהֲנִים וַיָּמַת בַּיּוֹם הַהוּא שְׁמֹנִים וְחֲמִשָּׁה אִישׁ נָשָׂא אֶפֻּד

בָּד:

22:18 וַאֲמַר מַלְכָּא לְדוֹאֵג אֶסְתַּחֲרָה אֶת כַּעַן וְשָׁלוּט וְשָׁלִיט בְּכַהֲנֵי וְאֶסְתַּחֲרָה

דוֹאֵג אֲדוֹמָאָה וְשָׁלוּט וְשָׁלִיט הוּא בְּכַהֲנֵי וְקִטְּל בַּיּוֹמָא הַהוּא תְּמִנָּה וְחֲמִשָּׁה

גְּבָרָא כְּשָׁרִין לְמַלְבָּשׁ אֶפֻּד דְּבוּץ:

22:18 Then the king said to Doeg, "You turn around and attack the priests." And Doeg the Edomite turned around and attacked the priests, and he killed that day eighty-five men who wore the linen ephod.

22:19 וְאֵת גִּב עִיר-הַכַּהֲנִים הִכָּה לְפִי-חֶרֶב מֵאִישׁ וְעַד-אִשָּׁה מֵעוֹלָל וְעַד-יוֹנֵק

וְשׁוֹר וְחֲמֹר וְשֶׂה לְפִי-חֶרֶב:

22:19 וַיִּתְּ נֹב קְרִית כַּהֲנֵי מִחָא קִטְּל לְפָתָגַם דְּחֶרֶב מִגְּבַר וְעַד אֶתָּא מֵעוֹלָיִם

וְעַד יִנִּיק וְתוֹר וְחֲמֹר וַאֲמַר מִחָא לְפָתָגַם דְּחֶרֶב:

22:19 And he struck Nob the city of the priests with the edge of the sword, both men and women, children and infants; also oxen, donkeys, and sheep *he struck* with the edge of the sword.

22:20 וַיִּמָּלֵט בֶּן-אֶחָד לְאַחִימֶלֶךְ בֶּן-אַחֲטוֹב וְשֵׁמוֹ אֲבִיָּתָר וַיִּבְרַח אַחֲרֵי דָוִד:

22:20 וַאֲשִׁתִּיזָב בָּרָא חֵד לְאַחִימֶלֶךְ בֶּר אַחֲטוֹב וְשִׁמְיָה אֲבִיָּתָר וְעֶרֶק בָּתָר דָּוִיד:

22:20 But one son of Ahimelech the son of Ahitub, named Abiathar, escaped and fled after David.

22:21 וַיַּגֵּד אֲבִיָּתָר לְדָוִד כִּי הָרַג שְׂאוּל אֶת כַּהְנֵי יְהוָה:

22:21 וְחוּי אֲבִיָּתָר לְדָוִד אֲרִי קִטְּל שְׂאוּל יָת כַּהֲנֵי דִיִּי:

22:21 Abiathar told David that Saul had killed the priests of the LORD.

22:22 וַיֹּאמֶר דָּוִד לְאַבִּיָּתָר יָדְעָתִי בַּיּוֹם הַהוּא כִּי-שֵׁם (דְּוִיג) [דוֹאֵג] הָאֲדָמִי

כִּי-הִגֵּד יָגִיד לְשְׂאוּל אֲנֹכִי סִבֹּתִי בְּכָל-נַפְשׁ בֵּית אָבִיךָ:

22:22 וַאֲמַר דָּוִד לְאַבִּיָּתָר יָדְעָתָא בַּיּוֹמָא הַהוּא אֲרִי תִמְן דוֹאֵג אֲדוֹמָאָה אֲרִי

חֲוָאָה יְחוּי לְשְׂאוּל וְאֲנָא גִרְמִית לְאַסְתַּקְפָּא לְאַסְתַּקְפָּא בְּכָל נַפְשׁ אִנְשׁ בֵּית

אָבוֹךְ:

22:22 Then David said to Abiathar, "I knew on that day, when Doeg the Edomite was there, that he would surely tell Saul. I have brought about *the death* of every person in your father's household.

22:23 שְׁבָה אִתִּי אֶל-תִּירָא כִּי אֲשֶׁר-יִבְקֹשׁ אֶת-נַפְשִׁי יִבְקֹשׁ אֶת-נַפְשְׁךָ כִּי-מִשְׁמֶרֶת

אֶתָּה עֲמָדִי:

22:23 תִּיב עִמִּי לֹא תִדְחַל אֲרִי דְבָעִי דִּיבְעִי לְמִקְטָלִי בְּעִי בְּעִי לְמִקְטָלְךָ אֲרִי
נָטִיר אֶת עִמִּי:

22:23 "Stay with me; do not be afraid, for he who seeks my life seeks your life, for you are safe with me."

23:1 וַיִּגְדּוּ לְדָוִד לֵאמֹר הִנֵּה פְּלִשְׁתִּים נִלְחָמִים בְּקַעֲיֵלָה וְהֵמָּה שָׁסִים
אֶת־הַגִּרְנוֹת:

23:1 וַחֲוָאוּ לְדָוִד לְמִימַר הֲאֵל פְּלִשְׁתָּאִי מִגִּיחִין קָרְבָּא בְּקַעֲיֵלָה וְאֵנוּן וְהָאֵנוּן
בְּזִין יֵת אֲדָרְיָא:

23:1 Then they told David, saying, "Behold, the Philistines are fighting against Keilah and are plundering the threshing floors."

23:2 וַיִּשְׁאַל דָּוִד בַּיהוָה לֵאמֹר הֲאֵלֶךְ וְהִכִּיתִי בַּפְּלִשְׁתִּים הָאֵלֶּה ס וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל־דָּוִד לֵךְ וְהִכִּיתָ בַּפְּלִשְׁתִּים וְהוֹשַׁעְתָּ אֶת־קַעֲיֵלָה:

23:2 וַשְּׂאֵל דָּוִד בְּמִימְרָא דִּי לְמִימַר הַאִיזִיל וְאֶקְטֹל וְאִימַחִי בַּפְּלִשְׁתָּאִי
הָאֵלִין וַאֲמַר יִי לְדָוִד אִיזִיל וְתִקְטֹל בַּפְּלִשְׁתָּאִי וְתִפְרוֹק יֵת יִתְּבִי קַעֲיֵלָה:

23:2 So David inquired of the LORD, saying, "Shall I go and attack these Philistines?" And the LORD said to David, "Go and attack the Philistines and deliver Keilah."

23:3 וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי דָוִד אֵלָיו הִנֵּה אֲנַחְנוּ פֹּה בִּיהוּדָה יִרְאִים וְאִף כִּי־נִלְךָ
קַעֲיֵלָה אֶל־מַעֲרֻכֹת פְּלִשְׁתִּים: ס

23:3 וַאֲמְרוּ גְבַרֵי דָוִד לִיהָ הֲאֵל כִּד אֲנַחְנָא הָכָא בְּאַרְעָא דְּבֵית יְהוּדָה
בִּיהוּדָה אֲנַחְנָא דְּחָלִין וְאִף אֵלֶהִין דְּנִיזִיל לְקַעֲיֵלָה לְסַדְרֵי פְּלִשְׁתָּאִי:

23:3 But David's men said to him, "Behold, we are afraid here in Judah. How much more then if we go to Keilah against the ranks of the Philistines?"

23:4 וַיִּוְסֶף עוֹד דָּוִד לִשְׁאֹל בַּיהוָה ס וַיַּעֲנֵהוּ יְהוָה וַיֹּאמֶר קוּם רֵד קַעֲיֵלָה
כִּי־אֲנִי נָתַן אֶת־פְּלִשְׁתִּים בְּיָדְךָ:

23:4 וְאוֹסִיף עוֹד דָּוִד לְמִשְׁאֵל בְּמִימְרָא דִּי וְקִבִּיל צְלוֹתִיהָ יִי וַאֲמַר קוּם חוּת
לְקַעֲיֵלָה אֲרִי אֲנָא מָסַר יֵת מְסָרִית פְּלִשְׁתָּאִי בְּיָדְךָ:

23:4 Then David inquired of the LORD once more. And the LORD answered him and said, "Arise, go down to Keilah, for I will give the Philistines into your hand."

23:5 וַיֵּלֶךְ דָּוִד (וְאַנְשׁוֹ) [וְאַנְשָׁיו] קַעֲיֵלָה וַיִּלָּחֶם בַּפְּלִשְׁתִּים וַיִּנָּהֵג אֶת־מִקְנֵיהֶם
וַיִּךְ בָּהֶם מִכָּה גְדוֹלָה וַיִּשַׁע דָּוִד אֶת יָשְׁבֵי קַעֲיֵלָה: ס

23:5 וַאֲזַל דָּוִד וְגִבְרוּהִי לְקַעֲיֵלָה וְאִגִּיחַ קָרְבָּא בַּפְּלִשְׁתָּאִי וְדַבֵּר יֵת גִּיתִיהוֹן
וּמַחָא בַּהוֹן מַחָא סְגִיָּאָה וּפְרָק דָּוִד יֵת יִתְּבִי קַעֲיֵלָה:

23:5 So David and his men went to Keilah and fought with the Philistines; and he led away their livestock and struck them with a great slaughter. Thus David delivered the inhabitants of Keilah.

23:6 וַיְהִי בְּבֹרַח אֲבִיתָר בֶּן־אֲחִימֶלֶךְ אֶל־דָּוִד קַעֲיֵלָה אַפּוֹד יֵרֵד בְּיָדוֹ:

23:6 וְהָוָה כִּד עָרַק אֲבִיתָר בַּר אֲחִימֶלֶךְ לֹת דָּוִד לְקַעֲיֵלָה אִיפּוֹדָא אַחִית
בְּיָדָה:

23:6 Now it came about, when Abiathar the son of Ahimelech fled to David at Keilah, that he came down with an ephod in his hand.

23:7 וַיִּגַּד לְשָׁאוּל כִּי־בָא דָּוִד קַעֲיֵלָה וַיֹּאמֶר שָׁאוּל נָפַר אֶתוֹ אֱלֹהִים בְּיָדִי כִּי
נִסְגַּר לְבוֹא בְּעִיר דָּלְתִים וּבְרִיחַ:

23:7 וְאַתְחֹוָה וְאִיתְחֹוָה לְשָׁאוּל אֲרִי אֶתָּא דָּוִד לְקַעֲיֵלָה וַאֲמַר שָׁאוּל מָסַר
יְתִיהָ יִי בְּיָדִי אֲרִי נִתְּמַסַּר אֶתְּמַסַּר לְמִיעֵל בְּקִרְתָּא דְּלָה דְּשִׁין וְעִבְרִין:

23:7 When it was told Saul that David had come to Keilah, Saul said, "God has delivered him into my hand, for he shut

himself in by entering a city with double gates and bars."

23:8 וַיִּשְׁמַע שָׁאוּל אֶת-כָּל-הָעָם לְמַלְחָמָה לָרֶדֶת קַעֲיִלָּה לְצוּר אֶל-דָּוִד
וְאֶל-אֲנָשָׁיו:
23:8 וּכְנָשׁ שָׁאוּל יָת כָּל עָמָא לְאַנְחָא קְרָבָא לְמִיחַת לְקַעֲיִלָּה לְמַצָּר עַל דָּוִיד
וְעַל גְּבוּרָתֵי:

23:8 So Saul summoned all the people for war, to go down to Keilah to besiege David and his men.

23:9 וַיֵּדַע דָּוִד כִּי עָלָיו שָׁאוּל מִחֲרִישׁ הָרָעָה וַיֹּאמֶר אֶל-אַבִּיָּתָר הַכֹּהֵן הַגִּישָׁה
הָאֶפֹּד: ס
23:9 וַיֵּדַע דָּוִיד אֲרִי עָלוּהִי שָׁאוּל כְּמִין יָת בִּשְׁתָּא וַאֲמַר לְאַבִּיָּתָר כְּהֵנָּא קָרִיב
אִיפֹדָא:

23:9 Now David knew that Saul was plotting evil against him; so he said to Abiathar the priest, "Bring the ephod here."

23:10 וַיֹּאמֶר דָּוִד יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שָׁמַע שָׁמַע עַבְדְּךָ כִּי-מִבְקֵשׁ שָׁאוּל לְבֹא
אֶל-קַעֲיִלָּה לְשַׁחַת לְעִיר בְּעִבּוּרִי:
23:10 וַאֲמַר דָּוִיד יְיָ אֱלֹהֵא דְיִשְׂרָאֵל מִשְׁמַע שָׁמַע עַבְדְּךָ אֲרִי בְּעִי שָׁאוּל
לְמִיעַל לְקַעֲיִלָּה לְחַבְלָא לְקֶרְתָּא בְּדִילִי:

23:10 Then David said, "O LORD God of Israel, Your servant has heard for certain that Saul is seeking to come to Keilah to destroy the city on my account.

23:11 הֲיִסְגֶּרֶנִּי בַּעֲלִי קַעֲיִלָּה בְּיַד הַיֹּרֵד שָׁאוּל כַּאֲשֶׁר שָׁמַע עַבְדְּךָ יְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל הִגִּדְנָא לְעַבְדְּךָ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה יֵרֵד:

23:11 הַסְּבִירִין לְמַמְסְרִי יְתָבִי קַעֲיִלָּה בְּיַדִּיהָ הַסְּבִיר לְמִיחַת שָׁאוּל כְּמָא דְשָׁמַע
דְּשָׁמַע עַבְדְּךָ יְיָ אֱלֹהֵא דְיִשְׂרָאֵל חֲוִי כַּעַן לְעַבְדְּךָ וַאֲמַר יְיָ סְבִיר סְבִיר לְמִיחַת:

23:11 "Will the men of Keilah surrender me into his hand? Will Saul come down just as Your servant has heard? O LORD God of Israel, I pray, tell Your servant." And the LORD said, "He will come down."

23:12 וַיֹּאמֶר דָּוִד הֲיִסְגֶּרֶנּוּ בַּעֲלִי קַעֲיִלָּה אֹתִי וְאֶת-אֲנָשָׁי בְּיַד-שָׁאוּל וַיֹּאמֶר יְהוָה
יִסְגִּירוּ: ס

23:12 וַאֲמַר דָּוִיד הַסְּבִירִין לְמַמְסְרִי לְמַמְסֵר יְתָבִי קַעֲיִלָּה יְתִי וְיָת גְּבוּרֵי בִידָא
דְּשָׁאוּל וַאֲמַר יְיָ סְבִירִין לְמַמְסֵר:

23:12 Then David said, "Will the men of Keilah surrender me and my men into the hand of Saul?" And the LORD said, "They will surrender you."

23:13 וַיָּקָם דָּוִד וְאֲנָשָׁיו כְּשֵׁשׁ-מֵאוֹת אִישׁ וַיֵּצְאוּ מִקַּעֲיִלָּה וַיִּתְּהַלְכוּ בְּאֲשֶׁר
יִתְּהַלְכוּ וּלְשָׁאוּל הִגִּד כִּי-נִמְלֹט דָּוִד מִקַּעֲיִלָּה וַיַּחְדֵּל לְצָאָתָּ:

23:13 וְקָם דָּוִיד וּגְבוּרָתֵי כְּשִׁית מָאָה גְּבוּרָא וּנְפִקוּ מִקַּעֲיִלָּה וְהָלִיכוּ בְּאַתֵּר
דְּכָשָׁר לְהִלָּכָא וּלְשָׁאוּל אֶתְחַוָּה אֲרִי אֲשִׁתִּיּוֹב דָּוִיד מִקַּעֲיִלָּה וְאַתְּמִנַּע מִלְּמַפֵּק:

23:13 Then David and his men, about six hundred, arose and departed from Keilah, and they went wherever they could go. When it was told Saul that David had escaped from Keilah, he gave up the pursuit.

23:14 וַיָּשָׁב דָּוִד בְּמִדְבָּר בְּמִצְדֹת וַיָּשָׁב בְּהָר בְּמִדְבַר-זִיף וַיִּבְקֹשֶׁהוּ שָׁאוּל
כָּל-הַיָּמִים וְלֹא-נִתְּנוּ אֱלֹהִים בְּיָדוֹ:

23:14 וַיִּתִּיב דָּוִיד בְּמִדְבָּרָא בְּמִצְדָּתָא וַיִּתִּיב בְּטוֹרָא בְּמִדְבָּרָא דְזִיף וּבַעֲהִי
שָׁאוּל כָּל יוֹמָא וְלֹא מִסְרִיהָ יְיָ בְּיַדִּיהָ:

23:14 David stayed in the wilderness in the strongholds, and remained in the hill country in the wilderness of Ziph. And Saul sought him every day, but God did not deliver him into his hand.

23:15 וַיֵּרָא דָּוִד כִּי-יֵצֵא שָׁאוּל לְבַקֵּשׁ אֶת-נַפְשׁוֹ וְדָוִד בְּמִדְבַר-זִיף בַּחֲרָשָׁה: ס

23:15 וַחֲזָא דָּוִיד אֲרִי נֶפֶק שָׁאוּל לְמַבְעֵי לְמַקְטָלֶיהָ וַדָּוִיד בְּמִדְבָּרָא דְזִיף
בְּחֶרֶשׂ:

23:15 Now David became aware that Saul had come out to seek his life while David was in the wilderness of Ziph at Horesh.

23:16 וַיָּקָם יְהוֹנָתָן בֶּן־שָׁאוּל וַיֵּלֶךְ אֶל־דָּוִיד חֶרֶשׂה וַיַּחֲזֹק אֶת־יָדוֹ בְּאַלְהֵים:
23:16 וַקָּם יְהוֹנָתָן בֶּר שָׁאוּל וַאֲזַל לֹת דָּוִיד לְחֶרֶשׂה וַתִּקֵּיף יָת יָדֶיהָ בְּמִימְרָא
דִּי:

23:16 And Jonathan, Saul's son, arose and went to David at Horesh, and encouraged him in God.

23:17 וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֶל־תִּירָא כִּי לֹא תִמְצָאֵךְ יַד שָׁאוּל אָבִי וְאַתָּה תִּמְלֹךְ
עַל־יִשְׂרָאֵל וְאַנֹכִי אֶהְיֶה־לָּךְ לְמִשְׁנָה וְגַם־שָׁאוּל אָבִי יָדַע כֵּן:
23:17 וַאֲמַר לִיה לֹא תִדַּחַל אֲרִי לֹא תִשְׁכַּחֲךְ יָדָא דְשָׁאוּל אָבָא וְאַתָּה תִּמְלֹךְ
תְּהִי מֶלֶכָא עַל יִשְׂרָאֵל וְאַנָּא אֶהְיֶה אִיהוּ אֶהְיֶה לָּךְ לְחִנָּן וְאַף שָׁאוּל אָבָא
יָדַע כֵּן:

23:17 Thus he said to him, "Do not be afraid, because the hand of Saul my father will not find you, and you will be king over Israel and I will be next to you; and Saul my father knows that also."

23:18 וַיַּכְרֹתוּ שְׁנֵיהֶם בְּרִית לִפְנֵי יְהוָה וַיֵּשֶׁב דָּוִיד בְּחֶרֶשׂה וַיְהוֹנָתָן הָלַךְ לְבֵיתוֹ:
ס

23:18 וַנִּזְכְּרוּ תְרוּיָהוֹן קָנָם קָדָם יְיָ וַיֵּיטִיב דָּוִיד בְּחֶרֶשׂה וַיְהוֹנָתָן אָזַל לְבֵיתָהּ
לְאוֹרְחֶיהָ:

23:18 So the two of them made a covenant before the LORD; and David stayed at Horesh while Jonathan went to his house.

23:19 וַיַּעֲלוּ זָפִים אֶל־שָׁאוּל הַגִּבְעָתָה לֵאמֹר הֲלוֹא דָּוִיד מִסְתַּתֵּר עִמָּנוּ בְּמִצְדֹת
בְּחֶרֶשׂה בְּגִבְעַת הַחֲכִילָה אֲשֶׁר מִימִין הַיְּשִׁימוֹן:
23:19 וּסְלִיקוּ אָנֹשׁ זִיף לֹת שָׁאוּל לְגִבְעָתָה לְמִימַר הֲלֹא דָּוִיד מִטְמָר עִמָּנָא
בְּמִצְדָּתָא בְּחֶרֶשׂה בְּגִבְעַת חֲכִילָה דְּמִדְּרוֹם לִישִׁימוֹן לְמַדְבָּרָא:

23:19 Then Ziphites came up to Saul at Gibeah, saying, "Is David not hiding with us in the strongholds at Horesh, on the hill of Hachilah, which is on the south of Jeshimon?"

23:20 וְעַתָּה לְכָל־אוֹת נַפְשְׁךָ הַמֶּלֶךְ לָרֶדֶת רֶד וּלְנוּ הַסְּגִירוֹ בְּיַד הַמֶּלֶךְ:
23:20 וּכְעַן לְכָל רְעוֹת נַפְשְׁךָ מֶלֶכָא לְמִיחַת חוֹת וְאַנְחָנָא נְמַסְרִינִיה וְעַלְנָא
לְמִימְסָרִיה בְּיַד מֶלֶכָא:

23:20 "Now then, O king, come down according to all the desire of your soul to do so; and our part *shall be* to surrender him into the king's hand."

23:21 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל בְּרוּכִים אַתֶּם לַיהוָה כִּי חֲמַלְתֶּם עָלַי:

23:21 וַאֲמַר שָׁאוּל בְּרִיכִין אַתּוֹן קָדָם יְיָ אֲרִי חֲסִתוֹן עָלַי:

23:21 Saul said, "May you be blessed of the LORD, for you have had compassion on me."

23:22 לְכוּ־נָא הָכִינוּ עוֹד וְדַעוּ וּרְאוּ אֶת־מְקוֹמוֹ אֲשֶׁר תִּהְיֶה רְגְלוֹ מִי רְאִהוּ שֵׁם
כִּי אָמַר אֵלַי עָרוֹם יַעֲרֶם הוּא:

23:22 אִיזִילוּ כְעַן אַתְקִינוּ וְאִיתְּבַרְרוּ עוֹד וְדַעוּ וַחֲזוּ יָת אַתְרֶיהָ דְּשָׂרִי בֵּיה מִן
חֲזָהִי תִמָּן אֲרִי אֲמַרִין לִי לִיה דְּעָרִים וְנִפְיָא הוּא:

23:22 "Go now, make more sure, and investigate and see his place where his haunt is, and who has seen him there; for I am told that he is very cunning."

23:23 וּרְאוּ וְדַעוּ מִכָּל הַמַּחְבְּאִים אֲשֶׁר יִתְחַבֵּא שֵׁם וְשַׁבְתֶּם אֵלַי אֶל־נִכּוֹן

וְהִלַּכְתִּי אִתְּכֶם וְהָיָה אִם־יִשְׁנֶה בָּאָרֶץ וְחִפְּשֵׁתִי אֹתוֹ בְּכָל אֶלְפֵי יְהוּדָה:
 23:23 וְחִזּוּ וְדַעוּ וַיֵּדְעוּ מִכָּל מַטְמוּרֵיָּתָא דִּיטְמַר דַּמְטַמַּר דַּאֲטַמַּר תַּמָּן וְתַחֲבוּן
 לְוַתִּי בְקִשׁוּט וְאַהֲךְ עִמָּכֹן וַיְהִי וְהוּא אִם אֵיתוּהִי בְּאַרְעָא וְאַבְלוּשׁ וְאַבְלִישׁ
 וַאֲיַבְלוּשׁ יִתִּיה בְּכָל אֶלְפֵי־בֵּית יְהוּדָה:

23:23 "So look, and learn about all the hiding places where he hides himself and return to me with certainty, and I will go with you; and if he is in the land, I will search him out among all the thousands of Judah."

23:24 וַיִּקְוּמוּ וַיֵּלְכוּ זִיפָה לִפְנֵי שָׁאוּל וְדָוִד וְאֲנָשָׁיו בְּמִדְבַּר מַעֲוֹן בְּעֶרְבָה אֶל
 יִמִּין הַיְּשִׁימוֹן:

23:24 וַקָּמוּ וַאֲזָלוּ לְזִיף לִקְדָּם שָׁאוּל וְדָוִד וְגִבְרוּהִי בְּמִדְבַּרָא דַּמַּעֲוֹן בְּמִישְׁרָא
 דַּמְדְּרוֹם לִישִׁימוֹן לַמְדַּבְּרָא:

23:24 Then they arose and went to Ziph before Saul. Now David and his men were in the wilderness of Maon, in the Arabah to the south of Jeshimon.

23:25 וַיֵּלֶךְ שָׁאוּל וְאֲנָשָׁיו לְבַקֵּשׁ וַיִּגְדּוּ לְדָוִד וַיֵּרֶד הַפֶּלַע וַיֵּשֶׁב בְּמִדְבַּר מַעֲוֹן
 וַיִּשְׁמַע שָׁאוּל וַיִּרְדֵּף אַחֲרֵי־דָוִד מִדְּבַר מַעֲוֹן:

23:25 וַאֲזָל שָׁאוּל וְגִבְרוּהִי לְמַבְעֵי וְחֻיָּאוּ לְדָוִד וַנַּחַת לְכִיפָא וַיִּתִּיב בְּמִדְבַּרָא
 דַּמַּעֲוֹן וַשְׁמַע שָׁאוּל וַרְדֵּף בְּתַר דָּוִד לַמְדַּבְּרָא דַּמַּעֲוֹן:

23:25 When Saul and his men went to seek him, they told David, and he came down to the rock and stayed in the wilderness of Maon. And when Saul heard it, he pursued David in the wilderness of Maon.

23:26 וַיֵּלֶךְ שָׁאוּל מִצַּד הַהָר מִזֶּה וְדָוִד וְאֲנָשָׁיו מִצַּד הַהָר מִזֶּה וַיְהִי דָוִד נֶחֱפָז
 לָלֶכֶת מִפְּנֵי שָׁאוּל וְשָׁאוּל וְאֲנָשָׁיו עֹטְרִים אֶל־דָּוִד וְאֶל־אֲנָשָׁיו לְתַפְשָׁם:

23:26 וַאֲזָל שָׁאוּל מִסְטַר טוֹרָא מִכָּא וְדָוִד וְגִבְרוּהִי מִסְטַר טוֹרָא מִכָּא וְהָיָה
 דָּוִד מִתְבַּעִית לְמִיזַל מִן קֶדָם שָׁאוּל וְשָׁאוּל וְגִבְרוּהִי כְּמִנִּין עַל דָּוִד מִקְפִּין
 לְדָוִד וְעַל גִּבְרוּהִי לְמִיחְרָהוֹן:

23:26 Saul went on one side of the mountain, and David and his men on the other side of the mountain; and David was hurrying to get away from Saul, for Saul and his men were surrounding David and his men to seize them.

23:27 וּמִלֶּאךָּ בָּא אֶל־שָׁאוּל לֵאמֹר מִהֲרָה וּלָכָה כִּי־פָשְׁטוּ פְּלִשְׁתִּים עַל־הָאָרֶץ:

23:27 וַאֲזַנְדָא אֶתָּא לֹת שָׁאוּל לְמִימַר אוּחִי וְאִיזִיל אֲרִי אֲתַנְגִּידוּ אֲתַנְגִּידוּ
 פְּלִשְׁתָּאֵי עַל אַרְעָא:

23:27 But a messenger came to Saul, saying, "Hurry and come, for the Philistines have made a raid on the land."

23:28 וַיֵּשֶׁב שָׁאוּל מִדְּרָף אַחֲרֵי דָוִד וַיֵּלֶךְ לִקְרֹאת פְּלִשְׁתִּים עַל־פֶּן קָרְאוּ
 לְמָקוֹם הַהוּא סַלַע הַמַּחְלָקוֹת:

23:28 וְתָב שָׁאוּל מִלְּמִדְּרָף בְּתַר דָּוִד וַאֲזָל לְקַדְמוֹת פְּלִשְׁתָּאֵי עַל כִּין קָרוּ
 לְאַתְרָא הַהוּא כִּיף פִּלְגּוּתָא אֲתַרָא דַּאֲתַפְּלִיג בֵּיה לְבָא דַּמְלָכָא שָׁאוּל לְמִיזַל
 לְכָא וּלְכָא:

23:28 So Saul returned from pursuing David and went to meet the Philistines; therefore they called that place the Rock of Escape.

24:1 וַיַּעַל דָּוִד מִשָּׁם וַיֵּשֶׁב בְּמַצְדּוֹת עֵין־גִּדִּי:

24:1 וּסְלִיק דָּוִד מִתַּמָּן וַיִּתִּיב בְּמַצְדַּת עֵין־גִּדִּי:

23:29 David went up from there and stayed in the strongholds of Engedi.

24:2 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁב שָׁאוּל מֵאַחֲרֵי פְּלִשְׁתִּים וַיִּגְדּוּ לוֹ לֵאמֹר הִנֵּה דָוִד בְּמִדְבַּר
 עֵין־גִּדִּי: ס

24:2 וְהָיָה כִּד תָב שָׁאוּל מִבְּתַר פְּלִשְׁתָּאֵי וְחֻיָּאוּ לִיה לְמִימַר הָא דָּוִד בְּמִדְבַּר

24:1 Now when Saul returned from pursuing the Philistines, he was told, saying, "Behold, David is in the wilderness of Engedi."

24:3 וַיִּקַּח שָׁאוּל שְׁלֹשָׁת אֲלָפִים אִישׁ בַּחֹר מִכָּל־יִשְׂרָאֵל וַיֵּלֶךְ לִבְקֹשׁ אֶת־דָּוִד וְאֶנְשָׁיו עַל־פְּנֵי צוּרֵי הַיַּעְלִים:

24:3 וּדְבַר שָׁאוּל תִּלְתָּא אֲלֵפִין גִּבֹּר עוֹלִים מִכָּל יִשְׂרָאֵל וְאִזּוֹל לְמַבְעֵי יַת דָּוִיד וְגִבְרוֹהֵי וַיִּת גִּבְרוֹהֵי עַל אֲפִי שְׂקִיפִי כִּיפִיא:

24:2 Then Saul took three thousand chosen men from all Israel and went to seek David and his men in front of the Rocks of the Wild Goats.

24:4 וַיָּבֹא אֶל־גְּדֵרוֹת הַצֹּאן עַל־הַדֶּרֶךְ וְשָׁם מַעְרָה וַיָּבֹא שָׁאוּל לְהִסְדֹּךְ אֶת־רִגְלָיו וְדוֹד וְאֶנְשָׁיו בִּירְכַתִּי הַמַּעְרָה יֹשְׁבִים:

24:4 וְאַתָּא לְחַטְרֵי עָנָא דְעַל אֹרְחָא וְתַמָּן וְהָא תַמָּן מַעְרָתָא וְעַל שָׁאוּל לְמַעַבְדַּ לְמַעֲבִיד צוּרְכִיהָ וְדוֹד וְגִבְרוֹהֵי בְסִיפֵי מַעְרָתָא יִתְבִּין:

24:3 He came to the sheepfolds on the way, where there was a cave; and Saul went in to relieve himself. Now David and his men were sitting in the inner recesses of the cave.

24:5 וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי דָוִד אֵלָיו הֲנֵה הַיּוֹם אֲשֶׁר־אָמַר יְהוָה אֵלַי הֲנֵה אֲנֹכִי נָתַן אֶת־[אִיבִיד] בְּיָדְךָ וְעָשִׂיתָ לוֹ כְּאֲשֶׁר יִטֵּב בְּעֵינֶיךָ וַיִּקֶּם דָּוִד וַיִּכְרֹת אֶת־כִּנְף־הַמַּעִיל אֲשֶׁר־לְשָׁאוּל בַּלֵּט:

24:5 וְאָמְרוּ גִבְרֵי דָוִד לִיהָ הָא יוֹמָא דְאָמַר יְיָ לָךְ הָא אָנָּא מָסַר יַת בָּעַל דְּבִבְךָ בְּיָדְךָ וְתַעֲבִיד לִיהָ כְּמָא דְתַקִּין בְּעֵינְךָ וְקָם דָּוִיד וּפְסַק יַת כִּנְף מַעִילָא דְלְשָׁאוּל בְּרוּ:

24:4 The men of David said to him, "Behold, *this* is the day of which the LORD said to you, 'Behold; I am about to give your enemy into your hand, and you shall do to him as it seems good to you.'" Then David arose and cut off the edge of Saul's robe secretly.

24:6 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיֵּךְ לִב־דָּוִד אֹתוֹ עַל אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־כִּנְף אֲשֶׁר לְשָׁאוּל: ס

24:6 וְהָיָה בְּתֵר כֵּין וְחָשׁ וְתֵהָא דָּוִיד בְּלִבִּיהָ עַל דְּפַסַּק יַת כִּנְפָא דְלְשָׁאוּל:

24:5 It came about afterward that David's conscience bothered him because he had cut off the edge of Saul's robe.

24:7 וַיֹּאמֶר לְאֶנְשָׁיו חֲלִילָה לִי מִיְהוָה אִם־אֶעֱשֶׂה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה לְאֹדְנִי לְמַשִּׁיחַ יְהוָה לְשַׁלַּח יָדִי בּוֹ כִּי־מְשִׁיחַ יְהוָה הוּא:

24:7 וְאָמַר לְגִבְרוֹהֵי חָס לִי מִן מַלְמַחְטֵי קָדָם יְיָ אִם אֶעֱבִיד יַת פִּתְגָמָא דְרִין לְרִבּוּנִי לְמַשִּׁיחָא דִּי לְאוֹשְׁטָא יְדֵי בִיה בְּמַלְכָא אֲרִי מְשִׁיחָא דִּי הוּא:

24:6 So he said to his men, "Far be it from me because of the LORD that I should do this thing to my lord, the LORD'S anointed, to stretch out my hand against him, since he is the LORD'S anointed."

24:8 וַיִּשְׁפֹּעַ דָּוִד אֶת־אֶנְשָׁיו בְּדַבָּרִים וְלֹא נִתְּנָם לָקוּם אֶל־שָׁאוּל וְשָׁאוּל קָם מִהַמַּעְרָה וַיֵּלֶךְ בַּדֶּרֶךְ: ס

24:8 וּפִיִּים וְשַׁדְל דָּוִיד יַת גִּבְרוֹהֵי בְּפִתְגָמִיא וְלֹא שְׁבַקְנוֹן שְׁבַקְנוֹן לְמָקָם לְוֹת עַל שָׁאוּל וְשָׁאוּל קָם מִמַּעְרָתָא וְאִזּוֹל בְּאֹרְחָא:

24:7 David persuaded his men with *these* words and did not allow them to rise up against Saul. And Saul arose, left the cave, and went on *his* way.

24:9 וַיִּקֶּם דָּוִד אַחֲרֵי־כֵן וַיֵּצֵא (מִן־הַמַּעְרָה) [מִהַמַּעְרָה] וַיִּקְרָא אַחֲרֵי־שָׁאוּל לְאֹמֶר אֹדְנִי הַמֶּלֶךְ וַיִּבֹּט שָׁאוּל אַחֲרָיו וַיִּקְדֵּךְ דָּוִד אֲפִים אֶרְצָה וַיִּשְׁתַּחֲוֶ: ס

24:9 וְקָם דָּוִיד בְּתַרְכִּין וּנְפַק מִן מַעְרָתָא וּקְרָא בְּתֵר שָׁאוּל לְמִימַר רִבּוּנִי מַלְכָא וְאַסְתְּכִי שָׁאוּל לְאַחֲזוּרְהִי וּכְרַע דָּוִיד עַל אַפּוּהִי עַל אֶרְעָא וּסְגִיד:

24:8 Now afterward David arose and went out of the cave and called after Saul, saying, "My lord the king!" And when Saul looked behind him, David bowed with his face to the ground and prostrated himself.

24:10 וַיֹּאמֶר דָּוִד לְשָׁאוּל לְמָה תִּשְׁמָע אֶת־דְּבָרֵי אָדָם לֵאמֹר הִנֵּה דָוִד מִבְּקֶשׁ רָעָתְךָ:

24:10 וַאֲמַר דָּוִיד לְשָׁאוּל לָמָּה אַתְּ שֹׁמֵעַ יְת פִּתְגָּמִי לִפְתָּגְמֵי בְנֵי־אָנָּשָׁא דְאִמְרִין לְמִימַר הָא דָּוִיד בְּעֵי כְּמִין בִּשְׂתָךְ:

24:9 David said to Saul, "Why do you listen to the words of men, saying, 'Behold, David seeks to harm you'?"

24:11 הִנֵּה הַיּוֹם הַזֶּה רָאוּ עֵינֶיךָ אֶת אֲשֶׁר־נָתַנְךָ יְהוָה הַיּוֹם בְּיָדִי בַּמְעָרָה וְאָמַר לַהֲרֹגָהּ וַתַּחֲסֵם עָלַיָּךְ וְאָמַר לֹא־אֶשְׁלַח יָדִי בְּאֹדְנִי כִּי־מִשִּׁיחַ יְהוָה הוּא:

24:11 הָא יוֹמָא הַדִּין חֲזָאָה עֵינְךָ יְת דְּמִסְרָךְ יִי יוֹמָא דִּין בִּידִי בַּמְעָרָתָא וְאָמְרוּ אַחֲרָנִין לְמִקְטֹלְךָ וַחֲסִית וַחֲסַת נַפְשִׁי עָלְךָ וְאִמְרִית לָא אוֹשִׁיט יָדִי בְּרַבּוֹנִי אֲרִי מְשִׁיחָא דִּיִּי הוּא:

24:10 "Behold, this day your eyes have seen that the LORD had given you today into my hand in the cave, and some said to kill you, but *my eye* had pity on you; and I said, 'I will not stretch out my hand against my lord, for he is the LORD'S anointed.'"

24:12 וְאָבִי רָאָה גַּם רָאָה אֶת־כֶּנֶף מְעִילָךְ בְּיָדִי כִּי בִכְרָתִי אֶת־כֶּנֶף מְעִילָךְ וְלֹא הִרְגָתִיךָ דַּע וּרְאָה כִּי אֵין בְּיָדִי רָעָה וּפֶשַׁע וְלֹא־חָטָאתִי לָךְ וְאַתָּה צָדִיק אֶת־נַפְשִׁי לְקַחְתָּהּ:

24:12 וְרַבּוֹנִי אֶסְתַּכַּל אַף חֲזִי חֲזִו יְת כֶּנֶף מְעִילָךְ בִּידִי אֲרִי בַּמִּפְסָקִי יְת כֶּנֶף מְעִילָךְ וְלֹא קָטַלְתָּךְ דַּע וַחֲזִי אֲרִי לִית בִּידִי חֹב וְסָרְחָן וְלֹא חָטִית חֲבִית סָטִית לָךְ וְאַתְּ כְּמִין עַל נַפְשִׁי לְמִקְטָלִי:

24:11 "Now, my father, see! Indeed, see the edge of your robe in my hand! For in that I cut off the edge of your robe and did not kill you, know and perceive that there is no evil or rebellion in my hands, and I have not sinned against you, though you are lying in wait for my life to take it.

24:13 יִשְׁפֹּט יְהוָה בֵּינִי וּבֵינְךָ וְנִקְמַנִי יְהוָה מִמָּוֶךְ וַיָּדִי לֹא תִהְיֶה־בְּךָ:

24:13 יָדִין יִי בִּינָא בִּינִי וּבִינְךָ וַיִּתְּפָרַע יִי לִי לִי יִי מִנְּךָ וַיָּדִי לֹא תִהִי כָךְ:

24:12 "May the LORD judge between you and me, and may the LORD avenge me on you; but my hand shall not be against you.

24:14 כַּאֲשֶׁר יֹאמַר מֹשֶׁל׃ הַקִּדְמוֹנִי מִרְשָׁעִים יֵצֵא רָשָׁע וַיָּדִי לֹא תִהְיֶה־בְּךָ:

24:14 כְּמָא דְאִמְרִין מִתְּלָא מִלְּקַדְמוֹן מִרְשִׁיעֵינָא תְּפּוֹק חֻבְתָּהוֹן וַיָּדִי לֹא תִהִי כָךְ:

24:13 "As the proverb of the ancients says, 'Out of the wicked comes forth wickedness'; but my hand shall not be against you.

24:15 אַחֲרֵי מִי יֵצֵא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי מִי אַתָּה רֹדֵף אַחֲרֵי כָּלֵב מֵת אַחֲרֵי פֶרַעַשׁ אַחֲרֵי:

24:15 בְּתֵר מִן נֶפֶק מִלְּכָא דִּישְׂרָאֵל בְּתֵר מִן אֶת רֹדִיף בְּתֵר חֲלָשׁ חֵד בְּתֵר הַדְיוֹט חֵד:

24:14 "After whom has the king of Israel come out? Whom are you pursuing? A dead dog, a single flea?

24:16 וְהָיָה יְהוָה לְדִין וְשֹׁפֵט בֵּינִי וּבֵינְךָ וְיֵרָא וְיָרֵב אֶת־רִיבִי וַיִּשְׁפֹּטֵנִי מִיָּדְךָ: פ

24:16 וַיְהִי יִי לְדִין וְעֵבִיד דִּין בִּינָא וּבִינְךָ וְגַלִּי קְדָמוֹהִי דִּידִין דִּידוֹן דִּינִין וַיָּדִין דִּינִי וַיִּתְּפָרַע עֲלֵבְנִי עֲלֵבּוֹנִי מִנְּךָ מִמָּוֶךְ:

24:15 "The LORD therefore be judge and decide between you and me; and may He see and plead my cause and deliver me from your hand."

24:17 וַיְהִי כְכִלּוֹת דָּוִד לְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־שָׁאוּל וַיֹּאמֶר שָׁאוּל הֲקִלָּךְ זֶה בְּנִי דָוִד וַיֵּשָׂא שָׁאוּל קֶלֶד וַיִּבֶךְ:
24:17 וַהֲוָה כֹּד שִׁיּוֹ דָּוִד לְמַלְלָא יֵת פִּתְגָמָא הָאֵלִין עִם שָׁאוּל וַאֲמַר שָׁאוּל הֲקִלָּךְ דִּין בְּרִי דָּוִד וְאָרִים שָׁאוּל קָלִיה וּבִכָּא:

24:16 When David had finished speaking these words to Saul, Saul said, "Is this your voice, my son David?" Then Saul lifted up his voice and wept.

24:18 וַיֹּאמֶר אֶל־דָּוִד צְדִיק אַתָּה מִמֶּנִּי כִּי אַתָּה גִּמְלַתְנִי הַטּוֹבָה וְאֲנִי גִּמְלַתִּיךָ הָרָעָה:

24:18 וַאֲמַר לְדָוִד זָכִי אֶת מְנִי אָרִי אֶת גִּמְלַתְנִי טַבָּתָא וְאֲנָא גִּמְלַתְךָ בִּשְׂתָא:
24:17 He said to David, "You are more righteous than I; for you have dealt well with me, while I have dealt wickedly with you.

24:19 (וְאַתָּה) [וְאַתָּה] הַגִּדְתָּ הַיּוֹם אֶת אֲשֶׁר־עָשִׂיתָה אֵתִי טוֹבָה אֶת אֲשֶׁר סָגַרְנִי יְהוָה בְּיָדְךָ וְלֹא הִרְגָתְנִי:

24:19 וְאַתָּה חֲוִיתָא יוֹמָא דִּין יֵת דַּעֲבַדְתָּא עִמִּי טִיבוּ יֵת דְּמִסְרִנִּי יֵי בִידְךָ וְלֹא קִטַּלְתְּנִי:

24:18 "You have declared today that you have done good to me, that the LORD delivered me into your hand and yet you did not kill me.

24:20 וְכִי־יִמְצָא אִישׁ אֶת־אֹיְבּוֹ וְשָׁלְחוֹ בְּדֶרֶךְ טוֹבָה וַיְהוֶה יִשְׁלַמְךָ טוֹבָה תַּחַת הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתָה לִּי:

24:20 וְאָרִי יִשְׁכַּח גְּבַר יֵת בְּעִיל דְּבַבִּיה וַיִּשְׁלַחְנִיה וַיִּשְׁלַחְנִיה בְּאוֹרַח תְּקַנָּא וַיִּי יִשְׁלַמְךָ טַבָּתָא חֻלְף יוֹמָא הַדִּין דַּעֲבַדְתָּ לִּי:

24:19 "For if a man finds his enemy, will he let him go away safely? May the LORD therefore reward you with good in return for what you have done to me this day.

24:21 וְעַתָּה הִנֵּה יָדַעְתִּי כִּי מֶלֶךְ תִּמְלֹךְ וְקָמָה בְּיָדְךָ מַמְלַכַת יִשְׂרָאֵל:
24:21 וּכְעַן הָא יָדַעְנָא אָרִי הָא מֶמְלֶכְךָ תִּמְלֹךְ וְתִתְקַנֵּם בְּיָדְךָ מַלְכוּתָא דְּיִשְׂרָאֵל:

24:20 "Now, behold, I know that you will surely be king, and that the kingdom of Israel will be established in your hand.

24:22 וְעַתָּה הַשְׁבַּעָה לִּי בַיהוָה אֶם־תַּכְרִית אֶת־זַרְעִי אַחֲרַי וְאֶם־תִּשְׁמֹד אֶת־שְׁמִי מִבֵּית אָבִי:

24:22 וּכְעַן קָנִים לִי בְּמִימְרָא דִּי דְלָא אִם תְּשִׁיּוּ יֵת זַרְעִי בְּנֵי בְתָרִי וְלֹא תַפְסִיק יֵת שְׁמִי מִבֵּית אָבִא:

24:21 "So now swear to me by the LORD that you will not cut off my descendants after me and that you will not destroy my name from my father's household."

24:23 וַיִּשָּׁבַע דָּוִד לְשָׁאוּל וַיֵּלֶךְ שָׁאוּל אֶל־בֵּיתוֹ וְדָוִד וְאֶנְשָׁיו עָלוּ עַל־הַמְּצוּדָה: פ

24:23 וְקָנִים דָּוִד לְשָׁאוּל וַאֲזַל שָׁאוּל לְבֵיתִיה וְדָוִד וְגִבְרוֹהֵי סָלִיקוּ לְמַצְדֵּיָא לְמַצְדָּתָא עַל מַצְדָּתָא:

24:22 David swore to Saul. And Saul went to his home, but David and his men went up to the stronghold.

25:1 וַיָּמָת שָׁמוּאֵל וַיִּקְבְּצוּ כָל־יִשְׂרָאֵל וַיִּסְפְּדוּ־לוֹ וַיִּקְבְּרוּהוּ בְּבֵיתוֹ בְּרָמָה וַיָּקָם דָּוִד וַיֵּרֶד אֶל־מִדְבַּר פָּאָרָן: ס

25:1 וּמִית שָׁמוּאֵל וְאֶתְכַנְיָשׁוּ וְאֶתְכַנְשׁוּ כָל יִשְׂרָאֵל וּסְפְדוּ עָלוּהֵי לִיה וְקִבְרוּהֵי וְקִבְרוּהֵי בְּבֵיתִיה בְּרָמָתָא וְקָם דָּוִד וַנְחַת וּנְפַק לִיה לְמִדְבַּר פָּאָרָן:

25:1 Then Samuel died; and all Israel gathered together and mourned for him, and buried him at his house in Ramah.

And David arose and went down to the wilderness of Paran.

25:2 וְאִישׁ בְּמַעֲוֹן וּמַעֲשָׂהוּ בְּכַרְמֶל וְהָאִישׁ גָּדוֹל מְאֹד וְלוֹ צֹאן שְׁלֹשֹׁת־אַלְפִים
וְאַלְף עֲזִים וַיְהִי בְּגִזּוֹ אֶת־צֹאֲנוֹ בְּכַרְמֶל:

25:2 וַנִּבְרָא וַאֲיֵנֶשׁ בְּמַעֲוֹן וְנִכְסוּהִי בְּכַרְמֶלָא וַנִּבְרָא רַב לַחֲדָא וְלִיהָ עֵן תַּלְתָּה
אַלְפִין וְאַלְף עֲזִין וַהֲוָה בְּמִנְזֵי יָת עֲנִיָּה בְּכַרְמֶלָא:

25:2 Now there was a man in Maon whose business was in Carmel; and the man was very rich, and he had three thousand sheep and a thousand goats. And it came about while he was shearing his sheep in Carmel

25:3 וְשֵׁם הָאִישׁ נָבָל וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ אֲבִיגַיִל וְהָאִשָּׁה טוֹבַת־שֵׁכַל וַיִּפֹּת תָּאֵר וְהָאִישׁ
קָשָׁה וְרַע מַעֲלָלִים וְהוּא (כָּלְבִי) [כָּלְבִין]:

25:3 וְשׁוּם גִּבְרָא נָבָל וְשׁוּם אִתְתִּיהָ אֲבִיגַיִל וְאִתְתָּא חֲכִימַת מַדְעָ וְשְׁפִירַת רֵיו
וַנִּבְרָא קָשִׁי וּבִישׁ עוֹבְדִין וְהוּא מַדְבִּית מִזְרַעִית כָּלָב:

25:3 (now the man's name was Nabal, and his wife's name was Abigail. And the woman was intelligent and beautiful in appearance, but the man was harsh and evil in his dealings, and he was a Calebite),

25:4 וַיִּשְׁמַע דָּוִד בַּמִּדְבָּר כִּי־גִזַּז נָבָל אֶת־צֹאֲנוֹ:

25:4 וַשְׁמַע דָּוִד בַּמִּדְבָּרָא אַרִי גִזִּז נָבָל יָת עֲנִיָּה:

25:4 that David heard in the wilderness that Nabal was shearing his sheep.

25:5 וַיִּשְׁלַח דָּוִד עֲשָׂרָה נְעָרִים וַיֹּאמֶר דָּוִד לַנְּעָרִים עָלֶיךָ כְּרַמְלָהּ וּבָאתֶם
אֶל־נָבָל וּשְׁאַלְתֶּם־לוֹ בְּשֵׁמִי לְשָׁלוֹם:

25:5 וַשְׁלַח דָּוִד עֶסְרָא עוֹלִימִין וַאֲמַר דָּוִד לְעוֹלִימָא סָקוּ לְכַרְמֶלָא וּתְהַכּוּן
לְוֹת נָבָל וְתִשְׁאַלּוּן לִיהָ יִתִּיהָ בְּשֵׁמִי לְשָׁלָם:

25:5 So David sent ten young men; and David said to the young men, "Go up to Carmel, visit Nabal and greet him in my name;

25:6 וְאָמַרְתֶּם כֹּה לַחִי וְאַתָּה שָׁלוֹם וּבֵיתְךָ שָׁלוֹם וְכָל אֲשֶׁר־לְךָ שָׁלוֹם:

25:6 וְתִימְרוּן כַּדִּין לַחֲדָי וְאַתְּ שָׁלָם וּבֵיתְךָ שָׁלָם וְכָל דְּלָךְ שָׁלָם:

25:6 and thus you shall say, 'Have a long life, peace be to you, and peace be to your house, and peace be to all that you have.

25:7 וְעַתָּה שָׁמַעְתִּי כִּי גִזְזִים לָךְ עָתָה הִרְעִים אֲשֶׁר־לְךָ הֵיוּ עִמָּנוּ לֹא הִכְלַמְנוּם
וְלֹא־נִפְקַד לָהֶם מְאוּמָּה כְּלִימֵי הַיּוֹתָם בְּכַרְמֶל:

25:7 וּכְעַן שָׁמַעִית אַרִי גִזִּזִין גִּזִּזִין לָךְ כְּעַן רַעֲיָא דִּילָךְ הֵוֹ עִמָּנָא לֹא
אֲנִיִּקְנָנוּ וְלֹא שָׁנָא לַהוֹן מַדְעָם כָּל יוֹמִין דִּהוּ עִימָנָא בְּכַרְמֶלָא:

25:7 'Now I have heard that you have shearers; now your shepherds have been with us and we have not insulted them, nor have they missed anything all the days they were in Carmel.

25:8 שְׁאַל אֶת־נְעָרֶיךָ וַיַּגִּידוּ לָךְ וַיִּמְצְאוּ הַנְּעָרִים חֵן בְּעֵינֶיךָ כִּי־עַל־יוֹם טוֹב בָּנוּ
תְּנָה־נָא אֶת אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ לְעַבְדֶּיךָ וּלְבִנְךָ לְדֹוֹד:

25:8 שְׁאַל יָת עוֹלִימָךְ וַיַּחֲוִין לָךְ וַיִּשְׁכַּחוּן עוֹלִימָא רַחֲמִין בְּעֵינְךָ אַרִי עַל יוֹם
טַב יוֹמָא דְשִׁירוּתָא אֲתִינָא הֵב כְּעַן יָת דְּתִשְׁכַּח יָדְךָ לְעַבְדְּךָ וּלְבִרְךָ לְדָוִיד:

25:8 'Ask your young men and they will tell you. Therefore let my young men find favor in your eyes, for we have come on a festive day. Please give whatever you find at hand to your servants and to your son David.'

25:9 וַיָּבֹאוּ נְעָרֵי דָוִד וַיִּדְּבְרוּ אֶל־נָבָל כְּכָל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּשֵׁם דָּוִד וַיִּנְחוּ:

25:9 וְאִתּוֹ עוֹלִימֵי דָוִד וּמַלִּילוּ עִם נָבָל לְנָבָל כְּכָל יָת פִּתְגָמֵי הָאֱלִין בְּשִׁמָּא
דְּדָוִד וּפִסְקוּ:

25:9 When David's young men came, they spoke to Nabal according to all these words in David's name; then they waited.

25:10 וַיַּעַן נָבָל אֶת־עַבְדֵי דָוִד וַיֹּאמֶר מִי דָוִד וּמִי בֶן־יִשָּׁי הַיּוֹם רַבּוֹ עַבְדִּים הַמִּתְפָּרְצִים אִישׁ מִפָּנָי אָדֹנָיו:

25:10 וְאַתִּיב נָבָל יֵת עַבְדֵי דָוִד וַאֲמַר מִן דָּוִד וּמִן בֶּר יִישִׁי יוֹמָא דִּין סְגִיָּאִין סְגִיָּאוּ עַבְדֵּי דְעָרְקִין דַּמְתַּעְרְקִין וּדְמַטְמְרִין גְּבַר מִן קָדָם רַבּוּנִיה:

25:10 But Nabal answered David's servants and said, "Who is David? And who is the son of Jesse? There are many servants today who are each breaking away from his master.

25:11 וְלִקְחָתִי אֶת־לַחְמִי וְאֶת־מִיָּמִי וְאֶת טִבְחָתִי אֲשֶׁר טִבַּחְתִּי לַגִּזְזִי וְנָתַתִּי לַאֲנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתִּי אִי מִזֶּה הֵמָּה:

25:11 וְאַסֵּב וְאִסֵּב יֵת מִיכְלִי לַחְמִי וַיֵּת מִשְׁתִּי וַיֵּת שִׁירוֹתִי דַּאֲתַקִּינִית לַגִּזְזִי לַגִּזְזִי לַגִּזְזִי וְאֵתִין וְאֵתִין לַגְּבַרְיָא דְלֹא יָדַעִית אִי מִנֵּן אֲנֹן:

25:11 "Shall I then take my bread and my water and my meat that I have slaughtered for my shearers, and give it to men whose origin I do not know?"

25:12 וַיַּהֲפֹכוּ נַעֲרֵי־דָוִד לְדַרְכָּם וַיָּשָׁבוּ וַיָּבֹאוּ וַיַּגִּדּוּ לוֹ כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה:

25:12 וְאֵתחֲזְרוּ עוֹלִימֵי דָוִד לְאוֹרְחָהוֹן וְחָבּוּ וְאָתּוּ וְעָלוּ וְחִוִּיָּאוּ לִיה כָּל פִּתְגָמֵי הָאֱלֹיִן:

25:12 So David's young men retraced their way and went back; and they came and told him according to all these words.

25:13 וַיֹּאמֶר דָּוִד לַאֲנָשָׁיו חָגְרוּ אִישׁ אֶת־חַרְבּוֹ וַיַּחְגְּרוּ אִישׁ אֶת־חַרְבּוֹ וַיַּחְגְּרוּ גַם־דָּוִד אֶת־חַרְבּוֹ וַיַּעֲלוּ אַחֲרָיו דָּוִד כְּאַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וּמֵאוֹתִים יָשְׁבוּ עַל־הַפָּלִים:

25:13 וַאֲמַר דָּוִד לַגְּבֻרָהִי זָרִיזוּ גְבַר יֵת חֲרֻבִּיה וְזָרִיזוּ גְבַר יֵת חֲרֻבִּיה וְזָרִיזוּ אִף דָּוִד יֵת חֲרֻבִּיה וְסָלִיקוּ בְּתַר דָּוִד כְּאַרְבַּע מֵאוֹת גְּבַרָא וּמֵתָן אֶשְׁתָּאֲרוּ לְמִטְרָא עַל מְנִיָּא:

25:13 David said to his men, "Each of you gird on his sword." So each man girded on his sword. And David also girded on his sword, and about four hundred men went up behind David while two hundred stayed with the baggage.

25:14 וְלֹא־בִיגִיל אִשְׁתׁ נָבָל הַגִּיד נַעֲרֵי־אֶחָד מֵהַנְּעָרִים לֵאמֹר הִנֵּה שְׁלַח דָּוִד מַלְאָכִים מִהַמְּדַבֵּר לְבָרֵךְ אֶת־אֲדֹנָינוּ וַיַּעַט בָּהֶם:

25:14 וְלֹא־בִיגִיל אֶתֵּת נָבָל חֲוִי עוֹלִימָא חַד מֵעוֹלִימָיָא לְמִימַר הָא שְׁלַח דָּוִד אֲזַגְדִּין מִמְּדַבְּרָא לְבָרְכָא יֵת רַבּוּנָא וְקֶץ בִּהּוֹן:

25:14 But one of the young men told Abigail, Nabal's wife, saying, "Behold, David sent messengers from the wilderness to greet our master, and he scorned them.

25:15 וְהָאֲנָשִׁים טָבִים לָנוּ מְאֹד וְלֹא הָכַלְמָנוּ וְלֹא־פָקַדְנוּ מְאוּמָה כָּל־יָמֵי הַתְּהַלֵּכְנוּ אִתָּם בְּהִיּוֹתָנוּ בַּשָּׂדֶה:

25:15 וְגַבְרִיָא טָבִין לָנָא לַחְדָּא וְלֹא אֶתְנִזְקָנָא אֶתְנִזְקָנָא וְלֹא שָׁנָא לָנָא מִדְּעָם כָּל יוֹמִין דְּהִלִּיכְנָא עִמָּהוֹן כִּד הָוִינָא בְּמַהוּינָא שָׂרִין בְּחַקְלָא בְּמַדְבְּרָא:

25:15 "Yet the men were very good to us, and we were not insulted, nor did we miss anything as long as we went about with them, while we were in the fields.

25:16 חוּמָה הָיוּ עָלֵינוּ גַם־לַיְלָה גַם־יוֹמָם כָּל־יָמֵי הָיוּתָנוּ עִמָּם רַעִים הֲצֹאן:

25:16 שׁוֹר מְקַף הָווּ עָלָנָא אִף בְּלִילִי אִף בְּיָמִם כָּל יוֹמִין דְּהָוִינָא עִמָּהוֹן רַעַן עָנָא בַּעֲאָנָא:

25:16 "They were a wall to us both by night and by day, all the time we were with them tending the sheep.

25:17 וְעַתָּה דַּעֲי וְרֹאִי מַה־תַּעֲשִׂי כִּי־כָלְתָה הָרְעָה אֶל־אֲדֹנָינוּ וְעַל כָּל־בֵּיתוֹ

וְהוּא בֶן-בְּלִיעַל מְדַבֵּר אֵלָיו:

25:17 וּכְעַן דַּעַי וְחֹזַא וְחֹזַאי וְחֹזִי מָא תַעֲבֹדִין אָרִי גְמִירָא בִשְׂתָא לְמִיתִי עַל לֹות רְבוּנָנָא וְעַל כָּל וּלְכָל בִּיתִיהּ וְהוּא גִבֹּר בַּר רִשְׁיַע מְלַמְלָלָא עִמֶּיהָ:

25:17 "Now therefore, know and consider what you should do, for evil is plotted against our master and against all his household; and he is such a worthless man that no one can speak to him."

25:18 וַתִּמְהַר (אֲבוּגִיל) [אֲבִיגַיִל] וַתִּקַּח מֵאֲתִים לֶחֶם וּשְׁנַיִם נֹבְלֵי-יֵין וְחֲמִשׁ צֹאן (עֲשׂוּוֹת) [עֲשׂוֹיִת] וְחֲמִשׁ סָאִים קְלִי וּמֵאָה צִמְקִים וּמֵאֲתִים דְּבָלִים וַתִּשֶׂם עַל-הַחֲמֹרִים:

25:18 וְאוֹחִיאַת אֲבִיגַיִל וּנְסִיבַת מֵאֲתָן גְּרִיצָן דְּלַחִים וַתִּרֶן גְּרִבִּין גְּרִבִּין דְּחֹמֶר וְחֲמִישׁ עֹן תַּכְבֵּרָא וְחֲמִישׁ סָאֵן קְלִיא וּמֵאָה אֲתַכְלִין דְּעִנְבִין וּבִישִׁין וּמֵאֲתָן מֶנֶן דְּבִילְתָא עִיגוּלִי דְּבַלְתָּא וְשׁוּיאַת עַל חֲמֹרֶיא:

25:18 Then Abigail hurried and took two hundred loaves of bread and two jugs of wine and five sheep already prepared and five measures of roasted grain and a hundred clusters of raisins and two hundred cakes of figs, and loaded them on donkeys.

25:19 וַתֹּאמֶר לְנַעֲרֶיהָ עֲבְרוּ לִפְנֵי הַנָּנִי אַחֲרֵיכֶם בָּאָה וּלְאִישָׁהּ נָבָל לֹא הִגִּידָהּ:

25:19 וְאִמְרַת לְעוֹלִימָהָ עֲבְרוּ עֲבְרוּ עִיבְרוּ קִדְמִי הָאֲנָא בְּתַרִּיכּוֹן אֲתִיא וּלְבַעֲלָהּ נָבָל לֹא חִוִּיאַת:

25:19 She said to her young men, "Go on before me; behold, I am coming after you." But she did not tell her husband Nabal.

25:20 וְהִיא הָיָא רֹכֶבֶת עַל-הַחֲמֹר וַיֵּרְדֹת בְּסִתְרֵי הָהָר וְהִנֵּה דָוִד וְאֲנָשָׁיו יֹרְדִים לְקִרְאָתָהּ וַתִּפְגֹּשׁ אֹתָם:

25:20 וְהוּא הָיָא רֹכִיבָא עַל חֲמֹרָא וְנִחַתָּא בְּסִטְרֵי טוֹרָא וְהָא דָּוִיד וְגִבְרֹהֵי נַחֲתִין לְקִדְמוֹתָהּ וְעָרַעַת יְתֵהוֹן:

25:20 It came about as she was riding on her donkey and coming down by the hidden part of the mountain, that behold, David and his men were coming down toward her; so she met them.

25:21 וְדָוִד אָמַר אֵךְ לְשֹׁקֵר שְׂמַרְתִּי אֶת-כָּל-אֲשֶׁר לִזֶּה בְּמִדְבָּר וְלֹא-נִפְקַד מִכָּל-אֲשֶׁר-לוֹ מֵאוֹמָהּ וַיֵּשֶׁב-לִי רָעָה תַּחַת טוֹבָהּ:

25:21 וְדָוִיד אָמַר בְּרַם לְשֹׁקֵרָא נְטִרִית יָת כָּל דְּלָדִין בְּמִדְבָּרָא וְלֹא שָׁנָא מְכָל דְּלִיהּ מִדַּעַם וְאֲתִיב לִי בִשְׂתָא חֲלָף טְבַתָּא:

25:21 Now David had said, "Surely in vain I have guarded all that this man has in the wilderness, so that nothing was missed of all that belonged to him; and he has returned me evil for good."

25:22 כֹּה-יַעֲשֶׂה אֱלֹהִים לְאֵיבֵי דָוִד וְכֹה יִסֹּף אִם-אֲשָׁאִיר מִכָּל-אֲשֶׁר-לוֹ עַד-הַבֹּקֶר מִשְׁתִּין בִּקְיָר:

25:22 כִּדִּין יַעֲבִיד יְיָ אֱלֹהִים לְסָנְאֵי דָּוִיד וּכְדִין יוֹסִיף אִם אֲשָׁאֵר מִכָּל דְּלִיהּ עִם מִיָּהָר מְנַהָר נַהָר צִפְרָא יָדַע מִדַּע:

25:22 "May God do so to the enemies of David, and more also, if by morning I leave as much as one male of any who belong to him."

25:23 וַתֵּרָא אֲבִיגַיִל אֶת-דָּוִד וַתִּמְהַר וַתִּרְדַּד מֵעַל הַחֲמֹר וַתִּפֹּל לְאַפֵּי דָּוִד עַל-פָּנֶיהָ וַתִּשְׁתַּחוּ אֶרֶץ:

25:23 וַחֲזָת אֲבִיגַיִל יָת דָּוִיד וְאוֹחִיאַת וְאַתְרִכִּינַת וּנְחַתַת מֵעַל חֲמֹרָא וּנִפְלַת לְאַפֵּי דָּוִיד עַל אִפְהָא וּסְגִידַת וּסְגִידָא עַל אֶרֶעָא:

25:23 When Abigail saw David, she hurried and dismounted from her donkey, and fell on her face before David and bowed herself to the ground.

25:24 וַתִּפֹּל עַל-רַגְלָיו וַתֹּאמֶר בֵּי-אֲנִי אֲדֹנָי הָעֹן וַתְּדַבֵּר-נָא אִמָּתְךָ בְּאָזְנֶיךָ וּשְׁמָע אֶת דְּבָרֵי אִמָּתְךָ:

25:24 וּנִפְלַת קָדָם עַל רַגְלוֹהִי וְאָמַרְתָּ בִּבְעֹו עָלַי דִּילִי רַבּוֹנִי חוּבָא וּתְמַלִּיל כְּעֵן אִמָּתְךָ קִדְמְךָ וּשְׁמָע וּתְשִׁמַּע יְתָ פִתְגָמִי אִמָּתְךָ:

25:24 She fell at his feet and said, "On me alone, my lord, be the blame. And please let your maidservant speak to you, and listen to the words of your maidservant.

25:25 אֶל-נָא יִשִּׁים אֲדֹנָי אֶת-לְבֹו אֶל-אִישׁ הַבְּלִיעַל הַזֶּה עַל-נָבָל כִּי כִשְׁמוֹ כֵּן-הוּא נָבָל שְׁמוֹ וְנִבְלָה עִמּוֹ וְאֲנִי אִמָּתְךָ לֹא רָאִיתִי אֶת-נַעֲרֵי אֲדֹנָי אֲשֶׁר שָׁלַחְתָּ:

25:25 לֹא כְעֵן יִשְׁוִי רַבּוֹנִי יְתָ לְבִיהָ עַל גִּבְרָא רְשִׁיעָא שְׁטִיָא הָדִין עַל נָבָל אֲרִי כִשְׁמִיהָ כֵּן הוּא נָבָל שְׁמִיהָ וְשִׁפְשׁוּתָא עִמִּיהָ וְאֲנָא אִמָּתְךָ לֹא חֲזִיתִי יְתָ עוֹלִימִי רַבּוֹנִי דְשִׁלַּחְתָּא:

25:25 "Please do not let my lord pay attention to this worthless man, Nabal, for as his name is, so is he. Nabal is his name and folly is with him; but I your maidservant did not see the young men of my lord whom you sent.

25:26 וְעַתָּה אֲדֹנָי חַי־יְהוָה וְחַי־נַפְשְׁךָ אֲשֶׁר מִנְעָךָ יְהוָה מִבּוֹא בְּדָמִים וְהוֹשַׁע יָדְךָ לְךָ וְעַתָּה יִהְיֶה כְּנָבָל אִיבֶיךָ וְהַמְבַקְשִׁים אֶל-אֲדֹנָי רָעָה:

25:26 וּכְעֵן רַבּוֹנִי קָיִים הוּא יִי וְחַיִּי נַפְשְׁךָ דְּמִנְעָךָ יִי מִלְּמַשְׁפַּךְ דָּם זָכִי דְמָא וּלְמַפְרָק יָדְךָ לְךָ וּכְעֵן יְהוֹן כְּנָבָל סְנָאךָ וּדְתַבְעִין עַל רַבּוֹנִי בְשָׂתָא:

25:26 "Now therefore, my lord, as the LORD lives, and as your soul lives, since the LORD has restrained you from shedding blood, and from avenging yourself by your own hand, now then let your enemies and those who seek evil against my lord, be as Nabal.

25:27 וְעַתָּה הַבְּרָכָה הַזֹּאת אֲשֶׁר-הֵבִיא שִׁפְחָתְךָ לְאֲדֹנָי וְנִתְּנָה לַנְּעָרִים הַמְתִּהֲלָכִים בְּרַגְלֵי אֲדֹנָי:

25:27 וּכְעֵן תִּקְרַבְתָּא הָדָא דְאִיתִיָּאת אִמָּתְךָ לְרַבּוֹנִי וְתִתִּיָּהֵב לְעוֹלִימָא דְמִשְׁמִשִּׁין קָדָם רַבּוֹנִי:

25:27 "Now let this gift which your maidservant has brought to my lord be given to the young men who accompany my lord.

25:28 שָׂא נָא לַפֶּשַׁע אִמָּתְךָ כִּי עָשָׂה-יַעֲשֶׂה יְהוָה לְאֲדֹנָי בֵּית נַאֲמָן כִּי-מִלְחָמוֹת יְהוָה אֲדֹנָי נִלְחָם וְרָעָה לֹא-תִמָּצֵא בְךָ מִיָּמֶיךָ:

25:28 שְׁבוּק כְּעֵן לְחוּבֵי אִמָּתְךָ אֲרִי קִיָּמָא יְקִיִּים יִי לְרַבּוֹנִי מַלְכוֹ קִיָּמָא אֲרִי קִרְבִּי עִמָּא דִּיִּי רַבּוֹנִי מְנִיחַ וּבִשְׂתָא לֹא אִשְׁתַּכַּחַת בְּךָ מִיּוֹמְךָ:

25:28 "Please forgive the transgression of your maidservant; for the LORD will certainly make for my lord an enduring house, because my lord is fighting the battles of the LORD, and evil will not be found in you all your days.

25:29 וַיִּקָּם אָדָם לְרֹדְפֶךָ וּלְבַקֵּשׁ אֶת-נַפְשְׁךָ וְהִיתָה נַפְשׁ אֲדֹנָי צְרוּרָה בַּצִּרוּר הַחַיִּים אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְאֵת נַפְשׁ אִיבֶיךָ יִקְלַעְנָה בְּחוּךָ כִּף הַקֶּלַע:

25:29 וְקָם אֲנָשָׁא לְמֹרְדָּךָ וּלְמַבְעֵי יְתָ נַפְשְׁךָ לְמַקְטִלְךָ וְתִהִי נַפְשָׁא דְרַבּוֹנִי גְנוּזָא בְּגוּזֵי חַיִּי עֲלִמָא קָדָם יִי אֱלֹהֶךָ וְיִתָּ נַפְשׁ בְּעִלִּי- בְעִיל- דְּבִכְךָ יִפְרַחְנָה כְּמָא דְּמַפְרָחִין אַבְנָא בְּקִלְעָא:

25:29 "Should anyone rise up to pursue you and to seek your life, then the life of my lord shall be bound in the bundle of the living with the LORD your God; but the lives of your enemies He will sling out as from the hollow of a sling.

25:30 וְהָיָה כִּי-יַעֲשֶׂה יְהוָה לְאֲדֹנָי כְּכֹל אֲשֶׁר-דִּבֶּר אֶת-הַטּוֹבָה עִלְיָךָ וְצוּךָ לַנְּגִיד עַל-יִשְׂרָאֵל:

25:30 וִיְהִי וְהוּא אֲרִי כַד יְקִיִּים יִי לְרַבּוֹנִי כְּכֹל כְּמָא דְּמַלִּיל לְאִיתָאָה טְבָתָא

עֲלֶיךָ וַיִּפְקֹדְךָ לְמַהוּי מַלְכָּא עַל יִשְׂרָאֵל:

25:30 "And when the LORD does for my lord according to all the good that He has spoken concerning you, and appoints you ruler over Israel,

25:31 וְלֹא תִהְיֶה זֹאת לָךְ לְפִוְקָהּ וּלְמִכְשׁוֹל לֵב לְאֹדְנִי וּלְשֹׁפֵךְ-דָּם חַנּוּם וּלְהוֹשִׁיעַ אֹדְנִי לוֹ וְהֵיטֵב יְהוָה לְאֹדְנִי וְזָכַרְתָּ אֶת-אַמְתְּךָ: ס
25:31 וְלֹא תִהְיֶה דָא לָךְ לְצַפָּא לְיִצְפָּא וּלְתַקְלַת לֵב לְרַבּוּנִי וּלְמִשְׁפַּךְ דָּם זָכִי מִן וּלְמִפְרַק רַבּוּנִי לִיה וְכֵד יוֹטִיב יִיטִיב יִי לְרַבּוּנִי וְתִדְכַּר יְת אַמְתְּךָ:

25:31 this will not cause grief or a troubled heart to my lord, both by having shed blood without cause and by my lord having avenged himself. When the LORD deals well with my lord, then remember your maidservant."

25:32 וַיֹּאמֶר דָּוִד לְאַבִּיגַיִל בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר שְׁלַחְךָ הַיּוֹם הַזֶּה לְקִרְאָתִי:

25:32 וַאֲמַר דָּוִיד לְאַבִּיגַיִל בְּרִיךְ יִי אֱלֹהֵא דִישְׂרָאֵל דְּשִׁלְחִיךָ יוֹמָא הַדִּין לְקַדְמוּתִי:

25:32 Then David said to Abigail, "Blessed be the LORD God of Israel, who sent you this day to meet me,

25:33 וּבְרוּךְ טַעֲמִיךָ וּבְרוּכָה אַתְּ אֲשֶׁר כָּלַתְנִי הַיּוֹם הַזֶּה מִבּוֹא בְּדָמִים וְהַשַּׁע יָדִי לִי:

25:33 וּבְרִיךְ מַדְעִיךָ טַעֲמִיךָ וּבְרִיכָא אַת דְּמִנְעַתִּינִי יוֹמָא הַדִּין מִלְּמִשְׁפַּךְ דָּם זָכִי וּלְמִפְרַק יָדִי לִי:

25:33 and blessed be your discernment, and blessed be you, who have kept me this day from bloodshed and from avenging myself by my own hand.

25:34 וְאוּלָם חַי־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מָנְעָנִי מִהָרַע אֶתְךָ כִּי לֹלִי מִהָרַע (וְתַבְאֲתִי) [וְתַבְאֲתָ] לְקִרְאָתִי כִּי אִם-נִוְתָר לְנָבָל עַד-אֹר הַבֹּקֶר מִשְׁתִּין בְּקִיר: 25:34 וּבְרַם קָיִים הוּא יִי אֱלֹהֵא דִישְׂרָאֵל דְּמִנְעָנִי מִלְּאַבְאָשָׁא לִיךְ אֲרִי אֱלוֹ לָא פֻּון לְפֻון אוֹחִית וְאַתִּית לְקַדְמוּתִי אֱלֵהִין אִם אֲשַׁתָּאֵר לְנָבָל עַד מִיָּהָר מִנְהָר נֹהַר צַפְרָא יָדַע מַדַּע:

25:34 "Nevertheless, as the LORD God of Israel lives, who has restrained me from harming you, unless you had come quickly to meet me, surely there would not have been left to Nabal until the morning light as much as one male."

25:35 וַיִּקַּח דָּוִד מִיָּדָהּ אֶת אֲשֶׁר-הֵבִיָּאהּ לוֹ וְלָהּ אָמַר עָלֶי לְשָׁלוֹם לְבֵיתְךָ רְאִי שְׁמַעְתִּי בְּקוֹלְךָ וְאִשָּׁא פְנֶיךָ:

25:35 וְקִבֵּיל דָּוִיד מִנָּה מִידָהּ יְת דְּאִיתִיָּאת לִיה וְלָהּ אָמַר סְקִי לְשָׁלוֹם לְבֵיתִיךָ חֲזָא חֲזָא חֲזִי דְקִבִּילִית מִנֶּיךָ וְנִסִּיבִית אִפִּיךָ:

25:35 So David received from her hand what she had brought him and said to her, "Go up to your house in peace. See, I have listened to you and granted your request."

25:36 וְתַבָּא אַבִּיגַיִל אֶל-נָבָל וְהָנֵה-לוֹ מִשְׁתָּה בְּבֵיתוֹ כַּמִּשְׁתָּה הַמֶּלֶךְ וְלֵב נָבָל טוֹב עָלָיו וְהוּא שָׂכַר עַד-מָאֵד וְלֹא-הִנִּידָהּ לוֹ דְּבַר קָטָן וְגָדוֹל עַד-אֹר הַבֹּקֶר: 25:36 וְאַתָּת אַבִּיגַיִל לֹות נָבָל וְהָא לִיה מִשְׁתָּא בְּבֵיתִיה כַּמִּשְׁתִּי מַלְכָּא וְלֵב נָבָל שְׁפִיר עֲלוּהִי וְהוּא רָוִי עַד לַחְדָּא וְלֹא חֲוִיָּאת לִיה פְּתָגָם זְעִיר וְרַב אוֹ רַב עַד מִיָּהָר מִנְהָר נֹהַר צַפְרָא:

25:36 Then Abigail came to Nabal, and behold, he was holding a feast in his house, like the feast of a king. And Nabal's heart was merry within him, for he was very drunk; so she did not tell him anything at all until the morning light.

25:37 וַיְהִי בְּבֹקֶר בְּצֹאת הַיּוֹם מִנְּבָל וְתַגְד־לוֹ אִשְׁתּוֹ אֶת-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיָּמָת לְבוֹ בְּקִרְבּוֹ וְהוּא הָיָה לְאַבְנִי:

25:37 וְהָיָה בַצֹּפְרָא כִּד פֶּגַח חֲמָרָא מִנָּבָל וַחֲוִיַּאת לִיה אֶתְתִּיה יֵת כֹּל פִּתְגָּמָיָא
הָאֵלִין וּמִית לְבִיה בַּמַּעֲוָהי וְהוּא הָיָה כְּאֶבֶן:

25:37 But in the morning, when the wine had gone out of Nabal, his wife told him these things, and his heart died within him so that he became as a stone.

25:38 וַיְהִי כַעֲשָׂרַת הַיָּמִים וַיָּגֶף יְהוָה אֶת־נָבָל וַיָּמָת:

25:38 וְהָיָה לְזִמּוֹן עֶסְרָא יוֹמִין וּמָחָא וַתָּבֵר יֵי יֵת נָבָל וּמִית:

25:38 About ten days later, the LORD struck Nabal and he died.

25:39 וַיִּשְׁמַע דָּוִד כִּי מָת נָבָל וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר רַב אֶת־לֵיב חֲרָפְתִּי
מִיַּד נָבָל וְאֶת־עַבְדּוֹ חֲשָׁךְ מִרְעָה וְאֵת רַעַת נָבָל הִשִּׁיב יְהוָה בְּרֹאשׁוֹ וַיִּשְׁלַח
דָּוִד וַיְדַבֵּר בְּאַבִּיגַיִל לְקַחְתָּהּ לּוֹ לְאִשָּׁה:

25:39 וּשְׁמַע דָּוִד אֲרִי מִית נָבָל וַאֲמַר בְּרִיךְ יֵי דָדוֹן יֵת דִּין חֲסֻדָּאֵי מִיַּדָּא
דְּנָבָל וַיֵּת עַבְדִּיה מְנַע מִלְּמַעְבַּד מִלְּמִיעַבַּד בִּישָׁא וַיֵּת בִּישַׁת נָבָל אֶתִּיב יֵי
בְּרִישִׁיה וּשְׁלַח דָּוִד וּשְׁאִיל בְּאַבִּיגַיִל לְמַסְכָּה לִיה לְאַתּוֹ לְאַנְתּוֹ:

25:39 When David heard that Nabal was dead, he said, "Blessed be the LORD, who has pleaded the cause of my reproach from the hand of Nabal and has kept back His servant from evil. The LORD has also returned the evildoing of Nabal on his own head." Then David sent a proposal to Abigail, to take her as his wife.

25:40 וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי דָוִד אֶל־אַבִּיגַיִל הַכַּרְמֶלָה וַיְדַבְּרוּ אֵלֶיהָ לֵאמֹר דָּוִד שְׁלַחְנוּ
אֵלֶיךָ לְקַחְתָּךְ לּוֹ לְאִשָּׁה:

25:40 וְאַתּוֹ עַבְדֵי דָוִד לֹת אֲבִיגַיִל לְאַבִּיגַיִל לְכַרְמֶלָא וּמְלִילוֹ עָמָה לְמִימֹר
דָּוִד שְׁלַחְנָא לְוַחֲדָךְ לְמַסְכִּיךָ לִיה לְאַתּוֹ לְאַנְתּוֹ:

25:40 When the servants of David came to Abigail at Carmel, they spoke to her, saying, "David has sent us to you to take you as his wife."

25:41 וַתָּקֶם וַתִּשְׁתַּחֲוֶה אַפִּים אֶרֶצָה וַתֹּאמֶר הִנֵּה אֲמַתְךָ לְשִׁפְחָה לְרַחֵץ רַגְלֵי
עַבְדֵי אֲדֹנָי:

25:41 וְקָמַת וּסְגִידַת עַל אַפָּאָה עַל אֶרֶצָא וַאֲמַרְתָּ הָא אֲמַתְךָ לְאַמְהוֹ לְאַסְחָאָה
רַגְלֵי עַבְדֵי רַבּוֹנִי:

25:41 She arose and bowed with her face to the ground and said, "Behold, your maidservant is a maid to wash the feet of my lord's servants."

25:42 וַתִּמְהָר וַתָּקֶם אֲבִיגַיִל וַתִּרְכַּב עַל־הַחֲמֹר וַחֲמִשׁ נַעֲרֹתֶיהָ הֵחֵלְכוּ לְרִגְלָהּ
וַתֵּלֶךְ אַחֲרָי מִלֵּאכֵי דָוִד וַתִּהְיֶה־לּוֹ לְאִשָּׁה:

25:42 וַאֲוַחֲיַאת וְקָמַת אֲבִיגַיִל וּרְכִיבַת עַל חֲמָרָא וַחֲמִישׁ עוֹלִימָתָהָ אֲזָלִין אֲזָלִין
דְּאֲזָלִין דְּאֲזָלִין לְקַבְלָהּ וְאֲזָלַת בְּתַר אֲזָגֵי דָוִד וַהֲוֹת לִיה לְאַתּוֹ לְאַנְתּוֹ:

25:42 Then Abigail quickly arose, and rode on a donkey, with her five maidens who attended her; and she followed the messengers of David and became his wife.

25:43 וְאֶת־אַחִינוֹעַם לָקַח דָּוִד מִיִּזְרְעֶאל וַתִּהְיֶינָּה גַם־שְׁתֵּיהֶן לּוֹ לְנָשִׁים: ס

25:43 וַיֵּת אַחִינוֹעַם נָסִיב דָּוִד מִיִּזְרְעֶאל וַהֲוָה אֵף תְּרוּיָהוֹן תְּרִתִּיהוֹן לִיה לְנָשִׁין:

25:43 David had also taken Ahinoam of Jezreel, and they both became his wives.

25:44 וּשְׁאוּל נָתַן אֶת־מִיכָל בִּתּוֹ אִשְׁת דָּוִד לְפַלְטִי בֶן־לִישׁ אֲשֶׁר מִגָּלִים:

25:44 וּשְׁאוּל יָהֵב יֵת מִיכָל בְּרִתִּיה אֶתְּ דָּוִד לְפַלְטִי בֶר לִישׁ דְּמִגָּלִים:

25:44 Now Saul had given Michal his daughter, David's wife, to Palti the son of Laish, who was from Gallim.

26:1 וַיָּבֹאוּ הַזָּפִים אֶל־שְׁאוּל הַגִּבְעָתָה לֵאמֹר הֲלוֹא דָוִד מְסַתֵּר בְּגִבְעַת
הַחֲכִילָה עַל פָּנָי הַיְּשִׁימוֹן:

26:1 וַאֲתָוּ אֲנָשׁ זִיף לֹת שָׁאוּל לִגְבַּעַתָּא לְמִימַר הֲלֹא דָוִיד מְטָמַר בְּגִבְעַת חֲכִילָה דְּעַל אַפִּי בֵּית יִשִּׁימוֹן:

26:1 Then the Ziphites came to Saul at Gibeah, saying, "Is not David hiding on the hill of Hachilah, which is before Jeshimon?"

26:2 וַיָּקָם שָׁאוּל וַיֵּרֶד אֶל-מִדְבַּר-זִיף וְאֲתָוּ שְׁלֹשֶׁת-אַלְפִים אִישׁ בַּחֲוָרֵי יִשְׂרָאֵל לִבְקֹשׁ אֶת-דָּוִיד בְּמִדְבַּר-זִיף:

26:2 וְקָם שָׁאוּל וַנַּחֲת לְמִדְבַּרָא דְּזִיף וְעָמְיָה תִּלְתָּהּ אַלְפִין גְּבָרָא בַּחֲוָרֵי בַּחֲוָרֵי מִבְּחֹרֵי עוֹלִימֵי גִיבְרֵי יִשְׂרָאֵל לְמַבְעֵי יֵת דָּוִיד בְּמִדְבַּרָא דְּזִיף:

26:2 So Saul arose and went down to the wilderness of Ziph, having with him three thousand chosen men of Israel, to search for David in the wilderness of Ziph.

26:3 וַיֵּחָן שָׁאוּל בְּגִבְעַת חֲכִילָה אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי הַיִּשְׁמֹן עַל-הַדֶּרֶךְ וְדָוִיד יֹשֵׁב בְּמִדְבַּר וַיֵּרָא כִּי בָא שָׁאוּל אַחֲרָיו הַמִּדְבָּרָה:

26:3 וּשְׂרָא שָׁאוּל בְּגִבְעַת חֲכִילָה דְּעַל אַפִּי בֵּית יִשִּׁימוֹן עַל אוֹרְחָא וְדָוִיד יֹתִיב יִתִּיב בְּמִדְבַּרָא וַחֲזָא אֲרִי אֲתָא שָׁאוּל בְּתִרְוָהּ לְמִדְבַּרָא:

26:3 Saul camped in the hill of Hachilah, which is before Jeshimon, beside the road, and David was staying in the wilderness. When he saw that Saul came after him into the wilderness,

26:4 וַיִּשְׁלַח דָּוִיד מְרַגְלִים וַיַּדַּע כִּי-בָא שָׁאוּל אֶל-נָכוֹן:

26:4 וּשְׁלַח דָּוִיד מְאֻלְלִין וַיַּדַּע אֲרִי אֲתָא שָׁאוּל דּוֹד בְּקִשׁוּט:

26:4 David sent out spies, and he knew that Saul was definitely coming.

26:5 וַיָּקָם דָּוִיד וַיָּבֹא אֶל-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר חָנָה-שָׁם שָׁאוּל וַיֵּרָא דָּוִיד אֶת-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר שָׁכַב-שָׁם שָׁאוּל וְאַבְנֵר בֶּן-נֵר שֶׁר־צָבָאוּ וְשָׁאוּל שֹׁכֵב בְּמַעְגָּל וְהָעָם חָנִים (סְבִיבְתוֹ) [סְבִיבְתוֹן]:

26:5 וְקָם דָּוִיד וְאֲתָא לְאַתְרָא דְּשְׂרָא תַּמָּן שָׁאוּל וַחֲזָא דָּוִיד יֵת אֲתָרָא דְּשָׁכִיב תַּמָּן שָׁאוּל וְאַבְנֵר בֶּר נֵר רַב-חִילִיָּה וְשָׁאוּל שָׁכִיב יִתִּיב בְּכַרְקוּמָא וְעָמָא שָׂרָן סַחְרָנוּהִי:

26:5 David then arose and came to the place where Saul had camped. And David saw the place where Saul lay, and Abner the son of Ner, the commander of his army; and Saul was lying in the circle of the camp, and the people were camped around him.

26:6 וַיַּעַן דָּוִיד וַיֹּאמֶר אֶל-אַחִימֶלֶךְ הַחִתִּי וְאֶל-אַבִּישַׁי בֶּן-צְרוּיָה אֲחִי יוֹאָב לֵאמֹר מִי-יֵרֶד אִתִּי אֶל-שָׁאוּל אֶל-הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמֶר אַבִּישַׁי אֲנִי אֲרֹד עִמָּךְ:

26:6 וְאַתִּיב דָּוִיד וַאֲמַר לְאַחִימֶלֶךְ חַתָּאָה חֻוָּאָה וּלְאַבִּישַׁי בֶּר צְרוּיָה אַחֻוָּהּ דְּיוֹאָב אַחִי יוֹאָב לְמִימַר מִן יַחוּת עָמִי לֹת שָׁאוּל לְמַשְׁרִיתָא וַאֲמַר אַבִּישַׁי אָנָּה אִיַּחוּת עִמָּךְ:

26:6 Then David said to Ahimelech the Hittite and to Abishai the son of Zeruiah, Joab's brother, saying, "Who will go down with me to Saul in the camp?" And Abishai said, "I will go down with you."

26:7 וַיָּבֹא דָּוִיד וְאַבִּישַׁי אֶל-הָעָם לַיְלָה וְהָנָה שָׁאוּל שֹׁכֵב יָשֵׁן בְּמַעְגָּל וַחֲנִיתוֹ מְעוּכָה-בְּאַרְצֵן (מְרֻאֲשָׁתוֹ) [מְרֻאֲשָׁתוֹן] וְאַבְנֵר וְהָעָם שֹׁכְבִים (סְבִיבְתוֹ) [סְבִיבְתוֹן]:

ס

26:7 וְאֲתָא דָּוִיד וְאַבִּישַׁי לֹת עָמָא בְּלִילִיָּא וְהָא שָׁאוּל שָׁכִיב דְּמוֹךְ בְּכַרְקוּמָא וּמוֹרְנִיתִיָּה נְעִיצָא בְּאַרְעָא אִיסְרוּהִי וְאַבְנֵר וְעָמָא שָׂרָן שֹׁכְבִין סַחְרָנוּהִי:

26:7 So David and Abishai came to the people by night, and behold, Saul lay sleeping inside the circle of the camp with his spear stuck in the ground at his head; and Abner and the people were lying around him.

26:8 וַיֹּאמֶר אַבִּישַׁי אֶל-דָּוִיד סֹנֵר אֱלֹהִים הַיּוֹם אֶת-אוֹיְבְּךָ בִּידְךָ וְעַתָּה אֶפְנֶנּוּ נָא

בַּחֲנִית וּבְאַרְצָן פַּעַם אַחַת וְלֹא אֲשַׁנֶּה לוֹ:

26:8 וַאֲמַר אֲבִישַׁי לְדָוִיד מָסַר יְיָ יוֹמָא דִּין יָת בְּעִיל דְּבִכְךָ בִּידְךָ וּכְעַן
אֲמַחֲיִנֶיהָ כְּעַן בְּמוֹרְנִיתָא וְאַבְרָזְנָהּ וְאַיְבְּרוּיָנֶיהָ בְּאַרְעָא זְמָנָא חָדָא וְלֹא אֲתֵנִי
אִיתִנִּי לִיהָ:

26:8 Then Abishai said to David, "Today God has delivered your enemy into your hand; now therefore, please let me strike him with the spear to the ground with one stroke, and I will not strike him the second time."

26:9 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אֲבִישַׁי אַל־תִּשְׁחִיתֵהוּ כִּי מִי שָׁלַח יָדוֹ בַּמְּשִׁיחַ יְהוָה וְנָקָה:
פ

26:9 וַאֲמַר דָּוִיד לְאֲבִישַׁי לֹא תַחְבֹּלֶנִיהָ אֲרִי מִן אוֹשִׁיט יָדֶיהָ בַּמְּשִׁיחָא דִּי
וּזְכָא בְּדִינָא:

26:9 But David said to Abishai, "Do not destroy him, for who can stretch out his hand against the LORD'S anointed and be without guilt?"

26:10 וַיֹּאמֶר דָּוִד חֲיֵיהוּהָ כִּי אִם־יְהוָה יַגְפֹּנוּ אוֹ־יוֹמוֹ יָבוֹא וְיָמָת אוֹ בַּמִּלְחָמָה
יָרֵד וְנִסְפָּה:

26:10 וַאֲמַר דָּוִיד קָיִים הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִן קֶדֶם יְיָ יִתְמָחִי יְיָ יִמְחִיהָ אוֹ יוֹמֶיהָ
יִמְטִי יִתְמָטִי וְיָמוֹת אוֹ בְּקֶרְבָּא יִיחֹת וְיִתְקַטֵּיל:

26:10 David also said, "As the LORD lives, surely the LORD will strike him, or his day will come that he dies, or he will go down into battle and perish."

26:11 חָלִילָה לִּי מִיְהוָה מִשְׁלַח יָדִי בַּמְּשִׁיחַ יְהוָה וְעַתָּה קַח־נָא אֶת־הַחֲנִית
אֲשֶׁר (מִרְאֲשָׁתוֹ) [מִרְאֲשָׁתוֹ] וְאֶת־צַפְחַת הַמַּיִם וְנִלְכָּה לָנוּ:

26:11 חָס לִי מִן קֶדֶם יְיָ מִלְּאוֹשֶׁטָא יָדִי בַּמְּשִׁיחָא דִּי וּכְעַן סָב כְּעַן יָת
מוֹרְנִיתָא דְּאִיסְרוּהִי וְיָת מָנָא דְּמִיָּא וְנִיזִיל לָנָא:

26:11 "The LORD forbid that I should stretch out my hand against the LORD'S anointed; but now please take the spear that is at his head and the jug of water, and let us go."

26:12 וַיִּקַּח דָּוִד אֶת־הַחֲנִית וְאֶת־צַפְחַת הַמַּיִם מִרְאֲשָׁתִּי שְׂאוֹל וַיֵּלְכוּ לָהֶם וְאִין
רָאָה וְאִין יָדָע וְאִין מִקִּיץ כִּי כָלִם יִשְׁנִים כִּי תִרְדָּמַת יְהוָה נָפְלָה עֲלֵיהֶם:
26:12 וַיִּנְסִיב דָּוִיד יָת מוֹרְנִיתָא וְיָת מָנָא דְּמִיָּא מֵאִיסְדֵי שְׂאוֹל וְאִזְלוּ לַהוֹן וְלִית
דְּחָזִי וְלִית דִּידָע וְלִית דְּמַתְעַר אֲרִי כְּלָהוֹן דְּמַכִּין אֲרִי שְׂנָא תְּקִיפָא מִן קֶדֶם
יְיָ נָפְלַת עֲלֵיהוֹן:

26:12 So David took the spear and the jug of water from *beside* Saul's head, and they went away, but no one saw or knew *it*, nor did any awake, for they were all asleep, because a sound sleep from the LORD had fallen on them.

26:13 וַיַּעֲבֹר דָּוִד הָעֵבֶר וַיַּעֲמֹד עַל־רֹאשֵׁהָהָר מִרְחָק רַב הַמָּקוֹם בֵּינֵיהֶם:

26:13 וַעֲבַר דָּוִיד לְעֵבֶרָא וְקָם עַל רֵישׁ טוּרָא מִרְחִיק לַחוּד סָנֵי אַתְרָא בֵּינֵיהוֹן:

26:13 Then David crossed over to the other side and stood on top of the mountain at a distance *with* a large area between them.

26:14 וַיִּקְרָא דָּוִד אֶל־הָעָם וְאֶל־אַבְנֵר בֶּן־נֵר לֵאמֹר הֲלוֹא תַעֲנֶה אַבְנֵר וַיַּעַן
אַבְנֵר וַיֹּאמֶר מִי אַתָּה קָרָאתָ אֶל־הַמֶּלֶךְ: פ

26:14 וּקְרָא דָּוִיד לְעֵמָא וּלְאַבְנֵר בֶּר נֵר לְמִימַר הֲלָא תַעֲנִי תַעֲנִי אַבְנֵר וְאַחִיב
אַבְנֵר וַאֲמַר מִן דִּין אַת דְּקָרִי בְּרִישׁ מַלְכָּא:

26:14 David called to the people and to Abner the son of Ner, saying, "Will you not answer, Abner?" Then Abner replied, "Who are you who calls to the king?"

26:15 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אַבְנֵר הֲלוֹא־אִישׁ אַתָּה וּמִי כְמוֹדִי בִּישְׂרָאֵל וְלָמָּה לֹא
שְׁמַרְתָּ אֶל־אֲדֹנֶיךָ הַמֶּלֶךְ כִּי־בָא אַחֲרָהּ הָעָם לְהִשְׁחִית אֶת־הַמֶּלֶךְ אֲדֹנֶיךָ:

26:15 וַאֲמַר דָּוִיד לְאַבְנֵר הֲלֹא גִבֹּרָא גִבֹּר דִּין אַתָּה וּמִן כּוֹתֵךְ בְּיִשְׂרָאֵל
וּלְמָא לֹא נִטְרַתָּה עַל רִבּוֹנְךָ מַלְכָּא אֲרִי אַתָּה חַד מֵעַמָּא לְחַבְלָא יְתָ מַלְכָּא
רִבּוֹנְךָ:

26:15 So David said to Abner, "Are you not a man? And who is like you in Israel? Why then have you not guarded your lord the king? For one of the people came to destroy the king your lord.

26:16 לֹא־טוֹב הַדְּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתָ חַי־יְהוָה כִּי בְנֵי־מוֹת' אַתָּם אֲשֶׁר
לֹא־שָׁמַרְתֶּם עַל־אֲדֹנֵיכֶם עַל־מְשִׁיחַ יְהוָה וְעַתָּה רְאֵה אֵי־חֲנִית הַמֶּלֶךְ
וְאֶת־צַפְחַת הַמַּיִם אֲשֶׁר (מִרְאֲשֹׁתוֹ) [מִרְאֲשֹׁתָיו]:

26:16 לֹא תִקֵּין פִּתְגָמָא הָדִין דְּעִבְדַּתָּא קִיָּים הוּא יְיָ אֲרִי בְנֵי גִבְרֵי בְרִי תִיִּיבִי
קְטוּל אַתּוֹן דְּלֹא נִטְרַתּוֹן עַל רִבּוֹנְכוֹן עַל מְשִׁיחָא דִּי וְכַעַן חָזִי אִי אֲן
מוֹרְנִיתָא דְּמַלְכָּא וְיֵת וְאֵן מְנָא דְּמִיָּא דְּאִסְדּוּהִי:

26:16 "This thing that you have done is not good. As the LORD lives, *all* of you must surely die, because you did not guard your lord, the LORD'S anointed. And now, see where the king's spear is and the jug of water that was at his head."

26:17 וַיִּזְכֹּר שָׁאוּל אֶת־קוֹל דָּוִד וַיֹּאמֶר הַקּוֹלֵךְ זֶה בְּנִי דָוִד וַיֹּאמֶר דָּוִד קוֹלִי
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ:

26:17 וַאֲשֶׁת־מוֹדַע שָׁאוּל יֵת קָלָא דְּדָוִיד וַאֲמַר הַקֶּלֶךְ דִּין בְּרִי דָוִיד וַאֲמַר דָּוִיד
קְלִי רִבּוֹנִי מַלְכָּא:

26:17 Then Saul recognized David's voice and said, "Is this your voice, my son David?" And David said, "It is my voice, my lord the king."

26:18 וַיֹּאמֶר לְמָה זֶה אֲדֹנִי רִדְף אַחֲרַי עֲבָדוּ כִּי מָה עָשִׂיתִי וּמַה־בִּידִי רָעָה:

26:18 וַאֲמַר לְמָא דָּנָן רִבּוֹנִי רִדְף בְּתַר עֲבִדִּיה אֲרִי מָא עֲבָדִית וְלִית וְלֹא
וּמָא בִידִי חֻבָּא בִישָׂא:

26:18 He also said, "Why then is my lord pursuing his servant? For what have I done? Or what evil is in my hand?"

26:19 וְעַתָּה יִשְׁמַע־נָא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֶת דְּבָרֵי עֲבָדוֹ אִם־יְהוָה הִסִּיתָךְ בִּי יִרְחַ
מִנְחָה וְאִם בְּנֵי הָאָדָם אֲרוּרִים הֵם לִפְנֵי יְהוָה כִּי־גִרְשׁוֹנֵי הַיּוֹם מִהִסְתַּפַּח
בְּנַחֲלַת יְהוָה לֵאמֹר לֵךְ עֲבֹד אֱלֹהִים אֲחֵרִים:

26:19 וְכַעַן יִשְׁמַע כְּעַן רִבּוֹנִי מַלְכָּא יֵת פִּתְגָמִי עֲבִדִּיה אִם מִן קִדָּם יְיָ אַתְּגֵרִית
בִּי יִתְקַבֵּל יִקְבַּל קִרְבָּנְךָ קוֹרְבָנִי בִרְעוּא וְאִם מִן בְּנֵי אֲנָשָׁא לִישִׁין אֲנוֹן מִן
קִדָּם יְיָ אֲרִי תִרְכּוֹנִי תִרְכּוֹנִי יוֹמָא דִּין מִלְּמַדָּר בְּאַחַסְנַת עֲמָא דִּי לְמִימַר
אֲזִיל דּוֹר דּוֹר בִּינִי עֲמִמִּיא פְּלַחִי טַעוּתָא:

26:19 "Now therefore, please let my lord the king listen to the words of his servant. If the LORD has stirred you up against me, let Him accept an offering; but if it is men, cursed are they before the LORD, for they have driven me out today so that I would have no attachment with the inheritance of the LORD, saying, 'Go, serve other gods.'

26:20 וְעַתָּה אַל־יִפֹּל דָּמִי אֶרְצָה מִנְּגַד פָּנֵי יְהוָה כִּי־יֵצֵא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לְבַקֵּשׁ
אֶת־פֶּרַעַשׁ אֶחָד כַּאֲשֶׁר יִרְדֹּף הַקָּרָא בְּהָרִים:

26:20 וְכַעַן לֹא יִתְאַשֵּׁד דָּמִי לְאַרְעָא מִן קִדָּם מִימְרָא דִּי אֲרִי נִפְק מַלְכָּא
דְּיִשְׂרָאֵל לְמַבְעֵי יֵת חִלְשׁ חַד כְּמָא דְּמַתְרִדְף קוֹרָאָה קוֹרִיאָה בְּטוֹרִיאָ:

26:20 "Now then, do not let my blood fall to the ground away from the presence of the LORD; for the king of Israel has come out to search for a single flea, just as one hunts a partridge in the mountains."

26:21 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל חֲטָאתִי שׁוּב בְּנֵי־דָוִד כִּי לֹא־אַרְעֵ לָךְ עוֹד תָּחַת אֲשֶׁר
יִקְרָה נַפְשִׁי בְּעִינֶיךָ הַיּוֹם הַזֶּה הִנֵּה הַסֶּכֶלֶתִי וְאַשְׁנֵה הַרְבֵּה מְאֹד:

26:21 וַאֲמַר שָׁאוּל חֲבִית תּוֹב בְּרִי דָוִיד אֲרִי לֹא אֲבֹאִישׁ לָךְ עוֹד חִלְף דִּיקָרַת
נַפְשִׁי בְּעִינְךָ יוֹמָא הָדִין הָא אֲסַתְכִּלִּית אֲסַתְכִּלִּית אֲסַתְכִּלִּית

וַאֲטָפְשִׁית וַאֲטָשִׁית וַאֲטָפִישִׁית סָגִי לַחֲדָא:

26:21 Then Saul said, "I have sinned. Return, my son David, for I will not harm you again because my life was precious in your sight this day. Behold, I have played the fool and have committed a serious error."

26:22 וַיַּעַן דָּוִד וַיֹּאמֶר הִנֵּה (הַחֲנִית) וְחֲנִיתָ הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲבֵר אֶחָד מִהַנְּעָרִים וַיִּקַּחֶהָ:

26:22 וְאֵתִיב דָּוִיד וַאֲמַר הָא מוֹרְנִיתָא דְּמַלְכָּא וַיַּעֲבֵר וַיַּעֲבֵר חַד מִעוֹלִימָא וַיִּסְבֶּה:

26:22 David replied, "Behold the spear of the king! Now let one of the young men come over and take it."

26:23 וַיִּהְיֶה יוֹשִׁיב לְאִישׁ אֶת־צִדְקָתוֹ וְאֶת־אֱמֻנָתוֹ אֲשֶׁר נָתַן־יְהוָה הַיּוֹם בְּיָד וְלֹא אָבִיתִי לְשַׁלַּח יָדִי בַּמִּשְׁיָח יְהוָה:

26:23 וַיְיָ יִתִּיב לְגַבֵּר יֵת זְכוּתִיהָ וַיֵּת קִשְׁטֶיהָ דְּמַסְרָךְ יְיָ יוֹמָא דִּין בְּיַד וְלֹא אָבִיתִי לְאוֹשְׁטָא יָדִי בַּמִּשְׁיָחָא דִּי:

26:23 "The LORD will repay each man *for* his righteousness and his faithfulness; for the LORD delivered you into *my* hand today, but I refused to stretch out my hand against the LORD'S anointed."

26:24 וְהִנֵּה כַּאֲשֶׁר גִּדְּלָה נַפְשִׁי הַיּוֹם הַזֶּה בְּעֵינַי כֵּן תִּגְדַּל נַפְשִׁי בְּעֵינַי יְהוָה וַיַּצֵּלֵנִי מִכָּל־צָרָה: פ

26:24 וְהָא וַיְהִי כִּמְא דִּיקְרַת נַפְשִׁי יוֹמָא הַדִּין בְּעֵינַי כֵּן תִּיקַר נַפְשִׁי קֳדָם יְיָ וַיִּשְׁיֹבֵנִי מִכָּל עָקָא:

26:24 "Now behold, as your life was highly valued in my sight this day, so may my life be highly valued in the sight of the LORD, and may He deliver me from all distress."

26:25 וַיֹּאמֶר שְׂאוּל אֶל־דָּוִד בְּרוּךְ אַתָּה בְּנֵי דָוִד גַּם עָשָׂה תַעֲשֶׂה וְגַם יַכֵּל תּוּכַל וַיֵּלֶךְ דָּוִד לְדַרְכּוֹ וּשְׂאוּל שָׁב לְמִקְוָמוֹ: פ

26:25 וַאֲמַר שְׂאוּל לְדָוִיד בְּרִיךְ אַתָּה בְּרִי דָוִיד אַף מִמֶּלֶךְ תִּמְלֹךְ וְאַף אֶצְלָחָא תַצִּלַּח וְאִזַּל דָּוִיד לְאוֹרְחִיהָ וּשְׂאוּל תָּב לְאַתְרִיהָ:

26:25 Then Saul said to David, "Blessed are you, my son David; you will both accomplish much and surely prevail." So David went on his way, and Saul returned to his place.

27:1 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־לְבָבוֹ עֵתָה אֶסְפֶּה יוֹם־אֶחָד בְּיַד־שְׂאוּל אֵין־לִי טוֹב כִּי הַמֶּלֶט אֶמְלֹט אֶל־אַרְצָן פְּלִשְׁתִּים וְנוֹאֵשׁ מִמֶּנִּי שְׂאוּל לְבַקְשָׁנִי עוֹד בְּכָל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל וְנִמְלֹטְתִי מִיָּדוֹ:

27:1 וַאֲמַר דָּוִיד בְּלִבִּיהָ כֵּעַן דְּלִמָּא אֶתְמַסֵּר אֶתְמַסֵּר יוֹמָא חַד בְּיָדָא דְּשְׂאוּל לִית לִי מִדַּעַם דְּטָב אֲרִי אֶשְׁתִּיזְבָּא אֶשְׁתִּיזְבָּ לְאַרְעָא פְּלִשְׁתִּאִי וַיָּנוּחַ מִנִּי שְׂאוּל לְמַבְעֵנִי לְמַבְעֵנִי עוֹד בְּכָל תְּחוּם אֶרֶעָא דְּיִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל וְאֶשְׁתִּיזְבָּ וַאֲשְׁתִּיזְבָּ מִן יָדִיהָ:

27:1 Then David said to himself, "Now I will perish one day by the hand of Saul. There is nothing better for me than to escape into the land of the Philistines. Saul then will despair of searching for me anymore in all the territory of Israel, and I will escape from his hand."

27:2 וַיָּקָם דָּוִיד וַיַּעֲבֵר הוּא וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ אֲשֶׁר עִמּוֹ אֶל־אָכִישׁ בֶּן־מַעֲוֹךְ מֶלֶךְ גַּת:

27:2 וְקָם דָּוִיד וַעֲבַר הוּא וְשִׁית מֵאָה גְּבָרָא דְּעַמִּיהָ לְוֹת אָכִישׁ בֶּר מַעֲוֹךְ מַעֲכָה מֶלֶכָא דְּגַת:

27:2 So David arose and crossed over, he and the six hundred men who were with him, to Achish the son of Maach, king of Gath.

27:3 וַיָּשֶׁב דָּוִיד עִם־אָכִישׁ בְּגַת הוּא וְאֲנָשָׁיו אִישׁ וּבֵיתוֹ דָּוִיד וּשְׁתֵּי נָשָׁיו אַחִינֹעַם הַיִּזְרְעֵאלִית וְאֲבִיגַיִל אֶשְׁת־נָּבָל הַכַּרְמֶלִית:

27:3 וַיְחִיב דָּוִיד עִם אַכִּישׁ בֵּית הָאֵשׁ וַגְּבֻרָהּי גִבֹּר וְאִנְשֵׁי בֵּיתָהּ דָּוִיד וְתַרְתִּין נְשָׁוָהּי אַחִינוֹעַם דְּמִיזְרַעַל וְאַבִּיגַיִל אֶתֶת נָבָל דְּמַכְרֵמְלָא:

27:3 And David lived with Achish at Gath, he and his men, each with his household, *even* David with his two wives, Ahinoam the Jezreelitess, and Abigail the Carmelitess, Nabal's widow.

27:4 וַיִּגַּד לְשָׁאוּל כִּי־בָרַח דָּוִד גָּת וְלֹא־יֹסֵף (וְנִסָּף) עוֹד לְבַקֶּשׁוֹ: ס
27:4 וְאַתְחִנָּה וְאַתְחֻוּאָה לְשָׁאוּל אֲרִי עָרַק אֹזֶל דָּוִיד לָגַת וְלֹא אוֹסִיף עוֹד לְמַבְעָהּי לְמַבְעִיהָ:

27:4 Now it was told Saul that David had fled to Gath, so he no longer searched for him.

27:5 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אַכִּישׁ אִם־נָא מְצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ יִתְּנוּ־לִי מְקוֹם בְּאַחַת עָרֵי הַשָּׂדֶה וְאַשְׁבָּה שָׁם וְלִמָּה יֵשֶׁב עַבְדְּךָ בְּעִיר הַמַּמְלָכָה עִמָּךְ:
27:5 וַאֲמַר דָּוִיד לְאַכִּישׁ אִם כֵּעֵן אֲשַׁכַּחֲתִי רַחֲמִין בְּעֵינֶךָ יִתְּנוּ לִי אֶתֶר בְּחָדָא מִקְרוֹי חֻקְלָא וְאַתִּיב תָּמָן וְלִמָּה יְחִיב עַבְדְּךָ בְּקִרְיַת מַלְכוּתָא עִמָּךְ:

27:5 Then David said to Achish, "If now I have found favor in your sight, let them give me a place in one of the cities in the country, that I may live there; for why should your servant live in the royal city with you?"

27:6 וַיִּתֵּן־לוֹ אַכִּישׁ בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־צִקְלָג לָכֵן הִיְתָה צִקְלָג לְמַלְכֵי יְהוּדָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה: פ

27:6 וַיְהִיב לִיה אַכִּישׁ בְּיוֹמָא הַהוּא יֵת צִקְלָג בְּכִין עַל כָּל הָוֶת הוּה צִקְלָג לְמַלְכֵי דְּבֵית יְהוּדָה עַד יוֹמָא הַדִּין:

27:6 So Achish gave him Ziklag that day; therefore Ziklag has belonged to the kings of Judah to this day.

27:7 וַיְהִי מִסְפַּר הַיָּמִים אֲשֶׁר־יָשָׁב דָּוִד בְּשָׂדֶה פְּלִשְׁתִּים יָמִים וָאַרְבָּעָה חֳדָשִׁים:
27:7 וְהָוֶה מִנֵּי יוֹמָא דִּיתִיב דָּוִיד בְּקִרְוֵי פְּלִשְׁתָּאֵי יוֹמִין עֵידִן בְּעִידִן וָאַרְבָּעָה יַרְחִין:

27:7 The number of days that David lived in the country of the Philistines was a year and four months.

27:8 וַיַּעַל דָּוִד וְאִנְשָׁיו וַיִּפְשְׁטוּ אֶל־הַגִּשּׁוּרִי (וְהַגִּרְזִי) [וְהַגִּזְרִי] וְהָעַמְלָקִי כִּי הָנָה יֵשְׁבוֹת הָאָרֶץ אֲשֶׁר מֵעוֹלָם בּוֹאֵף שׁוּרָה וְעַד־אֶרֶץ מִצְרַיִם:
27:8 וּסְלִיק דָּוִיד וַגְּבֻרָהּי וְאַתְנַגְדּוּ עַל גִּשּׁוּרָאֵי וְגִזְרָאֵי וְעַל גִּזְרָאֵי וְעַמְלָקָאֵי אֲרִי אֲנִין יִתְּבַת יְתִבֵי אֶרְעָא דְּמִיעֵלְמָא מַעֲלָנָא דְּחַגְרָא וְעַד אֶרְעָא דְּמִצְרַיִם:

27:8 Now David and his men went up and raided the Geshurites and the Girzites and the Amalekites; for they were the inhabitants of the land from ancient times, as you come to Shur even as far as the land of Egypt.

27:9 וְהָכָה דָּוִד אֶת־הָאָרֶץ וְלֹא יָחִיהָ אִישׁ וְאִשָּׁה וְלָקַח צֹאן וּבָקָר וַחֲמֹרִים וְגַמְלִים וּבָגָדִים וַיָּשָׁב וַיָּבֵא אֶל־אַכִּישׁ:

27:9 וּמַחֲי דָּוִיד יֵת יְתִבֵי אֶרְעָא וְלֹא מִקְיִים גִּבֹּר וְאַתָּא וְשִׁבִי עֵן וְתוֹרִין וַחֲמֹרִין וְגַמְלִין וְנָסִיב לְבוֹשִׁין וְלִבְשִׁין וּמְנִי לְבוֹשִׁין וְתֹאִיב וְאַתִּי לִוְת אַכִּישׁ:

27:9 David attacked the land and did not leave a man or a woman alive, and he took away the sheep, the cattle, the donkeys, the camels, and the clothing. Then he returned and came to Achish.

27:10 וַיֹּאמֶר אַכִּישׁ אֶל־פְּשֻׁטָתָם הַיּוֹם וַיֹּאמֶר דָּוִד עַל־גִּבְעַת יְהוּדָה וְעַל־גִּבְעַת הַיֶּרֶחְמָאֵלִי וְאַל־גִּבְעַת הַקִּינִי:

27:10 וַאֲמַר אַכִּישׁ לֹאֵן אֶתְנַגִּידְתוֹן יוֹמָא דִּין וַאֲמַר דָּוִיד עַל דְּרוֹם יְהוּדָה וְעַל דְּרוֹם יֶרֶחְמִילָאָה יֶרֶחְמִילָאָה וְלָדְרוֹם שְׁלִמָאָה:

27:10 Now Achish said, "Where have you made a raid today?" And David said, "Against the Negev of Judah and against the Negev of the Jerahmeelites and against the Negev of the Kenites."

27:11 וְאִישׁ וְאִשָּׁה לֹא־יָחִיָּה דָּוִד לְהָבִיא גָת לְאֶמֶר פְּנִיגְדּוֹ עָלֵינוּ לְאֶמֶר

כֹּה־עָשָׂה דָּוִד וְכֹה מִשְׁפָּטוֹ כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר יָשָׁב בַּשָּׂדֶה פְּלִשְׁתִּים:
 27:11 וּגְבַר וְאִתָּא לֹא מְקִיִּים דָּוִיד לְאִיתָאָה לְגַת לְמִימַר דְּלִמָּא יַחוּוֹן עַלְנָא
 לְמִימַר דְּכִין כְּדִין עֲבַד דָּוִיד וּכְדִין הוּת הִלְכְתִּיה כָּל יוֹמָא דִּיתִיב דִּיתִיב
 דִּהוּה יִתִּיב בְּקֶרְנֵי פְּלִשְׁתָּאִי:

27:11 David did not leave a man or a woman alive to bring to Gath, saying, "Otherwise they will tell about us, saying, 'So has David done and so has been his practice all the time he has lived in the country of the Philistines.'"

27:12 וַיֹּאמֶן אַכִּישׁ בְּדָוִד לֵאמֹר הֲבֵאִישׁ בְּעַמּוֹ בְּיִשְׂרָאֵל וְהָיָה לִי לְעַבֵּד
 עוֹלָם: פ

27:12 וְהַיָּמִין אַכִּישׁ בְּדָוִיד לְמִימַר אֶתְגָּרָאָה אֶתְגָּרִי בְּעַמִּיָּה בְּיִשְׂרָאֵל וְהָיָה לִי
 עַבֵּד עַבֵּד עַבִּיד פְּלַח לְעַלָּם:

27:12 So Achish believed David, saying, "He has surely made himself odious among his people Israel; therefore he will become my servant forever."

28:1 וַיְהִי בַיָּמִים הָהֵם וַיִּקְבְּצוּ פְּלִשְׁתִּים אֶת־מַחֲנֵיהֶם לְצָבָא לְהִלָּחֵם בְּיִשְׂרָאֵל
 וַיֹּאמֶר אַכִּישׁ אֶל־דָּוִד יָדַע תֵּדַע כִּי אֲתִי תֵצֵא בַּמַּחֲנֶה אִתָּהּ וְאֲנֹשִׁיךָ:

28:1 וְהָיָה בְּיוֹמָא הָאֲנוּן וּכְנָשׁוּ וְאִיתְכַּנְשׁוּ פְּלִשְׁתָּאִי יָת מִשְׁרִיתָהוֹן לְחִילָא
 לְאַנְחָא קָרְבָּא בְּיִשְׂרָאֵל וַאֲמַר אַכִּישׁ לְדָוִיד מִדַּע תֵּדַע אֲרִי עַמִּי תַפּוּק
 בְּמִשְׁרִיתָא אֶת וּגְבָרְךָ:

28:1 Now it came about in those days that the Philistines gathered their armed camps for war, to fight against Israel. And Achish said to David, "Know assuredly that you will go out with me in the camp, you and your men."

28:2 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אַכִּישׁ לֵכֵן אִתָּהּ תֵּדַע אֶת אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה עִבְדְּךָ וַיֹּאמֶר
 אַכִּישׁ אֶל־דָּוִד לֵכֵן שֹׁמֵר לְרֹאשִׁי אֲשִׁימְךָ כָּל־הַיָּמִים: פ

28:2 וַאֲמַר דָּוִיד לְאַכִּישׁ בְּכִין אֶת תֵּדַע יָת דִּיעֲבִיד עִבְדְּךָ וַאֲמַר אַכִּישׁ לְדָוִיד
 בְּכִין נְטָרָא לְרִישִׁי אֲשׁוּיִיךָ כָּל יוֹמָא:

28:2 David said to Achish, "Very well, you shall know what your servant can do." So Achish said to David, "Very well, I will make you my bodyguard for life."

28:3 וּשְׁמוּאֵל מָתַ וַיִּסְפְּדוּ־לּוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיִּקְבְּרֵהוּ בְּרָמָה וּבְעִירוֹ וְשָׂאֻל הִסִּיר
 הָאֲבֹת וְאֶת־הַיָּדְעָנִים מִהָאָרֶץ:

28:3 וּשְׁמוּאֵל מִית וּסְפְדוּ עָלוּהִי כָּל יִשְׂרָאֵל וּקְבֻרוּהִי וּקְבֻרוּהִי בְּרָמָתָא וּסְפְדוּ
 עָלוּהִי אֲנָשׁ בְּקֶרְתִּיה וְשָׂאֻל פְּלִי יָת בְּדִין וּזְכוּרוּ מֵאֶרֶעָא:

28:3 Now Samuel was dead, and all Israel had lamented him and buried him in Ramah, his own city. And Saul had removed from the land those who were mediums and spiritists.

28:4 וַיִּקְבְּצוּ פְּלִשְׁתִּים וַיָּבֹאוּ וַיַּחֲנוּ בְּשׁוֹנִם וַיִּקְבֹּץ שָׂאֻל אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיַּחֲנוּ
 בְּגִלְבֹּעַ:

28:4 וְאֶתְכַנְשׁוּ פְּלִשְׁתָּאִי וְאִתּוֹ וּשְׂרוּ בְּשׁוֹנִם וּכְנָשׁ שָׂאֻל יָת כָּל יִשְׂרָאֵל וּשְׂרוּ
 בְּגִלְבֹּעַ:

28:4 So the Philistines gathered together and came and camped in Shunem; and Saul gathered all Israel together and they camped in Gilboa.

28:5 וַיֵּרָא שָׂאֻל אֶת־מַחֲנֶה פְּלִשְׁתִּים וַיֵּרָא וַיַּחֲרַד לְבֹו מְאֹד:

28:5 וַחֲזָא שָׂאֻל יָת מִשְׁרִית פְּלִשְׁתָּאִי וּדְחִיל וְזַע לְבִיָּה לְחֻדָּא:

28:5 When Saul saw the camp of the Philistines, he was afraid and his heart trembled greatly.

28:6 וַיִּשְׁאַל שָׂאֻל בַּיהוָה וְלֹא עָנָהוּ יְהוָה גַּם בַּחֲלָמוֹת גַּם בְּאוּרִים גַּם בְּנְבִיאִים:

28:6 וּשְׂאִיל שָׂאֻל בְּמִימְרָא דִּי וְלֹא קִבִּיל צְלוֹתֶיהָ יִי אִף בַּחֲלָמָא אִף

בְּאִוְרִיָּא אִף בְּסִפְרִיָּא:

28:6 When Saul inquired of the LORD, the LORD did not answer him, either by dreams or by Urim or by prophets.

28:7 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לְעִבְדָּיו בִּקְשׁוּ-לִי אִשָּׁת בַּעַלְת־אֹב וְאֶלְכָה אִלֶּיהָ
וְאִדְרָשָׁה-בָּהּ וַיֹּאמְרוּ עֲבָדָיו אֵלָיו הִנֵּה אִשָּׁת בַּעַלְת־אֹב בְּעֵין דֹּדֶר:
28:7 וַאֲמַר שָׁאוּל לְעִבְדֹהִי בְעוּ לִי אֶתְתָּא דִידְעָא לְאַסְקָא בְדִין וְאַהֲךְ וְאִיהֲךְ
לְוֹתָהּ וְאַשְׁתָּאִיל וְאַשָּׁאֵל וְאַבְעִי מִנָּה בָּהּ וְאִמְרוּ עֲבָדֹהִי לִיהָ הֵיא אֶתְתָּא
דִידְעָא לְאַסְקָא בְדִין בְּעֵין-דֹּדֶר:

28:7 Then Saul said to his servants, "Seek for me a woman who is a medium, that I may go to her and inquire of her."
And his servants said to him, "Behold, there is a woman who is a medium at En-dor."

28:8 וַיִּתְחַפֵּשׂ שָׁאוּל וַיִּלְבֹּשׂ בְּגָדִים אֲחֵרִים וַיֵּלֶךְ הוּא וּשְׁנֵי אַנְשֵׁים עִמּוֹ וַיָּבֹאוּ
אֶל-הָאִשָּׁה לַיְלָה וַיֹּאמֶר (קְסוּמִי-) [קְסוּמִי-]נָא לִי בָּאֹב וְהַעֲלֵי לִי אֶת
אֲשֶׁר-אֹמֵר אֵלַיךְ:
28:8 וְאַשְׁתִּנִּי שָׁאוּל וּלְבַשׁ וּלְבִישׁ לְבוּשֵׁין אֲחֵרִינִין וְאַזֹּל הוּא וּתְרִין גְּבָרִין עִמִּיהָ
וְאִתּוֹ וְאִתָּא לְוֹת אֶתְתָּא בְּלִילִיָּא וַאֲמַר קְסוּמִי קְסוּמִי קְסוּמִי כְעַן לִי בְּבִדִין
וְאַסְקִי לִי יָת דְּאִמְרִי לִיךְ:

28:8 Then Saul disguised himself by putting on other clothes, and went, he and two men with him, and they came to the woman by night; and he said, "Conjure up for me, please, and bring up for me whom I shall name to you."

28:9 וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֵלָיו הִנֵּה אֶתָּה יֹדֵעַת אֶת אֲשֶׁר-עָשָׂה שָׁאוּל אֲשֶׁר הִכְרִית
אֶת-הָאֲבוֹת וְאֶת-הַיִּדְעָנִי מִן-הָאָרֶץ וְלָמָּה אֶתָּה מִתְנַקֵּשׁ בְּנַפְשִׁי לְהַמִּיתָנִי:
28:9 וְאִמְרַת אֶתְתָּא לִיהָ הֵיא אֶת יֹדֵעַת יָת דְּעִבְד שָׁאוּל דְּשִׁיזִי יָת בְּדִין וְיָת
זְכוּרוֹ מִן אַרְעָא וּלְמָא אֶת מִתְגַּרִּי בְּנַפְשִׁי לְמַקְטְלִי:

28:9 But the woman said to him, "Behold, you know what Saul has done, how he has cut off those who are mediums and spiritists from the land. Why are you then laying a snare for my life to bring about my death?"

28:10 וַיִּשָּׁבַע לָהּ שָׁאוּל בִּיהוָה לֵאמֹר חַי־יְהוָה אֲסִיְקֶרְךָ עוֹן בְּדָבָר הַזֶּה:
28:10 וְקָיִים לָהּ שָׁאוּל בְּמִימְרָא דִּי לְמִימַר קָיִים הוּא יִי אִם יַעֲרַעֲנֶךָ חוּבָא
בְּפִתְגָמָא הָרִין:

28:10 Saul vowed to her by the LORD, saying, "As the LORD lives, no punishment shall come upon you for this thing."

28:11 וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶת-מִי אֶעֱלֶה-לָּךְ וַיֹּאמֶר אֶת-שְׁמוּאֵל הַעֲלֵי-לִי:

28:11 וְאִמְרַת אֶתְתָּא יָת מִן אֲסִיק לָךְ וַאֲמַר יָת שְׁמוּאֵל אֲסִיקִי לִי:

28:11 Then the woman said, "Whom shall I bring up for you?" And he said, "Bring up Samuel for me."

28:12 וַתֵּרָא הָאִשָּׁה אֶת-שְׁמוּאֵל וַתִּזְעַק בְּקוֹל גָּדוֹל וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל-שָׁאוּל
לֵאמֹר לָמָּה רָמִיתָנִי וְאֶתָּה שָׁאוּל:

28:12 וַחֲזִית אֶתְתָּא יָת שְׁמוּאֵל וַצִּוַּחַת בְּקֹל רַב רֶם וְאִמְרַת אֶתְתָּא לְשָׁאוּל
לְמִימַר לְמָא שְׁקַרְתָּ בִּי לִי וְאֵת שָׁאוּל:

28:12 When the woman saw Samuel, she cried out with a loud voice; and the woman spoke to Saul, saying, "Why have you deceived me? For you are Saul."

28:13 וַיֹּאמֶר לָהּ הַמֶּלֶךְ אֶל-תִּירָאִי כִּי מָה רָאִית וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל-שָׁאוּל
אֱלֹהִים רָאִיתִי עֲלִים מִן-הָאָרֶץ:

28:13 וַאֲמַר לָהּ מַלְכָּא לָא תְּדַחֲלִין אֲרִי מָא חֲזִית וְאִמְרַת אֶתְתָּא לְשָׁאוּל
מַלְאָכָא דִּי חֲזִיתִי דְּסָלִיק מִן אַרְעָא:

28:13 The king said to her, "Do not be afraid; but what do you see?" And the woman said to Saul, "I see a divine being coming up out of the earth."

28:14 וַיֹּאמֶר לָהּ מִה־תָּארוּ וַתֹּאמֶר אִישׁ זָקֵן עָלָה וְהוּא עֹטָה מְעִיל וַיַּדַּע שָׁאוּל כִּי־שְׂמוּאֵל הוּא וַיִּקַּד אַפָּיִם אֶרְצָה וַיִּשְׁתַּחוּ: ס
28:14 וַאֲמַר לָהּ מָה חֲזוֹנָהּ וַאֲמָרְתָּ גִבְרָא סָבָא סָלִיק וְהוּא עֹטִיף מְעִילָא וַיַּדַּע שָׁאוּל אֲרִי שְׂמוּאֵל הוּא וּכְרַע שָׁאוּל עַל אַפּוֹתָיו עַל אֶרְעָא וּסְגִיד:

28:14 He said to her, "What is his form?" And she said, "An old man is coming up, and he is wrapped with a robe." And Saul knew that it was Samuel, and he bowed with his face to the ground and did homage.

28:15 וַיֹּאמֶר שְׂמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל לָמָּה הֲרַגְנוֹתָנִי לְהַעֲלוֹת אֹתִי וַיֹּאמֶר שָׁאוּל צָר־לִי מָאָד וּפְלִשְׁתִּים נִלְחָמִים בִּי וָאֱלֹהִים סָר מֵעָלַי וְלֹא־עֲנֵנִי עוֹד גַּם בִּיד־הַנְּבִיאִים גַּם־בַּחֲלָמוֹת וְאֶקְרָאָה לָךְ לְהוֹדִיעֵנִי מָה אַעֲשֶׂה: ס
28:15 וַאֲמַר שְׂמוּאֵל לְשָׁאוּל לָמָּה אֲזַעֲתָנִי לְאַסְקָא יָתִי וַאֲמַר שָׁאוּל עֲקַת לִי לַחֲדָא וּפְלִשְׁתָּאִי מְגִיחִין קִרְבָּא בִּי וּמִיִּמְרָא דִּי רַחִיק יָתִי וְלֹא קָבִיל צְלוֹתִי עוֹד אִף בִּיד סַפְרִיָּא אִף בַּחֲלָמָא וּקְרִית לָךְ לְהוֹדְעוֹתָנִי מָה אַעֲבִיד:

28:15 Then Samuel said to Saul, "Why have you disturbed me by bringing me up?" And Saul answered, "I am greatly distressed; for the Philistines are waging war against me, and God has departed from me and no longer answers me, either through prophets or by dreams; therefore I have called you, that you may make known to me what I should do."

28:16 וַיֹּאמֶר שְׂמוּאֵל וְלָמָּה תִּשְׁאַלֵּנִי וַיְהוּה סָר מֵעָלַיךְ וַיְהִי עָרָךְ:
28:16 וַאֲמַר שְׂמוּאֵל וְלָמָּה אַתְּ שָׂאִיל יָתִי וּמִיִּמְרָא דִּי רַחִיק יָתָךְ מִיִּנְךָ וַיְהוּה בְּסַעֲדִיהָ דְּגִבְרָא דָּאֵת בְּעִיל דְּבָבִיהָ:

28:16 Samuel said, "Why then do you ask me, since the LORD has departed from you and has become your adversary?"

28:17 וַיַּעַשׂ יְהוּה לּוֹ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיָדִי וַיִּקְרַע יְהוּה אֶת־הַמַּמְלָכָה מִיָּדְךָ וַיִּתְּנָה לְדָוִד:
28:17 וְקָיִים וְעַבְדֵּי יְיָ לִיהָ כָּמָא דְּמַלִּיל בְּיָדִי עַמִּי וְאַעֲרִי יְיָ יֵת מַלְכוּתָא מִנְךָ מִן יָדךָ וַיְהִיבָה לְחִבְרָךְ לְדָוִיד:

28:17 "The LORD has done accordingly as He spoke through me; for the LORD has torn the kingdom out of your hand and given it to your neighbor, to David.

28:18 כַּאֲשֶׁר לֹא־שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוּה וְלֹא־עָשִׂיתָ חֲרוֹן־אַפּוֹ בַּעֲמָלְךָ עַל־כֵּן הִדְּבַר הַזֶּה עָשָׂה־לָּךְ יְהוּה הַיּוֹם הַזֶּה:
28:18 כָּמָא דְלֹא קָבִילְתָּא שְׁמַעְתָּא לְמִיִּמְרָא דִּי וְלֹא עֲבַדְתָּא תְּקוּף רַגְזִיהָ בְּדַבִּית עָמְלָךְ עַל כֵּין פִּתְגָמָא הָדִין עֲבַד יַעֲבִיד לָךְ יְיָ יוֹמָא הָדִין:

28:18 "As you did not obey the LORD and did not execute His fierce wrath on Amalek, so the LORD has done this thing to you this day.

28:19 וַיִּתֵּן יְהוּה גַּם אֶת־יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ בִּיד־פְּלִשְׁתִּים וּמָחָר אֲתָהּ וּבְנֵיךָ עִמִּי גַם אֶת־מַחֲנֶה יִשְׂרָאֵל יִתֵּן יְהוּה בִּיד־פְּלִשְׁתִּים:
28:19 וַיִּמְסֹר יְיָ אִף יֵת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ בִּידָא דְּפְלִשְׁתָּאִי וּמָחָר אֵת וּבִנְךָ עִמִּי וְאַף יֵת מִשְׁרִיתָא דְּיִשְׂרָאֵל יִמְסֹר יְיָ בִּידָא דְּפְלִשְׁתָּאִי:

28:19 "Moreover the LORD will also give over Israel along with you into the hands of the Philistines, therefore tomorrow you and your sons will be with me. Indeed the LORD will give over the army of Israel into the hands of the Philistines!"

28:20 וַיִּמָּהַר שָׁאוּל וַיִּפֹּל מִלֹּא־קוֹמָתוֹ אֶרְצָה וַיֵּרָא מָאָד מִדְּבַרֵּי שְׂמוּאֵל גַּם־כֹּחַ לֹא־הָיָה בּוֹ כִּי לֹא אָכַל לֶחֶם כָּל־הַיּוֹם וְכָל־הַלַּיְלָה:
28:20 וְאוֹחֵי שָׁאוּל וּנְפִל מְלִי קוֹמְתִיהָ לְאַרְעָא עַל אֶרְעָא וּדְחִיל לַחֲדָא מִפִּתְגָּמֵי שְׂמוּאֵל אִף חִילָא לֹא הָוָה בִּיהָ אֲרִי לֹא אָכַל לַחֲמָא כָּל יוֹמָא וַיִּמָּא וְכָל לַיְלִיא:

28:20 Then Saul immediately fell full length upon the ground and was very afraid because of the words of Samuel; also

there was no strength in him, for he had eaten no food all day and all night.

28:21 וַתָּבוֹא הָאִשָּׁה אֶל-שָׁאוּל וַתֵּרָא כִּי-נִבְהַל מְאֹד וַתֹּאמֶר אֵלָיו הֲנֵה שְׁמֹעָה שִׁפְחָתְךָ בְּקוֹלִי וְאֲשִׁים נַפְשִׁי בְּכַפִּי וְאֲשַׁמֶּעַ אֶת-דְּבָרֶיךָ אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֵלָי: 28:21 וַאֲתַת אֶתְּתָא לֹות שָׁאוּל לְשֹׁאֹל וְחַזַּת וְהָא אֶתְבְּהִיל לְחֹדָא וְאִמְרַת לִיהָ הָא קְבִילַת אִמְתְּךָ מִנְךָ וּמִסְרִית נַפְשִׁי כְעַל גַּב בִּידֵי לְאֶתְקַטְלָא וְשִׁמְעִית יָת פִּתְגָמְךָ דְּמִלִּילְתָא עִמִּי:

28:21 The woman came to Saul and saw that he was terrified, and said to him, "Behold, your maidservant has obeyed you, and I have taken my life in my hand and have listened to your words which you spoke to me.

28:22 וְעַתָּה שְׁמַע-נָא גַם-אֶתְּהָ בְּקוֹל שִׁפְחָתְךָ וְאֲשַׁמֶּה לְפָנֶיךָ פֶּתֶלֶחַ וְאֶכֹּל וַיְהִי בֶךְ כֹּחַ כִּי תֵלֵךְ בַּדֶּרֶךְ: 28:22 וּכְעַן קְבִיל שְׁמַע כְּעַן אֶף אֶת לְמִימְרָא אִמְתְּךָ וְאֲשׁוּי קְדָמְךָ פֶּתָא דְּלַחְמָא וְאֶכֹּל וַיְהִי בֶךְ חֵיל אֲרִי חִיזִיל בְּאוֹרְחָא:

28:22 "So now also, please listen to the voice of your maidservant, and let me set a piece of bread before you that you may eat and have strength when you go on your way."

28:23 וַיִּמָּאֵן וַיֹּאמֶר לֹא אֶכֹּל וַיִּפְרְצוּ-בּוֹ עַבְדָּיו וְגַם-הָאִשָּׁה וַיִּשְׁמַע לְקֹלָם וַיָּקָם מִהָאָרֶץ וַיֵּשֶׁב אֶל-הַמֶּטָּה: 28:23 וְסָרִיב וְאִמְרָא לֹא אֵיכֹל וְאֶתְקִיפּוּ בֵיהָ עַבְדֹּהִי וְאֶף אֶתְתָא וְקְבִיל לְמִימְרֵהוּן וְקָם מֵאֶרְעָא וַיְתִיב עַל עֶרְסָא:

28:23 But he refused and said, "I will not eat." However, his servants together with the woman urged him, and he listened to them. So he arose from the ground and sat on the bed.

28:24 וְלֵאשָׁה עֵגֶל-מְרֻבָּק בַּבַּיִת וַתַּמְהֵר וַתִּזְבְּחֶהוּ וַתִּקַּח-קֶמַח וַתֵּלֶשׁ וַתַּפּוּהוּ מִצּוֹת: 28:24 וּלְאֶתְתָא עֵיגַל פָּטִים בְּבֵיתָא וְאוֹחִיָּאת וּנְכַסְתִּיהָ וּנְסִיבַת קֶמַחָא וְלִשְׁת וַאֲפִתִּיהָ פָטִיר:

28:24 The woman had a fattened calf in the house, and she quickly slaughtered it; and she took flour, kneaded it and baked unleavened bread from it.

28:25 וַתָּגֵשׁ לִפְנֵי-שָׁאוּל וּלְפָנֵי עַבְדָּיו וַיֹּאכְלוּ וַיִּקְמוּ וַיֵּלְכוּ בַּלַּיְלָה הַהוּא: 28:25 וְקָרִיבַת קֶדֶם שָׁאוּל וּקְדָם עַבְדֹּהִי וַאֲכָלוּ וְקָמוּ וַאֲזָלוּ בַּלַּיְלָא הַהוּא:

28:25 She brought it before Saul and his servants, and they ate. Then they arose and went away that night.

29:1 וַיִּקְבְּצוּ פְּלִשְׁתִּים אֶת-כָּל-מַחֲנֵיהֶם אַפְקָה וְיִשְׂרָאֵל חָנִים בְּעֵין אֲשֶׁר בִּיזְרְעֵאל: 29:1 וּכְנָשׁוּ פְּלִשְׁתָּאֵי יָת כָּל מִשְׁרֵיתֵהוּן לְאַפֶּק וְיִשְׂרָאֵל שָׁרֵן בְּעֵין דְּבִיזְרְעֵאל:

29:1 Now the Philistines gathered together all their armies to Aphek, while the Israelites were camping by the spring which is in Jezreel.

29:2 וְסָרְנֵי פְּלִשְׁתִּים עֲבָרִים לְמֵאוֹת וּלְאַלְפִים וְדָוִד וְאֲנָשָׁיו עֲבָרִים בְּאַחֲרֵנָה עִם-אֲכִישׁ:

29:2 וְשׁוֹרְנֵי פְּלִשְׁתָּאֵי עֲבָרִין לְמֵאֶן וּלְאַלְפִין וְדָוִיד וְגִבְרֹהִי וְגִיבְרֹהִי עֲבָרִין בְּבִתְרֵיתָא עִם אֲכִישׁ:

29:2 And the lords of the Philistines were proceeding on by hundreds and by thousands, and David and his men were proceeding on in the rear with Achish.

29:3 וַיֹּאמְרוּ שָׂרֵי פְּלִשְׁתִּים מַה הָעֲבָרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר אֲכִישׁ אֶל-שָׂרֵי פְּלִשְׁתִּים הֲלֹא-זֶה דָּוִד עֶבֶד שָׁאוּל מֶלֶךְ-יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָיָה אִתִּי זֶה יָמִים אוֹ-זֶה שָׁנִים וְלֹא-מָצָאתִי בּוֹ מְאוּמָּה מִיּוֹם נִפְּלוּ עַד-הַיּוֹם הַזֶּה: פ

29:3 וַאֲמָרוּ רַבְרָבֵי פְּלִשְׁתִּי הֲלֹא מֶאֱיֹהָדָאִי הָאֵלִין וַאֲמַר אַכִּישׁ לְרַבְרָבֵי
פְּלִשְׁתִּי הֲלֹא דִין דְּוִיד עֲבָדָא דְשָׁאוּל מַלְכָּא דְיִשְׂרָאֵל דְהָוָה עִמִּי דְנָן יוֹמִין
אוּ דְנָן שָׁנִין וְלֹא אֲשַׁכַּחִית בֵּיהּ מַדְעָם בֵּישׁ מִיּוֹמָא דְאַתְפָּרֶשׁ דְאַתְפָּרֶשׁ לְוֹתִי
עַד יוֹמָא הַדִּין:

29:3 Then the commanders of the Philistines said, "What *are* these Hebrews *doing here*?" And Achish said to the commanders of the Philistines, "Is this not David, the servant of Saul the king of Israel, who has been with me these days, or *rather* these years, and I have found no fault in him from the day he deserted *to me* to this day?"

29:4 וַיִּקְצְפוּ עָלָיו שָׂרֵי פְּלִשְׁתִּים וַיֹּאמְרוּ לוֹ שָׂרֵי פְּלִשְׁתִּים הֲשֵׁב אֶת־הָאִישׁ וַיֵּשֶׁב
אֶל־מְקוֹמוֹ אֲשֶׁר הִפְקַדְתּוֹ שָׁם וְלֹא־יֵרֵד עִמָּנוּ בַּמִּלְחָמָה וְלֹא־יִהְיֶה־לָּנוּ לְשָׁטָן
בַּמִּלְחָמָה וּבִמָּה יִתְרַצֶּה זֶה אֶל־אֲדֹנָיו הֲלֹא בְּרָאשֵׁי הָאֲנָשִׁים הָהֵם:
29:4 וּרְגִיזוֹ וּרְגִיזוֹ עָלוּהִי רַבְרָבֵי פְּלִשְׁתִּי וַאֲמָרוּ לִיהּ רַבְרָבֵי פְּלִשְׁתִּי אַחִיב יֵת
גִּבְרָא וַיִּתּוּב לְאַתְרֵיהּ דְּמִנִּיתִיהּ דְּמִנִּיתֵהּ תָּמָן וְלֹא יִיחֹת עִמָּנָא בִּקְרָבָא וְלֹא
יְהִי לָנָא לְשָׁטָן בִּקְרָבָא וּבִמָּה יִתְרַעֵי יִתִּידַע דִּין לְוֹת רַבּוּנִיהּ לְרִיבּוּנִיהּ הֲלֹא
בְּרִישֵׁי גִבְרָא הָאֲנָוִן הָאֵלִין:

29:4 But the commanders of the Philistines were angry with him, and the commanders of the Philistines said to him, "Make the man go back, that he may return to his place where you have assigned him, and do not let him go down to battle with us, or in the battle he may become an adversary to us. For with what could this *man* make himself acceptable to his lord? *Would it not be* with the heads of these men?"

29:5 הֲלֹא־זֶה דָּוִד אֲשֶׁר יַעֲנוּ־לוֹ בַּמַּחְלוֹת לֵאמֹר הִכָּה שָׁאוּל בְּאַלְפָּיו וְדָוִד
(בְּרַבְּבָתָיו) ס
29:5 הֲלֹא דִין דְּוִיד דְּמִשְׁמַעִין דְּמִשְׁמַעִין לִיהּ בַּחֲנִנְיָא לְמִימַר קָטַל שָׁאוּל
בְּאַלְפִין וְדָוִיד בְּרַבָּוֹן בְּרִיבְכָן:

29:5 "Is this not David, of whom they sing in the dances, saying, 'Saul has slain his thousands, And David his ten thousands'?"

29:6 וַיִּקְרָא אַכִּישׁ אֶל־דָּוִד וַיֹּאמֶר אֵלָיו חַי־יְהוָה כִּי־יָשָׁר אַתָּה וטוֹב בְּעֵינֵי
צִאֲתָךְ וּבִאֲךָ אַתָּה בַּמַּחֲנֶה כִּי לֹא־מִצָּאתִי בָךְ רָעָה מִיּוֹם בִּאֲךָ אֵלַי עַד־הַיּוֹם
הַזֶּה וּבְעֵינֵי הַסַּרְנִים לֹא־טוֹב אַתָּה:
29:6 וַיִּקְרָא אַכִּישׁ לְדָוִיד וַאֲמַר לִיהּ קַיִים הוּא יֵי אֲרִי כָשֶׁר אַתָּה וְתִקֵּין וְטָב
בְּעֵינֵי מִפְּקָךְ מִפְּקָךְ וּמִיַּעֲלָךְ עִמִּי בַּמִּשְׁרִיתָא אֲרִי לֹא אֲשַׁכַּחִית בָּךְ מַדְעָם בֵּישׁ
מִיּוֹמָא דְאַתִּיתָא לְוֹתִי עַד יוֹמָא הַדִּין וּבְעֵינֵי טוֹרְנִיָּא לֹא תִקֵּין אַתָּה:

29:6 Then Achish called David and said to him, "As the LORD lives, you *have been* upright, and your going out and your coming in with me in the army are pleasing in my sight; for I have not found evil in you from the day of your coming to me to this day. Nevertheless, you are not pleasing in the sight of the lords.

29:7 וְעַתָּה שׁוּב וְלֵךְ בְּשָׁלוֹם וְלֹא־תַעֲשֶׂה רָע בְּעֵינֵי סַרְנֵי פְּלִשְׁתִּים: ס
29:7 וּכְעַן תּוֹב וְאִיזִיל בְּשָׁלָם וְלֹא תַעֲבִיד בֵּישׁ בְּעֵינֵי קַדְמֵי טוֹרְנֵי פְּלִשְׁתִּי:
29:7 "Now therefore return and go in peace, that you may not displease the lords of the Philistines."

29:8 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אַכִּישׁ כִּי מָה עָשִׂיתִי וּמַה־מִּצָּאתָ בְּעַבְדְּךָ מִיּוֹם אֲשֶׁר הָיִיתִי
לְפָנֶיךָ עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי לֹא אָבֹא וְנִלְחַמְתִּי בְּאֵיבֵי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ:
29:8 וַאֲמַר דָּוִיד לְאַכִּישׁ אֲרִי מָה עֲבַדִּית וּמָה אֲשַׁכַּחְתָּא בְּעַבְדְּךָ מִיּוֹמָא
דְּהָיִיתִי מִשְׁמִישׁ קַדְמָךְ עַד יוֹמָא הַדִּין אֲרִי לֹא אָהָךְ אִיהָךְ וְאִגִּיחַ קְרָבָא
בְּסַנְאֵי רַבּוּנֵי מַלְכָּא:

29:8 David said to Achish, "But what have I done? And what have you found in your servant from the day when I came before you to this day, that I may not go and fight against the enemies of my lord the king?"

29:9 וַיַּעַן אַכִּישׁ וַיֹּאמֶר אֶל־דָּוִד יִדְעָתִי כִּי טוֹב אַתָּה בְּעֵינֵי כְּמִלְאֲךָ אֱלֹהִים

אֵךְ שָׂרֵי פִלְשְׁתִּים אָמְרוּ לֹא־יַעֲלֶה עִמָּנוּ בַּמִּלְחָמָה:
29:9 וְאַחִישׁ אָכִישׁ וָאָמַר לְדָוִיד יָדַעְנָא אֲרִי תִקֵּין אֶת בְּעִינִי כְּמַלְאָכָא דִּי בָרַם
רַבְרָבֵי פִלְשְׁתָּאִי אָמְרוּ אִמְרִין לֹא יִסַּק עִמָּנָא בִּקְרָבָא:

29:9 But Achish replied to David, "I know that you are pleasing in my sight, like an angel of God; nevertheless the commanders of the Philistines have said, 'He must not go up with us to the battle.'

29:10 וְעַתָּה הַשָּׁפֶם בִּבְקָר וְעַבְדֵי אֲדֹנָיִךְ אֲשֶׁר־בָּאוּ אִתָּךְ וְהַשְׁפַּמְתָּם בִּבְקָר וָאוֹר
לָכֶם וְלָכֹו:

29:10 וַיַּכְעֵן אַקְדִּים בְּצַפְרָא וְעַבְדֵי רַבּוֹנְךָ דָּאֲתוּ עִמָּךְ וְתִקְדְּמוּן בְּצַפְרָא וַיִּנְהַר
וַיִּנְהַר וַיִּנְהוּר לָכוֹן וְתִזְלֹן וְתַהֲכוֹן:

29:10 "Now then arise early in the morning with the servants of your lord who have come with you, and as soon as you have arisen early in the morning and have light, depart."

29:11 וַיִּשְׁפֹּם דָּוִד הוּא וְאֲנָשָׁיו לָלֶכֶת בִּבְקָר לָשׁוּב אֶל־אֶרֶץ פִּלְשְׁתִּים וּפִלְשְׁתִּים
עָלוּ יִזְרְעֵאל: ס

29:11 וְאַקְדִּים דָּוִיד הוּא וְגִבּוֹרָהִי לְמִיזַל בְּצַפְרָא לְמִתָּב לְאֶרֶע פִּלְשְׁתָּאִי
וּפִלְשְׁתָּאִי סָלִיקוּ לְיִזְרְעֵאל:

29:11 So David arose early, he and his men, to depart in the morning to return to the land of the Philistines. And the Philistines went up to Jezreel.

30:1 וַיְהִי בַּבֹּא דָּוִד וְאֲנָשָׁיו צִקְלָג בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַעֲמָלְקִי פָשְׁטוּ אֶל־נֶגֶב
וְאֶל־צִקְלָג וַיִּכּוּ אֶת־צִקְלָג וַיִּשְׂרְפוּ אֹתָהּ בָּאֵשׁ:

30:1 וְהָיָה כִּד אֲתָא דָּוִיד וְגִבּוֹרָהִי לְצִקְלָג בַּיּוֹמָא תְּלִיתָאָה וַעֲמָלְקָאִי אֲתַנְגִּידוּ
אֲתַנְגִּידוּ עַל דְּרוֹם וְעַל צִקְלָג וּמַחוּ יָת צִקְלָג וְאוּקִידוּ יָתָהּ בְּנוֹרָא:

30:1 Then it happened when David and his men came to Ziklag on the third day, that the Amalekites had made a raid on the Negev and on Ziklag, and had overthrown Ziklag and burned it with fire;

30:2 וַיִּשְׁבּוּ אֶת־הַנָּשִׁים אֲשֶׁר־בָּהּ מִקָּטָן וְעַד־גָּדוֹל לֹא הָמִיתוּ אִישׁ וַיִּנְהֲגוּ וַיִּלְכּוּ
לְדֶרֶכָם:

30:2 וּשְׁבּוּ יָת נָשִׂא דְּבָה מְזַעֲרָא וְעַד רַבָּא וְלֹא קָטְלוּ אָנָּשׁ וּדְבָרוּ וּדְבָרוּ
וְאִזְלוּ לְאוֹרְחֵהוּן:

30:2 and they took captive the women and all who were in it, both small and great, without killing anyone, and carried them off and went their way.

30:3 וַיָּבֹא דָּוִד וְאֲנָשָׁיו אֶל־הָעִיר וְהָנָה שְׂרוּפָה בָּאֵשׁ וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וּבְנֹתֵיהֶם
נִשְׁבּוּ:

30:3 וְאַתָּא דָּוִד וְגִבּוֹרָהִי לְקֶרְתָּא וְהָא קָלִיא בְּנוֹרָא וּנְשִׁיָּהוֹן וּבְנֵיהוֹן וּבְנֹתֵהוֹן
אֲשִׁתִּבִּיאוּ:

30:3 When David and his men came to the city, behold, it was burned with fire, and their wives and their sons and their daughters had been taken captive.

30:4 וַיִּשָּׂא דָּוִד וְהָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ אֶת־קוֹלָם וַיִּבְכּוּ עַד אֲשֶׁר אֵין־בָּהֶם כֹּחַ לְבָכוֹת:
30:4 וְאֲרִים דָּוִיד וְעָמָא דְּעַמִּיָּה יָת קָלְהוֹן וּבְכוּ עַד דְּלֹא הָוָה דְּלִית דְּלֹא הוּת
בְּהוֹן חִילָא לְמַבְכִּי:

30:4 Then David and the people who were with him lifted their voices and wept until there was no strength in them to weep.

30:5 וּשְׁתֵּי נָשִׁי־דָּוִד נִשְׁבּוּ אַחִינֹעַם הַיִּזְרְעֵלִית וְאַבִּיגַיִל אִשְׁתׁ נָבָל הַכַּרְמֶלִי:
30:5 וְתַרְתִּין נָשִׁי דָּוִיד אֲשִׁתִּבִּיָּאָה אַחִינֹעַם דְּמִיזְרְעֵאל וְאַבִּיגַיִל אִתְּת נָבָל
דְּמַכְרֶמְלָא:

30:5 Now David's two wives had been taken captive, Ahinoam the Jezreelitess and Abigail the widow of Nabal the Carmelite.

30:6 וַתֵּצֵר לְדָוִד מְאֹד כִּי־אָמְרוּ הָעָם לְסַקְּלוֹ כִּי־מָרָה נֶפֶשׁ כָּל־הָעָם אִישׁ
עַל־(בְּנוֹ) [בְּנֵי]וֹ וְעַל־בְּנֵיָיו וַיִּתְחַזַּק דָּוִד בַּיהוָה אֱלֹהָיו: ס
30:6 וַעֲקַת לְדָוִד לַחֲדָא אַרִי אָמְרוּ כָל עַמָּא לְמַרְגְּמִיה אַרִי מֵרַת נַפְשָׁא דְכָל
עַמָּא גְבַר עַל בְּנוֹהִי וְעַל בְּנֵיהִי וַאֲתַקַּף דָּוִד בְּמִימְרָא דִּי אֱלֹהִיהִ:

30:6 Moreover David was greatly distressed because the people spoke of stoning him, for all the people were embittered, each one because of his sons and his daughters. But David strengthened himself in the LORD his God.

30:7 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אֲבִיָּתָר הַכֹּהֵן בֶּן־אֲחִימֶלֶךְ הַגִּישָׁה־נָּא לִי הָאֶפֹּד וַיָּגֶשׁ
אֲבִיָּתָר אֶת־הָאֶפֹּד אֶל־דָּוִד:
30:7 וַאֲמַר דָּוִד לְאֲבִיָּתָר כֹּהֲנָא בֶר אֲחִימֶלֶךְ קָרִיב כְּעַן לִי יֵת אֶפֹּדָא וְקָרִיב
אֲבִיָּתָר כֹּהֲנָא יֵת אֶפֹּדָא לֹת דָּוִד לְדָוִד:

30:7 Then David said to Abiathar the priest, the son of Ahimelech, "Please bring me the ephod." So Abiathar brought the ephod to David.

30:8 וַיִּשְׁאַל דָּוִד בַּיהוָה לֵאמֹר אֲרֹדֶף אַחֲרַי הַגִּדּוּד־הַזֶּה הֲאֶשְׁגְּנוּ וַיֹּאמֶר לוֹ
רְדֹף כִּי־הִשְׁגַּת תִּשְׁיֵג וְהִצַּל תִּצָּל:
30:8 וַשְׁאִיל דָּוִד בְּמִימְרָא דִּי לְמִימַר אֲרֹדֹף בְּתַר מִשְׁרִיתָא הָדָא הָאֲרַבְקָנָה
וְאֲרַבְקִינָה וַאֲמַר לִיה רְדֹף אַרִי אֲדַבְקָא תַּדְבִּיק וְשִׁיזְבָּא תִּשְׁיִזֵּב:

30:8 David inquired of the LORD, saying, "Shall I pursue this band? Shall I overtake them?" And He said to him, "Pursue, for you will surely overtake them, and you will surely rescue *all*."

30:9 וַיֵּלֶךְ דָּוִד הוּא וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיָּבֹאוּ עַד־נַחֲל הַבְּשׂוֹר
וְהַנּוֹתָרִים עָמְדוּ:
30:9 וַאֲזַל דָּוִד הוּא וְשִׁית מֵאָה גְבָרָא דְעַמִּיה וְאִתּוֹ עַד נַחֲלָא דְבַסּוֹר
וּמִקְצַתְהוֹן וּמִקְצַת מִנְהוֹן אֲשַׁתָּאֲרוּ:

30:9 So David went, he and the six hundred men who were with him, and came to the brook Besor, *where* those left behind remained.

30:10 וַיִּרְדֹּף דָּוִד הוּא וְאַרְבַּע־מֵאוֹת אִישׁ וַיַּעֲמְדוּ מֵאֲתָיִם אִישׁ אֲשֶׁר פָּגְרוּ
מֵעֵבֶר אֶת־נַחֲל הַבְּשׂוֹר:
30:10 וַיִּרְדֹּף דָּוִד הוּא וְאַרְבַּע מֵאָה גְבָרָא דְעַמִּיה וְאֲשַׁתָּאֲרוּ וּקְמוּ מִתֵּן גְּבָרָא
דְּאֵתְמַנְעוּ מִלְּמַעְבַּר יֵת נַחֲלָא דְבַסּוֹר:

30:10 But David pursued, he and four hundred men, for two hundred who were too exhausted to cross the brook Besor remained *behind*.

30:11 וַיִּמְצְאוּ אִישׁ־מִצְרִי בַּשָּׂדֶה וַיִּקְחוּ אֹתוֹ אֶל־דָּוִד וַיִּתְּנוּ־לוֹ לֶחֶם וַיֵּאָכֶל
וַיִּשְׁקְהוּ מַיִם:
30:11 וַאֲשַׁכּוּ גְבָרָא מִצְרָאָה בַּחֲקָלָא וַאֲיִתִּיאוּ יִתִּיה לֹת דָּוִד לְדוֹד וַיִּהְיוּ
לִיה לַחֲמָא וְאָכַל וְאֲשַׁקִּיּוּהִי מֵיָא:

30:11 Now they found an Egyptian in the field and brought him to David, and gave him bread and he ate, and they provided him water to drink.

30:12 וַיִּתְּנוּ־לוֹ פֶּלֶח דְּבִלָּה וּשְׁנֵי צִמְקִים וַיֵּאָכֶל וַתֵּשֶׁב רוּחוֹ אֵלָיו כִּי לֹא־אָכַל
לֶחֶם וְלֹא־שָׁתָה מַיִם שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לַיְלֹת: ס
30:12 וַיִּהְיוּ לִיה פִּילֵס דְּבִילָתָא וְתַרְיָן וְתַרְתִּין אֵתְכַלִּין דְּעַנְבִּין וּבִישִׁין
וְאָכַל וְתַבַּת רוּחִיה לִיה עָלִיה אַרִי לֹא אָכַל לַחֲמָא וְלֹא שְׁתִּי מֵיָא תִּלְתָּא
יָמִין וְיוֹמִין וְתִלְתָּא לַיְלָוִן:

30:12 They gave him a piece of fig cake and two clusters of raisins, and he ate; then his spirit revived. For he had not eaten bread or drunk water for three days and three nights.

30:13 וַיֹּאמֶר לוֹ דָּוִד לְמִי־אַתָּה וְאִי מְזֶה אַתָּה וַיֹּאמֶר נַעַר מִצְרַיִם אֲנֹכִי עֶבֶד
לְאִישׁ עַמְלֹקִי וַיַּעֲזֹבֵנִי אֲדֹנִי כִּי חָלִיתִי הַיּוֹם שְׁלֹשָׁה:
30:13 וַאֲמַר לִיהוָה דָּוִיד דָּמֹן אַתָּה וְאִי מְדִין אַתָּה וַאֲמַר לִיהוָה עוֹלִימָא מִצְרָאָה אָנָּה
עֲבָדָא לְגִבְרָא עַמְלֹקָאָה וְשִׁבְקֵנִי רַבּוֹנִי אֲרִי אַתְּמַרְעִית אַתְּמַרְעִית יוֹמָא דִּין
דָּנָן תִּלְתָּא יוֹמִין:

30:13 David said to him, "To whom do you belong? And where are you from?" And he said, "I am a young man of Egypt, a servant of an Amalekite; and my master left me behind when I fell sick three days ago.

30:14 אֲנַחְנוּ פָשְׁטָנוּ נֹגֵב הַכְּרֵתִי וְעַל־אֲשֶׁר לַיהוּדָה וְעַל־נֹגֵב כָּלָב וְאֶת־צִקְלָג
שָׂרַפְנוּ בָאֵשׁ:
30:14 אֲנַחְנָא אַתְּנִידְנָא עַל דְּרוֹם כְּרִית כְּרִית וְעַל דְּלִיהוּדָה וְעַל דְּרוֹם כָּלָב
וְיֵת צִקְלָג אוֹקִידְנָא בְּנוֹרָא:

30:14 "We made a raid on the Negev of the Cherethites, and on that which belongs to Judah, and on the Negev of Caleb, and we burned Ziklag with fire."

30:15 וַיֹּאמֶר אֵלָיו דָּוִד הַתּוֹרְדָנִי אֶל־הַגִּדּוֹד הַזֶּה וַיֹּאמֶר הַשְּׁבַעָה לִּי בָאֱלֹהִים
אֶסְתַּמִּיתִּנִּי וְאֶסְתַּגִּרְנִי בְיַד־אֲדֹנִי וְאוֹרְדֶךָ אֶל־הַגִּדּוֹד הַזֶּה:
30:15 וַאֲמַר לִיהוָה לִי דָוִיד הַתַּחַתְנִי לְמִשְׁרִיתָא הָדָא וַאֲמַר קִיִּים לִי בְּמִימְרָא
דִּי דְלֹא תִקְטְלֵנִי וְלֹא תִמְסְרֵנִי בְיַד דְּרַבּוֹנִי וְאַחַתְנֶךָ לְמִשְׁרִיתָא הָדָא:

30:15 Then David said to him, "Will you bring me down to this band?" And he said, "Swear to me by God that you will not kill me or deliver me into the hands of my master, and I will bring you down to this band."

30:16 וַיְרִדְהוּ וְהִנֵּה נֹטְשִׁים עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ אֹכְלִים וְשׁוֹתִים וְחֹגְגִים בְּכָל־
הַשָּׁלָל הַגָּדוֹל אֲשֶׁר לָקְחוּ מֵאָרֶץ פְּלִשְׁתִּים וּמֵאָרֶץ יְהוּדָה:
30:16 וְאַחַתְיָה וְהָא רְטִישִׁין פְּרִיסִין עַל אִפִּי כָל אֶרְעָא אֹכְלִין וְשׁוֹתִין וְחֹגְגִין
וְעַבְדֵּין שִׁירוֹתָא בְּכָל עֲדָאָה סְנִיאָה דְּשִׁבּוּ מֵאָרֶע פְּלִשְׁתָּאִי וּמֵאֶרְעָא דְּבֵית
יְהוּדָה:

30:16 When he had brought him down, behold, they were spread over all the land, eating and drinking and dancing because of all the great spoil that they had taken from the land of the Philistines and from the land of Judah.

30:17 וַיַּכּוּם דָּוִד מִהַנֶּשֶׁף וְעַד־הָעֶרֶב לְמַחְרָתָם וְלֹא־נִמְלֹט מֵהֶם אִישׁ כִּי־
אֶם־אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ־נַעַר אֲשֶׁר־רָכְבוּ עַל־הַגְּמָלִים וַיִּנָּסוּ:
30:17 וּמַחְנוֹן דָּוִיד מִקְבֵּלָא וְעַד עֶרְן רַמְשָׁא דִּיּוֹמָא בִּיּוֹמָא לַיּוֹמָא לְמִיּוֹמָא
דְּבַתְרוּהִי וְלֹא אֲשַׁתִּיזַב אֲשַׁתִּיזִיב מִנְהוֹן אָנֹשׁ אֱלֹהִין אַרְבַּע מֵאָה גִבְרַת עוֹלִים
דְּרָכִיבוּ עַל יִנְקִיא גְּמֻלָּא וְאַפְכוּ:

30:17 David slaughtered them from the twilight until the evening of the next day; and not a man of them escaped, except four hundred young men who rode on camels and fled.

30:18 וַיִּצַּל דָּוִד אֶת כָּל־אֲשֶׁר לָקְחוּ עַמְלֹק וְאֶת־שְׁתֵּי נָשָׁיו הַצִּיל דָּוִד:
30:18 וְשִׁיזִיב דָּוִיד יֵת כָּל דְּשִׁבּוּ עַמְלֹקָאִי וְיֵת תְּרִיתִין נְשׁוּהִי שִׁיזִיב דָּוִד:

30:18 So David recovered all that the Amalekites had taken, and rescued his two wives.

30:19 וְלֹא נִעְדַּר־לָהֶם מִן־הַקָּטָן וְעַד־הַגָּדוֹל וְעַד־בָּנִים וּבָנוֹת וּמִשְׁלָל וְעַד־
כָּל־אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם הַכָּל הַשֵּׁיב דָּוִד:
30:19 וְלֹא שָׁנָא לָהוֹן מִן זַעִירָא וְעַד רַבָּא וְעַד בָּנִין וּבָנוֹת וּמִבִּיזָתָא וְעַד כָּל
דְּנָסִיבוּ דְּשִׁבּוּ לָהוֹן כּוֹלָא אֲתִיב דָּוִיד:

30:19 But nothing of theirs was missing, whether small or great, sons or daughters, spoil or anything that they had taken

for themselves; David brought *it* all back.

30:20 וַיִּקַּח דָּוִד אֶת-כָּל-הַצֹּאן וְהַבָּקָר נִהְגוּ לִפְנֵי הַמִּקְנֶה הַהוּא וַיֹּאמְרוּ זֶה שְׁלַל דָּוִד:

30:20 וּשְׂבָא דֹוִיד יָת כָּל עֲנָא וְתוֹרֵי דְבָרוּ קִדָּם גִּיתִיָּא הָאֲנוּן וַאֲמָרוּ דִּין עֲדָאָה דְדֹוִיד:

30:20 So David had captured all the sheep and the cattle *which the people* drove ahead of the *other* livestock, and they said, "This is David's spoil."

30:21 וַיָּבֹא דָוִד אֶל-מֵאֲתִים הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר-פָּגְרוּ מִלִּכְתּ אַחֲרֵי דָוִד וַיֵּשִׁיבֵם בְּנַחַל הַבְּשׂוֹר וַיֵּצְאוּ לִקְרַאת דָּוִד וְלִקְרַאת הָעָם אֲשֶׁר-אִתּוֹ וַיִּגַּשׁ דָּוִד אֶת-הָעָם וַיִּשְׁאַל לָהֶם לְשָׁלוֹם: ס

30:21 וַאֲתָא דָּוִד לִוְת מֵאֲתָן לַמֵּאֲתָן גִּבְרָא דֹאֲתַמְנִיעוּ דֹאֲתַמְנִיעוּ מִלְמִיזֵל בְּתַר דָּוִד וְאוֹתִיבּוֹנוֹן בְּנַחֲלָא דְבִשְׂוֹר וַנִּפְקֹוּ לְקִדְמוֹת עֲמָא וְקָרִיב דֹוִד לִוְת עֲמָא דְעַמִּיהּ וְעָרַע דֹוִיד יָת עֲמָא וּשְׂאִיל לַהוֹן לְשָׁלָם:

30:21 When David came to the two hundred men who were too exhausted to follow David, who had also been left at the brook Besor, and they went out to meet David and to meet the people who were with him, then David approached the people and greeted them.

30:22 וַיַּעַן כָּל-אִישׁ-רָע וּבִלְיָעַל מִהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָלְכוּ עִם-דָּוִד וַיֹּאמְרוּ יַעַן אֲשֶׁר לֹא-הָלְכוּ עִמָּי לֹא-נָתַן לָהֶם מִהַשְּׁלָל אֲשֶׁר הִצַּלְנוּ כִּי-אִם-אִישׁ אֶת-אִשְׁתּוֹ וְאֶת-בָּנָיו וַיִּנְהֲגוּ וַיִּלְכוּ: ס

30:22 וְאִתִּיב כָּל גִּבְר בִּישׁ וְרָשִׁיעַ מִגִּבְרִיא דֹאֲזִלוּ עִם דָּוִיד וַאֲמָרוּ חֲלָף דְלֹא אֲזִלוּ עִמָּי לֹא נָתַן לַהוֹן מִעֲדָאָה דְשִׁיזִיבְנָא אֱלֵהִין גִּבְר יָת אַחְתִּיהּ וְיָת בְּנוֹהִי וַיִּדְבְּרוּן וַיִּיזְלוּן:

30:22 Then all the wicked and worthless men among those who went with David said, "Because they did not go with us, we will not give them any of the spoil that we have recovered, except to every man his wife and his children, that they may lead *them* away and depart."

30:23 וַיֹּאמֶר דָּוִד לֹא-תַעֲשׂוּ כֵן אַחֲרֵי אֵת אֲשֶׁר-נָתַן יְהוָה לָנוּ וַיִּשְׁמַר אֲתָנוּ וַיִּתֵּן אֶת-הַגִּדְדוֹד הַבָּא עָלֵינוּ בְיַדְנוּ:

30:23 וַאֲמַר דָּוִיד לֹא תַעֲבִדוּן כִּין כַּדִּין אַחֲרֵי יָת דִּיהֵב יִי לָנָא וְנִטַּר יִתְנָא וּמִסַּר וַיִּהֵב יָת מִשְׁרִיתָא דֹאֲתַת עֲלָנָא בְיַדְנָא:

30:23 Then David said, "You must not do so, my brothers, with what the LORD has given us, who has kept us and delivered into our hand the band that came against us."

30:24 וּמִי יִשְׁמַע לָכֶם לְדַבֵּר הַזֶּה כִּי כְחֹלֶק הַיָּרֵד בַּמִּלְחָמָה וּכְחֹלֶק הַיֹּשֵׁב עַל-הַפָּלִים יַחְדָּו יַחֲלִקוּ: ס

30:24 וּמִן יִשְׁמַע לָכוֹן לְפִתְגָמָא הַדִּין אֲרִי כְחֹלֶק דְנִחַת בְּקִרְבָּא וּכְחֹלֶק דֹאֲשְׁתָּאֵר דִּיתִיב לְמִטַּר מְנִיָּא כְחֹדָא יַפְלִגוּן וַיַּלְגוּן:

30:24 "And who will listen to you in this matter? For as his share is who goes down to the battle, so shall his share be who stays by the baggage; they shall share alike."

30:25 וַיְהִי מִהַיּוֹם הַהוּא וּמִעַלָּה וּשְׁמָהּ לְחָק וּלְמִשְׁפָּט לְיִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם הַזֶּה: פ

30:25 וַהֲוֵה מִיּוֹמָא הַהוּא וְלַעֲיָלָא וְשׁוּיָה לַגִּזְרֵת לְקִים וּלְגִזְרֵת דִּין לְיִשְׂרָאֵל בִּישְׂרָאֵל עַד יּוֹמָא הַדִּין:

30:25 So it has been from that day forward, that he made it a statute and an ordinance for Israel to this day.

30:26 וַיָּבֹא דָוִד אֶל-צִקְלָג וַיִּשְׁלַח מִהַשְּׁלָל לְזִקְנֵי יְהוּדָה לְרַעְהוּ לֵאמֹר הִנֵּה

לָכֶם בְּרָכָה מִשָּׁלַל אֲבֵי יְהוָה:

30:26 וְאַתָּא דָּוִיד לְצִיקְלָג וְשָׁדַר מִבְּזוּתָא לְסָבִי בֵּית דְּבִית יְהוּדָה לְרַחֲמוּהִי לְמִימַר הָא לָכוֹן מִתְּנָא מִבְּזוּת סָנְאִי עִמָּא דִּיִּי:

30:26 Now when David came to Ziklag, he sent *some* of the spoil to the elders of Judah, to his friends, saying, "Behold, a gift for you from the spoil of the enemies of the LORD:

30:27 לְאִשֶּׁר בְּבֵית-אֵל וְלְאִשֶּׁר בְּרָמוֹת-נֶגֶב וְלְאִשֶּׁר בִּיתֵר:

30:27 לְדַבְּבֵית-אֵל וְלְדַבְּרָמוֹת נֶגֶב וְלְדַבְּיֵתֵר:

30:27 to those who were in Bethel, and to those who were in Ramoth of the Negev, and to those who were in Jattir,

30:28 וְלְאִשֶּׁר בְּעֶרְעֵר וְלְאִשֶּׁר בְּשַׁפְּמוֹת וְלְאִשֶּׁר בְּאַשְׁתִּמּוֹעַ: ס

30:28 וְלְדַבְּעֶרְעֵר וְלְדַבְּסַפְּמוֹת וְלְדַבְּאַשְׁתִּמּוֹעַ:

30:28 and to those who were in Aroer, and to those who were in Siphmoth, and to those who were in Eshtemoa,

30:29 וְלְאִשֶּׁר בְּרָכָל וְלְאִשֶּׁר בְּעֶרְנִי הִירַחְמֵאֵלִי וְלְאִשֶּׁר בְּעֶרְנִי הַקִּינִי:

30:29 וְלְדַבְּרָכָל וְלְדַבְּקֶרְנִי יִרַחְמִילָאָה וְלְדַבְּקֶרְנִי שְׁלִמָאָה:

30:29 and to those who were in Racal, and to those who were in the cities of the Jerahmeelites, and to those who were in the cities of the Kenites,

30:30 וְלְאִשֶּׁר בְּחֶרְמָה וְלְאִשֶּׁר בְּבוֹר-עֶשֶׂן וְלְאִשֶּׁר בַּעֲתָךְ:

30:30 וְלְדַבְּחֶרְמָה וְלְדִי בְּבוֹר וְלְדַבְּכַר עֶשֶׂן וְלְדַבְּעָתָךְ:

30:30 and to those who were in Hormah, and to those who were in Bor-ashan, and to those who were in Athach,

30:31 וְלְאִשֶּׁר בְּחֶבְרוֹן וְלְכָל-הַמְּקוֹמוֹת אֲשֶׁר-הִתְהַלֵּךְ-שָׁם דָּוִיד הוּא וְאֲנָשָׁיו: פ

30:31 וְלְדַבְּחֶבְרוֹן וְלְכָל אֲתֵרְיָא דְּהִלֵּךְ תַּמָּן דָּוִיד הוּא וְגִבְרוּהִי:

30:31 and to those who were in Hebron, and to all the places where David himself and his men were accustomed to go."

31:1 וּפְלִשְׁתִּים נִלְחָמִים בְּיִשְׂרָאֵל וַיָּנָסוּ אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי פְלִשְׁתִּים וַיַּפְּלוּ

חִלָּים בְּהָר הַגִּלְבֹּעַ:

31:1 וּפְלִשְׁתָּי מְגִיחִין קָרְבָּא בְּיִשְׂרָאֵל וְאַפְכוּאפִּיכוּ אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל מִן קָדָם

פְּלִשְׁתָּי וַנִּפְּלוּ קְטִילִין בְּטוֹרָא דְּגִלְבֹּעַ:

31:1 Now the Philistines were fighting against Israel, and the men of Israel fled from before the Philistines and fell slain on Mount Gilboa.

31:2 וַיַּדְּבִקוּ פְּלִשְׁתִּים אֶת-שָׁאוּל וְאֶת-בָּנָיו וַיַּכּוּ פְּלִשְׁתִּים אֶת-יְהוֹנָתָן

וְאֶת-אַבִּינָדָב וְאֶת-מַלְכִּי-שׁוּעַ בְּנֵי שָׁאוּל:

31:2 וְאֲדַבִּיקוּ פְּלִשְׁתָּאִי יָת שָׁאוּל וְיָת בְּנוֹהִי וְקִטְּלוּ פְּלִשְׁתָּאִי יָת יְהוֹנָתָן וְיָת

אַבִּינָדָב וְיָת מַלְכִּישׁוּעַ בְּנֵי שָׁאוּל:

31:2 The Philistines overtook Saul and his sons; and the Philistines killed Jonathan and Abinadab and Malchi-shua the sons of Saul.

31:3 וַתִּכְבַּד הַמִּלְחָמָה אֶל-שָׁאוּל וַיִּמְצָאֻהוּ הַמּוֹרִים אַנְשִׁים בְּקֶשֶׁת וַיַּחַל מָאֵד

מִהַמּוֹרִים:

31:3 וַתִּקִּיפוּ עֲבָדֵי קָרְבָּא עַל שָׁאוּל וְאַשְׁכְּחוּהִי קֶשֶׁתָּא גְּבָרִין דְּאַמְנִין מְגִד

לְמִיגֵד בְּקֶשֶׁתָּא וּדְחִיל לַחֲדָא מִקֶּשֶׁתָּא:

31:3 The battle went heavily against Saul, and the archers hit him; and he was badly wounded by the archers.

31:4 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לְנִשָּׂא כָלִי שְׁלַף חֶרֶבְךָ וְדַקְרָנִי כֹּה פֶן-יָבוֹאוּ הָעֶרְלִים

הָאֵלֶּה וְדַקְרָנִי וְהִתְעַלְלוּ-בִּי וְלֹא אָבָה נִשָּׂא כָלִי כִּי יֵרָא מָאֵד וַיִּקַּח שָׁאוּל

אֶת-הַחֶרֶב וַיַּפֵּל עָלָיָהּ:

31:4 ואמר שאול לנטיל לנטיל זיניה זיניה שלוף חרבך וקטולני וקטלני בה
דלמא ייתון ערליא האלין ויקטלונני ויתלעבון ויתלעבון בי ולא
אבא נטיל זיניה זיניה ארי דחיל לחדא ונסיב שאול ית חרבא ונפל עלה:

31:4 Then Saul said to his armor bearer, "Draw your sword and pierce me through with it, otherwise these uncircumcised will come and pierce me through and make sport of me." But his armor bearer would not, for he was greatly afraid. So Saul took his sword and fell on it.

31:5 וירא נשא-כליו כי מת שאול ויפל גם-הוא על-חרבו וימת עמו:

31:5 וחזא נטיל זיניה זיניה ארי מית שאול ונפל אף הוא על חרביה ומית
עמיה:

31:5 When his armor bearer saw that Saul was dead, he also fell on his sword and died with him.

31:6 וימת שאול ושלשת בניו ונשא כליו גם כל-אנשיו ביום ההוא יחדו:

31:6 ומית שאול ותלתא בנוהי ונטיל זיניה זיניה אף כל גברוהי מיתו ביומא
ההוא כחדא:

31:6 Thus Saul died with his three sons, his armor bearer, and all his men on that day together.

31:7 ויראו אנשי-ישראל אשר-בעבר העמק ואשר בעבר הירדן כי-נסו אנשי
ישראל וכי-מתו שאול ובניו ויעזבו את-הערים וינסו ויבאו פלשתים וישבו
בהן: ס

31:7 וחזו אנש ישראל דבעברא דמישרא דבמישרא ודבעברא דירדנא ארי
אפכו אנשי ישראל וארי מיתו שאול ובנוהי ושבקו ית קרוינא ואפכו ואתו
פלשתאי ויחיבו בהון:

31:7 When the men of Israel who were on the other side of the valley, with those who were beyond the Jordan, saw that the men of Israel had fled and that Saul and his sons were dead, they abandoned the cities and fled; then the Philistines came and lived in them.

31:8 ויהי ממחרת ויבאו פלשתים לפשט את-החללים וימצאו את-שאול
ואת-שלשת בניו נפלים בהר הגלבע:

31:8 והנה ביומא מיומא דבתרוהי ואתו פלשתאי לחלצא ית קטיליא ואשכחו
ית שאול וית תלתא בנוהי קטילין רמן בטורא דגלבע:

31:8 It came about on the next day when the Philistines came to strip the slain, that they found Saul and his three sons fallen on Mount Gilboa.

31:9 ויכרתו את-ראשו ויפשטו את-כליו וישלחו בארץ-פלשתים סביב לבשר
בית עזביהם ואת-העם:

31:9 ופסקו ית רישיה וחליצו ית זיניה זיניה ושלחו ושלחו בארע פלשתאי
סחור-סחור לבסרא ית בית בבית טעותהון וית עמא:

31:9 They cut off his head and stripped off his weapons, and sent them throughout the land of the Philistines, to carry the good news to the house of their idols and to the people.

31:10 וישמו את-כליו בית עשתרות ואת-גופתו תקעו בחומת בית שן:

31:10 ושוניאו ית זיניה זיניה מנוהי בית בביתלבית עשתרתא וית גופיה צלבו
בשורא דבית-שן בחומת בית-שן:

31:10 They put his weapons in the temple of Ashtaroth, and they fastened his body to the wall of Beth-shan.

31:11 וישמעו אליו יבשי גלעד את אשר-עשו פלשתים לשאול:

31:11 ושמעו עלוהי יתבי יבשי גלעד ית כל דעבדו פלשתאי לשאול:

31:11 Now when the inhabitants of Jabesh-gilead heard what the Philistines had done to Saul,

31:12 וַיָּקוּמוּ כָּל-אִישׁ חֵיל וַיֵּלְכוּ כָּל-הַלַּיְלָה וַיִּקְחוּ אֶת-גְּוִיַּת שָׁאוּל וְאֶת גְּוִיַּת
בָּנָיו מִחוֹמַת בֵּית שָׁן וַיָּבֹאוּ יָבֶשֶׁה וַיִּשְׂרְפוּ אֹתָם שָׁם:
31:12 וַקָּמוּ כָּל גִּבּוֹר וַאֲזָלוּ כָּל לַיְלִיא וַנְּסִיבוּ יָת גּוֹפֵא דְשָׁאוּל וְיָת גּוֹפֵי
בְּנוֹהֵי מִשׁוֹרָא דְּבֵית-שָׁן וְאֹתוֹ לִיָּבֶשׁ וַקָּלוּ וַקָּלוּ עַל־יְהוֹן בּוֹסְמִיא כְּמֵא דְקָלָן
עַל מַלְכִּיא תַמָּן:

31:12 all the valiant men rose and walked all night, and took the body of Saul and the bodies of his sons from the wall of Beth-shan, and they came to Jabesh and burned them there.

31:13 וַיִּקְחוּ אֶת-עַצְמוֹתֵיהֶם וַיִּקְבְּרוּ תַּחַת-הָאֶשֶׁל בְּיָבֶשֶׁה וַיִּצְמוּ שִׁבְעַת יָמִים: פ

31:13 They took their bones and buried them under the tamarisk tree at Jabesh, and fasted seven days.